

Leeswijzer Actieve openbaarmaking Prinsjesdag 2026

1. Korte introductie leeswijzer

Met deze leeswijzer wordt een toelichting gegeven op de openbaar gemaakte stukken en wordt beoogd de lezer een overzichtelijke weergave te bieden. Dit gebeurt onder andere in de vorm van tabellen. Daarbij wordt ook vermeld op welk(e) proces(sen) de nota nog meer ziet. Dat gebeurt in de kolom 'ziet ook op'. De vindplaats kan uit de tabel worden afgelezen aan de hand van het toegekende nr. van de bundel en het paginanummer. Iedere nota zit echter maar één keer in de bundel

Navigeren in de notabundel - Belastingplan

In de onderstaande tabellen is voor het pakket Belastingplan 2027 per nota de vindplaats in de bundel aangegeven. Het paginanummer is opgenomen in de tabellen. Navigeren in deze bundel is mogelijk door met Ctrl+f te zoeken op het notanummer (zichtbaar rechts bovenaan de eerste pagina van elke nota) of te navigeren naar het paginanummer (zichtbaar midden onderaan de pagina in de bundel) waar deze nota begint.

2. De verschillende onderdelen

Toelichting Pakket Belastingplan 2027

Het pakket Belastingplan bestaat dit jaar uit 2 verzamelwetsvoorstellen en uit 2 losse wetsvoorstellen. De reguliere besluitvorming omtrent maatregelen die onderdeel (gaan) worden van het pakket Belastingplan start doorgaans aan het begin van het kalenderjaar via centraal gecoördineerde 'verzamelnota's'. In deze nota's wordt een breed scala aan onderwerpen voor het aankomende pakket Belastingplan ter beslissing voorgelegd aan de bewindspersonen. Naast deze verzamelnota's worden er regelmatig nota's aan de bewindspersonen gestuurd die gericht zijn op een specifiek onderwerp dat onderdeel uitmaakt van het pakket Belastingplan, of waarvan op een later tijdstip is besloten dat het onderdeel gaat uitmaken van het pakket Belastingplan 2027. Tot slot zijn er onderwerpen die een wat langere aanloop kennen en waarover al voor het begin van het kalenderjaar notities aan de bewindspersonen zijn gestuurd. Dit alles betekent dat de besluitvorming over verschillende onderdelen van het pakket Belastingplan 2027 deels plaatsvindt via de verzamelnotities en deels via aparte gerichte notities. Het is ook mogelijk dat een onderwerp zowel terugkomt in de aparte notities als in de verzamelnotities. Daarom is ervoor gekozen om enerzijds een inhoudsopgave te maken van de beslisnota pakket Belastingplan 2027. Anderzijds wordt – voor de wetsvoorstellen waarvoor aparte gerichte nota's zijn geschreven – een overzicht gegeven van de beslisnotities waarin dit onderdeel ter sprake komt. Zo is eenvoudig terug te vinden in welke beslisnotities een onderdeel van het pakket Belastingplan 2027 aan bod is gekomen.

Verzamelnota's pakket Belastingplan 2027

In de hierna opgenomen tabellen is van verzamelnota's van het pakket Belastingplan 2027 aangegeven welke onderwerpen in deze notities aan bod komen.

Proces rondom de start van het pakket Belastingplan 2027 (2026-0000010476)		
<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Conceptplanning Belastingplan 2027	Gehele pakket	
Actieve openbaarmaking	Gehele pakket	
Openstaande acties in relatie tot het pakket Belastingplan 2026	Pakket Belastingplan 2026	
Verwachte teken- en ministerraadstukken voor de maand februari	Pakket Belastingplan 2026	

Startnota pakket Belastingplan 2027 (2026-0000042304)		
<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Voorgestelde maatregelen	Gehele pakket	
Stakeholderaanpak maatregel afschaffen verlaagd btw-tarief sierteelt	Belastingplan 2027	
Afschaffen CO ₂ -heffing voor ETS1 en lachgasinstallaties		
Actieve openbaarmaking	Gehele pakket	
Wetsvoorstel invoering van een belasting op e-sigaretten	Gehele pakket	
Constructie schenk- en erfbelasting via papieren schenkingen beperken	Belastingplan 2027	Voorjaarsnota 2026

Tweede Beslisnota Belastingplan 2027 (2026-0000111214)		
<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Vormgeving TCF	Belastingplan 2027	
Vrijheidsbijdrage BES eilanden	Belastingplan 2027	
Verduidelijking CO ₂ heffing glastuinbouw	Overige Fiscale Maatregelen 2027	
Afschaffen accijnsteruggaaf bio- en hernieuwbare brandstoffen	Belastingplan 2027	
Maatregel schrappen onzakeijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie-en splistingsfaciliteit	Belastingplan 2027	
Middelen kindregelingen	Wetsvoorstel SZW	
Definitie eindbestemming vliegbelasting	Overige Fiscale Maatregelen	
Uitbereiding algemene Douanewet	Overige Fiscale maatregelen	
Side by side pakket	Wetsvoorstel veilige havenregels	

Derde Beslisnota Belastingplan 2027 (2026-0000250822)		
<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Uitzonderen van berichtenstromen	Overige Fiscale Maatregelen 2027	
Tijdelijke verlaging vrachtwagenheffing in BP27	Belastingplan 2027	
Parameterdata	Belastingplan 2027	

MR Stukken pakket Belastingplan (2026-0000318214)		
<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Verzending stukken aan de MR	Gehele pakket	
Afvalstoffenbelasting	Overige Fiscale Maatregelen 2027	

Verduidelijking begrip publieke middelen	Overige Fiscale Maatregelen 2027	
Douanewetboek van de Unie	Overige Fiscale Maatregelen 2027	
Toeslagen voor ontheemden	Overige Fiscale Maatregelen 2027	
Ondertekening wetsvoorstellen	Gehele pakket	
Spoedadvies RvS	Gehele pakket	
Contact vice president RVS	Gehele pakket	

Vierde beslisnota (2026-0000355689)

<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Aanbiedingsbrief	Pakket Belastingplan 2027	
Koopkracht invulling	Belastingplan 2027	
Verlening accijnskorting op diesel	Belastingplan 2027	

Nader rapport pakket Belastingplan (2026-361600)

<i>Onderwerp</i>	<i>Wetsvoorstel</i>	<i>Ziet ook op</i>
Nader rapport	Pakket Belastingplan 2027	
Indiening wetsvoorstel TK	Pakket Belastingplan 2027	
Aanbiedingsbrief	Pakket Belastingplan 2027	
Factsheetbundel	Pakket Belastingplan 2027	

Beslisnota's per sepeeraat wetsvoorstel en adviesaanvragen

In de overzichten hieronder is van het pakket Belastingplan een overzicht gegeven van de beslisnota's waarin de losse wetsvoorstellen of de adviesaanvragen aan bod zijn gekomen. Dit betreft de wetsvoorstellen waarvan – naast de verzamelnotities van de Belastingplan – ook losse notities aan de bewindspersonen zijn gestuurd. Daarbij wordt tevens verwezen naar de vindplaats van de nota's in de notabundel.

Adviesaanvragen Belastingplan 2027

<i>Datum adviesaanvraag</i>	<i>Titel</i>	<i>Vindplaats</i>	<i>Ziet ook op</i>
27 mei 2026	Adviesaanvraag autoriteit persoonsgegevens	p. 295	
8 juli 2026	Adviesaanvraag Raad voor de Rechtspraak	p. 313	
12 augustus 2026	MR stukken pakket Belastingplan	p. 270	Adviesaanvraag RvS
25 juni, 2 juli en 23 juli	Adviesaanvragen ATR	Vanaf p. 296	
21 augustus 2026	Adviesaanvraag RvS	Vanaf p. 342	

Wetsvoorstel Wet veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024			
<i>Datum adviesaanvraag</i>	<i>Titel</i>	<i>Vindplaats</i>	<i>Ziet ook op</i>
27 mei 2026	Adviesaanvraag autoriteit persoonsgegevens	p. 295	
25 maart 2026	Startnota wetsvoorstel veiligehavenregels wet minimumbelasting 2024	p. 104	
11 juni 2026	Start internetconsultatie	p. 194	
14 april 2026	Adviesaanvraag ATR	p. 294	

Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027			
<i>Datum nota</i>	<i>Titel</i>	<i>Vindplaats</i>	<i>Ziet ook op</i>
25 februari 2026	Startnota pakket Belastingplan	p. 75	Maatregelen pakket Belastingplan 2027
25 februari 2026	Bijlage 1 – maatregelen pakket Belastingplan	P. 82	
7 april 2026	Tweede beslisnota pakket Belastingplan 2027	p. 114	
14 juni 2026	Derde beslisnota pakket Belastingplan 2027	p. 237	

Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups			
<i>Datum nota</i>	<i>Titel</i>	<i>Vindplaats</i>	<i>Ziet ook op</i>
10 april 2026	Vorbereiding gesprek met techleap	p. 122	
27 mei 2026	Adviesaanvraag autoriteit persoonsgegevens	p. 295	
12 juni 2023	Belastingheffing op aandelenopties bij medewerkers	p. 5	
26 juni 2025	Proces fiscale regeling werknemersparticipatie	p. 39	
28 april 2026	Aanbieden petitie door Dutch startup association	p. 125	
21 maart 2024	Claim EZK werknemersparticipaties	p. 17	
7 juni 2026	Aanbieding petitie door Dutch Startup association	p. 171	

17 juni 2026	Nadere beleidswensen inzake startups en scale ups	p. 239	
9 juni 2026	Beantwoording kamervragen	p. 189	
14 december 2022	Vorbereiding gesprek met Min EZK over fiscale maatregelen startups	p. 1	
12 februari 2025	Fiscale faciliteit aandelenopties startups en scale ups	p. 25	
23 september 2025	Advies BWO over vormgeving nieuwe fiscale regeling	p. 47	
2 oktober 2025	Advies ten behoeve van BWO over nieuwe fiscale regeling	p. 54	
14 oktober 2025	Kamerbrief over fiscale regeling voor medewerkersparticipatie	p. 65	
11 december 2024	Kamerbrief MinEZ inzake voortgang onderzoek fiscale regeling startups	p. 20	
12 januari 2025	Wetsvoorstel inzake startups en scaleups en box 3	p. 22	
18 maart 2026	Internetconsultatie fiscale stimulering start ups en scale ups	p. 93	
11 augustus 2026	Staatssteun startups en scale ups	p. 257	
13 mei 2026	Verslag videocall met EC	p. 126	
13 januari 2026	Beantwoording Kamervragen	p. 67	

Ministerie van Financiën

Vrij 16/12 na MR
15.00

HEDEN

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe

Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Vorbereiding gesprek met MinEZK op 16 december 2022
over fiscale maatregelen startups

Datum

14 december 2022

Notanummer

2022-0000317234

Bijlagen

1. Onderzoek liquiditeit box 3
2. Onderzoek PwC

Aanleiding

Op vrijdag 16 december vindt -via webex- een gesprek plaats tussen u en de minister van Economische Zaken en Klimaat (MinEZK). U wordt ambtelijk ondersteund door . Dit gesprek zal plaatsvinden in de middag. In de ochtend heeft de MinEZK een gesprek met van Techleap. Wij hebben ook gesprekken gevoerd met Techleap. zal in het gesprek met de MinEZK vermoedelijk pleiten voor (fiscale) stimuleringsmaatregelen voor startups en scale-ups.

Het gesprek met de MinEZK zal gaan over een drietal onderwerpen op het terrein van fiscaliteit en startups:

1. Medewerkersparticipaties
2. Durfkapitaalregeling
3. Box 3

→ cf advies, vaden uitspraak
→ cf advies " "
Wat info gegeven

16.12.22
Telefonisch
gesprek
gegeven.

Ter voorbereiding op het gesprek met de MinEZK willen wij u middels deze nota informeren over bovengenoemde punten.

1. Medewerkersparticipaties

Advies

- Wij adviseren de MinEZK te verzoeken om gezamenlijk met Financiën een inschatting te maken van de benodigde budgetten voor de bekostiging van eventuele stimuleringsmaatregelen. Mede op basis hiervan kan een nadere afweging worden gemaakt over de kosten/baten van eventuele maatregelen. Mocht er aanleiding zijn om daadwerkelijk over te gaan tot stimuleringsmaatregelen, dan zouden deze het beste kunnen worden ingebracht bij de voorjaarsbesluitvorming.
- Wij adviseren u om in het gesprek aan te geven dat het stimuleren van de durfkapitaalmarkt via subsidies en andere niet-fiscale regelingen de voorkeur heeft boven fiscale regelingen. Het in het leven roepen van nieuwe fiscale regelingen strookt niet met het kabinetsbeleid om het belastingstelsel te vereenvoudigen.

Kernpunten

- Op 9 december 2022 heeft u mede namens de MinEZK een kabinetsreactie over werknemersparticipaties naar de Tweede Kamer gestuurd.
- In de kabinetsreactie heeft u aangegeven dat u geen aanleiding ziet om werknemersparticipaties in de breedte fiscaal te stimuleren.
- Vanwege de bijzondere positie van startups en scale-ups zult u, in samenwerking met de MinEZK, de mogelijkheden van een regeling voor fiscale stimulering van werknemersparticipaties specifiek voor startups en scale-ups nader verkennen.
- In een brief die de MinEZK in Q1 2023 naar de Tweede Kamer zal sturen, worden de resultaten van de verkenning met de Tweede Kamer gedeeld.

Toelichting

- Startups en scale-ups vormen een belangrijke kraamkamer van de Nederlandse economie. Nederland heeft relatief veel startups, maar als het aankomt op doorgroei naar scale-up en nog verder presteert Nederland minder dan vergelijkbare landen.
- Ondersteuning van startups kan de economische structuur van Nederland versterken.
- Startups en scale-ups hebben op diverse terreinen een afwijkende positie ten opzichte van andere bedrijven die een specifieke stimulering van door hen toegekende werknemersparticipaties zou kunnen rechtvaardigen.
- De te onderzoeken fiscale stimulering zal beperkt blijven tot aandelenopties.
- In het kader van de aangekondigde verkenning van de fiscale stimuleringsregeling zal specifiek worden gekeken naar het moment waarop en het tarief waartegen belasting over de aandelenopties geheven zal worden.
- De te onderzoeken regeling is een regeling in aanvulling op het Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale regeling aandelenoptierechten dat op dit moment bij de Eerste Kamer aanhangig is.
- Vanwege de beperking van de te onderzoeken regeling tot start-ups en scale-ups zal Europese goedkeuring verkregen moeten worden.
- De eerste resultaten van de verkenning van de mogelijkheden van een regeling voor fiscale stimulering van aandelenopties toegekend door startups en scale-ups, zullen met de Tweede Kamer worden gedeeld in een brief die door de MinEZK in Q1 2023 zal worden verstuurd.
- Er is op dit moment nog geen budget beschikbaar voor de te verkennen fiscale stimuleringsregeling. Tijdens de Voorjaarsbesluitvorming zal hierover besluitvorming moeten plaatsvinden. Het gesprek hierover zal snel op gang gebracht moeten worden, in eerste instantie door EZK.
- Techleap heeft een model ontwikkeld waarbij wordt uitgegaan van invloedeffecten; een florerende startup sector levert hogere belastingopbrengsten op. Conform begrotingssystematiek nemen wij deze positieve toekomstige effecten van werknemersparticipaties **niet** mee.

2. Durfkapitaalregeling

- Een aantal partijen pleit al lange tijd voor een fiscale durfkapitaalregeling om meer investeringen door business angels in de vroege levensfase van startups aan te jagen. Techleap heeft recent een onderzoek laten doen door PWC naar (fiscale) regelingen in het buitenland (bijlage).

- Nederland had een fiscale regeling voor dergelijke durfkapitaal, namelijk de Tante-Agaath regeling. Uit de evaluatie in 2005 bleek dat deze regeling niet doeltreffend was. De regeling is gefaseerd afgebouwd en per 2013 volledig vervallen.
- In 2015/2016 is onderzoek gedaan naar een fiscale manier om durfkapitaal te stimuleren. In het onderzoek wordt getwijfeld aan de effectiviteit van een durfkapitaalregeling zoals de Britse (S)EIS-regeling. Daarnaast bleek deze regeling niet-handhaafbaar voor de Belastingdienst en RVO.nl. Er is destijds negatief geadviseerd over de invoering van een dergelijke regeling.
- In opdracht van EZK is in 2020 extern onderzoek uitgevoerd naar de durfkapitaalmarkt. TechLeap is betrokken geweest bij dit onderzoek. In een kabinetsreactie concludeert EZK dat uit het onderzoek voldoende aanbevelingen volgen om de durfkapitaalmarkt op **niet-fiscale wijze** te versterken.
- U kunt aangeven dat het stimuleren van de durfkapitaalmarkt via subsidies en andere niet-fiscale regelingen de voorkeur heeft boven fiscale regelingen. Het in het leven roepen van nieuwe fiscale regelingen strookt niet met het kabinetsbeleid om het belastingstelsel te vereenvoudigen.

3. Box 3

- Op ambtelijk niveau is met EZK gesproken over het voornemen om per 2026 een box 3-stelsel te introduceren op basis van werkelijk rendement.
- Aangegeven is dat geen voornemen bestaat om in het nieuwe stelsel voor durfkapitaalinvesteringen een afzonderlijke regeling te creëren.
- Bij een heffing op basis van werkelijk rendement leiden negatieve waardemutaties van durfkapitaalinvesteringen tot een verlies in box 3. Hiermee wordt een deel van het risico van een investeerder afgewenteld op de overheid. Dat is vanuit het perspectief van de investeerder een positieve uitwerking ten opzichte van het huidige forfaitaire stelsel.
- Het nadeel van een vermogensaanwasbelasting is dat liquiditeitsproblemen kunnen ontstaan als de investeerder box 3-heffing is verschuldigd indien de startup aanzienlijk in waarde stijgt en de waardestijging nog niet te gelde heeft gemaakt via een exit.
- Dit effect is inherent aan de keuze voor een vermogensaanwasbelasting en speelt bij een breder palet aan vermogensbestanddelen. Als het wenselijk is, ligt het voor de hand om een generieke tegemoetkoming te creëren en niet specifiek voor durfkapitaalinvesteringen.
- U kunt wijzen op het uitgevoerde onderzoek naar hoeveel belastingplichtigen met niet-liquide vermogensbestanddelen in box 3 in 2017 en 2018 in betalingsproblemen zijn gekomen (dat is een heel kleine groep) en of de huidige betalingsregelingen voor die personen voldoen (dat is voor de overgrote meerderheid het geval). De uitkomsten van het onderzoek zijn meegestuurd met de Kamerbrief van 29 september 2022 (bijlage).

- De visie van EZK op het punt van de fiscale stimulering van aandelenopties toegekend door startups en scale-ups komt grotendeels overeen met hetgeen wij hierboven hebben opgenomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Belastingheffing op aandelenopties bij medewerkers van
startups / scale-ups - medewerkersparticipaties

Datum

12 juni 2023

Notanummer

2023-0000140269

Bijlagen

1. Beslisnota aan MinEZK
2. PPT aandelenopties startups

Aanleiding

Eind vorig jaar heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd dat wij in samenwerking met de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de mogelijkheden van een aanpassing in de belastingheffing over aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups nader gaan onderzoeken. Het primaire initiatief om de contouren van een nieuwe regeling te schetsen en hiervoor budget te reserveren ligt bij EZK. Wij zijn hierover met EZK in overleg, maar omdat EZK inmiddels een nota aan de minister EZK een eerste aanzet heeft gegeven, informeren wij u ook alvast over de stand van zaken.

Kernpunten

- Ambtelijk EZK heeft de bijgevoegde nota 'Belastingheffing op aandelenopties bij medewerkers van startups / scale-ups - medewerkersparticipatie' voorbereid voor de minister EZK. De betreffende nota treft u aan als bijlage bij deze nota.
- In de nota adviseert EZK haar minister om, bij voorkeur voor 21 juni, tijdens een BWO/telefonisch overleg aan u te vragen prioriteit te geven aan verdere uitwerking van een voorstel om de belastingheffing over aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups te verbeteren. Wij zijn hiervoor echter, voor wat betreft de contouren en afbakening van de nieuwe regeling en de budgetten, afhankelijk van nadere input van EZK die nog niet voorhanden is.

Toelichting

- EZK bepleit in haar nota dat de beperkte financiële middelen van startups en scale-ups om talenten aan zich te binden, het risicodragend karakter van aandelenopties en de internationale concurrentie, een lagere belastingheffing over aandelenopties rechtvaardigen.
- Wij hebben eerder aan EZK aangegeven dat op basis van een eerste inschatting € 20 miljoen euro budget voldoende zou moeten zijn voor de gewenste aanpassing in de belastingheffing over aandelenopties toegekend door startups en scale-ups aan werknemers, maar dat dit uiteraard ook afhankelijk is van de vormgeving van de nieuwe regelgeving. EZK geeft aan haar minister aan dat een volgend moment voor het claimen van budget de augustusbesluitvorming is.

16.06.23
Dank
Wie
Op werkdag
Huc

- Een gunstige fiscale behandeling van aandelenopties alleen voor startups en scale-ups zal worden beschouwd als staatssteun en zal ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de Europese Commissie.
- Wij wijzen ook op de samenhang tussen de door EZK bepleite aanpassingen in de loonbelasting voor aandelenopties toegekend door startups en scale-ups en de berichtgeving rondom de gevolgen van een eventuele vermogensaanwasbelasting in box 3 voor investeringen in durfkapitaal.
- Naar wij weten is er nog geen BWO/telefonisch overleg ingepland.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

Persoonsgegevens

Datum

6 juni 2023

Kenmerk

DGBI / 26746823

Kopie aan

Persoonsgegevens

Bijlage(n)

nota

Belastingheffing op aandelenopties bij medewerkers van
startups / scale-ups - medewerkersparticipatie

Parafenroute

Persoonsgegevens

Aanleiding

Het kabinet heeft aangekondigd, middels een brief van StasFIN¹ en nog recentelijk in uw startup brief van 26 mei, nader onderzoek te doen naar de belastingheffing van aandelenopties bij werknemers van startups en scale-ups (hierna: startups). De belastingheffing op dergelijk inkomen is in Nederland veelal hoger dan in andere landen met veel startups, zoals bv. het VK, Israël, België en de VS. Dit is van belang als het gaat om het concurrentievermogen van startups in Nederland en de mogelijkheid om talent aan te trekken. Techleap.nl ondersteunt een fiscale maatregel op dit vlak en heeft dit onderdeel van de ambities gemaakt voor de komende periode.

Advies

- U kunt StasFIN Fiscaliteit en Belastingen vragen in een BWO of telefonisch overleg, bij voorkeur voor het commissiedebat Innovatie op 21 juni a.s., om prioriteit te geven aan de verdere uitwerking van een voorstel om de belastingheffing van aandelenopties voor medewerkers van startups te verbeteren. De benodigde fiscale wetgeving en raming zal te zijner tijd door FIN moeten worden voorbereid;
- Er is nog geen budget voor gereserveerd. Er zijn verschillende lopende taakstellingen / verandertrajecten in het fiscale stelsel. Wellicht biedt dit bij komende augustusbesluitvorming of de voorjaarsnota 2024 de mogelijkheid deze wens in een nader in te vullen 'enveloppe' op te nemen. U zal nog separaat geïnformeerd worden over de augustusbesluitvorming.
- Wij adviseren u in dat geval voor dit doel structureel budget te claimen en/of de uitwerking van een maatregel aan te kondigen. Ambtelijk zullen wij dit voorbereiden in samenwerking met FIN.

Ontvangen BBR

¹ Brief van 9 december 2022, Tweede Kamer 2022/23, 35 928, nr 12.

Kernpunten

- In het Nederlandse fiscale stelsel worden alle voordelen die uit de dienstbetrekking worden genoten als loon belast in de inkomstenbelasting. Dit betekent dat ook voordelen uit aandelenopties van werknemers worden belast tegen het progressieve tarief van box 1 (boven een inkomen van € 73.031 is dit 49,5%).
- Bij startups is er vaak niet onmiddellijk ruimte om werknemers een marktconform salaris te betalen. Een internationaal gebruikelijke manier is dan om hen te betrekken bij de onderneming door aandelenopties uit te geven. Dit is een vorm van medewerkersparticipatie.
- In geval van succes worden de werknemers dan gecompenseerd voor het lagere salaris in eerdere jaren door het voordeel dat wordt genoten door de waardestijging van de aandelenoptie of het aandeel. Dit laatste vormt dan in beginsel belastbaar loon in Nederland.
- Mocht de startup echter niet succesvol zijn, dan zal er geen voordeel ontstaan uit de aandelenoptie, omdat de onderneming niet in waarde is gestegen of deze waarde teniet is gegaan (bij faillissement).
- Duidelijk is dus dat de beloning in aandelenopties ook risicodragend is voor de werknemer in tegenstelling tot loon. Dit rechtvaardigt een lagere belastingheffing.
- Uit een vergelijkend landenonderzoek dat EY heeft uitgevoerd (2021) in opdracht van EZK blijkt dat veel landen, waarmee NL concurreert als vestigingsplaats voor startups of met betrekking tot de arbeidsmarkt, een fiscale regeling hebben die een korting geeft op de belastingheffing. In het onderzoek zijn de 10 meest relevante landen onderzocht (België, Denemarken, Duitsland, Estland, Frankrijk, Israël, Portugal, VK, VS en Zweden), waarbij het merendeel van deze landen een fiscale tegemoetkoming kent voor werkgever en/of werknemer in geval van aandelenopties.
- Stakeholders als Techleap.nl brengen dit punt consistent naar voren en bepleiten een aanpassing in NL fiscale wetgeving om aandelenopties te stimuleren en daarmee de mogelijkheid om talent aan te trekken voor startups te verbeteren.
- Wij onderschrijven dat een gunstige belastingheffing bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van deze beloningsvorm en de mogelijkheden voor NL startups om personeel aan zich te binden.
- Een fiscale maatregel zou op zijn vroegst ingevoerd kunnen worden per 1 januari 2025. Gezien de uitvoeringsproblematiek bij de Belastingdienst is dit al erg ambitieus, dus onder voorbehoud van een uitvoeringstoets.
- De invoering zal ook afhangen van goedkeuring vanuit Brussel. Doordat de fiscale regeling betrekking zal hebben op een specifieke doelgroep zal er sprake zijn van staatssteun waarvoor goedkeuring vanuit Brussel gegeven zal moeten worden.
- Een eerder gepland BWO met StasFIN inzake dit onderwerp eind vorig jaar lijkt niet plaats te hebben gevonden.

Toelichting

- StasFIN heeft in een kamerbrief aangekondigd om in samenwerking met EZK de mogelijkheden te onderzoeken; dit is eind 2022 gewisseld met de Tweede Kamer.
- Deze nota zal ook aan StasFIN worden gestuurd door FIN.
- Het benodigde budget voor een fiscale maatregel is afhankelijk van de vormgeving en de mogelijkheden. Een eerste inschatting van FIN is dat ongeveer € 20 mln. budgettaire ruimte nodig is om een maatregel op dit vlak uit te werken. Er is geen raming beschikbaar, omdat er nog geen concrete maatregel is (kip-ei). Dit budget is nu niet gereserveerd of beschikbaar. Een eerstvolgend moment is bij de augustusbesluitvorming of de voorjaarsnota 2024 alvast budget hiervoor te claimen. Dit kan onderdeel zijn van het politieke besluitvormingsproces binnen de coalitie.
- Er is nog geen concreet uitgewerkte fiscale maatregel om de belastingheffing bij aandelenopties voor medewerkers van startups te matigen. In het lopende jaar is het mogelijk om opties uit te werken en de voor- en nadelen te schetsen en te toetsen op uitvoerbaarheid en de verenigbaarheid met EU-recht / staatssteun.
- Zie ook de bijlage met een planning op hoofdlijnen.
- Een belangrijk onderdeel van de fiscale maatregel is de afbakening van de doelgroep. Wij willen iets voor een kleine groep doen (startups) en de fiscaliteit is in het algemeen generiek toepasbaar. Dit houdt in dat het mogelijk moet zijn om op een goede manier de maatregel te richten op de beoogde doelgroep. Mogelijk kunnen wij hier aansluiten bij andere regelingen of op basis van eigenschappen van de onderneming van de startup (balanswaarde, aantal medewerkers etc.) de toegang tot de fiscale maatregel afbakenen. Wij kijken hierbij ook naar voorbeelden uit het buitenland. Wij zullen aangeven hoe de afbakening van de doelgroep vormgegeven wordt en dit aanleveren bij FIN voor verwerking in de fiscale maatregel.
- Een belastingkorting zou mogelijk zijn door een deel van de grondslag (waarover de belasting wordt geheven) vrij te stellen of om het belastingtarief voor dit soort inkomen lager vast te stellen.
- StasFIN noemde zelf een mogelijkheid door dit soort inkomen te belasten op basis van een vermogenswinstbelasting op het moment dat het voordeel daadwerkelijk gerealiseerd wordt (*capital gains tax*). Veel landen kennen een dergelijk systeem om kapitaalinkomsten te belasten.
- Deze varianten zullen wij nader uitwerken met FIN.
- Uiteindelijk gaat een fiscale maatregel alleen tot stand komen als het lukt om hier budget voor vrij te maken. Daarbij is van belang dat hiervoor steun is bij StasFIN en de MP dit heeft genoemd als belangrijk onderwerp tijdens zijn speech op het afgelopen Techleap event in uw aanwezigheid.
- Per 1 januari 2023 is reeds een alternatief heffingsmoment mogelijk voor aandelenopties. Het is mogelijk om per dit jaar te kiezen voor belasting betalen op het moment dat de aandelen vervreemdbaar zijn. Dit lost een belangrijk liquiditeitsknelpunt op, maar geeft nog geen korting op de totale belastingheffing. Deze maatregel is tot stand gekomen door een samenwerking van EZK / FIN / Techleap.nl en andere belanghebbenden.

alternatief
heffing
7.5%
voor
1999

Kenmerk
DGBI / 26746823

- Het onderwerp van aandelenopties bij startups komt waarschijnlijk aan de orde bij het geplande Commissiedebat over innovatie op 21 juni as. Om deze reden is een BWO / telefonisch overleg voor die datum wenselijk.
- Naast het bepleiten van een lagere heffing op aandelenopties is Techleap.nl ook voorstander van een fiscale regeling voor durfkapitaal. Zij wijzen ook op het feit dat in de beoogde box 3 hervorming investeringen in durfkapitaal negatief worden beïnvloed en er een liquiditeitsknelpunt kan ontstaan.
- Wij spreken hier op 15 juni as. verder over met FIN en Techleap.nl.
- Op dit punt zijn deze week door het CDA kamervragen gesteld. U wordt hier separaat over geadviseerd.

Veel te snelle
conclusie!!!
moet echt
worden
overwogen

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aandelenopties voor medewerkers van start-ups lager belasten - medewerkersparticipatie

Planning onderzoek in grote lijnen

Wat?	Wie?	Resultaat	Wanneer af?*
Beleidsopties definiëren en afbakening doelgroep, zodanig dat raming gemaakt kan worden	EZK/FIN	Advies aan MEZK en MFIN	Voor zomerreces
Start			Juni 2023
Raming	FIN	Raming beschikbaar voor eventuele politieke besluitvorming	Voor augustusbesluitvorming
Consultatie met Techleap en overige stakeholders	EZK/FIN	Gedragen maatregel	Voor augustusbesluitvorming
Gekozen beleidsoptie uitwerken – opstellen wetgeving	EZK voor inhoud FIN voor wetgevingsteksten	Concreet wetsvoorstel	Nog nader te bepalen

Wat is het probleem?

- In principe is alles wat je als beloning krijgt van je werkgever belast als inkomen uit dienstbetrekking in box 1 van de inkomstenbelasting (tarief 36,93% / 49,5%).
- Aandelenopties worden nu naar keuze belast bij uitoefening of wanneer deze vervreemd kunnen worden.
- De keuze om te betalen bij uitoefening kan gunstig zijn als er nog een grote waardevermeerdering plaatsvindt in de toekomst, maar dat is onzeker.
- Je betaalt belasting over het verschil tussen de werkelijke waarde van het aandeel en wat je voor het aandeel en eventueel de optie zelf betaalt.
- Omdat het voordeel van een aandelenoptie wordt belast als loon, is de belasting relatief hoog.
- Veel andere landen kennen een gunstige regeling voor aandelenopties van medewerkers van startups die een lagere heffing tot gevolg heeft, dan in NL en soms ook voordelen biedt voor de startup zelf als werkgever.
- De mogelijkheden om talent aan zich te binden zijn beperkt voor startups, zeker in het begin, omdat er (nog) geen hoge salarissen kunnen worden betaald.
- Compensatie hiervoor vindt plaats met aandelenopties. Maar minder aantrekkelijk door hogere heffing.

Wat is het beoogde doel?

- Het onderzoek naar een lagere heffing voor aandelenopties van startups moet een aantal keuzes opleveren van beleidsopties die er zijn om dit op een goede manier vorm te geven.
- Met deze beleidsopties moeten de mogelijkheden voor startups in NL verbeteren om schaars talent naar zich toe te halen en moet de concurrentiepositie ten opzichte van andere landen verbeteren voor startups.

Wat zijn opties om het doel te realiseren?

- We willen in gezamenlijkheid met FIN kijken naar 3 opties:
 - Verlagen van het tarief voor voordeel uit aandelenopties voor medewerkers van startups
 - Verlagen van de grondslag waarover belasting wordt betaald voor voordeel uit aandelenopties voor medewerkers van startups
 - Kiezen voor een ander systeem van heffen op basis van vermogenswinst (*capital gains tax*) in combinatie met 1 van de 2 hiervoor genoemde opties.

Uitdagingen:

- De fiscaliteit is generiek. Wij willen een maatregel voor een beperkte doelgroep. Hoe is dat op een goede wijze af te bakenen? Wij gaan ook in gesprek met RVO hiervoor.
- Moet voldoen aan staatssteun kaders. Is Zweden gelukt voor hun regeling.
- Er is nog geen budget voor. De maatregel zal gepaard gaan met een derving van naar eerste ruwe schatting door FIN EUR 20 mln.

→ le
wat de
wij dan
met de
die al gebruik
maken de 30% -
regels.

Voor wie?

- De maatregel moet specifiek zien op werknemers van startups en scale-ups.
- Gevestigde bedrijven met een bewezen *business model* kunnen een marktconform salaris bieden.
- Je moet ook voorkomen dat gevestigde bedrijven salaris zouden kunnen omzetten in voordelen uit aandelenopties. Dan wordt de belastingheffing van de loonbelasting/inkomstenbelasting uitgehold zonder positieve effecten.

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Claim EZK werknemersparticipaties

Datum

21 maart 2024

Notanummer

2024-0000212881

Bijlagen

1. Fiche Bouwstenen

Aanleiding

Via ambtelijk EZK zijn wij recent geïnformeerd dat de Minister van EZK een stap vooruit wil zetten op het terrein van de werknemersparticipaties toegekend door startups en scale-ups. De minister van EZK wil hierover een claim indienen voor de voorjaarsbesluitvorming. De minister van EZK komt mogelijk bij u op de lijn over deze claim. Met deze nota wordt u geïnformeerd over de achtergrond en de voor- en nadelen van deze maatregel.

Kernpunten

- Gezamenlijk met EZK is er een fiche opgesteld op het terrein van werknemersparticipatie toegekend door startups en scale-ups.
- EZK heeft dit fiche in de ambtelijke vierhoek van 19 maart jl. ingediend met het verzoek dit mee te laten lopen in de voorjaarsbesluitvorming. In de ambtelijke vierhoek is geconcludeerd dat er nog huiswerk te doen is en een politiek gesprek tussen u en de minister van EZK op zijn plaats is. Deze maatregel ligt daarom niet voor in de politieke vierhoek van 26 maart.

Toelichting

- Op 17 november 2022 hebben wij met u gesproken over winstdelingsregelingen. De uitkomsten van dat overleg waren:
 - De intentie is om een fiscale stimulering specifiek voor aandelenopties en beperkt tot startups en scale-ups verder te onderzoeken in samenwerking met EZK en SZW;
- Wij hebben meerdere keren EZK verzocht om een regeling voor aandelenopties toegekend aan werknemers van startups en scale-ups op te stellen. Bij het uitblijven van concrete acties vanuit EZK hebben wij, gelet op de door u in de bespreking van 17 november 2022 geuite wens, het initiatief genomen om een fiche hierover op te stellen. Vlak na het gereedkomen van het fiche viel het kabinet. Om die reden is het fiche omgezet naar een fiche voor de formatietafel en opgenomen in het ambtelijk rapport 'Belastingen in maatschappelijk perspectief: Bouwstenen voor een beter en eenvoudiger belastingstelsel'.
- Het fiche gaat uit van een ruime definitie van startups en scale-ups die in aanmerking komen voor toepassing van de stimuleringsregeling.
- In het fiche wordt de vorm van fiscale stimulering nog opengelaten. Inmiddels is dit ingevuld in de vorm van een versmalling van de grondslag

25.03.24

Dank

Ma

waarover loonbelasting geheven wordt. De grondslag zal daardoor beperkt worden tot ongeveer 2/3. Dit leidt ertoe dat de betrokken werknemers belasting betalen over de opbrengst bij verkoop van de uit de opties verkregen aandelen tegen ongeveer het tarief van Box II. Zij worden daarmee meer op gelijke hoogte gebracht met investeerders.

- De stimuleringsregeling zoals hierboven beschreven beantwoordt naar ons idee aan de wens die u in november 2022 uitte om te komen tot meer een 'capital gains tax regeling'. De regeling kent verschillende voor- en nadelen.

- EZK was voornemens deze maatregel mee te laten lopen in de voorjaarsbesluitvorming. Het budgettair belang van de voorgestelde regeling is geraamd op € 6 miljoen. EZK heeft aangegeven de maatregel budgettair te willen dekken door een verlaging van de extra zelfstandigenaftrek voor startende ondernemers.
- De inbreng van deze claim betreft een initiatief vanuit de Minister EZK. Wij hebben aangegeven dat dit geen gezamenlijke claim EZK/FIN is.
- De claim van EZK is op 19 maart 2024 besproken in de ambtelijke vierhoek. Tijdens de ambtelijke vierhoek is besloten dat het voorstel voor een fiscale regeling voor aandelenopties toegekend aan werknemers van startups en scale-ups nog huiswerk vergt en er nader politiek overleg nodig is voordat dit wordt ingebracht in een politieke vierhoek en mee kan lopen in de voorjaarsbesluitvorming.
- Mogelijk komt de minister van EZK bij u op de lijn komt om te spreken over haar claim. Het is daarbij goed om de volgende voor- en nadelen van deze maatregel voor ogen te houden:

Voordelen

- Startups en scale-ups strijden internationaal om talent en financiering. Veel concurrerende landen kennen een fiscale regeling die het gunstiger maakt om aandelenopties toe te kennen aan werknemers van startups en scale-ups en die bedrijven daarmee beter in staat stelt om internationaal talent en kapitaal aan te trekken. Het is politiek en vanuit de sector al langer een wens om de achterstand die Nederland heeft te verkleinen door ook een fiscale begunstiging in te voeren.
- Werknemers die een deel van hun beloning ontvangen in de vorm van een participatie in een startup of scale-up lopen hierdoor een groter risico doordat het nog onzeker is of de participatie ooit resultaat oplevert. Door de voorgestelde regeling worden zij gecompenseerd voor dit risico en qua belastingheffing op het niveau van een investeerder (box II) gebracht.
- De budgettaire derving van de voorgestelde regeling is relatief beperkt.

Nadelen

- Het ligt niet voor de hand dat een demissionair kabinet nieuw beleid introduceert. Dat zou met deze maatregel wel het geval zijn.
- Het invoeren van een fiscale vrijstelling vanuit de redenatie dat andere landen dit ook doen draagt bij aan een 'race to the bottom', waarbij andere landen vrijstellingen verder uitbreiden of

nieuwe vrijstellingen introduceren ten behoeve van hun concurrentiepositie.

- Het kabinet heeft de afgelopen jaren een koers ingezet om het aantal fiscale regelingen terug te brengen. Deze maatregel betreft een fiscale regeling en is daarmee strijdig met bovenstaand kabinetsbeleid. Bij mogelijke nieuwe fiscale regelingen moet het toetsingskader fiscale regelingen doorlopen worden.
- Tijdens de ambtelijke vierhoek van 19 maart heeft ambtelijk SZW gewezen op het feit dat hierover een breder gesprek gevoerd zou moeten worden met sociale partners, zoals dat elders ook gaat als het medewerkersparticipatie betreft, en of het niet iets tussen werkgever en werknemers geregeld zou moeten worden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TvD: Gelezen 11/12/2024

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief MinEZ inzake voortgang onderzoek fiscale
regeling startups

Datum

11 december 2024

Notanummer

2024-0000564521

Bijlagen

1. Concept Kamerbrief EZ
2. Rapport Archipel

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat van 2 oktober 2024 over de staat van de economie heeft de MinEZ aan het lid Martens-America (VVD) de toezegging gedaan om voor het kerstreces een update te sturen over het onderzoek medewerkersparticipatie in start-up en scale-up. Ambtelijk EZ heeft hiervoor een Kamerbrief voorbereid. Deze concept brief vindt u als bijlage bij deze nota. Gelet op het feit dat het een update betreft over een onderzoek naar een fiscale regeling is de intentie om de Kamerbrief mede namens u te sturen.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het, mede namens u, versturen van de bijgevoegde Kamerbrief?
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Alewaard
Alewaard

Kernpunten

- In de fichebundel bij het ambtelijk rapport 'Belastingen in maatschappelijk perspectief: Bouwstenen voor een beter en eenvoudiger belastingstelsel' dat op 12 februari 2024 aan de Tweede Kamer is gezonden is een fiche opgenomen met een beleidsoptie voor een fiscale regeling voor aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups.
- Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2025 is door de Kamer de motie van lid Van Eijk (VVD) aangenomen die het kabinet verzoekt de beleidsoptie uit het Bouwstenenrapport verder uit te werken en waarbij '«gematigd belasten» leidt tot een eerlijk en in internationaal verband redelijk en concurrerend tarief en de in-dienst-zijn voorwaarde in lijn is met regelingen in andere Europese landen.' Ook is verzocht om in de fiscale vormgeving een alternatief uit te werken, namelijk belasting via een fictief aanmerkelijk belang met een verlaagde drempel. Het kabinet zal deze onderdelen meenemen in de verdere uitwerking. De voorliggende Kamerbrief kan worden gezien als een eerste update richting de Tweede Kamer van het verzochte onderzoek.
- EZ heeft een opdracht gegeven aan Archipel Tax Advice om te onderzoeken hoe de belastingheffing ten aanzien van voordelen uit

aandelenopties van medewerkers van startups en scale-ups op dit moment plaatsvindt in een aantal met Nederland concurrerende landen. Het rapport naar aanleiding van dit onderzoek wordt met de Kamerbrief meegezonden en aan enkele conclusies uit het rapport wordt in de Kamerbrief gerefereerd. ✓

- In de Kamerbrief wordt de belangrijke rol van startups en scale-ups in het verdienvermogen van Nederland benoemd.
- Uit het onderzoek van Archipel Tax Advice blijkt dat Nederland verder is gezakt op de ranglijst van regelingen rondom medewerkersparticipatie binnen startups en scale-ups.
- Voor de doorgroei van startups en scale-ups, een terrein waar Nederland op dit moment niet goed scoort, is specifieke expertise, zowel op technisch als organisatorisch vlak, nodig. Dit talent is schaars op de voor deze functies zeer internationaal functionerende arbeidsmarkt. Het kunnen aanbieden van aandelenopties die groeideling met de beoogde werknemers mogelijk maakt, tegen gunstige fiscale voorwaarden kan een steun zijn voor startups en scale-ups in hun (internationale) zoektocht naar talent.
- Het onderzoek naar en de uitwerking van een beleidsoptie voor een fiscale regeling voor aandelenopties in startups en scale-ups zal uiteraard worden voortgezet in samenwerking met EZ. In de brief wordt aangegeven dat wij de Kamer voor 1 juli 2025 opnieuw zullen informeren over de stand van het onderzoek en de motie van Eijk. ✓

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

EH
12/1/26

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen en
Toeslagen

nota

Wetsvoorstel inzake startups en scale-ups box 3 en
medewerkersparticipaties

Persoonsgegevens

Aanleiding

Er vinden voorbereidingen plaats om te komen tot twee maatregelen die zien op startups en scale-ups namelijk (1) een gewijzigde definitie van startende ondernemingen in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 en (2) een regeling om werknemersparticipaties voor start-ups en scaleups fiscaal te stimuleren. In deze nota wordt een voorstel gedaan hoe dit wettelijk te regelen.

Datum

12 januari 2025

Notanummer

2025-0000620221

Bijlagen

geen

Beslispunt:

Wij adviseren u om in te stemmen met:

1. het opnemen van de verschillende maatregelen inzake startups en scale-ups in één separaat wetsvoorstel; en
2. dat wetsvoorstel gedurende dit jaar in procedure in te brengen, zodat het vóór 1 januari 2027 in het Staatsblad staat. Het lijkt daarbij logisch om het wetsvoorstel mee te laten lopen als afzonderlijk wetsvoorstel in het pakket Belastingplan.

Eenheid kabinetsbeleid

Indien u akkoord bent adviseren wij om de Tweede Kamer voorafgaand aan het WGO over de Wet Werkelijk Rendement box 3 met een brief te informeren.

Akkoord
Akkoord
Niet doen
Akkoord

Kernpunten

- In de Wet Werkelijk Rendement box 3 is een definitie van startende ondernemingen opgenomen. Deze definitie sluit niet altijd goed aan bij de kenmerken van startups en scale-ups, omdat niet getoetst wordt op o.a. innovatie. Daarom wordt met EZ gewerkt aan een nieuwe definitie, waarbij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) zal toetsen of sprake is van een startup of scale-up.
- Aan de Tweede Kamer is gemeld dat het streven is om deze nieuwe definitie met een NvW op te nemen in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3¹. De uitwerking van de nieuwe definitie heeft echter meer tijd gekost dan oorspronkelijk voorzien, waardoor de route van een

¹ Brief van de staatssecretaris van Financiën d.d. 2 juni 2025, Kamerstukken II 2024/25, 32140, 255.

NvW niet haalbaar meer is zonder de hele planning van de Wet werkelijk rendement box 3 in gevaar te brengen.

- Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een regeling om werknemersparticipaties voor startups en scale-ups fiscaal te stimuleren, waarbij dezelfde nieuwe definitie wordt gebruikt. Deze regeling heeft een beoogde inwerkingtreding van 1 januari 2027.
- Wij stellen voor om beide maatregelen gezamenlijk in een nieuw afzonderlijk wetsvoorstel op te nemen, zodat de maatregelen inzake startups en scale-ups in één keer kunnen worden behandeld. Dit ligt inhoudelijk voor de hand, omdat beide maatregelen dezelfde definitie van startup en scale-up gaan gebruiken.
- Door de per 1 januari 2027 gewenste inwerkingtreding van de maatregel inzake werknemersparticipaties leidt dit tot een traject waar bepaalde toetsen parallel moeten plaatsvinden. Daarnaast is medewerking van het parlement vereist om de genoemde datum daadwerkelijk te kunnen halen.

Toelichting

In de Kamerbrief van 2 juni jl. is aan de Kamer gemeld dat wordt gewerkt aan een aanpassing van die definitie.² Er vindt ambtelijk overleg met EZ plaats om te komen tot een nieuwe definitie van startups en scale-ups. Ook wordt gewerkt aan de uitwerking van een fiscaal gunstige regeling inzake werknemersparticipaties voor werknemers van startups en scale-ups. Beide maatregelen moeten wettelijk worden geregeld. Hoewel ambtelijk EZ de voorkeur geeft aan het indienen van een Nota van Wijziging op de WWR achten wij dit niet haalbaar. Zo is de concrete definitie nog niet helemaal uitgewerkt met EZ en dienen na afronding van de wetgeving nog uitvoeringstoetsen door RvO en de Belastingdienst plaats te vinden. De route van een nota van wijziging zou daarmee de beoogde inwerkingtreding per 2028 in gevaar brengen (waar 15 maart 2026 als ultieme deadline voor geldt). Om die reden stellen wij voor om een nieuw afzonderlijk wetsvoorstel in procedure te gaan brengen waarin deze maatregelen gezamenlijk worden opgenomen. Omdat de voorziene inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 op 1 januari 2028 is, leidt dat naar verwachting niet tot problemen. Dat geldt ook voor de tijdige implementatie door de Belastingdienst. Er zijn namelijk geen gevolgen voor de tijdige inwerkingtreding van de Wet werkelijk rendement box 3 als dat nieuwe afzonderlijke wetsvoorstel op basis van onderstaand tijdpad na 15 maart 2026 door de Tweede Kamer wordt aangenomen. Omdat de maatregel inzake werknemersparticipaties bij voorkeur in werking treedt per 1 januari 2027 wordt daarop gekoerst.

Voorgesteld indicatief tijdpad

Het separaat op te stellen wetsvoorstel doorloopt noodzakelijke stappen voordat het kan worden ingediend bij de Tweede Kamer, zoals ambtelijke overeenstemming, uitvoeringstoetsen, overige toetsen (zoals staatssteuntoets) en advisering door de Afdeling advisering van de Raad van State. Er is naar de Tweede Kamer gecommuniceerd dat de inzet van het kabinet is om de maatregel inzake werknemersparticipaties in januari te publiceren voor internetconsultatie en het wetsvoorstel met die maatregel eind eerste kwartaal 2026 bij de Tweede Kamer in te laten dienen. Wij schetsen hierna een indicatief tijdpad, waarbij we ervan uitgaan dat we niet tegen grote (juridische of uitvoerings-)problemen aan lopen en dat een aantal toetsen parallel plaatsvindt. Mogelijk kan het

² Brief van de staatssecretaris van Financiën d.d. 2 juni 2025, Kamerstukken II 2024/25, 32140, 255.

wetsvoorstel, indien de Kamer daartoe besluit, na de zomer 2026 meelopen met de behandeling van het pakket Belastingplan 2027.

Actie	Datum
Intern ambtelijke toetsing (wetgevingstoets, budgettaire, EU-aspecten, AL, doenvermogen, artikel 3.1 CW)	Medio februari 2026
Wetgevingstoetsing ministerie JenV	Maart 2026
Staatssteunaanvraag Europese Commissie (voor werknemersparticipaties)	Medio maart 2026
Internetconsultatie wetsvoorstel	Medio maart 2026
Aanvragen (uitvoerings)toetsen bij de Belastingdienst, RVO, ATR, Raad voor Rechtspraak en AP.	
Ontvangst uitvoeringstoetsen BD en RVO	Medio mei 2026
Wetsvoorstel door onderraden	Mei/juni 2026
Behandeling in MR	Juni 2026
Aanbieden wetsvoorstel aan Afdeling adviseren RvS voor advies (evt. spoedadvies aanvragen)	
Ontvangst advies RvS	Juli 2026
Opstellen nader rapport	Augustus 2026
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning	September 2026
Indiening wetsvoorstel door Koning	
Behandeling in Tweede Kamer	n.t.b.
Behandeling in Eerste Kamer	n.t.b.
Publicatie wetsvoorstel	Vóór 1 januari 2027

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Het wetgevingsoverleg inzake het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 vindt plaats op 19 januari 2026. De nog uit te werken maatregelen wijzigen en vullen die regeling op een aantal punten aan ten gunste van (toekomstig) aandeelhouders in start-ups en scale-ups.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

100: Gelezen 15/2/2025

TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

nota

Fiscale faciliteit aandelenopties startups en scale-ups

Persoonsgegevens

Aanleiding

In het regeerprogramma is opgenomen dat het kabinet het onderzoek naar een fiscale regeling voor medewerkersparticipatie bij startups en scale-ups vervolgt. Dit najaar is in de Tweede Kamer een motie van het lid Van Eijk (VVD) aangenomen die het kabinet oproept om een fiche met een fiscale faciliteit voor startups behorend bij het Bouwstenenrapport nader uit te werken en de Kamer daarover voor 1 juli te informeren (zie bijlage).

Datum

12 februari 2025

Notanummer

2025-0000041869

Bijlagen

1. Motie van Eijk (VVD)

Beslispunten

- Wilt u (stas) tezamen met MEZ tijdens de Voorjaarsbesluitvorming een voorstel inbrengen voor een fiscale faciliteit voor aandelenopties die startups en scale-ups toekennen aan werknemers, volgens de hieronder toegelichte voordelen en voorwaarden ?
- Steunt u (minister) de inbreng van dit voorstel?

Afgevaard.

Tegelijkertijd met deze beslisnota zal ook aan de MinEZ een beslisnota worden voorgelegd waarin hem wordt gevraagd of hij het voorstel voor de fiscale faciliteit wil inbrengen tijdens de Voorjaarsbesluitvorming.

Kernpunten

- De voorgestelde fiscale regeling biedt medewerkers van innovatieve startups en scale-ups een lagere belastingheffing in box 1; en een later moment van heffing, namelijk bij verkoop van de aandelen.
- De raming is vastgesteld op € 25 mln. structureel.
- De voorgestelde dekking bestaat uit een versoering van de meewerkaf trek en de stakingsaf trek, en eventueel zelfstandigenaf trek en kleinschaligheidsinvesteringsaf trek (KIA).
- Het voorstel versterkt het ondernemings- en vestigingsklimaat voor startups en scale-ups. Dat is in lijn met het regeerprogramma, waarin een onderzoek naar een dergelijke fiscale regeling was aangekondigd. Verder sluit dit voorstel goed aan bij het EU initiatief om de EU concurrentiekracht sterker te maken, zoals een beter functionerende kapitaalmarktunie voor met name de kapitaalbehoefte van startups en scale-ups. Over dit traject zal u (stas) binnenkort worden geïnformeerd middels een aparte notitie.
- Nederland scoort momenteel niet goed wanneer het aankomt op de doorgroei van startups naar scale-ups. Een van de knelpunten daarbij is

het aantrekken van talent. Nederland is qua belastingheffing over aandelenopties van medewerkers van startups op punten minder aantrekkelijk dan andere landen.

- Daar staat tegenover dat een nieuwe fiscale regeling het stelsel en de uitvoering ervan, complexer maakt. Dat staat haaks op de wens van vereenvoudiging van het stelsel. Daarnaast is per 2023 is het aandelenoptieregime in de loonheffingen reeds versoepeld, en zijn de effecten daarvan nog niet geëvalueerd (of anderszins in beeld). Of de nieuwe fiscale regeling het gewenste effect zal hebben, is op voorhand niet goed te zeggen, onder meer omdat onbekend is in welke mate de fiscaliteit als knelpunt bijdraagt aan de stagnatie van doorgroei van startups. Tot slot liggen er in de Voorjaarsbesluitvorming al veel budgettaire uitdagingen.
- In de Kamer bestaan bezwaren tegen regelingen als de expatregeling, omdat het sommige werknemers bevoordeelt boven andere, terwijl zij in principe in vergelijkbare omstandigheden verkeren. De voorgestelde regeling kan op vergelijkbare bezwaren stuiten.
- De eerste inschatting is dat er geen onoverkomelijkheden zijn in de uitvoering van de voorliggende maatregel. De regeling is nu nog op hoofdlijnen, waardoor de Belastingdienst geen definitieve uitspraak kan doen over de uitvoerbaarheid. Van belang is dat in de verdere uitwerking van de regeling wordt geborgd dat de regeling controleerbaar en handhaafbaar is. Een en ander is hierbij afhankelijk van het invullen van elementen die nu nog niet helemaal uitgewerkt zijn, zoals wie de beschikking om te kwalificeren als startup afgeeft. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft bereidheid getoond bij te dragen aan de uitvoering, namelijk bij de vaststelling of een onderneming kwalificeert als een startup of scale-up.
- Het voorstel is complexiteitsverhogend, en zal hoe dan ook aanvullende IV- en handhavingscapaciteit vergen. De uitvoeringskosten, die nog vastgesteld moeten worden, hangen samen met de complexiteit. Het definitieve oordeel over de uitvoerbaarheid volgt bij uitvoeringstoets wanneer de definitieve regeling is vormgegeven.
- Er wordt toegewerkt naar een ingangsdatum van 1 januari 2027. Er zal nog gekeken worden naar staatssteunaspecten van een dergelijke maatregel. Afhankelijk van deze analyse zal mogelijk een vervolgtraject met de Europese Commissie volgen, hetgeen gevolgen kan hebben voor de termijn van inwerkingtreding.

Toelichting

Inhoud regeling

- De doelgroep betreft (werknemers van) jonge bedrijven met een schaalbaar en innovatief bedrijfsmodel waarvan de aandelen niet beursgenoteerd zijn. Om redenen van duidelijk beleid en efficiëntie wordt aangesloten bij de definitie van startups en scale-ups in box-3 in het beoogde stelsel per 2028. Daarbij loopt een traject met RVO om te verkennen welke rol zij kunnen nemen in de vaststelling dat een bedrijf aan de definitie van een startup of scale-up voldoet. RVO heeft toegezegd bereid te zijn hieraan bij te dragen.

- Een aandelenoptie in de zin van dit voorstel is het recht om aandelen te kopen in de onderneming van de werkgever (startup of scale-up) op een vooraf vastgesteld moment tegen een vooraf bepaalde prijs.
- Op basis van de huidige fiscale regelgeving worden de aandelenopties in de loonbelasting betrokken op het moment van verhandelbaarheid, tegen de op dat moment geldende waarde in het economisch verkeer, tenzij de werknemer ervoor kiest om de belastingheffing te laten plaatsvinden op het moment van uitoefening. Dit is ingevoerd per 1 januari 2023, en zal blijven gelden voor opties die niet in de doelgroep vallen.
- De fiscale regeling wordt zo vormgegeven, dat de grondslag van het inkomen uit aandelenopties wordt versmald tot 65%. Daardoor is het effectieve tarief ongeveer gelijk aan wat de heffing zou zijn als de aandelenopties in box 2 zouden zijn belast. Het komt niet exact overeen, omdat box 1 drie tariefschijven kent t.o.v. twee schijven in box 2, en de hoogte van de schijven verschilt. De grondslagversmalling wordt vormgegeven in de loonheffing.
- Daarnaast krijgen werknemers binnen de doelgroep de mogelijkheid om bij de belastingheffing aan te sluiten bij het verkoopmoment van de aandelen, tegen de werkelijke waarde op dat moment. Daardoor sluit de belastingheffing aan bij het moment dat de werknemers daadwerkelijk de liquiditeit in handen hebben. Het gevolg is dat werknemers zelf meer in de hand hebben wanneer de belastingheffing plaatsvindt, en dus in potentie lang belastinguitstel kunnen genieten.
- De regeling zorgt er zodoende voor dat ca. 35% van de winst op de aandelenopties niet (als loon) wordt belast. In die zin werkt de maatregel vergelijkbaar uit met de expatregeling. Het voordeel is in principe onbegrensd, omdat het afhangt van de groei die het bedrijf tot verkoop heeft doorgemaakt. Het voordeel voor een individuele werknemer kan dus zeer hoog zijn.
- Administratieve voorschriften worden opgenomen om te garanderen dat werkgevers op de hoogte zijn van de verkoop van de aandelen door de (voormalige) werknemer. Eventueel kan ook een afrekenmoment bij einde dienstbetrekking worden opgenomen. Dat wordt nader onderzocht in de uitwerking. Hierdoor kunnen de administratieve lasten toenemen.
- Anti-misbruikbepalingen worden opgenomen om te voorkomen dat de verkoopprijs kunstmatig laag gehouden wordt. Mocht er tussen het moment van uitoefening en het moment van verkoop dividend worden uitgekeerd op de aandelen, dan wordt het dividend beschouwd als loon.
- Er wordt toegewerkt naar een ingangsdatum van 1 januari 2027. In lijn met het toetsingskader fiscale regelingen krijgt de fiscale regeling een horizonbepaling, het voorstel is 7 jaar.
- De ingangsdatum van de nieuwe regeling is ook afhankelijk van een staatssteunanalyse en mogelijk noodzakelijk vervolgtraject bij de Europese Commissie.
- De vormgevingsoptie die genoemd is in de motie-Van Eijk, namelijk om de regeling in box 2 vorm te geven als een "fictief aanmerkelijk belang" is verkend. De conclusie is dat een box 1-regeling beter past. Conceptueel past de regeling niet in box 2, omdat het inkomen uit arbeid betreft. De "fictief-ab"-regeling bestaat al, maar die is vormgegeven ter claimbehoud, en niet met een tegemoetkomend karakter. Ook zou de regeling in de uitvoering complexer zijn omdat deze in de inkomstenbelasting zou moeten worden vormgegeven, in plaats van via de loonheffing.

Budgettaire

- De raming is vastgesteld op € 25 mln structureel.
- De voorgestelde dekking bestaat enerzijds uit een versoering van de meewerkaf trek en de stakingsaf trek. Deze fiscale regelingen zijn negatief geëvalueerd. De versoeringen zijn gericht op afschaffing, maar afschaffing is een structuurwijziging voor de Belastingdienst die uitvoeringstechnisch niet mogelijk is op korte termijn.
- Voor zover de dekking uit de meewerkaf trek en stakingsaf trek niet toereikend is, wordt het restant in gelijke mate gedekt uit de zelfstandigenaf trek en kleinschaligheidsinvesteringsaf trek (KIA).
- Voor zover deze regelingen worden ingezet ter dekking van de fiscale regeling voor aandelenopties, kunnen ze niet tevens worden ingezet ter dekking van de taakstelling voor de aanpak van constructies en fiscale regelingen.

Mln € (+ = saldoverbeterend)	2027	2028	2029	2030	2031	Struc
Fiscale regeling werknemersopties	-25	-25	-25	-25	-25	-25
Versoering ondernemersregelingen	25	25	25	25	25	25
Saldo	0	0	0	0	0	0

Uitvoeringsaspecten

- Voorwaarde voor uitvoerbaarheid is onder meer dat de RVO bereid is bij te dragen aan de uitvoering, namelijk bij de vaststelling of een onderneming kwalificeert als een startup of scale-up. RVO heeft die bereidheid getoond. Dat vermindert de uitvoeringlast voor de Belastingdienst.
- De huidige heffing over aandelenopties via een keuzeregeling, is reeds complex. Het voorstel is een aparte keuzeregeling voor aandelenopties van start-/scale-ups, onder behoud van de bestaande keuzeregeling bij andere bedrijven. Dit werkt verder complexiteitsverhogend, en zal aanvullende IV- en handhavingscapaciteit vergen.
- De regeling dient tijdig geconcretiseerd te zijn zodat de Belastingdienst en softwareontwikkelaars tijdig de aanpassingen kunnen implementeren.
- Er wordt voorzien in overgangsrecht, zodat er geen onduidelijkheid kan ontstaan over de toepassing van de regeling en geen terugwerkende kracht om uitvoeringskosten en lasten te besparen.
- De regeling moet zodanig uitgewerkt worden dat er geen heffingslek ontstaat in internationale situaties (bijv. bij emigratie van een werknemer). De verwachting is dat dit de regeling verder compliceert, ook voor de uitvoering.
- Het voorstel dient controleerbaar en handhaafbaar te zijn. Bij een regeling op hoofdlijnen is geen definitieve uitspraak te doen over uitvoerbaarheid. De Belastingdienst heeft meegedacht en ziet op dit moment geen onoverkomelijkheden. De uitvoeringskosten die nog vastgesteld moeten worden, hangen samen met de complexiteit.
- Het definitieve oordeel over de uitvoerbaarheid volgt bij uitvoeringstoets wanneer de definitieve regeling is vormgegeven. Een en ander is hierbij afhankelijk van het invullen van elementen die nu nog niet helemaal uitgewerkt zijn, zoals wie de beschikking afgeeft en wie de bezwaar en beroepsprocedures gaat voeren over de kwalificatie van start-/scale-up.

Belasting van aandelen van medewerkers startups in internationaal perspectief

- Als onderdeel van het Regeerprogramma is een internationaal vergelijkend onderzoek¹ uitgevoerd naar hoe het Nederlandse beleid zich internationaal verhoudt. Daaruit blijkt dat Nederland verder is gezakt op de ranglijst van regelingen rondom medewerkersparticipatie binnen startups en scale-ups.
- Op de internationale ranglijst van regelingen rondom medewerkersparticipatie staat Nederland op plek 22 van de 25. Nederland kent op Duitsland na ook het laagste percentage aandelen dat in handen is van medewerkers.
- Nederland is vergeleken met het buitenland op een aantal punten minder aantrekkelijk, waarvan de twee belangrijkste zijn:
 - Het belastingtarief. Het voordeel uit aandelenopties is belast in box 1 van de inkomstenbelasting tegen een relatief hoog progressief tarief. Daarmee is het tarief in Nederland een stuk hoger dan in andere startuplanden.
 - Het moment van belasting. In veel landen wordt aangesloten bij het moment dat aandelen daadwerkelijk worden verkocht. In sommige landen wordt het belastbaar voordeel berekend op het moment van verkoop (Frankrijk, VK, en (deels) VS). In andere landen wordt het belastbaar voordeel berekend op het moment van uitoefening van de opties, waarna uitstel van betaling wordt gegeven tot het moment van verkoop (Duitsland, Israël, Canada). In Nederland wordt belasting geheven als aandelen verhandelbaar zijn.

Onderbouwing

Het ministerie van EZ heeft in samenwerking met startup en scale-up sector gewerkt aan de verdere inhoudelijke onderbouwing:

- Nederland heeft meer dan 2,2 keer zo veel startups per capita als het Europese gemiddelde. Nederland scoort echter niet goed wanneer het aankomt op de doorgroei van startups naar scale-ups. In Nederland ligt het percentage van startups dat succesvol doorgroeit naar scale-up met 19% onder het EU-gemiddelde van 22%. De toegang tot talent vormt daarbij een van de grootste belemmeringen:²
 - Om als bedrijf mensen te kunnen aantrekken, moet internationaal beschouwd een concurrerend arbeidsvoorwaardenaanbod gedaan kunnen worden waar medewerkersparticipatie een zeer belangrijk onderdeel van is. Startups en scale-ups hebben vaak niet de financiële armslag om een concurrerend arbeidsvoorwaardenpakket te bieden aan de talenten die zij willen werven. Wat zij wel hebben is een potentiële groeimogelijkheid. Talent dat in een startup wil werken is veelal bereid om een lager salaris te accepteren in ruil voor het delen in deze potentiële groei. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van aandelenopties.
 - Voor investeerders is de financiële betrokkenheid van medewerkers ook belangrijk. Het laat zien dat een bredere groep personen geëngageerd is aan het bedrijf.

¹ In opdracht van het ministerie van EZ en gedeeld met de Kamer: Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 218.

² McKinsey (2022) en State of Dutch Tech (2024). Nederland heeft per capita 10x minder bedrijven die meer dan 1 miljard waard zijn dan de Verenigde Staten.

- Op dit aspect is de concurrentie met het buitenland voor Nederlandse startups en scale-ups zwaar (zie boven).
- Technologiebedrijven zijn belangrijk voor het verdienvermogen van Nederland, jagen productiviteitsgroei aan en dragen in belangrijke mate bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken in bijvoorbeeld de zorg, landbouw of het veiligheidsdomein. Het betreft een bedrijvengroep die vertegenwoordigd is in vrijwel alle sectoren en die er met digitale toepassingen voor zorgt dat het brede mkb en grootbedrijf productiever en duurzamer kan werken.
- Volgens het recente Draghi-rapport is de achterstand van de EU op de VS ten aanzien van (digitale) technologieën een van de belangrijkste oorzaken voor de achterblijvende productiviteitsgroei. Het is daarom dus van belang dat technologiebedrijven beter kunnen doorgroeien.
- Een bijkomend punt is dat in Nederland minder nieuwe bedrijven na een succesvolle 'exit' (zoals verkoop of beursgang) worden opgericht door ervaren medewerkers dan in landen om ons heen.³ Een belangrijke reden daarvoor kan zijn dat medewerkers minder meedelen in de groei dan in andere landen.⁴ Een groot deel van Nederlandse innovatieve bedrijven is in handen van andere aandeelhouders, waaronder relatief veel buitenlandse investeerders (44% t.o.v. bijvoorbeeld 22% in VS). Bij een exit vloeit in de huidige situatie daardoor veel kapitaal Nederland uit.⁵ Investerings in Nederlandse bedrijven zijn daardoor minder duurzaam (want kapitaal vloeit weg naar buitenland).
- Onderzoek van o.a. de Universiteit Utrecht⁶ laat zien dat medewerkersparticipatie bijdraagt aan beide punten. Het helpt bedrijven bij het aantrekken en behouden van talent. Talent is daarnaast ook meer betrokken en gemotiveerd. Meer mensen (met ervaring) zijn in staat om opbrengsten weer terug te investeren in volgende generatie bedrijven en medewerkersparticipatie kan daarmee een belangrijke rol spelen in de versterking van het startup ecosysteem.
- De evaluatie van de Britse EMI-regeling laat ook zien dat de betreffende aandelenoptieregeling bedrijven beter in staat stelt talent aan te trekken en te behouden en dat zij tevens beter in staat zijn externe investeringen aan te trekken.⁷ Uit onderzoek van Startup Genome blijkt dat de doorgroei bij bedrijven die medewerkersparticipatie aanbieden drie keer hoger is dan bij bedrijven die dat niet doen.⁸

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

³ Dealroom (2023). Verenigd Koninkrijk heeft 2x zoveel startup spinouts na een exit dan Nederland, Frankrijk en Duitsland ongeveer 1,5x

⁴ Lebre (2022), Equity in startups. Historical data from 800 companies.

⁵ Techleap, State of Dutch Tech (2022)

⁶ Universiteit Utrecht, Making employee ownership work in startups and SMEs

⁷ Ipsos MORI, Evaluation of Enterprise Management Incentive scheme

⁸ Startup Genome (2023)

**DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING**

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane
de minister

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

nota

Beslisnotitie 1 - Aanpassing liquidatieverliesregeling naar
aanleiding van arrest Hoge Raad 21 maart 2025

Persoonsgegevens

Aanleiding

U bent eerder met een nota geïnformeerd over het arrest van de Hoge Raad van 21 maart 2025¹ (hierna: het Arrest) over de toepassing van de liquidatieverliesregeling in de vennootschapsbelasting (nota 2025-91393, [bijlage 1](#)). In navolging van die nota leggen wij u (minister en Stas FBD) gelet op de budgettaire derving van het Arrest in deze nota twee beslispunten voor omtrent het al dan niet wijzigen van de wet.

Datum

14 april 2025

Notanummer

2025-0000105964

Bijlagen

1. Ter info notitie 1

De incidentele derving als gevolg van het Arrest wordt ingeschat op € 840 miljoen. Deze derving is relevant voor het inkomstenkader en saldo-relevant. De structurele derving wordt ingeschat op € 65 miljoen per jaar. In deze nota worden een aantal opties gepresenteerd om deze dervingen al dan niet gedeeltelijk op te vangen binnen de liquidatieverliesregeling.

Beslispunten

1. Wij adviseren u om nader te onderzoeken in hoeverre de liquidatieverliesregeling kan worden afgeschaft, in combinatie met een nader onderzoek naar een maatregel die een positieve impact heeft op het vestigingsklimaat. Dat betekent dat wij adviseren de wet voorlopig niet te wijzigen. Gaat u hiermee akkoord?
2. Indien u akkoord bent met beslispunt 1 adviseren wij u om het besluit over de dekking van het Arrest te betrekken bij de augustusbesluitvorming. U wordt in de aanloop naar de interne startbijeenkomst over de augustusbesluitvorming nader geïnformeerd over potentiële dekkingsmogelijkheden. Gaat u hiermee akkoord?

Kernpunten

- Indien een deelneming van een belastingplichtige wordt geliquideerd, kan op het moment waarop de vereffening is voltooid, *onder voorwaarden*, een liquidatieverlies in aftrek worden gebracht in de vennootschapsbelasting (de zogenoemde liquidatieverliesregeling). Eén van die voorwaarden is dat de deelneming geen recht heeft op een tegemoetkoming ter zake van de door haar geleden verliezen.

¹ ECLI:NL:HR:2025:417.

- De Hoge Raad oordeelt in het Arrest dat de beoordeling of “geen recht geldt op enigerlei tegemoetkoming” moet worden uitgevoerd naar het tijdstip waarop de vereffening van het ontbonden lichaam is voltooid.
- De Hoge Raad oordeelt daarbij dat het om die reden niet zo kan zijn dat onder “enigerlei tegemoetkoming” mede de tegemoetkomingen vallen die zijn verkregen of hadden kunnen worden verkregen door toepassing van de Ierse group-reliefregeling voorafgaand aan het moment waarop de vereffening is voltooid.
- In zoverre leidt het oordeel tot dubbel in aanmerking genomen verlies. De Hoge Raad ziet een dergelijk resultaat ‘inherent aan de vormgeving van de liquidatieverliesregeling zoals deze van aanvang af heeft bestaan’.
- De **incidentele derving** van het Arrest wordt ingeschat op € 840 miljoen. Deze derving belast naar verwachting het EMU-saldo van 2025. De **structurele derving** wordt ingeschat op € 65 miljoen per jaar.
- In de begrotingsregels is vastgelegd dat de budgettaire gevolgen van gerechtelijke uitspraken meetellen voor het inkomstenkader. Dit betekent dat sprake is van een forse dekkingsopgave aan de inkomstenkant.
- In theorie laten zich binnen de liquidatieverliesregeling een aantal opties denken. De budgettaire inschatting leidt ertoe dat er (deels) dekking zal moeten worden gevonden buiten de liquidatieverliesregeling.
 - Optie 1: Afschaffen van de liquidatieverliesregeling.
 - Optie 2: De liquidatieverliesregeling beperken tot deelnemingen waarin de belastingplichtige een belang van ten minste 95% heeft.
 - Optie 3: De aftrek van het liquidatieverlies verlenen tot de omvang van de niet verrekende verliezen van de deelneming.
 - Optie 4: De aftrek van het liquidatieverlies verlenen voor het opgeofferde bedrag, voor zover geen sprake is of had kunnen zijn van verliesoverdracht binnen de groep (voor-zover-benadering).
 - Optie 5: Codificatie van het Besluit Deelnemingsvrijstelling.
 - Optie 6: Geen wetswijziging; de huidige regeling behouden.
- In de toelichting hebben wij deze opties voorzien van een voorlopige analyse, waarbij wij ingaan op wetstechnische aspecten, Europeesrechtelijke aspecten, de budgettaire impact, de gevolgen voor de uitvoering door de Belastingdienst en de impact op het vestigingsklimaat. Daarnaast brengen de bovenstaande opties verschillende wetstechnische vragen met zich mee.
- Onderstaande tabel geeft een overzicht van de effecten van de opties op een aantal aspecten ten opzichte van de huidige situatie met het arrest (wetstechnische aspecten daargelaten). Een 0 geeft aan dat geen of beperkt sprake is van een wijziging.

	EU-aspecten	Resterende struc. derving	Uitvoering	Vestigings-klimaat
1. Liquidatieverliesregeling afschaffen	n.t.b.	-/- € 506 mln.*	+	--
2. Liquidatieverliesregeling beperken tot belang van ten minste 95%.	0	€ 15-35 mln.	-	--
3. Beperken aftrek tot de omvang van de niet verrekende verliezen deelneming	0	€ 35-45 mln.	--	-
4. Voor-zover-benadering	0	€ 35-45 mln.	-	-
5. Codificatie Besluit Dvs	-	€ 15 mln.	0	-
6. Geen wetswijziging	0	€ 65 mln.	0	0

* Dit bedrag kan lager uitvallen door gedragseffecten.

- Uit de tabel volgt dat optie 2 tot en met 5 niet leiden tot een betere situatie dan wanneer de wet niet wordt gewijzigd (optie 6). Om die reden adviseren wij u nader te onderzoeken of de liquidatieverliesregeling kan worden afgeschaft. Hier is meer tijd voor nodig. Wij adviseren u bij dit onderzoek ook te betrekken een maatregel die een positieve impact heeft op het vestigingsklimaat, met als doel de negatieve impact van het afschaffen van de liquidatieverliesregeling te mitigeren.

Toelichting

1. De liquidatieverliesregeling op hoofdlijnen

- De liquidatieverliesregeling is een uitzondering op de deelnemingsvrijstelling.
- De deelnemingsvrijstelling is erop gericht om Nederlandse bedrijven die in het buitenland actief zijn zoveel mogelijk onder gelijke fiscale voorwaarden te laten concurreren met lokale bedrijven die aldaar gevestigd zijn. Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een binnenlandse of buitenlandse dochtervennootschap onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar.
- Dit is een internationaal gebruikelijke methode en de Europese moederdochterrichtlijn is ook op een dergelijk uitgangspunt gebaseerd.²
- Door de liquidatieverliesregeling is een (liquidatie)verlies op een deelneming onder voorwaarden wel aftrekbaar. De reden is dat het verlies niet meer bij die deelneming in mindering kan worden gebracht (en voorgoed verloren zou gaan).
- Het liquidatieverlies is het verschil tussen het voor de deelneming opgeofferde bedrag en de liquidatie-uitkering.
 - De liquidatieverliesregeling is vanwege grote praktische bezwaren bewust zodanig opgezet dat voor de omvang van het te nemen liquidatieverlies geen koppeling bestaat met de omvang van bij de ontbonden dochter onverrekenend gebleven verliezen.³ Anders gezegd, uitgangspunt is het opgeofferde bedrag (de investering) door de (groep van) belastingplichtige waarbij het gehele recht op een liquidatieverlies bij de aandeelhouder vervalt indien rechtens sprake is van enig recht op een tegemoetkoming voor die verliezen.
- Het liquidatieverlies wordt eerst op het tijdstip waarop de vereffening van de deelneming is voltooid in aanmerking genomen.
- De liquidatieverliesregeling is de afgelopen jaren verschillende malen herzien en ingeperkt om oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

2. De kern van het Arrest

- De belangrijkste feiten van het Arrest zijn:
 - Belanghebbende, een Nederlandse n.v., hield indirect alle aandelen in twee Ierse deelnemingen, een Plc en een Ltd.
 - In 2013 zijn de Plc en de Ltd geliquideerd. Bij de Plc resteerde een verlies, bij de Ltd een overschot.
 - De Plc heeft tijdens haar bestaan gebruik gemaakt van de Ierse zogenoemde group-reliefregeling, op grond waarvan een groepsvennootschap een in een jaar geleden verlies kan overdragen aan een andere groepsvennootschap die in hetzelfde

² Richtlijn (EU) 2011/96/EU van de Raad van 30 november 2011 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten PbEU 2011, L345/8

³ Kamerstukken II 1968/69, 6000, nr. 22, p. 29 rechterkolom.

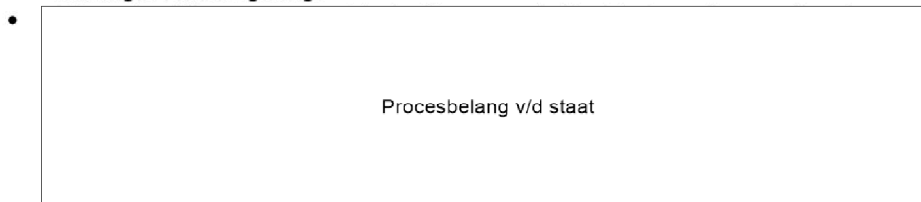
jaar winstgevend was. Daardoor wordt de winstbelasting bij Ltd lager en neemt haar waarde sterker toe, hetgeen onbelast blijft bij de aandeelhouder.

- Plc heeft ruim € 115 miljoen van haar verliezen overgedragen aan Ierse groepsvennootschappen.
- Ten tijde van haar ontbinding beschikte de Plc nog over afgerond € 110 miljoen aan niet-verrekende, en volgens de Ierse belastingdienst verder onverrekenbare, verliezen.
- Belanghebbende heeft voor de toepassing van de liquidatieverliesregeling uiteindelijk een liquidatieverlies van ruim € 202 miljoen in aanmerking genomen en dit bedrag als liquidatieverlies ten laste van de winst gebracht.
- In geschil is of de vraag of toepassing van de Ierse group-reliefregeling aan toepassing van de liquidatieverliesregeling (i.c. ruim € 202 miljoen) in de weg staat.
- De rechtbank en het gerechtshof beantwoorden deze vraag ontkennend en stellen de belastingplichtige in het gelijk.
- Ook de Hoge Raad oordeelt in het voordeel van de belastingplichtige dat de beoordeling of "geen recht geldt op enigerlei tegemoetkoming" moet worden uitgevoerd naar het tijdstip waarop de vereffening van het ontbonden lichaam is voltooid.
- De Hoge Raad oordeelt dat daarbij het om die reden niet zo kan zijn dat onder "enigerlei tegemoetkoming" mede de tegemoetkomingen vallen die zijn verkregen of hadden kunnen worden verkregen door toepassing van de Ierse group-reliefregeling voorafgaand aan het moment van liquidatie van de dochtervennootschap.

3. Nadere toelichting op de verschillende dekkingsopties:

Optie 1 – Afschaffen van de liquidatieverliesregeling

- Door afschaffing van de liquidatieverliesregeling kan een belastingplichtige niet langer een liquidatieverlies in aftrek brengen.
- Deze optie brengt wetstechnische vragen met zich mee, bijvoorbeeld het al dan niet bieden van overgangsrecht en hoe om te gaan met de stakingsverliesregeling.

- *Budgettaire:* Het budgettaire belang van de liquidatieverliesregeling (inclusief de additionele derving als gevolg van het Arrest) wordt geschat op € 506 + € 65 = € 571 miljoen voor 2025. Dit is een bedrag zonder gedragseffecten. Deze moeten nog worden bepaald om tot een definitieve raming te komen.
- *Uitvoering:* De liquidatieverliesregeling is een erg complexe regeling en afschaffing hiervan zal de uitvoering ten goede komen. Daarbij is het wel belangrijk te kijken naar overgangsrecht dat zou kunnen worden gemaakt. Anderzijds geldt dat de eventuele nieuwe regeling (zie EU-rechtelijke aspecten) nieuwe uitvoeringsgevolgen met zich kan brengen.
- *Vestigingsklimaat:* Het afschaffen van de liquidatieverliesregeling heeft een negatieve impact op het binnenlandse ondernemingsklimaat voor zuiver binnenlandse situaties. Daarnaast wordt Nederland voor bedrijven

die investeren in het buitenland minder aantrekkelijk dus een negatieve impact op het vestigingsklimaat.

Optie 2 – Beperken van liquidatieverliesregeling tot belang van ten minste 95%

- Het beperken van de liquidatieverliesregeling houdt in dat het een belastingplichtige slechts is toegestaan een liquidatieverlies in aftrek te nemen indien die belastingplichtige een belang heeft van ten minste 95% in de geliquideerde deelneming. Voor de huidige liquidatieverliesregeling dient er sprake te zijn van een belang van ten minste 5%. Deze optie lost het probleem van dubbele verliesneming in grensoverschrijdende situaties niet op, maar beperkt wel het aantal aftrekbare liquidatieverliezen.
- Deze optie brengt wetstechnische vragen met zich mee. Gedacht kan worden aan het bieden van overgangsrecht en hoe de stakingsverliesregeling op een gelijke wijze vorm te geven.
Procesbelang v/d staat
- *Budgettaire:* De structurele opbrengst moet nog bepaald worden, maar deze wordt nu ingeschat in ordegrrootte van € 30-50 miljoen euro per jaar. De resterende structurele derving wordt dan ingeschat op € 15-35 mln miljoen per jaar.
- *Uitvoering:* Deze optie zou de uitvoering enigszins ten goede komen, omdat het aantal belastingplichtigen dat voor toepassing van de liquidatieverliesregeling in aanmerking komt, daalt.
- *Vestigingsklimaat:* Het beperken van de liquidatieverliesregeling heeft als gevolg dat belastingplichtigen in minder gevallen zijn toegestaan een liquidatieverlies in aanmerking te nemen. Dit heeft enerzijds een impact op het in aanmerking nemen van liquidatieverliezen in zuiver binnenlandse situaties en daarmee het binnenlandse ondernemingsklimaat. Anderzijds wordt Nederland voor bedrijven die investeren in het buitenland minder aantrekkelijk.

Optie 3 – Aansluiten bij de niet verrekenende verliezen van de deelneming

- Het aansluiten bij de niet verrekenende verliezen van de deelneming betekent een fundamentele wijziging van de liquidatieverliesregeling, omdat de aansluiting met het "opgeofferde bedrag" wordt losgelaten.
- Deze optie brengt wetstechnische vragen met zich mee. Gedacht kan worden aan hoe om te gaan met een juridische mogelijkheid van verliesverrekening (of een consolidatieregime) versus het feitelijk hebben verrekend van verliezen en de invulling van de bewijspositie van belastingplichtigen.
Procesbelang v/d staat
- *Budgettaire:* Deze optie geeft naar voorlopige schatting een opbrengst van € 20-30 miljoen per jaar. De resterende structurele derving wordt dan ingeschat op € 35-45 miljoen per jaar.
- *Uitvoering:* Bij de vormgeving van de liquidatieverliesregeling is om grote praktische (uitvoeringstechnische) bezwaren niet aangesloten bij de niet verrekenende verliezen van de deelneming. Ook nu zullen deze praktische bezwaren gelden als wordt aangesloten bij de niet verrekenende verliezen van de deelneming. Die bezwaren zijn sterker als de buitenlandse verliezen omgerekend dienen te naar worden naar Nederlandse maatstaven. In beide gevallen zullen maatregelen nodig zijn om de uitwerking proportioneel te houden alsook om misbruik te voorkomen. Verder zal rekening gehouden moeten worden met het feit dat belastingplichtigen tot op heden niet bedacht behoeften te zijn op het kunnen leveren van dergelijk bewijs. Vanwege de toename in complexiteit

is het mogelijk dat er vragen/rubrieken worden toegevoegd aan de aangifte waarvoor capaciteit en budget nodig zullen zijn.

- *Vestigingsklimaat:* Aansluiten bij het niet verrekenende verlies van de deelneming heeft als gevolg dat een belastingplichtige in Nederland nog steeds een liquidatieverlies in aftrek kan nemen. Dat is positief voor het vestigingsklimaat. Tegelijkertijd kan deze nieuwe systematiek leiden tot rechtsonzekerheid en discussie met de Belastingdienst, zeker als het verlies naar Nederlandse maatstaven moet worden bepaald.

Optie 4 – Introductie van een "voor-zover-benadering"

- Een voor-zover-benadering houdt in dat de huidige wijze om het liquidatieverlies te berekenen (het opgeofferde bedrag minus de liquidatie-uitkering) blijft staan. Verrekening wordt slechts toegestaan voor zover er geen sprake is geweest of had kunnen zijn van enigerlei tegemoetkoming (lees: verliesoverdracht) voorafgaand aan het tijdstip van de vereffening van de dochtermaatschappij.
- Deze optie brengt wetstechnische vragen met zich mee. Gedacht kan worden aan hoe om te gaan met een juridische mogelijkheid van verliesverrekening (of een consolidatieregime) versus het feitelijk hebben verrekend van verliezen.

Procesbelang v/d staat

- *Budgettaire:* Deze optie geeft naar voorlopige schatting een opbrengst van € 20-30 miljoen. De voor-zover-benadering houdt in dat er nog steeds een liquidatieverlies in aftrek kan worden genomen. De resterende structurele derving wordt dan ingeschat op € 35-45 miljoen per jaar. Deze structurele derving is lager dan de structurele derving van het Arrest, omdat rekening wordt gehouden met de op het niveau van de dochtermaatschappij verrekenende verliezen.
- *Uitvoering:* Met deze optie zal de complexiteit van de al complexe liquidatieverliesregeling verder toenemen. Het omrekenen van verliezen naar Nederlandse maatstaven heeft grote impact op de uitvoeringsgevolgen. Vanwege de toenemende complexiteit is het ook hier mogelijk dat er vragen/rubrieken worden toegevoegd aan de aangifte waarvoor capaciteit en budget nodig zullen zijn.
- *Vestigingsklimaat:* Deze optie heeft naar verwachting een beperkte negatieve impact op het vestigingsklimaat. Hoewel het nog steeds mogelijk is om een liquidatieverlies in aftrek te nemen, is de hoogte van dat verlies in voorkomende gevallen lager. Dat betekent een hoger bedrag aan te betalen belasting in Nederland (uitgaande van een positieve winst waar het verlies tegen kan worden afgezet). Bovendien kan een voor-zover-benadering tot aanvullende discussie met de Belastingdienst leiden.

Optie 5 – Codificatie van het Besluit Deelnemingsvrijstelling

- Codificatie van het huidige onderdeel 8.14.2 het Besluit Deelnemingsvrijstelling betekent dat van enigerlei tegemoetkoming sprake is als de (buitenlandse) verliezen van de te liquideren deelneming zijn of hadden kunnen worden overgedragen aan een ander (concern)lichaam, dus gedurende het gehele bestaan van de deelneming tot en met het moment van het voltooien van de vereffening. Dat betekent dat het van toepassing (kunnen) zijn van bijvoorbeeld een group-reliefregeling zoals in het Arrest tot gevolg heeft dat aftrek van het liquidatieverlies niet mogelijk is.

- Ook bij deze optie spelen wetstechnische vragen, zoals de vraag met welke buitenlandse systemen rekening dient te worden gehouden en hoeveel jaar moet worden teruggekeken.

- Procesbelang v/d staat

- *Budgettaire:* Deze optie geeft naar voorlopige schatting een opbrengst van € 50 miljoen. De aanpassing van het beoordelingstijdstip houdt in dat er nog steeds een liquidatieverlies in aftrek kan worden gebracht. De resterende structurele derving wordt ingeschat op € 15 miljoen per jaar. Deze structurele derving is lager dan de structurele derving van het Arrest (en optie 6 – geen wetswijziging), omdat in deze benadering in meer gevallen geen liquidatieverlies voor verrekening in aanmerking komt.
- *Uitvoering:* De gevolgen voor de uitvoering zijn relatief beperkt omdat deze optie blijft aansluiten bij de huidige ruwe en forfaitaire berekening van het liquidatieverlies. Wel is het ook hier mogelijk dat er vragen/rubrieken worden toegevoegd aan de aangifte waarvoor capaciteit en budget nodig zullen zijn (hoewel minder dan bij opties 3 en 4).
- *Vestigingsklimaat:* Deze optie heeft een negatieve impact op het vestigingsklimaat, omdat in minder gevallen een liquidatieverlies kan worden geclaimd dan in de huidige situatie. Het effect op het vestigingsklimaat is om die reden waarschijnlijk minder negatief dan de afschaffing van de liquidatieverliesregeling (optie 1), maar groter dan de voor-zover-benadering (optie 3), omdat hier sprake is van een 'alles-of-niets-benadering'.

Optie 6 – Geen wetswijziging

- Als we niets doen, houden we de huidige wetgeving in stand en volgen we het Arrest. Onderdeel 8.14.2 van het Besluit Deelnemingsvrijstelling moet komen te vervallen.
- Houden we de huidige ruwe en forfaitaire benadering van de liquidatieverliesregeling in stand, dan kan in zekere zin van dubbele verliesneming sprake zijn.

- Procesbelang v/d staat

- *Budgettaire:* Deze optie leidt tot de eerder genoemde structurele budgettaire derving van € 65 miljoen per jaar.
- *Uitvoering:* Er zijn geen aanvullende gevolgen voor de uitvoering, omdat de bestaande regeling ongewijzigd blijft.
- *Vestigingsklimaat:* Deze optie heeft geen impact op het vestigingsklimaat.

Communicatie

- Uw woordvoerder is op de hoogte. Het FD heeft op 23 maart 2025 een artikel gepubliceerd over het Arrest. Daar zijn geen vragen over gesteld.

Politiek/bestuurlijke context

- Tot op heden hebben Kamerleden geen vragen gesteld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De Europeesrechtelijke aspecten kunnen niet openbaar worden gemaakt met het oog op artikel 5.1, tweede lid, onderdeel i, van de Wet open overheid.

Ministerie van Financiën

wo 9/7 10.15 - 10.45

TvO: Gelezen 4/7/2025

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Proces fiscale regeling werknemersparticipatie startups en scale-ups

Datum
26 juni 2025

Notanummer
2025-0000182701

Bijlagen
geen

Aanleiding

In de Voorjaarsnota 2025¹ meldt het kabinet dat een fiscale regeling wordt geïntroduceerd om medewerkersparticipaties voor startups en scale-ups te stimuleren, welke nader wordt toegelicht in de Kamerbrief van 3 juni 2025.² In deze nota informeren we u over het proces van de nadere uitwerking.

Kernpunten

- De voorgestelde fiscale regeling biedt medewerkers van innovatieve startups en scale-ups twee voordelen. Ten eerste wordt het voordeel uit aandelenoptierechten belast tegen een verlaagd tarief in box 1 door middel van een grondslagversmalling van 65% - een effectieve druk die vergelijkbaar is met die in box 2. Ten tweede verschuift het heffingsmoment naar een later tijdstip, namelijk uiterlijk het moment van verkoop van de aandelen.
- Op dit moment werken wij aan een conceptwetsvoorstel. De maatregel is complexiteitsverhogend en kent handavingsrisico's in de uitvoering. Mede daarom vergt de uitwerking van de regeling enkele beleidsmatige keuzes die wij u begin augustus voorleggen. Het gaat met name om de vraag of er heffingsmomenten moeten zijn vóór het werkelijke moment van verkoop, met het oog op de uitvoerbaarheid en het voorkomen van mogelijke heffingslekken. Hierbij liggen o.a. de volgende kwesties voor:
 - Behandeling bij beursgang van de onderneming;
 - Behandeling bij overlijden van de werknemer;
 - Behandeling bij emigratie. Bij emigratie van de werknemer en/of de vennootschap kan het voorkomen dat één of beide uit het zicht van de Belastingdienst raakt, wat het effectueren van de fiscale claim op de aandelen(opties) bemoeilijkt;
 - Behandeling bij uitdiensttreding. Bij het uit dienst treden van een werknemer met aandelen(opties) verdwijnt de werknemer uit de loonaangifte van de inhoudingsplichtige. Dit bemoeilijkt het heffen van loon- en inkomstenbelasting op het moment van verkoop van de aandelen. Er wordt gezocht naar een behandeling die voldoet aan de motie Van Eijk³ en tegelijkertijd uitvoerbaar en handhaafbaar is;

Graag bespreken.

¹ Kamerstukken II, 2025, nr. 36725-1

² Kamerstukken II, 2025, nr. 32140-256

³ Kamerstukken II, 2024, nr. 36602-102

- o Het wel of niet opnemen van antimisbruikbepalingen, om bepaalde ongewenste gedragseffecten te voorkomen;
- o Het eventueel opnemen van een overgangsregeling.

Planning

Voor het uitwerken van het wetsvoorstel voorzien wij de volgende planning, met als uitgangspunt een inwerkingtreding van de regeling per 1 januari 2027:

Onderdeel	Week van
Beslisnota	08-08-2025
Tweede beslisnota (indien nodig)	29-08-2025
Starten consultatie Europese Commissie i.v.m. staatssteunregels indien van toepassing.	15-09-2025
Starten internetconsultatie	29-09-2025
Starten van uitvoeringstoets en overige toetsen	3-11-2025
Wetsvoorstel ter akkoord voor MR	05-01-2026
Wetsvoorstel ter advisering naar Raad van State.	12-01-2026
Indiening bij de Tweede Kamer.	23-03-2026

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

TER BESLISSING GRAAG RETOUR VOOR MAANDAG 11/8

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

nota

Beslisnotitie - Dekking structurele derving arrest Hoge Raad liquidatieverliesregeling

Persoonsgegevens

Aanleiding

De Hoge Raad heeft op 21 maart 2025 een arrest gewezen over de toepassing van de liquidatieverliesregeling in de vennootschapsbelasting (het Arrest).¹ Het Arrest heeft vanaf 2026 een structurele derving van € 65 miljoen tot gevolg. In de nota van 30 juni (bijlage 1) hebben wij u geïnformeerd dat een toereikende dekkingsmaatregel wordt onderzocht. In deze nota informeren wij u nader over deze maatregel, die de genoemde structurele derving naar verwachting met ingang van 1 januari 2027 opvangt. Dit is ook relevant in het kader van de aanstaande augustusbesluitvorming. Om die reden leggen we u hieromtrent in deze nota een besispunt voor.

Datum

24 juli 2025

Notanummer

2025-0000219285

Bijlagen

1. Nota 30 juni
2. Nota 14 april

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met het aanpassen van de deelnemingsvrijstelling in die zin dat ingeprijsde valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten met ingang van 1 januari 2027 niet meer door toepassing van artikel 13, zevende lid Wet op de vennootschapsbelasting 1969 onder de deelnemingsvrijstelling vallen?
2. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- In de nota van 14 april (bijlage 2 (minister) en 3 (stasFBD)) hebben wij u geïnformeerd dat een dekkingsmaatregel niet binnen de liquidatieverliesregeling (de regeling waar het Arrest op ziet) (thans) is gevonden.
- Aanpassing van de deelnemingsvrijstelling, waar de liquidatieverliesregeling een uitzondering op is, om de structurele derving van het Arrest tegen te gaan is met ingang van 1 januari 2027 echter wel mogelijk. Het gaat daarbij om het volgende.
- Op verzoek is de deelnemingsvrijstelling van toepassing op resultaten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten zoals leningen en valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen (zie bijlage voor voorbeelden).

¹ Hoge Raad 21 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:417.

- Dit resulteert in een onevenwichtigheid: de rente is wel volledig aftrekbaar, maar het verwachte valutaresultaat op het afdekkingsinstrument is vrijgesteld.
- Wij stellen voor deze onevenwichtigheid tegen te gaan door de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 te beperken tot uitsluitend niet-ingeprisde (dat wil zeggen onverwachte) valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.
- De eerste inschatting is dat deze maatregel de structurele derving van het Arrest met ingang van 1 januari 2027 hoogstwaarschijnlijk wegneemt (€ 65 miljoen) en dat de maatregel uitvoerbaar is voor de Belastingdienst. De daadwerkelijke raming van het budgettaire effect en de uitvoeringstoets door de Belastingdienst vinden plaats zodra de wettekst en toelichting zijn uitgewerkt en afgestemd.

Toelichting

Achtergrond

- De Wet op de vennootschapsbelasting 1969 kent verschillende bepalingen die zien op zogenoemde deelnemingen. Het gaat daarbij – kort gezegd – om een belang van 5% in een andere vennootschap. In het kader van deze nota zijn twee regelingen met name van belang: de deelnemingsvrijstelling en de liquidatieverliesregeling.
- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een binnenlandse of buitenlandse deelneming onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar.
- De liquidatieverliesregeling is een uitzondering op de deelnemingsvrijstelling; onder voorwaarden kan wel een verlies in aanmerking worden genomen als een deelneming wordt geliquideerd.
- De Hoge Raad heeft op 21 maart 2025 arrest gewezen over de toepassing van de liquidatieverliesregeling in de vennootschapsbelasting.²
- De **incidentele derving** van het Arrest wordt ingeschat op € 840 miljoen. Deze derving belast naar verwachting het EMU-saldo van 2025. Deze incidentele derving wordt separaat in de augustusbesluitvorming betrokken.
- De **structurele derving** wordt ingeschat op € 65 miljoen per jaar.
 - U bent hierover geïnformeerd in onze beslisnota van 14 april 2025 (bijlage 2 en 3).
- In onze beslisnota van 14 april 2025 (bijlage 2 en 3) hebben wij een aantal (theoretische) opties om de structurele derving binnen de liquidatieverliesregeling te dekken onderzocht. Het betrof onder meer het afschaffen van de liquidatieverliesregeling, het opnemen van een voor-zover benadering en het codificeren van de in het Besluit deelnemingsvrijstelling gehanteerde lijn.
- In die beslisnota zijn de opties voorlopig beoordeeld op de volgende elementen: voorziene wetsaanpassing, EU-aspecten, resterende structurele derving, uitvoering door de Belastingdienst en het vestigingsklimaat.
- Onze conclusie was dat de geschetste opties niet leiden tot een betere situatie dan wanneer de wet niet wordt gewijzigd. Wij hebben daarom

² Hoge Raad 21 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:417.

voorgesteld nader te onderzoeken of het mogelijk is om de liquidatieverliesregeling af te schaffen.

- In de bijlage bij de beslisnota aan de minister van 30 juni (bijlage 1) hebben wij u geïnformeerd dat wij op basis van de huidige stand van het Unierecht geen mogelijkheid zien om de liquidatieverliesregeling af te schaffen.
- Om die reden hebben wij daarbij aangegeven dat wij met Belastingdienst in gesprek zijn om de dekking voor de structurele budgettaire gevolgen van het Arrest niet te zoeken binnen de liquidatieverliesregeling zelf maar te zoeken binnen de deelnemingsvrijstelling (waar de liquidatieverliesregeling onderdeel van is)

Voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling

- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een binnenlandse of buitenlandse deelneming onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar.
- Uit jurisprudentie van de Hoge Raad volgt dat de deelnemingsvrijstelling van toepassing is op valutaresultaten behaald met een deelneming³ (die resultaten zijn dus vrijgesteld), maar niet van toepassing is op resultaten die behaald worden met een vreemde valutalening of met valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.⁴
- Om deze discrepantie weg te nemen is – in lijn met de wens van het bedrijfsleven – de deelnemingsvrijstelling in het verleden aangepast en kunnen sindsdien resultaten die behaald worden met valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen onder voorwaarden op verzoek ook onder de toepassing van de deelnemingsvrijstelling worden gebracht.⁵
- De inspecteur kan op voorafgaand verzoek vaststellen dat een bepaalde rechtshandeling – zoals het sluiten van een lening of een valutatermijntransactie in dezelfde valuta – strekt tot het afdekken van een valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen. In dat geval is op het voordeel uit de desbetreffende rechtshandeling de deelnemingsvrijstelling van toepassing.
- Het valutaresultaat op de lening of de valutatermijntransactie bestaat uit een verwacht resultaat en uit een onverwacht resultaat.
- Het verwachte resultaat is bij een lening de verwachte koersmutatie die tot uitdrukking komt in het renteverschil tussen een lening in de vreemde valuta en een vergelijkbare lening in euro's, en bij een valutatermijntransactie het verschil tussen de koers op het moment van afsluiten van het valutatermijncontract (spotkoers) en de verwachte koers op de afgesproken datum (termijnkoers).
- Het verwachte deel van het valutaresultaat, wordt ook wel aangeduid als het *ingeprijsde valutaresultaat*, en laat zich reeds bij het aangaan van de lening dan wel valutatermijntransactie bepalen.
- Het zogenoemde *niet-ingeprijsde valutaresultaat* is het verschil tussen de werkelijke koersontwikkeling en de verwachte koersontwikkeling, bijvoorbeeld door politieke beslissingen, economische mee- of tegenvallers, enzovoorts. Anders dan voor het ingeprijsde valutaresultaat, is de ontwikkeling van dit resultaat geheel onzeker bij het aangaan van de lening dan wel valutatermijntransactie.

³ Hoge Raad 9 juni 1982, ECLI:NL:HR:1982:AW9415.

⁴ Hoge Raad 17 november 1993, ECLI:NL:HR:1993:BH8760.

⁵ Kamerstukken II 1995/96, 24696, nr. 3, p. 6-7 en p. 22-23.

- De huidige tekst van de deelnemingsvrijstelling en de parlementaire geschiedenis⁶ leiden ertoe dat – mits de inspecteur zulks voorafgaand op verzoek heeft vastgesteld – het gehele valutaresultaat (dus het ingeprijsde valutaresultaat en het niet-ingeprijsde valutaresultaat) onder de deelnemingsvrijstelling worden verantwoord. Dit leidt tot een onevenwichtigheid in de deelnemingsvrijstelling.
- De onevenwichtigheid is dat de rente op (bijvoorbeeld) een lening in een andere valuta – die dient er afdekking van een valutarisico – aftrekbaar is, terwijl het ingeprijsde valutaresultaat – dat dus vooraf reeds kenbaar is – is vrijgesteld.
- Wij stellen voor om met ingang van 1 januari 2027 een einde te maken aan deze onevenwichtigheid ten aanzien van ingeprijsde valutaresultaten door alleen niet-ingeprijsde valutaresultaten op afdekinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling te laten vallen.
- Het gevolg hiervan zal zijn dat ingeprijsde valutaresultaten met ingang van 1 januari 2027 niet meer onder de deelnemingsvrijstelling vallen. Een verwachte valutawinst op een lening of afdekinstrument zal daarmee belast zijn, een verwacht valutaverlies zal aftrekbaar zijn.
- Een (onverwacht) niet-ingeprijsd valutaresultaat blijft vrijgesteld onder de deelnemingsvrijstelling.

Vooruitblik

- De hiervoor voorgestelde aanpassing van de deelnemingsvrijstelling is technisch complex en het vergt nader onderzoek om deze aanpassing – met behulp voorbeelden – in een memorie van toelichting te kunnen uitwerken.
- In de bijlage bij de beslisnota aan de minister van 30 juni (bijlage 1) is aangegeven dat wetsaanpassing niet lukt voor 1 januari 2026.
- Inwerkingtreding per 1 januari 2027 lijkt wel mogelijk. De voorlopige budgettaire inschatting is dat de onderzochte maatregel structureel € 65 miljoen ophaalt en dus dat de structurele derving van het Arrest wordt gedekt. Daarnaast is de eerste inschatting van de Belastingdienst dat de uitvoerbaarheid niet aan deze maatregel in weg staat mits de capaciteit wordt uitgebreid.
 - Een definitieve inschatting van (onder meer) het budgettaire effect en de uitvoeringsgevolgen (waaronder de capaciteitsuitbreiding) voor de Belastingdienst volgt zodra de wettekst en de toelichting daarop zijn uitgewerkt en intern zijn afgestemd.
- Het streven is om in het najaar van 2025 een (voorlopige) wettekst ter internetconsultatie aan te bieden. Aan de hand van de input op de internetconsultatie, kan de maatregel verder worden aangevuld en aangescherpt. Dit stelt ons in de gelegenheid om de wettekst en toelichting in het eerste kwartaal van 2026 verder te brengen.
- Op dat moment kan ook worden beoordeeld hoe het verdere wetgevingsproces zal worden vormgegeven: een zelfstandig wetstraject of dat het – omwille van het budgettaire belang en de inwerkingtreding per 1 januari 2027 – in het (pakket) Belastingplan 2027 wordt ingepast.

Communicatie

- De Tweede Kamer is reeds over de budgettaire gevolgen van het Arrest geïnformeerd in de Kamerbrief '*Gevolgen val kabinet pakket Belastingplan 2026*'.⁷ In deze brief heeft u aangegeven onderzoek te doen naar de

⁶ Kamerstukken II 2005/06, 30572, nr. 3, p. 56–57.

⁷ Kamerstukken II 2024/25, 36602, nr. 160.

mogelijkheden om dekking al dan niet binnen de liquidatieverliesregeling te vinden. Ook heeft u aangegeven te verwachten de Kamer hierover gelijktijdig met de Miljoenennota te informeren.

- Om deze toezegging na te komen stellen wij voor in de Miljoenennota de volgende tekst op te nemen:
De Hoge Raad heeft op 21 maart 2025 arrest gewezen over de toepassing van de liquidatieverliesregeling in de vennootschapsbelasting.⁸ Dit arrest heeft vanaf 2026 een structurele derving van € 65 miljoen tot gevolg. Het is op korte termijn niet mogelijk om deze derving binnen de liquidatieverliesregeling te dekken. Het kabinet stelt in plaats daarvan voor om de deelnemingsvrijstelling aan te passen. Specifiek wordt een maatregel onderzocht die ziet op resultaten die worden behaald met leningen of valutatermijntransacties ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen. Op verzoek is de deelnemingsvrijstelling namelijk van toepassing op dergelijke resultaten. Dit resulteert in een onevenwichtigheid ten aanzien van ingeprijsde valutaresultaten (dat wil zeggen verwachte valutaresultaten): rente wel volledig aftrekbaar, verwacht valutaresultaat vrijgesteld. Het kabinet acht deze onevenwichtigheid ongewenst. Het kabinet verwacht in 2026 een wetsvoorstel in te dienen om deze onevenwichtigheid tegen te gaan en de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 te beperken tot niet-ingeprijsde (dat wil zeggen onverwachte) valutaresultaten op afdekinstrumenten.
- Verder communicatie over deze maatregel loopt mee in de brede communicatie over het Belastingplan.

Politiek/bestuurlijke context

- Zie ook kopje Communicatie over de Kamerbrief Gevolgen val kabinet pakket Belastingplan 2026.⁹
- Mevrouw Van Eijk (VVD) heeft tijdens het CD Nationale fiscaliteit op 2 juni gevraagd naar de concrete opties die het ministerie onderzoekt om dekking te vinden, eventueel binnen de regeling zelf. U heeft aangegeven dat mogelijkheden binnen en buiten de liquidatieverliesregeling en de deelnemingsvrijstelling onderzoekt. U heeft ook aangegeven dat u de Kamer verwacht gelijktijdig met de Miljoenennota 2025 te informeren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

⁸ Hoge Raad 21 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:417.

⁹ Kamerstukken II 2024/25, 36602, nr. 160.

Bijlage Voorbeelden

Geldlening

- Als voor het afdekken van een valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen een lening van 1000 USA dollar wordt aangegaan voor één jaar en de rente 3% hoger is dan op een overigens identieke EUR lening, dan komt dat omdat de markt verwacht dat de USA dollar over één jaar is gedaald met 3% ten opzichte van de EUR. Tegenover de hogere rentekosten van 30 (-/-) op de lening staat dus een evengrote verwachte valutawinst van 30 (+) op de lening. Bedrijfseconomisch vallen deze componenten tegen elkaar weg. Fiscaal worden de hogere rentekosten van 30 (-/-) echter in aftrek gebracht, terwijl de verwachte valutawinst van 30 (+) met toepassing van de deelnemingsvrijstelling als vrijgestelde valutawinst wordt verantwoord. Komt de verwachting uit, dan is men per saldo (bedrijfseconomisch) niet meer kwijt dan op een EUR lening, maar ontstaat met een USA dollar lening wel een grotere aftrekpost van 30.

Valutatermijncontract

- Een valutarisico dat gelopen wordt met een deelneming kan ook worden afgedekt met een valutatermijncontract waarbij op termijn de valuta waarover risico wordt gelopen geleverd moet worden. Indien in voorgaand voorbeeld een valutatermijncontract wordt afgesloten om over één jaar 1000 USA dollar te moeten leveren en de koers EUR-USA dollar is thans 1:1 dan is de termijnkoers 0,97 omdat er een waardedaling wordt verwacht van 3%. In de jaarrekening – en daarmee in de aangifte – wordt 30 (-/-) aan aftrekbare rente verantwoord, terwijl de verwachte valutawinst 30 (+) met toepassing van de deelnemingsvrijstelling als vrijgestelde valutawinst wordt verantwoord.

2025-09-27

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

TER INFORMATIE

Aan

de minister

**Directe Belastingen &
Toeslagen**

Persoonsgegevens

nota

Advies BWO over vormgeving nieuwe fiscale regeling
aandelenopties startups en scale-ups

Datum

23 september 2025

Notanummer

2025-0000461865

Bijlagen

1. Bespreeknotitie

Aanleiding

Er staat een BWO gepland met de minister van EZ op 26 september 2025 om 16:15 uur, met een voorbespreking op woensdag 24 september om 15:00 uur. Dit BWO gaat over de vormgeving van de nieuwe fiscale regeling voor aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups. Deze nieuwe fiscale regeling is aangekondigd in de Voorjaarsnota 2025. De initiële planning is dat de regeling in werking treedt per 1 januari 2027.

Aanleiding voor het BWO is dat nog niet op alle punten ten aanzien van de inhoudelijke vormgeving van de regeling overeenstemming bestaat tussen ambtelijk FIN, inclusief de Belastingdienst, en ambtelijk EZ. De bedoeling van het BWO is dat overeenstemming wordt bereikt over de hoofdpunten in de vormgeving van de nieuwe regeling.

In de bijlage vindt u de (met EZ afgestemde) bespreeknota voor het BWO die ook MEZ heeft ontvangen. In deze nota vindt u ons ambtelijk advies. Daarin volgt eerst het advies voor het BWO. Daarna volgen enkele informatiepunten over de regeling.

Advies

1. Zowel vanuit de doelstelling, de budgettaire kaders als vanuit de uitvoerbaarheid van de nieuwe fiscale regeling adviseren wij om in de nieuwe regeling op te nemen dat de fiscaal gunstige regeling eindigt bij einde dienstbetrekking van de optie- of aandeelhouder en bij het einde van de RVO-beschikking.
2. Vanuit de doelmatigheid van de regeling adviseren wij om de nieuwe regeling van toepassing te laten zijn op kwalificerende opties die zijn uitgegeven vanaf de aankondiging van de fiscale regeling (17 april 2025).

Toelichting op het advies

Budgettair

De regeling is ingeboekt voor € 25 miljoen per jaar structureel. De raming veronderstelt een fiscale regeling voor werknemers van startups. Als de fiscale regeling ook voor ex-werknemers en/of ex-startups gaat gelden, zou dat tot

aanvullende budgettaire derving leiden die nader moet worden berekend, en waarvoor aanvullende besluitvorming in vijfhoek/MR nodig zou zijn. Naar verwachting gaat het om enkele miljoenen euro's.

Doelstelling regeling

De regeling is bedoeld om talent aan te trekken en te behouden voor startups en scale-ups, en daarmee de doorgroei van startups en scale-ups te bevorderen. Dit betekent dat zodra de optiehouder of aandeelhouder geen werknemer meer is (einde dienstbetrekking) of de inhoudingsplichtige niet langer kwalificeert als een Nederlandse startup of scale-up (intrekking RVO-beschikking), het voortzetten van de fiscale regeling niet langer in lijn zou zijn met de doelstelling ervan. Positie van ambtelijk FIN is daarom dat de werking van de fiscaal gunstige regeling eindigt. Wanneer hier niet voor wordt gekozen, blijft de grondslagversmalling van toepassing over de eventuele waardeaan groei in de periode dat het geen werknemer van een startup of scale-up meer betreft. Ook blijft de (ex) werknemer van een (ex) startup of scale-up doorlopend profiteren van het vooruitgeschoven heffingsmoment, wat reguliere werknemers die zich op dat moment in dezelfde situatie bevinden, niet hebben. Deze lijn werd onderschreven door uw ambtsvoorganger Van Oostenbruggen.

Om inhoudingsplichtigen en werknemers de tijd te geven en het regime niet abrupt te beëindigen, kan overwogen worden een uitlooperperiode van enkele maanden te hanteren, waarin het gunstige regime van toepassing blijft.

Uitvoering

Bovendien voorziet de Belastingdienst grote risico's in de uitvoering wanneer er geen beëindiging van de fiscaal gunstige regeling bij uitdiensttreding wordt opgenomen. Meer specifiek betreft dit de handhaving en het toezicht: buiten de loonaangiften om kan de uitvoering op dit moment niet bijhouden wie er in het bezit van de aandelen(opties) zijn en wanneer deze worden verkocht. De werknemer kan immers al tientallen jaren geleden uit dienst getreden zijn en zich reeds lang in het buitenland bevinden. Hierdoor raken de belastingplichtigen uit het zicht. Vanwege het ontbreken van contra-informatie is de Belastingdienst voor een juiste afdracht volledig afhankelijk van de inhoudingsplichtige (de startup). Ook om uitvoeringstechnische redenen adviseren wij daarom bij einde dienstbetrekking het voordeel uit de gunstige fiscale regeling te laten eindigen.

Standpunt EZ

EZ adviseert de regeling bij einde dienstbetrekking te laten doorlopen, omdat het werknemers af zou schrikken door een gouden kooi constructie (de werknemer moet dan belasting betalen over de aandelenopties en kan er daarom voor kiezen liever in dienst te blijven). Daarnaast zijn mitigerende maatregelen om de belastingplichtige in beeld te houden denkbaar (zoals een informatieplicht en tekenplicht van de werkgever op het moment dat de aandelen verkocht worden). Dit neemt echter niet het risico weg dat belastingplichtigen mogelijk uit het zicht van de Belastingdienst raken.

EZ adviseert voorts om geen fictieve vervreemding op te nemen bij het einde van de beschikking, omdat het dan nog niet gegarandeerd is dat de aandelen(opties) verhandelbaar zijn. Er zijn dan niet altijd voldoende liquide middelen om de belastingclaim door de medewerkers van de startups te voldoen. Dit zou het gebruik van de participatieregeling ontmoedigen. Dit wordt echter verholpen door

ons voorstel om heffing niet eerder te laten plaatsvinden dan het moment van verhandelbaarheid van de uit de opties verkregen aandelen.

In de bijlage vindt u een uitgebreide toelichting op de verschillende besprekpunten tijdens het BWO. Indien gewenst kunnen wij de verschillende beslispunten verder uitwerken in een volgende beslisnota.

Achtergrondinformatie over de voorgenenomen regeling en openstaande punten

Inhoud regeling

- De voorgestelde regeling heeft als doel om het ondernemings- en vestigingsklimaat voor startups en scale-ups te versterken, door het voor talentvolle werknemers aantrekkelijker te maken in dienst te treden bij een startup of scale-up en daarmee het aantrekken van talenten die de startups en scale-ups nodig hebben voor verdere groei makkelijker te maken.
- De voorgestelde fiscale regeling biedt werknemers van innovatieve startups en scale-ups twee voordelen.
 - Ten eerste wordt het voordeel uit aandelenoptierechten c.q. daaruit verkregen aandelen belast tegen een verlaagd tarief in box 1 door middel van een grondslagversmalling tot 65% - een effectieve druk die vergelijkbaar is met die van box 2.
 - Ten tweede verschuift het uiterlijke heffingsmoment naar een later tijdstip, namelijk het moment van verkoop van de aandelen.
- In het BWO ligt voor wat aanvullende beëindigingsmomenten moeten zijn, naast het moment van daadwerkelijke verkoop van de aandelen. Bij de vormgeving van deze beëindigingsmomenten hanteren wij als uitgangspunten dat bij beëindiging van de fiscaal gunstige regeling de opties terugvallen in de reguliere loonbelastingregels voor werknemersopties:
 - Bij een vervroegd einde van de fiscaal gunstige regeling door einde dienstbetrekking of intrekking van de RVO beschikking behoudt de werknemer wel het voordeel van de grondslagversmalling over de periode dat hij in dienst was van een kwalificerende startup of scale-up.
 - Het heffingsmoment over de aandelenopties of aandelen vindt niet eerder plaats dan het heffingsmoment in de loonbelasting voor reguliere aandelenopties (niet in een kwalificerende startup/scale-up), te weten het moment dat de uit de aandelenopties verkregen aandelen verhandelbaar worden dan wel bij uitoefening van de aandelenopties (naar keuze van de werknemer). Op deze manier zijn werknemers van startups en scale-ups die aandelenopties toegekend krijgen op het punt van het heffingsmoment niet slechter af dan andere werknemers met opties op aandelen in hun werkgever.

Budgettaire

- Per saldo is het huidige wetsvoorstel budgettaire neutraal.
- De regeling leidt tot een structurele budgettaire derving van € 25 miljoen per jaar.
- Deze derving wordt conform de Voorjaarsbesluitvorming gedekt door het stapsgewijs afschaffen van de stakingsaftrek en de meewerktaftrek. De stakings- en meewerktaftrek worden per 2027 voor 75% versoberd en per 2030 afgeschaft.

- De regeling uitbreiden naar ex-werknemers leidt tot een budgettaire derving van naar schatting enkele miljoenen.

Maatregel (+ = saldoverbeterend)	2026	2027	2028	2029	Stru c	Struc jaar
Fiscale regeling aandelenopties	0	-20	-21	-21	-25	2046
Stakingsaftrek	0	14	14	14	19	2030
Meewerkaftrek	0	5	5	5	7	2030

Vervolgplanning

- Planning is de internetconsultatie van het wetsvoorstel half november te starten. Ook zullen tegelijkertijd de uitvoeringstoetsen (o.a. bij de Belastingdienst en de RVO) plaatsvinden.
- De bedoeling is dat het wetsvoorstel in het eerste kwartaal van 2026 aan de Kamer wordt aangeboden.
- Het betreft een zelfstandig wetsvoorstel, waarmee wordt toegewerkt naar een ingangsdatum van 1 januari 2027.

Openstaande punten

1. Antimisbruikbepalingen en maatregelen om doelmatigheid en doeltreffendheid te vergroten.

- De nieuwe fiscale regeling voor aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van kwalificerende startups en scale-ups kan bepaalde ongewenste gedragseffecten uitlokken die niet in lijn zijn met de doelstelling van de regeling. Om die ongewenste gedragseffecten te voorkomen kunnen bepaalde antimisbruikbepalingen worden opgenomen in de nieuwe wettelijke regeling.
- Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het opnemen van een bepaling die regelt dat bij het ontbreken van een zakelijke tegenprestatie bij verkoop de waarde in het economische verkeer als vervreemdingsprijs kan worden aangemerkt.
- Momenteel worden mogelijke antimisbruikbepalingen nader uitgewerkt en wordt u op een later moment hierover om beslissing gevraagd.

Fin. eco. belang staat

¹ 'Europe's choice' – Political guidelines for the next European commission 2024-2029, Ursula von der Leyen

3. Keuzeregime

- In de huidige regeling is het uitgangspunt dat geheven wordt bij verhandelbaarheid, maar heeft de werknemer ook de keuze om uiterlijk op moment van uitoefening te kiezen voor heffing op het moment van uitoefening van de aandelenopties.
- Ook in de gunstige regeling voor startups/scale-ups blijft het voor werknemers mogelijk om te kiezen voor heffing bij uitoefening.
- Een keuze voor heffing bij verhandelbaarheid komt er in de gunstige regeling niet. Dit betekent dat in het gunstige regime twee heffingsmomenten mogelijk zijn, namelijk bij uitoefening of bij vervreemding.

4. Samenloop met lucratief belang

- Aandelenopties kunnen onder het bereik van de huidige lucratiefbelangregeling vallen (mits er sprake is van een bepaalde hefboom en een beloningsoogmerk).² De lucratiefbelangregeling kent daarom een samenloop met de regeling voor aandelenopties in startups en scale-ups.
- Afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving van de aandelenoptieregeling, waaronder de uiteindelijke definitie van startups of scale-ups, is de verwachting dat marktpartijen er waar mogelijk voor kiezen de beloningsbestanddelen zo vorm te geven dat deze enkel onder het bereik van de aandelenoptieregeling zullen vallen. In dat geval is effectieve belastingdruk bij de aangekondigde optieregeling namelijk lager (32%) dan bij de lucratiefbelangregeling mét toepassing van de voorgestelde multipliermaatregel in het Belastingplan 2026 (maximaal 36%).
- Op dit moment is de verwachting dat de samenloop zorgt voor een vermindering van de opbrengst van de multiplier in de lucratiefbelangregeling met € 14 miljoen vanaf de inwerkingtredingsdatum van de optieregeling (vooralsnog 1 januari 2027).³ De genoemde inschatting is lastig te maken omdat de optieregeling nog niet (volledig) is uitgewerkt.
- Het is een politiek beleidsmatige keuze of het wenselijk is om de samenloop tussen de optieregeling en de multipliermaatregel te voorkomen.
- Vanwege de beoogde inwerkingtreding van de aangekondigde optieregeling per 1 januari 2027 heeft de multiplier-maatregel voor de lucratiefbelangregeling per 1 januari 2026 nog geen effect. Om die reden zullen wij in de loop van 2025/2026, als de aandelenoptieregeling meer is uitgewerkt, een beslispunt voorleggen met daarin een aantal overwegingen om samenloop al dan niet te voorkomen. In de toelichting op de multipliermaatregel voor het lucratief belang is – om discussies in de praktijk te voorkomen – aangekondigd dat er mogelijk samenloop is vanaf 2027 en dat nog wordt gezien of hier een aanvullende maatregel voor wordt getroffen.

5. Definitie van startups en scale-ups en toetsing

- Om misbruik van de fiscale regeling tegen te gaan kunnen alleen medewerkers van startups en scale-ups die een geldige beschikking

² Zie artikel 3.92, tweede lid en vierde lid, Wet IB 2001.

³ Ter vergelijking, de verwachte budgettaire opbrengst van de voorgestelde multipliermaatregel bij een lucratief belang (zonder rekening te houden met de samenloop met de optieregeling) bedraagt € 45 miljoen per jaar.

hebben gekregen van de RVO in aanmerking komen voor de regeling. Deze wordt getoetst aan de hand van de nieuwe definitie van een startup en scale-up.⁴ Zo komen alleen medewerkers van startups en scale-ups die zijn getoetst op innovativiteit, groeipotentieel en financiële gezondheid in aanmerking voor deze regeling.

- Op het moment dat de RVO een beschikking afgeeft voor een onderneming zal dat worden gecommuniceerd naar de Belastingdienst, zodat de Belastingdienst weet welke inhoudingsplichtigen kwalificeren voor de regeling. De Belastingdienst weet hierdoor ook voor welke vennootschappen een beschikking is verlopen. Beide uitvoeringsorganisaties zijn in gesprek over wat verder nodig is om informatie-uitwisseling optimaal te laten verlopen.
- De definitie van startups en scale-ups wordt in het kader van het Wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 nader onderzocht en uitgewerkt.⁵ Wanneer duidelijk is welke definitie wordt voorgesteld, zal deze ook worden overgenomen in deze fiscale regeling.

Doenvermogen

- Op het moment dat een startup of scale-up gebruik wil maken van de voorgestelde regeling, kan de onderneming een beschikking aanvragen bij de RVO. Vervolgens dient voldoende bedrijfsinformatie gedeeld te worden om de innovativiteit, groeipotentie en financiële gezondheid te toetsen. Op het moment dat de beschikking is gegeven door de RVO is het mogelijk voor de onderneming om aandelenopties uit te geven aan medewerkers met een fiscaal voordeel. De beschikking van de RVO voor startups heeft in eerste instantie een looptijd van acht jaren, waarna de beschikking in termijnen van vijf jaren na hertoetsing verlengd kan worden.
- In de regeling wordt een administratieverplichting voor ondernemers opgenomen om hun aandeelhoudersregister, inclusief aandelenopties, geactualiseerd te houden. Dit biedt de uitvoering meer informatie om zo de status en eigenaren van de aandelen(opties) in te kunnen zien bij een controle. Dit is met name belangrijk in internationale situaties, waar nauwkeurige administratie cruciaal is om dubbele (niet-)heffing te voorkomen. Deze maatregel vraagt naar verwachting beperkt extra doenvermogen van ondernemers en werknemers, aangezien het bijhouden van de aandeelhoudersregisters al plaatsvindt.
- De regeling legt een last op het doenvermogen van zowel werknemers als inhoudingsplichtigen. De werknemer dient vast te stellen wanneer hij over de benodigde liquide middelen beschikt of kan beschikken om de dan verschuldigde belasting te voldoen en of hij deze middelen ook op dat moment daarvoor wil aanwenden. Die afweging kan de werknemer zelf het beste maken. Ten aanzien van de mogelijkheid om gebruik te maken van de keuzeregeling en de wijze waarop deze keuze kenbaar gemaakt dient te worden draagt de inhoudingsplichtige een zekere verantwoordelijkheid voor een adequate informatievoorziening aan de werknemer met aandelenoptierechten.

Communicatie

Niet van toepassing.

⁴ Kamerstukken II 2024/25, 32 140, nr. 255.

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 32 140, nr. 255.

Politiek/bestuurlijke zaken

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

vb 03/10
bespreking

09:30
14:30

SP

EH
3/10/25

TER ADVISERING: 3/10/25

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

TER INFORMATIE

Aan

de minister

nota

Advies ten behoeve van BWO (3 oktober) over nieuwe
fiscale regeling aandelenopties startups en scale-ups

Datum
2 oktober 2025

Notanummer
2025-0000473421

Bijlagen
1. Bespreeknotitie

Aanleiding

Tijdens het BWO met de minister van EZ van 26 september 2025 over de vormgeving van de nieuwe fiscale regeling voor aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups, is de afspraak gemaakt om een nieuw BWO te plannen, omdat nog geen consensus omtrent de vormgeving van de nieuwe regeling is bereikt. Het nieuwe BWO staat gepland op vrijdag 3 oktober 2025 om 14:30 uur via Teams. De voorbereiding van het BWO vindt plaats op vrijdag 3 oktober 2025 om 09:30 uur.

Adviezen

1. Wij adviseren u om, gelet op de doelstelling van de nieuwe regeling en om te komen tot een uitvoerbare regeling, vast te houden aan het eerder door u ingenomen standpunt dat de fiscaal gunstige regeling **eindigt bij einde dienstbetrekking** (bespreekpunt 1).
2. Indien niettemin wordt gekozen voor een regeling waarin geen einde van de regeling is opgenomen bij einde dienstbetrekking, en dus een beperkte handhaving en controle van de nieuwe regeling politiek wordt aanvaard, dan adviseren wij u met de minister van EZ overeen te komen dat de fiscaal gunstige regeling **wel eindigt bij het vervallen van de RVO-beschikking met een beperkte uitlooperperiode** (bespreekpunt 2), en bovendien andere randvoorwaarden bevat die de controle- en handhavingsmogelijkheden van de Belastingdienst vergroten.
3. Wij adviseren u -ongeacht de uitkomsten van bespreekpunten 1 en 2- de terugwerkende kracht van de regeling niet verder te laten **gaan dan 17 april 2025, omdat dat ondoelmatig is**.

Kernpunten

- Aanvullend onderzoek door de Belastingdienst naar risicomitigerende maatregelen die de controle- en handhavingsmogelijkheden van de Belastingdienst kunnen vergroten, heeft niet geleid tot een andere conclusie op het punt van de beëindiging van de regeling bij einde dienstbetrekking; **het niet opnemen van deze voorwaarde leidt tot een voor de Belastingdienst slecht uitvoerbare regeling op het punt van controle en handhaving.**
- Het aanvullende heffingsmoment bij het vervallen van de RVO-beschikking verbetert enigszins de controle- en handhavingsmogelijkheden van de

Belastingdienst, omdat de periode waarin het fiscaal voordeel kan worden genoten overzichtelijker wordt, ook voor de Belastingdienst. EZ heeft aangegeven dat het aanvullende heffingsmoment bij het vervallen van de RVO-beschikking een bespreekbare variant is. Wij adviseren wel om aan deze variant ook andere randvoorwaarden te koppelen die de uitvoerbaarheid ten goede komen, zoals een administratieplicht voor de startup en een aanbiedingsplicht aan de onderneming bij verkoop van de aandelen door de werknemer. De mate waarin de verschillende mitigerende maatregelen van toegevoegde waarde zijn voor de uitvoering dient nog verder onderzocht te worden.

- Voorts adviseren wij de uitlooperperiode (de periode tussen het vervallen van de RVO-beschikking en het fiscale loonheffingsmoment) te beperken tot maximaal een jaar. EZ wenst 5 jaren.
- Indien er geen einde van de regeling is opgenomen bij einde dienstbetrekking, leidt dit volgens eerste inschatting tot een aanvullende derving van €3 miljoen. Budgettaire besluitvorming hoort in het besluitvormingsmoment in het voorjaar (conform begrotingsafspraken). Het is daarmee niet mogelijk nu het budget van de regeling te verhogen en dit te dekken uit een andere bron. Het is wat dit betreft enkel mogelijk om dekking te zoeken binnen de regeling zelf. Mogelijkheden moeten nader onderzocht worden. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld de omvang van de grondslagversmalling te verkleinen.

Korting v. 35%
N - 30 9

Politiek/bestuurlijke context

Het kunnen doorlopen van de fiscaal gunstige regeling ook na einde dienstbetrekking wordt door EZ gezien als een cruciale voorwaarde voor een succesvolle regeling. De verwachting is dat EZ op dit punt niet van gedachten is of zal veranderen.

Resultaten onderzoek Belastingdienst

Essentie van het uitvoeringsprobleem

- De loonheffingen sluiten aan bij het dienstverband. Op het moment dat de werknemer uit dienst treedt, raakt deze relatie uit het zicht van de Belastingdienst.
- De Belastingdienst weet dan dus niet dat het er een aangifteplicht is, laat staan over welke loonbestanddelen. Dit maakt de regeling op het moment na uitdiensttreding niet handhaafbaar.
- Voor juiste aangifte en afdracht is de Belastingdienst daarmee volledig afhankelijk van inhoudingsplichtige, en inhoudingsplichtige is op zijn beurt afhankelijk van de oud-werknemer. De primaire taak van de Belastingdienst is hierdoor niet uitvoerbaar, en het maakt de regeling bovendien vatbaar voor fouten (gebrekkige HR-administratie, onvolkomen registratie regelingen, gebrek aan kennis bij salarisadministratie én werknemer etc.) en kwader trouw.
- Binnen het dienstverband is dit anders. Dan bestaat er een continue relatie tussen werknemer en werkgever, met wederzijdse verplichtingen. De systemen van de loonheffingen zijn ingericht op het bestaan van een dienstverband. Door middel van poortcontroles, geautomatiseerde controles en vergelijkingen met bijvoorbeeld de polisadministratie en IB zijn er meer controle mogelijkheden. De keuze voor een regeling in de loonheffingen, zou daarom ook het bestaan van een dienstverband moeten

impliceren. Overigens kent de regeling ook dan nog uitdagingen in de handhaving.

Onderzochte risicomitigerende maatregelen

- I. Verplichtingen voor de inhoudingsplichtige op het terrein van een gedegen administratie van opties en daaruit verkregen aandelen, indachtig artikel 2:85 / 2:194 BW.
 - Het stellen van de voorwaarde voor het houden van een **aandeelhoudersregister** ex artikel 2:85 juncto 2:194 BW heeft een administratief karakter. Het aandeelhoudersregister kent geen constitutief vereiste voor overdracht (en uitgifte) van aandelen, alsmede de vestiging van een beperkt recht daarop. Onderzoek van de Universiteit Leiden instituut privaatrecht geeft ook aan dat de betrouwbaarheid van het aandeelhoudersregister te wensen overlaat. Daarbij wordt onder meer gesteld dat aandeelhouders bij de BV niet altijd aan hun wettelijke verplichtingen voldoen om tijdig aan het bestuur de nodige gegevens te verschaffen en zijn er in de praktijk beperkt gehandhaafde sancties. De Belastingdienst concludeert dan ook dat het aandeelhoudersregister niet afdoende de afhankelijkheid van het initiatief van de ex-werknemer ondervangt.
 - Inhoudingsplichtigen dienen reeds een administratie te voeren die de juistheid van de aangifte kan aantonen. In lagere regelgeving zouden bijvoorbeeld nadere eisen ten aanzien van deze regeling opgenomen kunnen worden. De vraag is wat dit toevoegt. Het hoofdprobleem, namelijk het uit zicht zijn bij de BD en de wederzijdse afhankelijkheden, wordt hierdoor niet opgelost.
- II. Aanbiedingsplicht / verkoopverplichting van **opties en aandelen** door de werknemer aan de inhoudingsplichtige bij einde dienstbetrekking. *vervreemding* *buiten?*
 - Dit lijkt een **nuttige toevoeging aan de regeling**. Op deze manier wordt de inhoudingsplichtige ervan verwittigd dat er een transactie op stapel staat, en daarmee mogelijk een verplichting tot aangifte. Dit leidt waarschijnlijk tot verhoogde compliantie. De BD blijft afhankelijk van inhoudingsplichtige. *oud-werknemer*
 - Ook voorkomt dit in voorkomende gevallen dat (oud-)werknemers zelfstandig, dus buiten zicht van de startup, hun aandelen verhandelen. De inhoudingsplichtige is in deze gevallen echter nog steeds afhankelijk van het initiatief van de oud-werknemer om compliant te zijn.
- III. **Voortbestaan dienstbetrekking of inhoudingsplicht voor de loonbelasting voor houders van opties en aandelen uit de regeling na beëindiging van werkzaamheden met periodieke aangifteverplichting.**
 - De maatregel zou voorkomen dat de relatie tussen oud-werknemer en inhoudingsplichtige geheel uit beeld verdwijnt.

- Eerste inschatting is echter dat deze maatregel niet haalbaar en doelmatig is. De toegevoegde waarde voor compliantie is beperkt, nu de maatregel niets zegt over het moment dat de aangifteplicht herleeft.
- De maatregel leidt tot vervuiling van de polisadministratie en de loonheffingen, en loopt niet goed mee in het stelsel van automatische controles en verwerking.
- Het creëren van een juridische grondslag is zeer complex.
- Dit heeft naar verwachting grote gevolgen voor externe partijen, waaronder softwareontwikkelaars en andere ketenpartners.

IV. Externe validatie

- De maatregel zou voorzien in externe validatie van de gevoerde administratie door bijvoorbeeld een accountant. De maatregel zou zorgen voor voortdurende borging van de kwaliteit van de administratie, en verhoogde compliantie.
- Hoewel mogelijk effectief zijn er ook nadelen. Een accountant beoordeelt op materialiteit, dat maakt de controle niet per se waterdicht. Ook leidt de maatregel tot hogere administratieve lasten. Er is nog geen externe partij in beeld, er is bijvoorbeeld niet gesproken met de NBA.

V. Codering in aangifte loonheffingen voor werkgevers die gebruik maken van de regeling.

- Dit zou de Belastingdienst kennis opleveren welke inhoudingsplichtigen gebruik maken van een regeling. Nuttig, en waarschijnlijk een no-regret. De toegevoegde waarde is echter mogelijk beperkt, nu het niets zegt over eventuele transacties én de RVO-beschikking ook al een signalerende functie kan hebben.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage voor inhoudelijke achtergrond: nota van bwo dd 26-9-2025

BWO aandelenoptieregeling startups en scale-ups

Aanleiding

In de Voorjaarsnota 2025¹ heeft het kabinet bekendgemaakt dat een fiscale regeling om medewerkersparticipaties in startups en scale-ups te stimuleren wordt geïntroduceerd. Planning is de internetconsultatie van het wetsvoorstel half november te starten. Het betreft een zelfstandig wetsvoorstel waarmee wordt toegewerkt naar een ingangsdatum van 1 januari 2027.

De voorgestelde fiscale regeling biedt werknemers van innovatieve startups en scale-ups twee voordelen:

- Het voordeel uit aandelenoptierechten c.q. daaruit verkregen aandelen wordt belast tegen een verlaagd tarief in box 1 door middel van een grondslagversmalling tot 65% - een effectieve druk die vergelijkbaar is met die van box 2.
- Het uiterlijke heffingsmoment verschuift naar een later tijdstip, namelijk het moment van verkoop van de aandelen.

Bespreekpunten

1. De fiscale begunstiging eindigt op het moment van verkoop van de aandelen(optie) door de werknemer.

A. Wilt u een aanvullend beëindigingsmoment bij het einde van de dienstbetrekking van de werknemer?

B. Wilt u een aanvullend beëindigingsmoment bij het einde van de RVO-beschikking van de startup?
2. Wilt u de regeling ook toepassen op opties die zijn uitgegeven vóór de inwerkingtreding van de regeling en, zo ja,
 - a. uitsluitend op kwalificerende opties die zijn uitgegeven vanaf de aankondiging van de fiscale regeling (17 april 2025); of
 - b. op alle kwalificerende opties waarover nog geen loonheffing is geheven.

1. Aanvullende beëindigingsmomenten

Budgettaire

De regeling is ingeboekt voor 25 miljoen euro structureel. Deze raming veronderstelt een fiscale regeling voor werknemers van startups. Als de fiscale regeling ook voor ex-werknemers (1.A) en/of ex-startups (1.B) gaat gelden, zou dat tot aanvullende budgettaire derving leiden die nader moet worden berekend, en besluitvorming in vijfhoekverband vergt. Naar verwachting gaat het om enkele miljoenen euro's.

1.A. Einde dienstbetrekking

Er zijn in de kern twee opties mogelijk hoe om te gaan met aandelenopties en daaruit verkregen aandelen bij einde dienstbetrekking:

- I. Beëindiging van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking zoals hiervoor weergegeven (voorstel Financiën).

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36725, nr. 1; Kamerstukken II 32637, nr. 690

- II. Geen beëindiging van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking, in combinatie met aanvullende voorwaarden (voorstel EZ).

Toelichting

I. Beëindiging van de fiscale regeling bij het einde van de dienstbetrekking (voorstel FIN)

- Het doel van de regeling is om medewerkersparticipaties bij startups en scale-ups te vergroten en daarmee meer mogelijkheden te bieden aan de onderneming om talent aan te trekken en te behouden. In lijn met die doelstelling stelt FIN voor om het gunstige fiscale regime niet langer van toepassing te laten zijn na het uit dienst treden van de werknemer. Op de waardeaanwinst na het uitdiensttreden van de werknemer is de grondslagversmalling dan niet van toepassing.
- Beëindiging van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking is voor de uitvoering door de Belastingdienst een cruciale randvoorwaarde en is in lijn met de gedachte dat de regeling bedoeld is voor het aantrekken en behouden van werknemers.
- Wanneer er geen beëindiging van de gunstige fiscale regeling bij uitdiensttreding bestaat, voorziet de Belastingdienst substantiële risico's in de uitvoering, meer specifiek in de handhaving en het toezicht. De aandelen(opties) bevinden zich in dat geval in box 1 als loon uit dienstbetrekking en dienen gevolgd te kunnen worden tot het moment van verkoop om de fiscale claim te effectueren. Door het gebrek aan contra-informatie bij de Belastingdienst is de regeling zeer lastig tot niet uitvoerbaar. De Belastingdienst is dan afhankelijk van de loonaangiften van de startups en scale-ups of de aangiften inkomstenbelasting van belastingplichtigen zelf. Na uitdiensttreding verdwijnt de ex-werknemer uit de loonaangiften van de startup of scale-up, waardoor de Belastingdienst geen zicht meer heeft op de uitgegeven aandelen(opties) en de verkoop daarvan. Dat leidt er mogelijk toe dat de heffing bij verkoop van de aandelen ten onrechte niet geëffectueerd kan worden. Hoewel mitigerende maatregelen in de administratieve sfeer opgenomen kunnen worden om het toezicht te verbeteren, neemt het de problemen bij de handhaving en het toezicht niet weg.
- In de praktijk komt het nu nog regelmatig voor dat een optievervalbeding is opgenomen, of dat er bij einde dienstbetrekking een verplichte afkoop of in het geval van uitgeoefende opties een terugleverings- of (bij verkochte aandelen) een terugbetalingsverplichting is. In die situaties wordt niet toegekomen aan de vervroegde beëindiging van het gunstige fiscale regime omdat reeds sprake is van daadwerkelijke vervreemding.
- Als niet wordt gekozen voor beëindiging bij uitdiensttreding, wordt de problematiek van het verlies van heffingsrecht vanwege emigrerende aandeel(optie)houders groter. Nederland kan een deel van het nationale heffingsrecht dat zou voortvloeien uit de voorgenomen regeling kwijtraken als een (ex-)werknemer emigreert naar een land waarmee een belastingverdrag is gesloten. Om het heffingsrecht veilig te stellen voor de periode waarin een (ex-)werknemer inwoner van Nederland was, kan een exitheffing via conserverende aanslag bij emigratie uitkomst bieden. Het opleggen van een conserverende aanslag is binnen de inkomstenbelasting een bekend fenomeen met verschillende uitvoeringstechnische complicaties en uitdagingen, bijvoorbeeld omdat dergelijke aanslagen handmatig moeten worden opgelegd. Een conserverende aanslag binnen de loonheffing is echter nog onbekend terrein en vergt nog de nodige uitwerking met de nodige onzekerheden.
- Als er wordt gekozen om een beëindiging van de gunstige fiscale regeling op te nemen bij uitdiensttreding, dan vereenvoudigt het de uitvoering bij emigratie van een werknemer. Hoewel een werknemer na emigratie nog steeds bij de in Nederland gevestigde startup kan werken, kan het ook voorkomen dat emigrerende aandelen(optie)houders uit dienst zullen

treden. Als er een heffingsmoment bij het einde van de dienstbetrekking bestaat, vallen de aandelenopties vanaf dat moment terug naar het reguliere regime en vindt heffing plaats bij einde dienstbetrekking of uitoefening/verhandelbaarheid. Daarnaast kent de huidige aandelenoptieregeling een fictie waarbij uiterlijk 5 jaar na beursgang of 5 jaar na uitoefening indien de vennootschap reeds beursgenoteerd was de aandelen verhandelbaar worden geacht.

II. Geen beëindiging van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking, in combinatie met aanvullende voorwaarden (voorstel EZ)

- Het beëindigen van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking kan het doel van de regeling (het verbeteren van het vestigingsklimaat voor startups en scale-ups) ondermijnen. Een dergelijke maatregel is in de landen met een gunstig klimaat voor startups en scale-ups niet gebruikelijk.
- In de motie-Van Eijk² heeft de Tweede Kamer het kabinet verzocht een beleidsoptie uit te werken die leidt tot een in internationaal verband redelijk en concurrerend tarief en de in-dienst-zijn-voorwaarde in lijn is met regelingen in andere Europese landen. De meeste landen die hoog scoren in de GSER 2024 en de 'Not Optional' 2024 ranking hanteren geen einde regeling bij uitdiensttreding. Voorbeelden hiervan zijn Israël, de Verenigde Staten, Estland, Singapore en het Verenigd Koninkrijk. Wel geldt in een aantal van deze landen dat opties binnen 90 dagen na uitdiensttreding moeten worden uitgeoefend om in aanmerking te blijven komen voor fiscale faciliteiten. Een land dat wel een fictief vervreemdingsmoment kent bij uitdiensttreding is Frankrijk. Duitsland doet dit ook, tenzij de werkgever verklaart verantwoordelijk te zijn voor het inhouden en afdragen van de loonbelasting, zoals ook in Nederland in reguliere gevallen het geval is.
- In lijn met andere landen kan daarom de voorwaarde worden gesteld dat 90 dagen na het einde van de dienstbetrekking de opties uitgeoefend dienen te worden om gebruik te kunnen blijven maken van de regeling. Aandelen zijn beter traceerbaar voor de ex-werkgever.
- Het probleem voor de uitvoering ten aanzien van het toezicht en de handhaving op de belastingheffing bij verkoop van de aandelen, doordat deze aandelen voor de Belastingdienst na einde dienstbetrekking uit beeld raken, wordt met deze beleidsoptie niet opgelost. Dit wordt ook niet (volledig) opgelost door de hieronder voorgestelde mitigerende administratieve maatregelen.
- Aanvullende beleidsmaatregelen:
 - Om de informatiepositie van de Belastingdienst te verbeteren, wordt voorgesteld om een verplichting op te nemen dat in aandeelhoudersovereenkomsten wordt opgenomen dat de verkoop van aandelen via de (ex-)werkgever dienen te gaan. De onderneming als inhoudingsplichtige voor de loonheffingen, dient vervolgens de voordelen uit optie uitoefeningen en vervreemding van aandelen van medewerkers en ex-medewerkers accuraat te verwerken in de maandelijkse loonheffingen (op grond van de Wet op de loonbelasting 1964).
 - Bovendien wordt voorgesteld om een administratieplicht op te nemen in de beschikking. Dit verplicht de startup of scale-up om een gedegen administratie bij te houden over uitgegeven aandelen(opties) (zie ook BW art. 2:85).

1.B. Einde RVO-beschikking (inclusief beursgang)

- Om in aanmerking te komen voor de regeling, dienen startups en scale-ups een geldige beschikking te hebben van RVO. Het einde van de

² Kamerstukken II 2024/25, 36 602, nr. 102.

- geldigheid van de beschikking betekent dat de onderneming niet meer kwalificeert als startup of scale-up voor toepassing van de regeling.
- De beschikking van RVO voor startups heeft in eerste instantie een looptijd van acht jaren, waarna de beschikking in termijnen van vijf jaren na hertoetsing verlengd kan worden. Door met termijnen van eerst acht en daarna vijf jaren te werken, weten medewerkers van startups en scale-ups voor een langere periode waar ze aan toe zijn en dit beperkt daarnaast de administratieve lasten en uitvoeringskosten. Dit biedt zekerheid en geeft de mogelijkheid om enkele jaren financieel vooruit te plannen. Dit sluit aan bij de gemiddelde duur totdat aandelen verhandelbaar en daarmee liquide zijn via een beursgang of overname (13 jaar). Voor hoogtechnologische (deeptech) bedrijven duurt deze periode langer.
- De beschikking kan tussentijds worden ingetrokken in gevallen van fraude of misbruik, bijvoorbeeld bij een verkeerde voorstelling van feiten door de startup in de beschikkingsaanvraag.

I. Einde fiscaal gunstige regeling bij einde van de beschikking, waaronder bij beursgang (voorstel FIN)

- Omdat een inhoudingsplichtige niet meer kwalificeert als startup of scale-up is hij vergelijkbaar met alle andere inhoudingsplichtigen die aandelenopties uit hebben gegeven en ligt het voor de hand om het fiscaal gunstige regime voor de uitgegeven aandelen(opties) te beëindigen waardoor deze terugvallen in het normale regime zoals eerder in deze nota toegelicht. Het bedrijf kan dan na vervallen van de beschikking geen opties meer uitgeven onder de gunstige voorwaarden. Medewerkers die onder het aandelenoptieprogramma vielen ten tijde van de periode dat het bedrijf een beschikking had, behouden wel hun voordeel verkregen over die periode.
- De regeling is bedoeld voor werknemers van startups en scale-ups: wanneer ondernemingen niet meer aan de kenmerken hiervan voldoen, is uitstellen van het heffingsmoment tot het moment van verkoop en het toepassen van een grondslagversmalling op de eventuele waardeangroei van de aandelen niet langer logisch en kan worden aangesloten bij de reguliere systematiek van het verhandelbaar worden van de aandelen.
- Om inhoudingsplichtigen en werknemers de tijd te geven en het regime niet abrupt te beëindigen, kan overwogen worden een uitlooperperiode te hanteren, waarin het gunstige regime van toepassing blijft.
- Een dergelijke uitlooperperiode is voor de uitvoering wel complexiteitverhogend. In feite ontstaat een extra regime in die uitlooperperiode namelijk wel toepassing van het fiscaal gunstige regime voor al uitgegeven aandelenopties maar niet voor eventuele nieuwe aandelenopties uitgegeven in die periode.

Beursgang

- Omdat zowel de aandelenoptieregeling als de uitzondering voor startups en scale-ups in box 3 bedoeld is voor niet-beursgenoteerde bedrijven, stelt FIN voor dat de beschikking, zowel voor de aandelenoptieregeling als voor box 3, van rechtswege eindigt op het moment dat er een beursgang plaatsvindt.
- Dit voorkomt dat de situatie ontstaat dat er zowel beursgenoteerde bedrijven zijn met aandelen die onder de gunstige aandelenoptieregeling vallen als bedrijven waarvoor dat niet geldt met mogelijke concurrentievervalsing tot gevolg.
- Vanuit de sector kan dit worden gezien als geen vooruitgang voor wat betreft het heffingsmoment ten opzichte van de huidige situatie waarbij uiterlijk geheven wordt wanneer aandelen verhandelbaar zijn (zoals beursgang).

II. Geen einde fiscale regeling bij verlopen beschikking (voorstel EZ)

- Bij toepassing van deze beleidsoptie blijven aandelen(opties) die ten tijde van de beschikking zijn uitgegeven, onder de gunstige fiscale regeling vallen. Uitstel van het heffingsmoment en de grondslagversmalling blijven van toepassing tot het moment van vervreemding van de aandelen.
- Nieuwe aandelenopties die door de vennootschap worden uitgegeven buiten de geldigheid van de beschikking kwalificeren niet voor de regeling. Voor de uitvoering betekent dit dat er verschillende regimes ontstaan voor verschillende uitgegeven aandelenoptiepakketten door dezelfde werkgever en mogelijk zelfs aan dezelfde werknemer, afhankelijk van het moment van uitgifte. Dit is complexiteitverhogend. Een en ander veroorzaakt een onoverzichtelijke situatie voor de inhoudingsplichtige en ook voor de Belastingdienst. Het risico op fouten is daardoor hoger.

2. Overgangsrecht

- Zonder overgangsrecht zouden alleen aandelenopties onder de regeling vallen die vanaf inwerkingtreding van de regeling (1 januari 2027) worden uitgegeven nadat een beschikking is afgegeven door RVO. Dat zou afwachtend gedrag in de hand kunnen werken. Daarom kunt u overwegen ook vóór 2027 uitgegeven aandelenopties die de loonsfeer nog niet hebben verlaten onder de regeling te laten vallen.
- Startups en scale-ups kunnen voor de regeling van kracht wordt al een beschikking aanvragen bij de RVO om in te stromen in de regeling. Als ze binnen een nog nader te bepalen periode (bijv. 4 maanden) na introductie van de regeling op 1 januari 2027 een beschikking hebben aangevraagd, en de RVO beslist positief, dan zijn er twee varianten waarop de al bestaande aandelenopties van medewerkers van de onderneming kunnen instromen in de nieuwe regeling, mits ze voldoen aan alle voorwaarden waar nieuwe optieplannen ook aan moeten voldoen:
 - a. Aandelenopties die zijn uitgegeven na bekendmaking van de regeling, 17 april 2025, en waarover nog geen loonheffingen zijn ingehouden, kunnen instromen in de fiscale regeling voor medewerkersparticipatie.
 - b. Aandelenopties die op enig moment in het verleden al toegekend zijn en waarover nog geen loonheffingen zijn ingehouden, kunnen instromen in de fiscale regeling voor medewerkersparticipatie.

Bij verdere terugwerkende kracht dan 17 april 2025 wordt de fiscale begunstiging ook verleend aan opties die zijn verstrekt voordat de startup weet kon hebben van een mogelijk aanstaande fiscale stimulering. Daarmee zouden dus fiscale voordelen gegeven aan opties die ook zonder fiscale stimulering verstrekt zouden zijn. Dat doet af aan de doelmatigheid van de regeling.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

BWO 3 oktober 2025

Aandelenoptieregeling startups en scale-ups

Aanleiding

Tijdens het BWO van vrijdag 26 september 2025 tussen de minister van EZ en Stas FBD is gesproken over aanvullende beëindigingsmomenten van de nieuwe regeling voor aandelenopties toegekend aan werknemers van kwalificerende startups en scale-ups.

Voor de volledigheid is de BWO-nota van 26 september met alle inhoudelijke overwegingen als bijlage aangehecht.

Bespreekpunten

1. Hoe om te gaan met het punt van einde dienstbetrekking?
2. Hoe om te gaan met punt van einde RVO-beschikking?
3. Wilt u de regeling ook toepassen op opties die zijn uitgegeven vóór de inwerkingtreding van de regeling (overgangsrecht) en, zo ja,
 - a. uitsluitend op kwalificerende opties die zijn uitgegeven vanaf de aankondiging van de fiscale regeling (17 april 2025); of
 - b. op alle kwalificerende opties waarover nog geen loonheffing is geheven.

Afspraken BWO 26 september 2025

1. EZ wil vasthouden aan géén aanvullend beëindigingsmoment bij einde dienstbetrekking. EZ heeft toegezegd daar een budgettaire dekking voor te willen vinden. FIN heeft aangegeven dit aanvullend beëindigingsmoment wel wenselijk te vinden, onder meer voor de uitvoering. FIN heeft toegezegd aanvullend onderzoek te doen naar randvoorwaarden die de controle en handhaving door de Belastingdienst kunnen verbeteren indien gekozen wordt om de regeling door te laten lopen bij einde dienstbetrekking.
2. EZ heeft aangegeven zich nog te willen beraden op het aanvullend beëindigingsmoment bij het einde van de RVO-beschikking.
3. Overgangsrecht kan worden gezien in de context van de afspraken die over 1 en 2 worden gemaakt.

Uitkomsten n.a.v. ambtelijk nader onderzoek en overleg

Ad 1)

- De Belastingdienst heeft risicomitigerende maatregelen onderzocht, namelijk een administratieplicht voor de start-up, een verplichte externe validatie van de administratie van de start-up, een aanbiedingsplicht voor de (ex-)werknemer, en een voortzetting van de inhoudingsplicht voor ex-werknemers van start-ups.
- Dit onderzoek heeft helaas niet tot een andere conclusie geleid. Beëindiging van het gunstige fiscale regime bij het einde van de dienstbetrekking blijft voor de uitvoering door de Belastingdienst een cruciale randvoorwaarde. Wanneer er geen beëindiging van de gunstige fiscale regeling bij uitdiensttreding bestaat, voorziet de Belastingdienst substantiële risico's in de uitvoering, meer specifiek in de handhaving en het toezicht. Hoewel sommige mitigerende maatregelen het toezicht

kunnen verbeteren, neemt het de problemen bij de handhaving en het toezicht niet volledig weg.

- Indien er geen einde van de regeling is opgenomen bij einde dienstbetrekking, leidt dit volgens eerste inschatting tot een aanvullende derving van €3 miljoen. Budgettaire besluitvorming hoort in het besluitvormingsmoment in het voorjaar (conform begrotingsafspraken). Het is daarmee niet mogelijk nu het budget van de regeling te verhogen en dit te dekken uit een andere bron. Het is wat dit betreft enkel mogelijk om dekking te zoeken binnen de regeling zelf. Mogelijkheden moeten nader onderzocht worden. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld de omvang van de grondslagversmalling te verkleinen.

Ad 2)

- Dit aanvullende beëindigingsmoment maakt de regeling minder aantrekkelijk voor het aantrekken van talent, en blijft voor EZ daarom niet wenselijk. Het maakt de regeling ook onvoorspelbaarder voor medewerkers omdat zij van tevoren niet weten wanneer de beschikking afloopt.
- Het aanvullende heffingsmoment sluit aan bij de gedachte dat de regeling uitsluitend is bedoeld ter stimulering van werknemerschap bij startups en scale-ups. Het aanvullende heffingsmoment verbetert ook enigszins de controle- en handhavingssituatie voor de Belastingdienst, omdat het de periode verkort en voorkomt dat meerdere regimes tegelijkertijd kunnen bestaan bij hetzelfde bedrijf. Het is echter minder een verbetering dan de einde dienstbetrekking als aanvullend beëindigingsmoment.

Ad 3)

- Overgangsrecht kan ervoor zorgen dat startups en scale-ups niet afwachten met optieverlening tot inwerkingtreding van de regeling (1 januari 2027).
- Bij verdere terugwerkende kracht dan 17 april 2025 wordt de fiscale begunstiging ook verleend aan opties die zijn verstrekt voordat de startup weet kon hebben van een mogelijk aanstaande fiscale stimulering. Daarmee zouden dus fiscale voordelen gegeven aan opties die ook zonder fiscale stimulering verstrekt zouden zijn. Dat doet af aan de doelmatigheid van de regeling.

Ministerie van Financiën

2/12/25
EH

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief over fiscale regeling voor
medewerkersparticipatie bij startups en scale-ups

Datum

14 oktober 2025

Notanummer

2025-0000485975

Bijlagen

1. Kamerbrief

Aanleiding

In de Voorjaarsnota heeft het kabinet aangekondigd dat een fiscale regeling wordt geïntroduceerd die als doel heeft om medewerkersparticipatie voor startups en scale-ups te stimuleren. Tijdens het BWO van 3 oktober 2025 zijn afspraken gemaakt tussen FIN en EZ over de vormgeving van onderdelen van de nieuw te introduceren fiscale regeling. Vanuit EZ bestaat de wens om rondom deze gemaakte afspraken een Kamerbrief te sturen waarin de stand van zaken rondom de nieuwe regeling wordt toegelicht. FIN is tijdens het BWO akkoord gegaan met verzending van een Kamerbrief. De door EZ opgestelde Kamerbrief vindt u als bijlage bij deze nota (Bijlage 1).

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de inhoud van de Kamerbrief en dat verzending van de brief aan de Tweede Kamer mede namens u plaatsvindt? De bijgevoegde versie van de Kamerbrief is ambtelijk afgestemd tussen FIN en EZ. De bijgevoegde versie van de Kamerbrief wordt gelijktijdig voor akkoord en ondertekening voorgelegd aan MinEZ.

Kernpunten

- Het doel van de nieuwe regeling is om het startup ecosysteem in Nederland te verbeteren door startups en scale-ups een betere toegang te verlenen tot talentvolle werknemers die nodig zijn om (verder) te groeien.
- Startups en scale-ups worden in dit kader ruimere mogelijkheden gegeven om hun internationaal concurrerende arbeidsvoorwaardenaanbod deels vorm te geven als aandelenopties. De voordelen van de nieuwe regeling zijn een grondslagversmalling en uitgestelde heffing tot uiterlijk het moment van vervreemding van de uit de opties verkregen aandelen.
- De toepassing van de nieuwe aandelenoptieregeling is gekoppeld aan het hebben van een beschikking van RVO. RVO toetst in het kader van het afgeven van een beschikking of er sprake is van een innovatief en schaalbaar bedrijfsmodel.
- Ten aanzien van het moment van uitdiensttreding is in de brief opgenomen dat deze als zodanig niet leidt tot een beëindiging van de fiscaal voordelige regeling. Wel zal in de regeling worden opgenomen dat bij verkoop van de aandelen een aanbiedingsplicht tegen een marktconforme prijs aan de startup geldt. De regeling zal daarnaast andere randvoorwaarden bevatten die de risico's ten aanzien van de

handhaafbaarheid en controleerbaarheid door de Belastingdienst verminderen. Deze aanvullende randvoorwaarden worden nog nader uitgewerkt.

- Hiermee komt de regering ook tegemoet aan de motie van het lid Van Eijk die verzoekt om aan te sluiten bij hetgeen internationaal gebruikelijk is bij einde dienstbetrekking.
- In de brief wordt gewezen op de risico's die ontstaan ten aanzien van controle en handhaving van de nieuwe regeling door de Belastingdienst. Deze risico's worden door de op te nemen randvoorwaarden weliswaar iets vermindert, maar niet weggenomen.
- Ten aanzien van de aanvullende dekking die nodig is vanwege het niet opnemen van beëindiging van de regeling bij einde dienstbetrekking is in de brief opgenomen dat deze dekking in eerste instantie binnen de regeling wordt gezocht. De raming van het wetsvoorstel zal echter eerst worden herijkt na volledige uitwerking van de regeling.
- De regeling eindigt wel bij het vervallen van de RVO beschikking, inclusief een beursgang. In dat geval vallen de aandelenopties terug in de huidige bestaande regeling.
- De regeling zal van toepassing zijn op aandelenopties die door startups worden uitgegeven op of na 17 april 2025 en de loonsfeer nog niet hebben verlaten, mits binnen een nader te bepalen termijn na inwerkingtreding door het bedrijf een RVO-beschikking wordt verkregen.

Communicatie

Er vindt overleg plaats met EZ over communicatie rondom deze brief. Vooralsnog is afgesproken niet proactief over deze brief te communiceren, maar dit te doen bij aanvang internetconsultatie.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

EH
15/1/26

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directe Belastingen &
Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording Kamervragen van de leden Van Lanschot en Inge van Dijk (beiden CDA) over de nieuwe fiscale regeling om medewerkersparticipatie voor startups en scale-ups te stimuleren (ingezonden 22 december 2025)

Datum

13 januari 2026

Notanummer

2026-0000009072

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Antwoorden Kamervragen

Aanleiding

Naar aanleiding van het commissiedebat Startups en scale-ups van 18 december 2025 met de MinEZ, hebben de leden Van Lanschot en Inge van Dijk (beiden CDA) aanvullende vragen gesteld over de nieuwe fiscale regeling om medewerkersparticipatie voor startups en scale-ups te stimuleren. De vragen zijn gesteld aan u en de MinEZ. Omdat de antwoorden vooral betrekking hebben op de inhoud van een nieuwe fiscale regeling is de aanbiedingsbrief in de bijlage nu zo opgesteld dat u de antwoorden mede namens MinEZ verstuurt.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen (bijlage 2) die u, mede namens MinEZ, aan de Voorzitter van de Tweede Kamer stuurt? Zo ja, dan verzoeken wij u de aanbiedingsbrief (bijlage 1) te ondertekenen.
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's (omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt)?

Akkoord
Akkoord

Kernpunten

- De vragen zijn op 22 december 2025 door de leden Van Lanschot en Inge van Dijk (beiden CDA) gesteld aan u en de MinEZ gezamenlijk. U stuurt de antwoorden mede namens de MinEZ aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.
- De antwoorden worden gelijktijdig ook ter goedkeuring voorgelegd aan de MinEZ.
- De vragen hebben betrekking op een aantal technische aspecten van het nieuwe wetsvoorstel dat op dit moment wordt uitgewerkt. Voor een aantal vragen geldt dat, buiten de specifieke voordelen die worden opgenomen in het wetsvoorstel (zie Toelichting hieronder), zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de bestaande loonbelastingregels voor aandelenopties.

Toelichting

- De vragen hebben betrekking op een aantal technische aspecten van de nieuwe fiscale regeling om de toekenning van aandelenopties aan werknemers van startups en scale-ups aantrekkelijker te maken. De voordelen die de nieuwe regeling gaat bieden hebben betrekking op een

grondslagversmalling en uitstel van belastingheffing tot uiterlijk het moment van verkoop van de uit de opties verkregen aandelen.

Communicatie

Uw woordvoerder is aangehaakt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

EH
12/2/26.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Herstel en Toeslagen

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Proces rondom de start van het pakket Belastingplan 2027

Aanleiding

Momenteel wordt gewerkt aan een definitieve planning met betrekking tot het pakket Belastingplan 2027 (BP27). Via deze nota leggen wij u een beslispunt voor over de verdere uitwerking van de planning van het BP27.

Met deze nota wordt daarnaast een overzicht gegeven van actiepunten die voortvloeien uit (de behandeling van) het pakket Belastingplan 2026 (BP26). Het gaat daarbij om de stand van zaken met betrekking tot – onder meer – toezeggingen en aangenomen moties.

Tot slot wordt u beiden geïnformeerd over teken- en ministerraadstukken vanuit DGFZ, waarvan het op dit moment de verwachting is dat deze in de eerste helft van februari 2026 aan u worden voorgelegd.

Datum

16 januari 2026

Notanummer

2026-0000010476

Bijlagen:

1. Overzicht moties BPP26
2. Overzicht toezeggingen BPP26
3. Verwachte tekenstukken februari
4. Verwachte MR-stukken

Beslispunt 1: Afstemming conceptplanning BP27 met griffies Eerste en Tweede Kamer en Afdeling advisering van de Raad van State

Wij adviseren u om ermee akkoord te gaan dat, zoals gebruikelijk, ambtelijk overleg wordt gevoerd met de Afdeling advisering van de Raad van State (de Afdeling) en de griffies van de Eerste en Tweede Kamer om overeenstemming te bereiken over het te volgen behandelingschema van het BP27.

Kern

- Er vindt jaarlijks, op initiatief van ambtelijk Financiën, vroegtijdig overleg met de Afdeling en de griffies van de Eerste en Tweede Kamer plaats over een werkbaar tijdpad.
- Voor de Afdeling gaat het bijvoorbeeld om het delen van een lijst met onderwerpen en conceptwetteksten.
- Voor de Tweede Kamer (en later ook de Eerste Kamer) gaat het om het tijdpad voor de behandeling van het BP27.
- In de Tweede Kamer wordt dat tijdpad vervolgens in een strategische procedurevergadering vastgesteld.
- De Eerste Kamer stelt vervolgens het tijdpad vast op basis van het tijdpad van de Tweede Kamer.
- Op dit moment is gestart met een eerste inventarisatie van maatregelen die mogelijk in het pakket Belastingplan 2027 kunnen landen.

Akkoord

Beslispunt 2: Actieve openbaarmaking

Gaat u akkoord met het actief openbaarmaken van deze en alle nog volgende nota's gerelateerd aan het BP27? De nota's worden met Prinsjesdag gepubliceerd.

Informatiepunt 1: Openstaande acties in relatie tot het pakket Belastingplan 2026 (stas FBD)

Het BP26 is op 16 december 2025 aangenomen door de Eerste Kamer. Vanuit – onder meer – de behandeling van het BP26 door beide Kamers volgden enkele actiepunten. Hierna wordt kort ingegaan op de volgende actiepunten:

1. Uitvoeringstoetsen aangenomen amendementen;
2. Herstel omissie amendement Grinwis/Oosterhuis met betrekking tot de versobering van de youngtimerregeling;
3. Stand van zaken aangenomen moties; en
4. Stand van zaken toezeggingen.

Uitvoeringstoetsen aangenomen amendementen

- De aangenomen amendementen bij het pakket Belastingplan 2026 zijn eerder door de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen beoordeeld op uitvoerbaarheid met een quickscan.
- Quickscans zijn in een kort tijdsbestek opgestelde voorlopige inschattingen van de verwachte uitvoeringsgevolgen.
- Voor aangenomen amendementen wordt vervolgens een uitvoeringstoets opgesteld. Deze uitvoeringstoetsen worden momenteel opgesteld.
- Zodra de uitvoeringstoetsen zijn vastgesteld zullen deze uitvoeringstoetsen per nota worden voorgelegd voorafgaand aan de aanbidding aan de Kamers.

Herstel omissie amendement Grinwis/Oosterhuis met betrekking tot de versobering van de youngtimerregeling

- Onlangs bent u geïnformeerd over een omissie in de versobering van de youngtimerregeling. De leeftijdsgrens voor het toe te passen bijtellingspercentage is per 1 januari 2026 verhoogd van 15 naar 16 jaar.
- Hierdoor geldt voor auto's jonger dan 16 jaar een bijtelling van 25%. Voor de toepasselijke waarderingsgrondslag is de leeftijdsgrens echter abusievelijk niet verhoogd naar 16 jaar.
- Herstel van deze omissie zal worden voorbereid en voorgesteld voor een eerstvolgend passend wetgevingstraject.

Aangenomen moties

- Tijdens de Kamerbehandeling van het BP26 zijn in beide Kamers diverse moties aangenomen. In bijlage 1 is een globaal overzicht weergegeven met de stand van zaken van aangenomen moties. Waar mogelijk is een toelichting op de betreffende status gegeven.

Toezeggingen

- Tijdens de Kamerbehandeling van het BP26 heeft u in beide Kamers verschillende toezeggingen gedaan. In bijlage 2 is een globaal overzicht weergegeven van deze toezeggingen en hun huidige status. Waar mogelijk is een toelichting op de betreffende status gegeven.

Informatiepunt 2: Verwachte teken- en ministerraadstukken voor de maand februari

In bijlage 3 is een overzicht weergegeven van verwachte tekenstukken voor de maand februari. In bijlage 4 is een overzicht gegeven van verwachte ministerraadstukken voor de maand februari.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

nota

Start internetconsultatie aanpassing fiscale behandeling van valutaresultaten op afdekkings-instrumenten onder de deelnemingsvrijstelling

Persoonsgegevens

Aanleiding

In de Miljoenennota 2026 is aangekondigd dat de fiscale behandeling van valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 wordt aangepast. Daarbij is aangekondigd dat de voorgestelde maatregel eerst ter internetconsultatie wordt aangeboden.

Datum

23 februari 2026

Notanummer

2026-0000057260

Bijlagen

1. Brief 12 januari

Informatiepunten

- De internetconsultatie van de voorgestelde maatregel start op maandag 2 maart a.s. en loopt tot en met maandag 30 maart (vier weken).
- De maatregel dient ter dekking van een arrest van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling. Vanwege de budgettaire noodzaak – de budgettaire opbrengst is voorlopig geraamd op € 113 miljoen – is de insteek dat deze maatregel zal worden opgenomen in het pakket Belastingplan 2027, zodat deze per 1 januari 2027 in werking kan treden.
- Met de maatregel wordt op zichzelf een onevenwichtigheid in de deelnemingsvrijstelling weggenomen.
- In de Miljoenennota 2026 is aangegeven dat *als* er een beter alternatief voorhanden is de maatregel eventueel kan worden heroverwogen. Hierbij zal mede relevant zijn binnen welke tijdspanne een dergelijk alternatief kan worden uitgewerkt en uitvoerbaar is.

Toelichting

De deelnemingsvrijstelling en de fiscale behandeling van instrumenten waarmee valutarisico's op deelnemingen worden afgedekt

- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ter zake van een deelneming onder voorwaarden vrijgesteld en zijn verliezen niet aftrekbaar.
- De rente op een schuld voor de verwerving van een deelneming is, binnen de daarvoor geldende grenzen, aftrekbaar.
- Op verzoek van de belastingplichtige is de deelnemingsvrijstelling ook van toepassing op resultaten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten (zoals leningen en valutatermijntransacties) die dienen ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.
- Hierdoor kan er echter een onevenwichtigheid ontstaan, omdat de rente op een deelnemingsschuld volledig in aftrek wordt gebracht, maar het ingeprijsde (verwachte) valutaresultaat op het afdekkingsinstrument doorgaans onder de deelnemingsvrijstelling wordt vrijgesteld.

- Met de maatregel wordt voorgesteld deze onevenwichtigheid weg te nemen door voortaan enkel niet-ingeprijde (niet verwachte) valutaresultaten onder de deelnemingsvrijstelling te laten vallen. Het ingeprijde (verwachte) valutaresultaat valt hierdoor voortaan niet onder de deelnemingsvrijstelling en valt dus in de belaste sfeer.
- Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal in de uitvoeringspraktijk gesignaleerde knelpunten van meer formele aard weg te nemen.
- Deze maatregel zal naar verwachting vooral grote ondernemingen en banken raken. De budgettaire opbrengst van de voorgestelde maatregel is voorlopig geraamd op € 113 miljoen. Deze opbrengst is reeds ingeboekt.

Het arrest van de Hoge Raad over de liquidatieverliesregeling

- De liquidatieverliesregeling is een uitzondering op de deelnemingsvrijstelling: op basis hiervan is een liquidatieverlies op een deelneming onder voorwaarden aftrekbaar.
- De Hoge Raad heeft op 21 maart 2025 arrest gewezen over de toepassing van de liquidatieverliesregeling in de vennootschapsbelasting.¹
- De Hoge Raad wijkt in het arrest af van de uitleg van de liquidatieverliesregeling door de Belastingdienst, waardoor meer liquidatieverlies genomen kan worden.

De derving van het arrest en de dekking daarvan

- De incidentele derving van het arrest wordt geschat op € 840 miljoen en de structurele derving wordt geschat op € 65 miljoen per jaar.
- Voor het dekken van de derving binnen de liquidatieverliesregeling is om verschillende redenen niet gekozen. Dat is bijvoorbeeld op basis van budgettaire, uitvoeringstechnische of Europeesrechtelijke argumenten. De Tweede Kamer is over deze redenen per brief van 12 januari jl. (bijlage 1) geïnformeerd.²
- Uiteindelijk is ter dekking van het arrest voorgesteld om de fiscale behandeling van zogenoemde ingeprijde valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling met ingang van 1 januari 2027 aan te passen (zie hiervoor).

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- In de voorfase van het wetstraject is op hoofdlijnen reeds met VNO-NCW gesproken over de voorgestelde maatregel. Er is aangegeven dat het voorstel ter internetconsultatie wordt aangeboden. Aan VNO-NCW is verzocht om op de internetconsultatie te reageren.
- De leden Van Eijk (VVD) en Stultiens (GL-PvdA) hebben tijdens de behandeling van het pakket Belastingplan 2026 vragen gesteld over de door het kabinet overwogen opties om de derving van bovengenoemd arrest te dekken.
- Daarbij heeft het lid Stultiens een amendement ingediend om de gevolgen van het arrest binnen liquidatieverliesregeling te herstellen. Het voorgaande kabinet heeft dit amendement ontraden onder verwijzing naar

¹ Hoge Raad 21 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:417.

² Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 117.

de thans voorliggende (alternatieve) maatregel en daarbij opgemerkt dat als bij de uitwerking blijkt dat een beter alternatief voorhanden is, deze maatregel eventueel kan worden heroverwogen.

- Uw voorganger heeft de hiervoor genoemde vragen van Van Eijk en Stultiens beantwoord in de brief (bijlage 1) die op 12 januari jl. aan de Tweede Kamer is gestuurd.³
- In het regeerakkoord 2026-2030 wordt – in het kader van stabiele belastingen – de deelnemingsvrijstelling als voorbeeld genoemd van een ter discussie gestelde regeling die belangrijk is om te behouden voor bedrijven.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

³ Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 117.

**DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER BESLISSING**

Aan
minister

de staatssecretaris van Financiën

BelastingplanTeam

Persoonsgegevens

nota

Startnota pakket Belastingplan 2027

Datum

25 februari 2026

Notanummer

2026-0000042304

Bijlagen

1. Maatregelen pakket BP27

Aanleiding

Jaarlijks wordt op Prinsjesdag, tegelijkertijd met de Miljoenennota, het pakket Belastingplan ingediend bij de Tweede Kamer. Dit pakket met wetgeving bevat een verzameling van fiscale maatregelen in verschillende wetsvoorstellen. Het pakket Belastingplan volgt een spoedwetgevingstraject. In deze nota nemen we u mee in het proces van het Belastingplan en leggen wij u (stas) diverse maatregelen voor, waarbij wij om akkoord vragen voor het opnemen van deze maatregelen in het pakket Belastingplan 2027. Beslispunt 3 in deze nota wordt ook aan u (min) voorgelegd.

Leeswijzer:

Minister: Beslispunt 3.

Staatssecretaris: Beslispunten 1 t/m 4 & informatiepunten.

Beslispunt 1 (stas): Voorgestelde maatregelen pakket Belastingplan 2027

Gaat u akkoord met het uitwerken van de voorgestelde maatregelen en wetsvoorstellen in het voorlopige pakket Belastingplan 2027, zoals opgenomen in bijlage 1?

Aanstaande donderdag 12 maart is een bespreking over het proces rondom het pakket Belastingplan met u ingepland. Wenst u daarnaast een bespreking over één of meerdere maatregelen?

akkoord

Vorming en omvang pakket Belastingplan

- Doorlopend worden op basis van onder andere moties, politieke toezeggingen (of coalitieakkoord), ontstane omissies, vereenvoudigings- en verbeteringsmogelijkheden en EU-verordeningen of richtlijnen, een groot aantal mogelijke wetswijzigingen in kaart gebracht.
- Jaarlijks, zo ook dit jaar, worden deze mogelijke wetswijzigingen toebedeeld aan wetstrajecten.
- Wijzigingen kunnen een plek krijgen in een verzamelwetsvoorstel, zoals het wetsvoorstel Belastingplan, het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen (OFM) of de Fiscale verzamelwet (FVW). Meer omvangrijke wijzigingen worden in beginsel als zelfstandig wetsvoorstel worden uitgewerkt.

- In bijlage 1 is een voorstel opgenomen voor de voorlopige inhoud van het pakket Belastingplan 2027. Dit zijn maatregelen die uiteenlopen van technisch onderhoud tot meer omvangrijke en budgettaire voorstellen.
- Voor alle voorgestelde maatregelen in deze nota (voor het pakket Belastingplan 2027) geldt dat een noodzaak bestaat om deze op korte termijn uit te werken en dus in het pakket Belastingplan 2027 op te nemen. Maatregelen dienen aan één of meer van de volgende uitgangspunten te voldoen om opgenomen te worden in het pakket Belastingplan:
 1. Er bestaat een budgettaire noodzaak voor een bepaalde inwerkingtredingsdatum;
 2. Er bestaat voor de reparatie van wetgeving noodzaak voor de inwerkingtreding voor het eerstvolgende kalenderjaar (bijvoorbeeld als gevolg van jurisprudentie of (technisch) onjuiste amendementen); of
 3. er bestaat politieke noodzaak of toezegging voor inwerkingtreding voor het eerstvolgende kalenderjaar.
- Het uitgangspunt is om fiscale wetgeving waar mogelijk te spreiden. Maatregelen die niet onder de gestelde uitgangspunten vallen, worden opgenomen in latere verzamelwetsvoorstellen zoals een Fiscale verzamelwet of doorlopen een geheel zelfstandig wetgevingstraject.
- Dat laat onverlet dat er in het Belastingplan ruimte bestaat voor maatregelen die bijvoorbeeld uit de augustusbesluitvorming en tussentijdse debatten kunnen volgen.

Proces en planning pakket Belastingplan 2027

- In tegenstelling tot reguliere wetgevingstrajecten volgt het pakket Belastingplan een spoedtraject.
- Gedurende het spoedwetgevingstraject worden alle voorgeschreven stappen van het wetstraject in een relatief kort tijdsbestek doorlopen.
- Het spoedadvies bij de Raad van State in augustus is een belangrijk onderdeel binnen dit proces. De Raad van State wordt dan gevraagd in een krappe twee weken advies over het pakket Belastingplan uit te brengen.
- Na ontvangst van de adviezen worden de nader rapporten opgesteld, waarna het pakket Belastingplan op Prinsjesdag bij de Tweede Kamer wordt ingediend.
- Doorgaans vindt er dan één schriftelijke vragenronde plaats waarbij we alle gestelde vragen binnen een week beantwoorden.
- Na de schriftelijke ronde is het gebruikelijk dat er twee wetgevingsoverleggen plaatsvinden over het pakket Belastingplan in de Tweede Kamer, gevolgd door twee plenaire debatten en de stemmingen.
- In de Eerste Kamer vinden er doorgaans twee schriftelijke vragenrondes plaats en daarna zijn er nog twee dagen achter elkaar ingepland voor de mondelinge behandeling. De stemmingen in de Eerste Kamer vinden in beginsel rond medio december plaats.
- Het parlementaire deel van de planning van het pakket Belastingplan wordt doorgaans in het voorjaar door beide Kamers vastgesteld in een strategische procedurevergadering. Hierover vindt gedurende het jaar meermaals contact plaats tussen de griffies van beide Kamers en ambtelijk Financiën.

Uitvoerbaarheid maatregelen pakket Belastingplan 2027

- Voor alle voorgestelde maatregelen in de bijlage geldt dat de definitieve uitvoeringsgevolgen en uitvoeringskosten voor de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen worden bepaald door middel van een uitvoeringstoets nadat de wetgeving van de betreffende maatregelen is opgesteld.
- Voorafgaand hieraan werken beleid en uitvoering doorlopend samen om aan de voorkant beter inzicht in de uitvoerbaarheid van aankomende wetgeving te hebben, zodat voorafgaand aan politieke besluitvorming en bij het opstellen van wetgeving al rekening kan worden gehouden met de uitvoerbaarheid van voorstellen.
- Niet alleen losse wetsvoorstellen, maar ook op de stapeling daarvan op het terrein van Informatievoorziening (IV) en personeel zodat de effecten op de uitvoering tijdig kunnen worden meegewogen in de besluitvorming.
- Afgelopen periode zijn de beleidsvoorstellen geïnventariseerd die op de Belastingdienst afkomen, komend jaar en daarna. Naast fiscaal beleid zijn ook de beleidswensen van andere opdrachtgevers geïnventariseerd. Ook is rekening gehouden met wensen vanuit de uitvoering en Internationale en Europese trajecten.
- De Belastingdienst maakt in deze periode een eerste inschatting van de uitvoeringsgevolgen. Daarmee kunnen aandachtspunten voor impact, vormgeving en samenloop van maatregelen in beeld komen. Deze lopen allen mee in de advisering.
- De inschatting is dat de voorgestelde maatregelen in het pakket Belastingplan 2027 uitvoerbaar zijn.

Uitvoerbaarheid in relatie met ander beleid

- In het coalitieakkoord staan diverse maatregelen van andere opdrachtgevers dan DGFZ. Verschillende van deze maatregelen hebben (mogelijk) impact op de Belastingdienst. Om de impact te kunnen bepalen moet de inhoud en vormgeving van de maatregelen verder worden uitgewerkt. Ook kunnen wijzigingen in voorgenomen beleid tot een gewijzigde impact.
- Daarbij is van belang dat niet alles tegelijk inpasbaar is. Dit kan betekenen dat dit de komende periode nog keuzes vereist over bijvoorbeeld de vormgeving en de planning van maatregelen.

Beslispunt 2 (stas): Stakeholderaanpak maatregel afschaffen verlaagd btw-tarief sierteelt

Gaat u akkoord met de voorgestelde stakeholderaanpak voor de maatregel afschaffen verlaagd btw-tarief sierteelt?

akkoord

Toelichting

- Er wordt een pro-actieve stakeholderaanpak voorgesteld met een internetconsultatie die medio maart start om maatschappelijke reacties op de maatregel te verzamelen, gevolgd door een stakeholderbijeenkomst.
- Parallel daaraan wordt een draagvlakonderzoek onder burgers gedaan. Ook wordt met de directie Communicatie een werkbezoek voorgesteld.

Beslispunt 3 (min & stas):

Afschaffen CO₂-heffing voor ETS1 en lachgasinstallaties

Hoe wenst u om te gaan met de afspraak uit het coalitieakkoord (CA) om de CO₂ heffing voor ETS1- en lachgasinstallaties af te schaffen? Afschaffing is namelijk in strijd met de afspraken die Nederland in het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP)

heeft gemaakt. Vanuit budgettaire oogpunt adviseren we u te kiezen voor optie 1.

Optie 1: Volgend jaar opnemen in het BP28, zodat de CO₂-heffing voor ETS1 en lachgasinstallaties per 1 januari 2028 wordt afgeschaft. Dit is nog steeds in strijd met de afspraken die Nederland in het HVP heeft gemaakt, maar valt na de looptijd van het HVP en heeft daardoor naar verwachting geen gevolgen voor de middelen die Nederland uit het HVP ontvangt. Wel zal het komend jaar hierdoor mogelijk discussie en onduidelijkheid rondom de CO₂-heffing blijven bestaan.

Optie 2: Opnemen in het BP27, zodat de CO₂-heffing voor ETS1 en lachgasinstallaties per 1 januari 2027 is afgeschaft en de CA-afpraak zo snel mogelijk is ingevuld. Deze optie geeft ook het snelst duidelijkheid aan de sector, maar dit leidt naar verwachting tot een korting op de HVP middelen van 1,2 miljard euro, waarvoor dekking moet worden gevonden.

optie 1

Toelichting

- De CO₂-heffing industrie geldt op dit moment voor ETS1-broeikasgasinstallaties, lachgasinstallaties en afvalverbrandingsinstallaties.
- Met het Belastingplan 2026 is vorig jaar de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties aangescherpt en losgeknipt van de CO₂-heffing voor ETS1-broeikasgasinstallaties en lachgasinstallaties.
- Daarnaast is de CO₂-heffing voor ETS1-broeikasgasinstallaties en lachgasinstallaties maximaal versoepeld voor wat binnen de grenzen van het herstel- en veerkrachtplan (HVP) mogelijk is. In de Miljoenennota 2026 werd daarom geen opbrengst meer verondersteld, omdat de verwachte ETS-prijs hoger ligt dan het nieuwe verlaagde tariefpad.
- De budgettaire opbrengst van de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties gaat naar de algemene middelen en is vorig jaar ingezet als dekking voor het niet doorgaan van de circulaire plastic heffing.
- In het coalitieakkoord is het voornemen afgesproken om de CO₂-heffing af te schaffen. We interpreteren deze afspraak, dat dit alleen geldt voor de CO₂-heffing voor ETS1-broeikasgasinstallaties en lachgasinstallaties, omdat in de budgettaire tabel van het coalitieakkoord geen budgettaire derving is ingeboekt. Dit betekent dat de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties blijft bestaan.
- Om uitvoering te geven aan de afspraak in het coalitieakkoord, moet de wet worden gewijzigd. Het eerst mogelijke moment is hiervoor het Belastingplan 2027, maar dat zou gevolgen hebben voor de middelen die Nederland uit het HVP ontvangt.
- De CO₂-heffing industrie is namelijk vastgelegd als hervorming in het HVP. Een afschaffing raakt direct mijlpaal 3 en 4 uit het HVP van Nederland, die betrekking hebben op de introductie van de CO₂-heffing en het vaststellen van de minimumtarieven.
- Deze mijlpalen zijn reeds behaald. Indien Nederland gedurende de looptijd van het HVP (tot en met 31 december 2026) de CO₂-heffing industrie afschaft zal dit worden gezien als een terugdraai en zal de Europese Commissie Nederland zeer waarschijnlijk korten op de middelen die voor Nederland gereserveerd staan in het kader van HVP. Deze korting kan oplopen tot maximaal € 600 mln. per mijlpaal, dus in totaal maximaal € 1,2 mld.

- Aangezien hiervoor in de budgettaire tabel bij het coalitieakkoord geen middelen gereserveerd zijn, adviseren wij u te kiezen voor optie 1 (opnemen in BP2028).
- Afschaffing via het BP2028 per 1 januari 2028 valt na de looptijd van het HVP en heeft daardoor naar verwachting geen budgettaire consequenties. Het is wel in strijd met de geest van het HVP, dat is gericht op het doorvoeren van structurele hervormingen.

Beslispunt 4 (stas): Actieve openbaarmaking

Gaat u akkoord met het actief openbaar maken van deze en alle nog volgende nota's gerelateerd aan het pakket BP27 op Prinsjesdag?

akkoord

Toelichting

- Het is gebruikelijk dat met Prinsjesdag – gelijktijdig met het indienen van de wetsvoorstellen – alle adviesnota's aangaande het pakket Belastingplan openbaar worden gemaakt. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet open overheid.
- Het uitgangspunt bij actieve openbaarmaking is dat we alle informatie verstrekken, tenzij openbaarmaking in strijd is met het belang van de staat. Denk hierbij aan uitzonderingen zoals 'eenheid van kabinetsbeleid', 'vertrouwelijke bedrijfsinformatie' en 'procesbelang van de staat'.
- Persoonsgegevens en functies van ambtenaren worden altijd gelakt.
- Net als vorig jaar worden dit jaar ook alle adviesaanvragen en onderliggende stukken openbaar gemaakt.

Informatiepunt 1 (stas): Wetsvoorstel invoering van een belasting op e-sigaretten

Momenteel wordt gewerkt aan een wetsvoorstel dat ziet op het invoeren van een belasting op e-sigaretten. Mogelijk wordt dit wetsvoorstel op een later moment in het pakket Belastingplan 2027 opgenomen. In dit informatiepunt geven we u hier een toelichting op.

check

Toelichting

- Voor deze maatregel worden momenteel twee verschillende wetsvoorstellen uitgewerkt:
 - Een wetsvoorstel ter implementatie van de herziening van de Europese richtlijn tabaksaccijns. Hierover vinden op dit moment onderhandelingen plaats die mogelijk worden afgerond op de ECOFIN van juni 2026.
 - Een nationaal wetsvoorstel waarmee e-sigaretten worden aangewezen als verbruiksbelastinggoed.
- Rond het begin van de zomer 2026 wordt, afhankelijk van Europese besluitvorming en uitvoerbaarheid, bepaald of een van deze wetsvoorstellen wordt opgenomen in het pakket Belastingplan 2027. Dit vergt ook een verdere weging met betrekking tot de uitvoering van een suikerbelasting, zoals voorgesteld in het coalitieakkoord.
- E-sigaretten bevatten stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Bovendien kunnen e-sigaretten, tot zij zijn opgenomen in de richtlijn tabaksaccijns, niet belast worden met accijns en is Nederland één van de weinige lidstaten die nog geen nationale belasting op e-sigaretten heeft. Met het belasten van e-sigaretten wordt beoogd het gebruik, met name

onder jongeren, te ontmoedigen en een gelijk fiscaal speelveld te creëren met traditionele tabaksproducten die wel belast zijn (met accijns).

- Ook bestaat er breed politiek draagvlak voor het belasten van e-sigaretten. Dit bleek in 2023 al met de motie Van Weyenberg c.s.¹ en recent met het amendement Bontenbal c.s. waarmee structureel € 75 miljoen is ingeboekt vanaf 2029.²
- Indien de herziening van de richtlijn wordt vastgesteld, zal Nederland deze moeten implementeren en worden e-sigaretten belast met accijns. Het parallel voorbereiden van beide trajecten en opname in het Belastingplan 2027 waarborgt dat zo spoedig mogelijk wetgeving kan worden ingediend om de voorgestelde inwerkingtredingsdatum van het richtlijnvoorstel (vooralsnog 2028) te halen, dan wel om via een nationale belasting de reeds in de begroting opgenomen budgettaire opbrengst te behalen vanaf 2029.
- De Douane is de uitvoerende organisatie van de accijns en is ook de beoogde uitvoerende organisatie van een verbruiksbelasting op e-sigaretten. De uitvoerbaarheid is afhankelijk van de precieze vormgeving van de belasting. Douane heeft te maken met een omvangrijke implementatieopgave in het IV-portfolio, waaronder mogelijk ook de uitvoering van nieuwe fiscale maatregelen zoals een suikerbelasting. De Douane geeft aan binnen de huidige capaciteit niet tegelijkertijd te kunnen werken aan nieuwe implementatietrajecten n.a.v. nieuwe maatregelen. Er zal daarom t.z.t. geprioriteerd moeten worden in de uit te voeren taken.

Informatiepunt 2 (stas): constructie schenk- en erfbelasting via papieren schenkingen beperken

Graag informeren wij u over mogelijkheden om een constructie via papieren schenkingen in de erf- en schenkbelasting te beperken.

gezien, vraagt (politiek) vervolges

- Papieren schenkingen stellen de schenker in staat om een schenking te doen zonder het geschonken vermogen direct uit te betalen. Door op papier te schenken, kan optimaal gebruik worden gemaakt van de jaarlijkse schenkvrijstelling en eventueel van het lagere tarief in de eerste schijf in de schenk- en erfbelasting (10%, 18% of 30% afhankelijk van de relatie tot de begiftigde).
- Ook is de schenker rente verschuldigd over de papieren schenking. Deze rente wordt onbelast overgedragen aan de ontvanger van de schenking.
- Het voordeel in de schenk- en erfbelasting kan oplopen tot het tarief van de tweede schijf (20%, 36% of 40%) van het totale bedrag van de papieren schenkingen plus het totale bedrag van de 6% rente die de schenker jaarlijks over de papieren schenkingen aan de begiftigde moet betalen. Het voordeel kan verder oplopen als de schenker door de papieren schenkingen, die zijn box 3-vermogen verlagen, meer toeslagen ontvangt of een lagere eigen bijdrage voor de Wlz of Wmo verschuldigd is.
- Voormalig staatssecretaris Heijnen heeft op verzoek van het lid Stultiens (GL-PvdA) toegezegd in de eerste helft van 2026 opties in kaart te brengen om papieren schenkingen die louter en alleen worden gebruikt om belasting te ontwijken tegen te gaan. Het ligt voor de hand deze

¹ Kamerstukken II 2023/24 36418 nr. 75.

² Kamerstukken II 2024/25 36600 VIII, nr. 141.

toezegging af te doen in de bijlage 'opmerkelijke belastingconstructies' bij de Voorjaarsnota 2026.

- De constructie kan worden tegengegaan door de introductie van een fictieve verkrijging in de schenk- en erfbelasting bij aflossing van de papieren schenking of bij overlijden van de schenker. Eventueel ten tijde van de papieren schenking betaalde schenkbelasting kan worden verrekend om dubbele belastingheffing te voorkomen.
- Met de maatregel wordt het progressievoordeel volledig weggenomen. Daarmee worden papieren schenkingen minder aantrekkelijk en zullen deze naar verwachting substantieel minder voorkomen.
- De lastenrelevante budgettaire opbrengst bedraagt € 166 mln. structureel.
- Als de maatregel in het Belastingplan 2027 zou worden opgenomen, dan kan de maatregel gaan gelden voor papieren schenkingen vanaf 2027 die worden afgelost of waarvan de schenker overlijdt vanaf de nader te bepalen datum waarop de maatregel voor de Belastingdienst uitvoerbaar is (waarschijnlijk 1/1/2029).
- Afhankelijk van de vormgeving, kan de maatregel voor de Belastingdienst leiden tot een aanzienlijke vereenvoudiging.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Het onderdeel van deze nota dat ziet op de infractieprocedure met betrekking tot de afdrachtvermindering (Bijlage 1, maatregel: *teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen ('u-bochtbeleggers')*), kan niet openbaar gemaakt worden.

Wetsvoorstel Belastingplan 2027

Aanpassing fiscale behandeling valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling

- Met de voorgestelde maatregel wordt, zoals opgenomen in de Miljoenennota 2026, de derving als gevolg van het arrest van de Hoge Raad van 21 maart 2025 over de toepassing van de liquidatieverliesregeling gedekt.
- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten ontvangen van een deelneming onder voorwaarden vrijgesteld en zijn verliezen niet aftrekbaar.
- Op verzoek van de belastingplichtige is de deelnemingsvrijstelling ook van toepassing op resultaten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten (zoals leningen en valutatermijntransacties) die dienen ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.
- Hierdoor kan er echter een onevenwichtigheid ontstaan, omdat de rente volledig in aftrek wordt gebracht, maar het ingeprijde (verwachte) valutaresultaat op het afdekkingsinstrument doorgaans onder de deelnemingsvrijstelling wordt vrijgesteld.
- Met de maatregel wordt voorgesteld deze onevenwichtigheid weg te nemen door voortaan enkel niet-ingeprijde (niet verwachte) valutaresultaten onder de deelnemingsvrijstelling te laten vallen. Het ingeprijde (verwachte) valutaresultaat valt hierdoor voortaan niet onder de deelnemingsvrijstelling en valt dus in de belaste sfeer. Dit heeft tot gevolg dat wanneer dit resultaat een winst is, het belast wordt, en wanneer dit resultaat een verlies is, het aftrekbaar is.
- Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal in de uitvoeringspraktijk gesignaleerde knelpunten van meer formele aard weg te nemen.
- Momenteel loopt er een internetconsultatie voor de uitwerking van de maatregel. De reacties op internetconsultatie zullen daarna zorgvuldig worden beoordeeld. Mocht blijken dat een beter alternatief voorhanden is, dan kan deze maatregel – zoals in de Miljoenennota 2026 reeds opgemerkt – eventueel worden heroverwogen.
- Er is afgesproken dat de aanpassing per 1 januari 2027 in werking zal treden. Naar verwachting is dit voor de Belastingdienst uitvoerbaar.

Beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor

- Zoals aangekondigd in het coalitieakkoord, wordt de tabelcorrectiefactor (tcf) beperkt toegepast in de inkomstenbelasting (IB) in 2027 en 2028.
- De tcf wordt gebruikt om parameters in het belastingstelsel elk jaar te indexeren met de inflatie. Hierdoor blijven ze, bij volledige toepassing van de tcf, in reële termen ongeveer constant, lonen en prijzen stijgen in de regel namelijk ook jaarlijks. Het gaat om parameters zoals de schijfgrenzen in de IB en de hoogte van heffingskortingen.
- De tcf beperkt toepassen is een structurele lastenverzwaring voor burgers. Belastingplichtigen vallen hierdoor eerder in een hogere belastingschijf en hebben een lager recht op heffingskortingen, waardoor hun belastingdruk toeneemt.
- Voor de Belastingdienst is dit een parameterwijziging en uitvoerbaar.

Verlaging overdrachtsbelasting 8% naar 7% niet-bewoner

- In het coalitieakkoord is een verlaging van de overdrachtsbelasting (ovb) opgenomen voor particuliere investeerders van 8% naar 7% per 1-1-2027. Dit betreft een verlaging van het algemene woningtarief dat van toepassing is op woningen (niet op andere onroerende zaken) waarin de verkrijger niet zelf duurzaam gaat wonen.
- Het exacte beleidsdoel van deze maatregel is in het coalitieakkoord niet nader toegelicht. Uit het rapport van SEO (2025) over het investeringsklimaat middenhuur volgt dat een verlaging van de overdrachtsbelasting naar verwachting een beperkte invloed heeft op het rendement. Het effect is daarmee waarschijnlijk onvoldoende om woningen die wegens huurprijsregulering niet langer rendabel zijn, alsnog aan te kopen of te blijven verhuren. Wel kan een verlaging van het ovb-tarief mogelijk bijdragen een aantrekkelijker

businesscase voor investeringen in nieuwbouw, omdat een tariefsverlaging kan doorwerken in de waarde die investeerders bij de verkoop van huurwoningen kunnen realiseren.

- De maatregel heeft een anticipatie-effect. In aanloop naar de tariefsverlaging zullen belastingplichtigen naar verwachting hun transacties uitstellen tot na de inwerkingtreding van het lagere tarief. Dit leidt in 2026 tot een incidentele budgettaire derving van 265 mln. In 2027 vindt een inhaaleffect plaats doordat veel transacties dan plaatsvinden. Dit resulteert in 2027 in een incidentele meevaller van 143 mln. Vanaf 2028 stabiliseert het en bedraagt de structurele derving van de verlaging 84 mln. per jaar. De budgettaire effecten zijn verwerkt in de startbrief en startnota. Hierin staat wat het kabinet heeft afgesproken over de uitgaven en inkomsten voor deze kabinetsperiode en welke regels er gelden voor de begroting.
- De inwerkingtreding van de verlaging per 1 januari 2027 is uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Afschaffing van de aftrek uitgaven voor specifieke zorgkosten

- De regeling voor de aftrek uitgaven voor specifieke zorgkosten (waaronder de tegemoetkoming voor specifieke zorgkosten) in de inkomstenbelasting is beperkt doeltreffend, zo is gebleken uit een evaluatie (2022). Ook blijkt de regeling onder gebruikers in veel gevallen onduidelijk te zijn.
- Naast de aftrek wegens uitgaven voor specifieke zorgkosten is er de tegemoetkoming voor specifieke zorgkosten. De tegemoetkoming zorgt voor verzilvering van niet benutte heffingskortingen doordat het verzamelinkomen wegens aftrek voor uitgaven voor specifieke zorgkosten lager is geworden.
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat de regeling aftrek specifieke zorgkosten zal worden afgeschaft per 2028. De budgettaire effecten daarvan (er is een structurele opbrengst geboekt van € 618 miljoen per jaar) zijn verwerkt in de startbrief en de startnota.
- In het coalitieakkoord staat ook dat er extra oog is voor chronisch zieken en mensen met een beperking, zowel financieel als in de dagelijkse praktijk. Deze groep wordt daarom tegemoetgekomen in hun zorgkosten via de gemeente. Er is een envelop aan de uitgavenkant gereserveerd van € 350 miljoen structureel om chronisch zieken tegemoet te komen in hun zorgkosten. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan gemeenten.
- Afschaffen per 2028 is uitvoerbaar door het dichtzetten van de desbetreffende vakken in de aangifteformulieren. Dit is een tijdelijke oplossing die later met een structuurwijziging wordt verwerkt. De Belastingdienst kan extra inspanning leveren in de communicatie, onder andere door het zo goed mogelijk toe te lichten in de aangifte en op de aanslag.
- Deze oplossing is alleen mogelijk omdat er geen sprake is van overgangsrecht. Voorwaarde voor afschaffen per 2028 is dat wetgeving (zonder overgangsrecht) uiterlijk 1 januari 2027 is aangenomen door het parlement. Het afschaffen van de ASZ is een grote vereenvoudiging voor belastingplichtigen en de Belastingdienst, omdat het een complexe regeling is. De regeling nu is foutgevoelig en moeilijk te handhaven.

Bevriezen aftoppingsgrens pensioen

- De komende zes jaar wordt de aftoppingsgrens voor aanvullende pensioenen bevroren. Deze maatregel is aangekondigd in het coalitieakkoord.
- De aftoppingsgrens is het maximale jaarinkomen waarover je met gebruikmaking van de 'omkeerregel' aanvullend pensioen kunt opbouwen. De omkeerregel houdt in dat de premie aftrekbaar is en de uitkering belast is. Daardoor is er tijdens de pensioenopbouw ook geen Box 3 heffing verschuldigd.
- De aftoppingsgrens wordt in principe jaarlijks op de reguliere wijze geïndexeerd. Echter, de aftoppingsgrens is in 2025 en 2026 ook niet geïndexeerd. Dat betekent dat deze grens de komende zes jaar eveneens €137.800 blijft. Boven deze grens kan via 'nettopensioen' en 'nettolijsfrente' pensioen opgebouwd worden. Daarbij is de premie belast (er wordt uit het nettoloon opgebouwd) en de uitkering niet, terwijl een vrijstelling in Box 3 geldt.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Verlenging korting brandstofaccijns op benzine

- Op 1 april 2022 werden de brandstofaccijnzen op benzine, diesel en LPG tijdelijk verlaagd. Deze maatregel is sindsdien jaarlijks verlengd. Wel verschilde de hoogte van de korting van jaar tot jaar. Voor de BES-eilanden geldt dat de in 2022 ingevoerde tijdelijke accijnsverlaging reeds is teruggedraaid.
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat in 2027 een verlaagd accijnstarief zal gelden voor benzine. Hierdoor blijft het accijnstarief op benzine in deze periode lager dan het reguliere tarief zoals dat zonder verlenging per 1 januari 2027 zou gelden. De korting vervalt per 1 januari 2028, waarna het reguliere accijnstarief weer van toepassing is. De bestaande tijdelijke kortingen op de accijnzen van diesel en LPG worden niet verlengd en komen daarmee te vervallen per 1 januari 2027.
- Voor de BES-eilanden geldt dat het logisch lijkt de accijnzen op benzine met hetzelfde percentage te verlagen per 1 januari 2027 als in Nederland. Voor diesel en LPG worden op de BES-eilanden geen brandstofaccijnzen geheven.
- In het coalitieakkoord is het volgende opgenomen voor de BES-eilanden: "Nieuw beleid in Europees Nederland wordt in de basis ingevoerd in Caribisch Nederland, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit niet te doen." Voorgaande jaren is ambtelijk geadviseerd de accijnskorting ook naar de BES-eilanden door te trekken, maar hier werd op politiek niveau van afgezien. Het lijkt gezien de hierboven genoemde zin uit coalitieakkoord logisch vanaf 1 januari 2027 wél weer aan te sluiten bij de Nederlandse accijnsverlaging.
- Daarnaast staat in het coalitieakkoord: "Als we niks doen, dreigt autorijden voor een grote groep Nederlanders steeds duurder te worden. We verlengen daarom de verlaging van de brandstofaccijns (benzine)."
- Voor de BES-eilanden geldt dit ook, maar wel in iets mindere mate. De benzineaccijns is relatief laag in vergelijking met Nederland (\$31,86 per hectoliter voor Bonaire en \$24,27 per hectoliter op Saba en St. Eustatius). Verder is van belang dat het fiscale stelsel op de BES-eilanden wezenlijk anders is dan in Europees Nederland en dat daardoor met regelmaat maatregelen die worden genomen in Europees Nederland niet worden doorgetrokken naar de BES-eilanden. Gezien het feit dat in het coalitieakkoord expliciet is afgesproken dat nieuw beleid wordt doorgetrokken naar de BES-eilanden lijkt het echter logisch om de accijnsverlaging op benzine wél door te voeren op de BES-eilanden.
- Er is een bedrag van € 900 miljoen gereserveerd voor de accijnskorting op benzine in 2027 en verwerkt in de startbrief en startnota.

Afschaffen laag btw-tarief sierteelt

- In het coalitieakkoord is een verhoging van het verlaagde btw-tarief op sierteeltproducten opgenomen van 9% naar het algemene btw-tarief van 21% per 1-1-2028.
- Sierteeltproducten zijn onder meer bloembollen, bloemen, planten en boomkwekerijproducten zoals kerstbomen.
- In de budgettaire tabel van het coalitieakkoord is de verhoging van het btw-tarief op sierteelt opgenomen.
- Daarnaast past het binnen het bredere doel om het btw-stelsel te vereenvoudigen en te komen tot een meer doeltreffend en doelmatig belastingstelsel. In de evaluatie van het verlaagde btw-tarief van Dialogic is het verlaagde tarief voor sierteeltproducten eerder als ondoelmatig beoordeeld en is er geen goede onderbouwing waarom de overheid juist deze sector moet stimuleren.
- De maatregel leidt tot een structurele budgettaire opbrengst van 328 miljoen euro vanaf 2028. De budgettaire effecten zijn verwerkt in de startbrief en startnota.
- Hoewel de inwerkingtreding is voorzien per 1 januari 2028, wordt de maatregel opgenomen in het Belastingplan 2027. Tijdige duidelijkheid biedt ondernemers tijd om zich voor te bereiden op de maatregel.
- De maatregel is uitvoerbaar voor de Belastingdienst.
- De maatregel is politiek en maatschappelijk gevoelig en krijgt nu al veel publiciteit, mede vanwege het economisch belang voor de sierteeltsector en bloemisten en de zichtbaarheid

van de maatregel voor consumenten. Tegen deze achtergrond wordt een pro-actieve stakeholderaanpak voorgesteld met een internetconsultatie die medio maart start om maatschappelijke reacties op de maatregel te verzamelen, gevolgd door een stakeholderbijeenkomst.

- Parallel daaraan wordt een draagvlakonderzoek onder burgers gedaan. Ook wordt met de directie Communicatie een werkbezoek voorgesteld.
- Alle input wordt meegenomen in de voorbereiding van de politieke behandeling. Er zijn de afgelopen jaren meerdere moties en amendementen ingediend waarin deze maatregel werd voorgesteld.

Aanpassen Wet op de accijns met betrekking tot de teruggaafregeling biobrandstoffen

- Met de maatregel wordt een vereenvoudiging van de teruggaafregeling voor biobrandstoffen voorgesteld.
- Voor biobrandstoffen voert de Douane een teruggaafregeling uit. Brandstoffen die (deels) bestaan uit biobrandstoffen of hernieuwbare brandstoffen hebben een lagere energie-inhoud dan reguliere fossiele brandstoffen. Dat betekent dat er met een liter brandstof minder afstand kan worden gereden. Om dit nadeel te compenseren, geldt een gedeeltelijke accijnsteruggaaf voor brandstoffen (gebruikt voor voertuigen op de weg) waarvan 10% van de energie-inhoud afkomstig moet zijn van biobrandstoffen of hernieuwbare brandstoffen.
- De bestaande teruggaafregeling is arbeidsintensief en fraudegevoelig. De voorwaarden voor het verkrijgen van accijnsteruggaaf op deze brandstoffen zijn complex en lastig uitvoerbaar. In de uitvoering door de Douane is dit een handmatig en arbeidsintensief proces. Slechts een deel van de brandstofleveranciers maakt gebruik van de regeling. In 2025 had deze regeling een budgettair belang van ongeveer € 5 miljoen. Na een landelijk opgezette controleactie bleek een groot deel van de ingediende teruggaafverzoeken onterecht, wat de inefficiëntie en uitvoeringsproblemen van de regeling onderstreept. Bovendien is het onzeker of de gebruiker van de brandstof uiteindelijk van de teruggaaf profiteert. Om deze redenen is het nodig om de teruggaafregeling te herzien of af te schaffen.
- De budgettaire effecten van deze maatregel worden meegenomen in de voorjaarsbesluitvorming.

Vrijstelling overdrachtsbelasting DAEB-woningen woningcorporaties

- De maatregel betreft een nieuwe vrijstelling in de overdrachtsbelasting (ovb) bedoelt voor woningcorporaties die woningen binnen de sociale huisvestingstaak aan elkaar overdragen.
- In de Nationale Prestatieafspraken 2025-2033 (NPA) tussen woningcorporaties, gemeenten en het Rijk wordt er mede op ingezet dat woningcorporaties vastgoed aan elkaar overdragen in het kader van solidariteit.
- Zo kan een woningcorporatie met meer middelen, bijvoorbeeld panden die eerst van een andere woningcorporatie waren, verduurzamen of renoveren. Een deel van deze overdrachten kan gebruik maken van een bestaande vrijstelling in de ovb, maar deze is, zo blijkt uit een recente evaluatie van SEO van de vrijstellingen overdrachtsbelasting op de woningmarkt, niet altijd toereikend. In die gevallen is nu het algemene woningtarief van 8% van toepassing.
- Deze evaluatie heeft ook geleid tot een motie van het lid Grinwis (CU) van 2 oktober 2025 waarin het kabinet wordt opgeroepen om de bestaande vrijstelling anders toe te passen. Hoewel dit niet mogelijk is, is het wel mogelijk om een nieuwe vrijstelling te creëren die hetzelfde doel bereikt.
- De vrijstelling zal worden ingeperkt tot onroerende zaken die binnen de sociale (DAEB) activiteiten van de woningcorporatie vallen.
- VRO geeft aan dat de corporaties deze vrijstelling het liefst zo snel mogelijk, per 1 januari 2027, willen hebben om invulling te geven aan de NPA.
- De budgettaire derving zal naar verwachting € 2 miljoen betreffen. Dit wordt meegenomen in de voorjaarsbesluitvorming.

- Twee belangrijke aspecten moeten in de komende periode nog verder worden uitgewerkt alvorens de maatregel definitief kan worden opgenomen in het BP27:
 1. Deze maatregel betreft staatssteun. Voor deze steun is mogelijk ruimte onder het in december 2025 gepubliceerde nieuwe staatssteunkader, het DAEB-vrijstellingsbesluit. Voorwaarde is dat in de komende periode voldoende comfort verkregen wordt dat deze maatregel op grond van de staatssteunregels juridisch houdbaar is. Hier wordt samen met VRO aan gewerkt.
 2. Daarnaast moet uit de nadere uitwerking van de maatregel blijken dat deze tijdig en goed uitvoerbaar is voor de Belastingdienst en het notariaat. Het invoeren van een nieuwe vrijstelling vergt in beginsel aanpassingen in de systemen en processen van de Belastingdienst en het notariaat, waardoor implementatie per 1 januari 2027 niet haalbaar is. Om die reden wordt momenteel onderzocht of er vormgeving mogelijk is waarbij met name de IV-impact voor het notariaat beperkt blijft, waardoor inwerkingtreding per 1 januari 2027 alsnog mogelijk zou zijn. Als dit niet lukt, is de maatregel naar verwachting per 1 januari 2028 uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027

Overgangsregeling versoering youngtimers: codificatie besluit vooruitlopend op wetgeving

- Via een aangenomen amendement¹ van CU en D66 op het wetsvoorstel Belastingplan 2026 is per 1 januari 2026 de jaargrens van de youngtimerregeling verschoven van 15 naar 16 jaar. Per 1 januari 2027 wordt de jaargrens verder verhoogd naar 25 jaar.
- Deze versoering werd voorgesteld om daarmee een verlenging van de korting op de bijtelling voor ter beschikking staande nulemissieauto's nog twee jaar te verlengen.
- Via de youngtimerregeling komen ter beschikking staande auto's na 15 jaar in aanmerking voor een – over het algemeen – lagere bijtelling. De bijtelling wordt niet meer vastgesteld over 22%² van de cataloguswaarde, maar over 35% van de waarde in het economische verkeer (WEV/dagwaarde).
- Die stapsgewijze verhoging had als doel om de huidige gebruikers van de youngtimerregeling één jaar de tijd te geven om hier op te kunnen anticiperen. Dit blijkt echter o.b.v. het amendement niet in alle gevallen zo te zijn.
- Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2026 in de Eerste Kamer, bleek dat een aantal fracties erg kritisch is over de versoering van de youngtimerregeling. Dat zag deels op het ontbreken van een overgangsregeling.
- Uw voorganger heeft toegezegd om een overgangsregeling te introduceren voor de groep die vorig jaar de youngtimerregeling mochten gaan gebruiken en die dat, door het amendement, per 1 januari 2026 niet meer konden doen. Het gaat dan om auto's die in 2025 de leeftijd van 15 jaar hebben bereikt en dus op 1 januari 2026 nog niet de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. Deze groep heeft niet een volledig jaar om op de versoering te anticiperen. Toegezegd is dat voor deze groep de versoering pas gaat gelden per 1 januari 2027.
- Deze toezegging wordt opgenomen in een besluit vooruitlopend op wetgeving. Daarnaast wordt via deze maatregel voorgesteld de toezegging te codificeren via het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Herstel omissie bij versoeren youngtimerregeling

- Via een amendement³ van CU en D66 op het wetsvoorstel Belastingplan 2026 is per 1 januari 2026 de jaargrens van de youngtimerregeling verschoven van 15 naar 16 jaar. Per 1 januari 2027 wordt de jaargrens verder verhoogd naar 25 jaar.
- Het amendement bevat een omissie, voorgesteld wordt om dit met terugwerkende kracht te herstellen.
- In het amendement is wel de leeftijdsgrens voor het toepasselijke percentage aangepast (22% of 35%), maar per abuis is de leeftijdsgrens voor het vaststellen van de toepasselijke waarderingsgrondslag (catalogusprijs of WEV) niet aangepast. Dat zou als gevolg hebben dat een auto die de grens van 16 jaar heeft bereikt, een bijtelling heeft van 22% over de waarde in het economische verkeer. Dat is dermate in strijd met de bedoeling van het amendement, dat wordt voorgesteld dit met terugwerkende kracht per 1 januari 2026 te herstellen.
- Dit voornemen heeft uw voorganger ook al gecommuniceerd met de Tweede en Eerste Kamer in januari 2026.⁴
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Vaststelling verkrijgingsprijs bij zetelverplaatsing naar NL

- In box 2 van de inkomstenbelasting wordt belasting geheven over het belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang. Van een aanmerkelijk belang is kortgezegd sprake als een

¹ Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 102.

² Bij onder het overgangsrecht uit 017 vallende auto's: 25%.

³ Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 102.

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 118.

belastingplichtige ten minste 5% van bijvoorbeeld de aandelen in een vennootschap heeft. Inkomen uit aanmerkelijk belang bestaat uit reguliere voordelen (zoals dividend) en vervreemdingsvoordelen (zoals de opbrengst bij verkoop van aandelen in deze vennootschap. Kortgezegd wordt dan het verschil tussen de verkoopprijs, minimaal de waarde in het economische verkeer, en de verkrijgingsprijs van de aandelen in de heffing betrokken). Kleinere aandelenpakketten zijn in principe belast in box 3 van de inkomstenbelasting.

- Bij een zetelverplaatsing (verplaatsing van de feitelijke vestigingsplaats) van een buitenlandse vennootschap naar Nederland ontstaat voor de in het buitenland woonachtige aanmerkelijkbelanghouder een buitenlandse belastingplicht.
- De huidige wettekst leidt tot onduidelijkheid en mogelijk ongewenste uitkomsten bij het vaststellen van de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang op het moment van de zetelverplaatsing.
- Op basis van de huidige (letterlijke) wettekst kan mogelijk het standpunt worden ingenomen dat de verkrijgingsprijs vastgesteld dient te worden op de oorspronkelijke verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang.
- Als de waarde in het economische verkeer van het aanmerkelijk belang op het moment van de zetelverplaatsing echter veel lager ligt dan de oorspronkelijke verkrijgingsprijs wordt een latent verlies geïmporteerd.
- Voorgesteld wordt om in lijn met de wetssystematiek van de Wet inkomstenbelasting 2001 bij het ontstaan van de buitenlandse belastingplicht door met name een zetelverplaatsing van een vennootschap naar Nederland uit te gaan van de waarde in het economische verkeer van het aanmerkelijk belang. Hierdoor wordt alleen een waardestijging of een waardedaling na de zetelverplaatsing in Nederland belast. Dit past binnen het huidige territoriale stelsel waarbij enkel waardestijgingen of waardedalingen worden belast voor zover er sprake is van belastingplicht in Nederland.
- De aanpassing verduidelijkt de wetgeving op het punt van vaststellen van de verkrijgingsprijs van een aanmerkelijk belang in box 2 en voorkomt daarmee een onvoorziene en onbedoelde belastingderving en heeft daardoor geen lastenrelevante budgettaire gevolgen.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Samenloop faciliteit 4.12a Wet IB 2001 en excessief lenen

- Sinds 1 januari 2023 moeten aandeelhouders met een aanmerkelijk belang op basis van de 'Wet excessief lenen bij eigen vennootschap' kortgezegd inkomstenbelasting in box 2 betalen over leningen van hun vennootschap voor zover die leningen in totaal hoger zijn dan € 500.000 (het maximumbedrag). Als een lening een eigenwoningschuld is voor de aanmerkelijkbelanghouder, wordt deze onder bepaalde voorwaarden geheel of gedeeltelijk uitgezonderd. Om te kwalificeren voor deze uitzondering van de maatregel dient de schuld in ieder geval te voldoen aan de voorwaarden van de eigenwoningregeling in de Wet IB 2001. Daarnaast wordt voor nieuwe eigenwoningschulden ook de voorwaarde gesteld dat de aanmerkelijkbelanghouder een recht van hypotheek op de eigen woning verstrekt aan zijn vennootschap.
- Als een belastingplichtige een schuld erft van meer dan € 500.000 (het maximumbedrag) aan de vennootschap waarin hij een aanmerkelijk belang bezit, is voor het gedeelte dat uitgaat boven genoemd bedrag sprake van een fictief regulier voordeel (bovenmatige schuld). Hierover is deze belastingplichtige een heffing in box 2 verschuldigd.
- Op basis van de letterlijke wettekst is het denkbaar dat een belastingplichtige het standpunt inneemt dat deze heffing achterwege kan blijven door een beroep te doen op de faciliteit van artikel 4.12a Wet IB 2001.
- Deze faciliteit regelt dat op verzoek van de belastingplichtige, binnen 24 maanden na het overlijden van de erflater, over genoten reguliere voordelen uit die aandelen (zoals dividend) geen inkomstenbelasting in box 2 is verschuldigd voor zover deze voordelen niet uitgaan boven het bedrag waarover bij de erflater een heffing in box 2 was verschuldigd over de aandelen. Het bedrag van deze reguliere voordelen wordt afgeboekt van de

verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang. Bij vervreemding (verkoop) van het aanmerkelijk belang wordt als gevolg van de lagere verkrijgingsprijs in de toekomst een groter vervreemdingsvoordeel in aanmerking genomen dan dat het geval is als de verkrijgingsprijs ongewijzigd is gebleven.

- Het doel van deze regeling is om de verschuldigde inkomsten- en erfbelasting bij overlijden van de erflater te kunnen betalen met een winstuitkering uit de vennootschap waarop het aanmerkelijk belang betrekking heeft. In de regel gaat het dan om belastingplichtigen die een aanmerkelijk belang verkrijgen krachtens erfrecht in een vennootschap die beleggingen bezit en waarop de fiscale doorschuiffaciliteiten niet van toepassing zijn. Door de regeling van artikel 4.12a Wet IB 2001 wordt belastingheffing in de tijd naar de toekomst geschoven.
- Voorgesteld wordt om deze samenloop van de faciliteit van artikel 4.12a Wet IB 2001 en de Wet Excessief lenen bij eigen vennootschap wettelijk uit te sluiten. Hiermee wordt bovengenoemde dubbele heffing bij de belastingplichtige voorkomen. Bovendien komt hiermee tot uitdrukking dat de faciliteit naar zijn aard niet is bedoeld voor excessieve schulden bij de eigen vennootschap.
- Deze maatregel heeft verwaarloosbare budgettaire gevolgen.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Voorkomen dat bufferbudget is vrijgesteld van loonheffing

- Deze maatregel borgt dat het bufferbudget niet onbedoeld wordt vrijgesteld van loonheffingen. Dat kan worden bereikt door te regelen dat de fiscale bepaling waarin is opgenomen dat de stimuleringspremie niet tot het loon behoort, beperkt blijft tot de stimuleringspremie.
- Gemeenten hebben op grond van de Participatiewet de mogelijkheid om per kalenderjaar een gemaximeerde premie te verstrekken aan bijstandsgerechtigden als deze premie bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van betreffende bijstandsgerechtigde.
- Deze zogenoemde stimuleringspremie wordt zekerheidshalve fiscaal niet tot het loon gerekend. Dat is geregeld door te verwijzen naar de betreffende bepaling in de Participatiewet.
- Deze bepaling in de Participatiewet wordt per 1 januari 2027 uitgebreid met het bufferbudget. Dit is een geldbedrag dat gemeenten kunnen verstrekken aan een werkende bijstandsgerechtigde. De bedoeling achter dit bufferbudget is om maandelijkse schommelingen in het inkomen, die ontstaan vanwege de verrekeningsystematiek (verrekenen inkomen met bijstandsuitkering) op te vangen. Met name als op maandbasis het inkomen lager is dan de bijstandsnorm.
- Een van uw voorgangers heeft besloten dat een eindheffing wordt geïntroduceerd voor dit bufferbudget, waardoor het bufferbudget onbelast is voor de bijstandsgerechtigde en geen doorwerking heeft naar inkomensafhankelijke regelingen. De eindheffing wordt afgedragen door de gemeenten. Deze eindheffing moet geregeld worden via ministeriële regeling en wordt later nog aan u voorgelegd.
- De maatregel die nu aan u wordt voorgelegd voor opname in de OFM27 borgt dat deze eindheffing ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd en het bufferbudget niet wordt vrijgesteld van loonheffingen.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Nader inregelen van het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

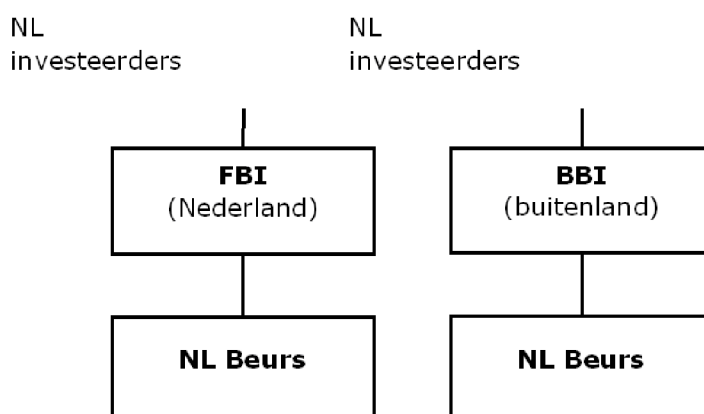
- Het CBAM is met ingang van 1 januari 2026 in werking getreden. Het CBAM resulteert in een CO₂-heffing aan de Europese buitengrens voor CO₂-intensieve producten.
- Het CBAM is gebaseerd op een EU-verordening die rechtstreeks van toepassing is binnen de Nederlandse rechtsorde. Nationaal blijft de wetgeving voor het CBAM daarom beperkt tot het aanwijzen van de organisaties die belast zijn met de uitvoering en het voorzien van deze organisaties van de hiervoor benodigde bevoegdheden.
- Een groot aantal EU-rechtshandelingen voor het CBAM werd op het laatste moment, in december 2025, vastgesteld. Om hier adequaat op te kunnen reageren zijn met ingang van

1 januari 2026 vergaande delegatiegrondslagen opgenomen in de Wet milieubeheer. De delegatiegrondslagen maken het mogelijk om bij ministeriële regeling te borgen dat toezicht en handhaving op het CBAM mogelijk is.

- Door zowel de Afdeling advisering van de Raad van State als de Tweede Kamer zijn kritische kanttekeningen geplaatst bij de delegatiebepalingen. In reactie hierop is toegezegd dat de bepalingen die in de ministeriële regeling worden opgenomen nadien zo spoedig mogelijk op wetsniveau worden vastgelegd. Voorgesteld wordt om via de OFM27 invulling te geven aan deze toezegging.
- De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) is de bevoegde autoriteit in Nederland die toeziet op de naleving van het CBAM. De bepalingen die voor de OFM27 worden voorzien, zijn dan ook vooral bedoeld om de NEa van de bevoegdheden te voorzien die nodig zijn om uitvoering te kunnen geven aan het CBAM.
- Een enkel onderdeel zal voorzien in de grondslag in lijn met het beleid inzake de doorbreking van de fiscale geheimhoudingsplicht, om gegevensuitwisseling tussen de NEa en de Belastingdienst mogelijk te maken. Het gaat om gegevens waarmee de NEa kan vaststellen of een persoon die de status van "toegelaten CBAM-aangever" wil verkrijgen, betrouwbaar is. Bij een controle hierop moet onder andere worden vastgesteld of de aanvrager betrokken is geweest bij ernstige of herhaalde overtredingen van belastingwetgeving. De NEa heeft hiervoor gegevens van de Belastingdienst nodig. De voor de Belastingdienst mogelijke inwerkingtredingsdatum wordt onderzocht in de uitvoeringstoets.

Teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen ('u-bochtbeleggers')

- Zogenoemde 'u-bochtbeleggers' zijn Nederlandse beleggers die via een buitenlandse beleggingsinstelling (BBI) beleggen in Nederlandse aandelen.
- Uit een arrest van 13 september 2024 van de Hoge Raad volgt dat op grond van EU-recht 'Nederlandse dividenden' bij een u-bochtbelegger in economische zin niet zwaarder mogen worden belast dan Nederlandse dividenden bij een Nederlandse belegger die belegt via een fiscale beleggingsinstelling (FBI)⁵ waarvoor een speciaal regime geldt.
- Indien dit wel het geval is, dan dient voor die economisch zwaardere belasting een tegemoetkoming te worden gegeven op het niveau van de Nederlandse u-bochtbelegger.
- Het gaat om de vergelijking tussen onderstaande situaties:

⁵ Het regime voor fiscale beleggingsinstellingen (FBI's) beoogt collectief beleggen te faciliteren door het voorkomen van extra belastingheffing op het niveau van de beleggingsinstelling ten opzichte van rechtstreeks beleggen. Het FBI-regime bewerkstelligt dit, kort gezegd, door een tarief van 0% in de vennootschapsbelasting en een afdrachtvermindering in de dividendbelasting. Hierdoor resteert effectief enkel de belastingheffing van de deelnemers in de FBI.

- Om het arrest van de Hoge Raad wettelijk te verankeren, is in het concept voor de Fiscale Verzamelwet 2027 een teruggaafregeling in de dividendbelasting voorgesteld voor u-bochtbeleggers. De conceptwetgeving houdt in dat onder voorwaarden de Nederlandse dividendbelasting die is ingehouden ten laste van de BBI kan worden teruggevraagd door de u-bochtbelegger.
- Deze conceptwetgeving is in het najaar van 2025 geconsulteerd. Gezien de hoeveelheid en de complexiteit van de reacties is uw ambtsvoorganger ermee akkoord gegaan om deze maatregel over te brengen naar de Overige fiscale maatregelen 2027.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Procesbelang v/d staat

Uitzonderen Dienst Toeslagen Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

- Per 2026 zijn in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verplichtingen opgenomen voor bestuursorganen om o.a. berichten elektronisch te kunnen ontvangen.
- Voor de Belastingdienst en de Douane is vorig jaar in de wet Overige Fiscale Maatregelen (OFM26) een uitzondering gemaakt tot 1 januari 2030. Daar is Toeslagen toen niet in meegelopen.
- De Dienst Toeslagen heeft langs andere weg via een uitzonderingsregeling één jaar uitstel gekregen om mogelijk te maken dat aan deze verplichting kan worden voldaan. De meeste berichten kunnen al door de Dienst Toeslagen elektronisch worden ontvangen, maar er zijn bepaalde berichtenstromen waarvoor dat nog niet mogelijk is.
- De Dienst Toeslagen werkt er hard aan voor alle berichtenstromen de elektronische weg mogelijk te maken.
- Nu is gebleken dat dit om uitvoeringsredenen waarschijnlijk niet volledig haalbaar is per 1 januari 2027. Er zijn een aantal berichtenstromen die naar verwachting niet op tijd kunnen worden ingericht overeenkomstig de eisen uit de Awb, zoals het ontvangen van bezwaarschriften en verzoeken om niet als toeslagpartner aangemerkt te worden.
- Daarom wordt voorgesteld om in de OFM27 een uitzondering op te nemen waardoor de Dienst Toeslagen uiterlijk tot 1 januari 2028 (dus één jaar langer) de tijd heeft om het elektronisch ontvangen van berichten voor alle werkstromen mogelijk te maken.
- Hiermee wordt eenzelfde route gekozen als voor de Belastingdienst en de Douane, waarvoor zoals genoemd in de OFM26 een soortgelijke uitzondering is gemaakt. Daarnaast wordt door mee te lopen in OFM27 geborgd dat de wetgeving op tijd (per 1 januari 2027) in werking treedt, waardoor wordt voorkomen dat er een periode ontstaat waarin de Dienst Toeslagen onrechtmatig handelt.

Aanpassing inwonersaantallen BES eilanden wet Inkomstenbelasting BES

- Jaarlijks moeten de inwonersaantallen voor de BES eilanden worden aangepast om de tabelcorrectiefactor correct te kunnen doorvoeren. Zo blijven onder andere de schijfgrenzen in de Wet Inkomstenbelasting BES aansluiten bij lokale inflatie.
- Dit jaar zal – naast de nu voorgestelde wijziging van de inwonersaantallen - ook worden geregeld dat dit vanaf volgend jaar niet meer wettelijk via de OFM hoeft, maar met de jaarlijkse bijstellingsregeling kan worden doorgevoerd.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Ministerie van Financiën

26/03/26
a

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën

Ter informatie
Minister

nota

Internetconsultatie wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

Aanleiding

De Wet werkelijk rendement box 3 bevat een definitie van 'startende onderneming'. Er is al geruime tijd gewerkt aan de totstandkoming van het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups (het wetsvoorstel). In dit wetsvoorstel wordt de definitie van startende onderneming vervangen door die van startup en scale-up. Ook is daarin een maatregel om het verstrekken van aandelenoptierechten in dergelijke ondernemingen (fiscaal) te stimuleren. Uw ambtsvoorganger heeft richting de Tweede Kamer aangegeven te verwachten dit wetsvoorstel in maart 2026 te publiceren ter internetconsultatie.

Beslispunt 1: conceptwetsvoorstel publiceren voor internetconsultatie

Wij adviseren u om het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups vier weken te publiceren op www.internetconsultatie.nl, zodat geïnteresseerden in de gelegenheid worden gesteld om daarop een reactie te geven.

Beslispunt 2: verzenden brieven aan parlement

Wij adviseren u om bijgevoegde brieven aan de voorzitters van de Tweede en Eerste Kamer te verzenden op het moment dat het wetsvoorstel is gepubliceerd voor internetconsultatie.

Beslispunt 3: instemmen met vormgeving aandelenopties in startups/scale-ups

Wij adviseren u om in te stemmen met de vormgeving van de maatregel m.b.t. aandelenopties.

Toelichting m.b.t. beslispunt 1

Kernpunten

- In het wetsvoorstel zijn drie maatregelen opgenomen:
 1. De definitie van startups en scale-ups;
 2. Een gunstig fiscale regime voor medewerkers die aandelenoptierechten hebben in zo'n startup of scaleup; en
 3. Een versobering en afschaffing van de meewerk- en stakingsaftrek, ter dekking van de maatregelen onder 1 en 2.
- Wij stellen voor om het wetsvoorstel vier weken te publiceren ter internetconsultatie. Parallel wordt ook o.a. een aantal uitvoeringstoetsen aangevraagd.

Toelichting

Datum

18 maart 2026

Notanummer

2026-0000065522

Bijlage.

1. Conceptwetsvoorstel
2. Brieven aan TK en EK
3. Indicatief tijdpad
4. Eerdere nota's t.a.v. maatregel aandelenopties

Bespreken

Welke
alternatieven
of
bandbreedte
zijn er

- is sector
teukeren?

- perusing

Het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 is op dit moment aanhangig in de Eerste Kamer. In dat wetsvoorstel is een uitzondering op de vermogensaanwassystematiek opgenomen voor aandeelhouder of houders van winstbewijzen in *startende ondernemingen*. Omdat de definitie van startende ondernemingen onvoldoende aansluit bij de specifieke kenmerken van startups en scale-ups, is in overeenstemming met de minister van Economische Zaken en Klimaat, gewerkt aan een definitie van startup en scale-up die beter voldoet. Deze nieuwe definitie treedt naar verwachting met ingang van 1 januari 2028 in werking.

Deze voorgenomen nieuwe definitie legt de focus met name op ondernemingen die gericht zijn op snelle groei door middel van een schaalbaar en herhaalbaar bedrijfsmodel dat voortvloeit uit innovatie. RVO heeft hiervoor een toetsingskader met indicatoren opgesteld. De komende periode zullen oefentoetsen worden uitgevoerd aan de hand van bedrijfscasussen. Indien door de RVO wordt geoordeeld dat sprake is van een startup of scale-up worden aandeelhouders of houders van winstbewijzen in startups en scale-ups in box 3 in de belastingheffing betrokken volgens het vermogenswinstregime.

In het wetsvoorstel wordt geen grens gesteld aan de bestaansduur van een onderneming om onder definitie van startup en scale-up te vallen. Hier is voor gekozen omdat liquiditeit en verhandelbaarheid van aandelen een belangrijk element is. Aandelen in startups zijn lange tijd niet verhandelbaar en volatiel, bij hoogtechnologische bedrijven kan dit tot 20 jaar duren. Bij een kwart van de bedrijven is dit langer. De toetsing of een onderneming een startup of scale-up is, vindt plaats aan de hand van de kenmerken innovatie en schaalbaarheid. De contouren van de definitie zijn in juni vorig jaar aan de Kamer gecommuniceerd. Een bedrijf kan voor deze regeling maximaal 23 jaar (initiële acht jaar en maximaal drie verlengingen voor steeds vijf jaar) kwalificeren als een startup of scale-up, hetgeen aansluit bij de essentiële kenmerken van een startup en scale-up.

Internetconsultatie en verdere proces van het wetsvoorstel

Het doel is om het wetsvoorstel vóór 1 januari 2027 in het Staatsblad te laten publiceren om de fiscale regeling voor aandelenopties per 1 januari 2027 in te laten gaan. Dit betekent dat sprake is van een krap tijdpad, omdat daarvoor vanzelfsprekend de parlementaire behandeling dient te zijn afgerond. Wij adviseren om het wetsvoorstel waarin deze maatregelen zijn opgenomen (bijlage 1) te gaan publiceren op www.internetconsultatie.nl. Dit is de gebruikelijke manier om geïnteresseerden in een vroeg stadium in staat te stellen om een reactie geven op de maatregelen in een wetsvoorstel. Parallel aan deze internetconsultatie worden verschillende uitvoeringstoetsen aangevraagd en wordt aan de Raad voor de Rechtspraak gevraagd om in kaart te brengen of het wetsvoorstel voor hen naar verwachting consequenties heeft. Ook wordt het ministerie van Justitie en Veiligheid gevraagd om een wetgevingstoets te doen.

Het voornemen is om het wetsvoorstel medio juni te laten behandelen in de Ministerraad, zodat het meteen na de MR via de Koning bij de Afdeling advisering van de Raad van State wordt aangeboden ter advisering. Wij mikken er dan op om het wetsvoorstel eind september door de Koning in te laten dienen bij de Tweede Kamer. Naar verwachting zal dit wetsvoorstel vanaf dat moment hetzelfde tijdpad als het pakket Belastingplan 2027 volgen, zodat het tijdig in het Staatsblad staat.

Toelichting m.b.t. beslispunt 3

Kernpunten

- In het wetsvoorstel is een regeling opgenomen die het fiscaal voordeliger maakt om werknemers van startups en scale-ups te belonen in de vorm van opties op aandelen in de startup en scale-up. Er wordt voorzien in lagere belastingheffing indien een startup of scale-up een medewerker aandelenopties heeft verstrekt. Er wordt voorgesteld om de grondslag van het inkomen uit die aandelenopties te versmallen tot 65% en het heffingsmoment wordt als hoofdregel uitgesteld tot het moment dat de uit de opties verkregen aandelen worden vervreemd. De hoofdlijnen van deze maatregel zijn besproken met uw voorgangers (zie de bijlagen voor de daarop betrekking hebbende nota's).
- Wij hebben naar aanleiding van recente overleggen met de startupsector, EZK en de Belastingdienst aanpassingen doorgevoerd in de regeling. Dit betreft de volgende onderdelen:
 1. Een regeling bij emigratie van houders van opties of aandelen die nog niet in de loonheffing zijn betrokken;
 2. Een regeling bij overlijden van houders van opties of aandelen die nog niet in de loonheffing zijn betrokken.
 3. Een goedkeuringsvereiste bij verkoop van de aandelen in plaats van een aanbiedingsplicht.
- We vragen komende maandag de uitvoeringstoets aan bij o.a. de Belastingdienst. De keuzes voor de vormgeving hiervan hebben uitvoeringsgevolgen die in kaart worden gebracht parallel aan internetconsultatie.
- Invoering van de beoogde regeling is afhankelijk van goedkeuring door de Europese Commissie, hetgeen betekent dat dan sprake is van geoorloofde staatssteun (zie hierna).

Toelichting

Ad 1: emigratie

Een werknemer met uit aandelenopties verkregen aandelen kan naar het buitenland vertrekken. Om te voorkomen dat Nederland niet meer kan heffen, wordt in het wetsvoorstel voorzien in de mogelijkheid om een conserverende aanslag op te leggen ten tijde van emigratie. In gevallen waarbij de kans bestaat dat de Belastingdienst een claim op een inkomensbestanddeel kwijtraakt ten gevolge van grensoverschrijdende situaties zonder dat al sprake is van realisatie, wordt een aanslag opgelegd die onder voorwaarden niet ingevorderd wordt. Daardoor wordt enerzijds voorkomen dat de Belastingdienst de claim makkelijk kwijtraakt en anderzijds dat de belastingplichtige in financieringsproblemen terechtkomt. Een dergelijk verlies van een fiscale claim kan zich ook voordoen bij reguliere aandelenopties (in een niet startup/scale-up). De reguliere regeling voorziet daarbij niet in een mogelijkheid van het opleggen van een conserverende aanslag. De reden om nu wel de mogelijkheid van een conserverende aanslag op te nemen is dat het wetsvoorstel voorziet in uitstel van heffing tot het moment van verkoop van de aandelen. Daardoor kan sprake zijn van lang uitstel van heffing en wordt het moment van heffing veel planbaarder voor de werknemer. Hierdoor is het mogelijk dat een belastingplichtige voordat hij de aandelen verkoopt emigreert naar het buitenland en Nederland een groot deel van zijn heffingsrecht verliest. Zeker bij aandelenopties in startups en scale-ups waar een flinke waardeestijging is ontstaan is er een groter belang voor de belastingplichtige

om fiscaal optimaal te handelen en een fiscaal gedreven emigratie te initiëren, hetgeen een exitheffing rechtvaardigt.

Ad 2: overlijden

De huidige tekst van het concept wetsvoorstel voorziet in een belastingheffing over de door de overleden werknemer gehouden opties en/of aandelen op het eerstvolgende moment van verhandelbaar worden van de uit de opties verkregen aandelen. Na overlijden vallen de aandelenopties/aandelen dus terug naar de reguliere regeling voor aandelenopties in de loonbelasting, gelijk aan de enkele andere bijzondere gebeurtenissen (vervallen van de RVO beschikking, vertrek van de inhoudingsplichtige uit Nederland).

Ad 3: Goedkeuringsvereiste

Doordat de heffing van loonbelasting over de door uitoefening van de opties verkregen aandelen als hoofdregel wordt uitgesteld tot verkoop van de aandelen wordt controle en handhaving op de belastingheffing door Belastingdienst moeilijker. Om die reden hebben wij in eerdere communicatie aangegeven dat, als voorwaarde om gebruik te kunnen maken van de nieuwe regeling, in de optieregeling moet worden vastgelegd dat bij een voorgenomen verkoop van de aandelen deze eerst tegen een marktconforme prijs te koop moeten worden aangeboden aan de startup/scale-up. Naar aanleiding van gesprekken met de sector hebben wij deze aanbiedingsplicht vervangen voor een goedkeuringsprocedure. In de aandelenoptieregeling dient te worden vastgelegd dat voor een verkoop van de aandelen schriftelijke goedkeuring van drie partijen (werknemer/verkoper, koper en startup/scale-up) vereist is. Door middel van deze goedkeuringsprocedure wordt nog steeds gewaarborgd dat de startup/scale-up op de hoogte raakt van de verkoop van de aandelen en in staat is om de juiste inhouding van loonheffing toe te passen.

Fin. eco. belang staat

Budgettaire effecten

- De beoogde aanpassingen leiden tot een budgettaire derving die nog onderzocht wordt.
- Deze derving valt in twee onderdelen uiteen:
 - Voor het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups is eerder € 25 miljoen geraamd, die gedekt wordt met een versoering

en afschaffing van de meewerkaftrek en stakingsaftrek. Deze raming dient nog geactualiseerd te worden en de gevolgen van de latere aanpassingen zoals de definitieverandering dienen nog verwerkt te worden. Hierbij blijven de gevolgen beperkt tot de werknemers die loon uitbetaald krijgen als aandelen.

- o De doorwerking in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 dient ook onderzocht te worden. Hier zal een ruimere definitie leiden tot meer aandelen in en winstbewijzen van start-ups en scale-ups die onder het vermogenswinstregime vallen. De bredere definitie heeft ook betrekking op beleggers die geen werknemer zijn. Dit is een potentieel grotere doelgroep. Dit zal leiden tot een derving in box 3.

Communicatie

Uw woordvoerder is aangehaakt. Er wordt proactieve communicatie voorbereid bij de start van de internetconsultatie. Deze communicatie wordt ook afgestemd met EZK.

Politiek/bestuurlijke context

Uw voorganger heeft toegezegd uiterlijk in maart de wetgeving te consulteren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De passage in deze nota m.b.t. informeel overleg met de Europese Commissie mag niet openbaar worden gemaakt.

Waarom?
Duidelijk?
Geen
Voorleesstrategie
ongemakkelijke
volgorde
↓
Ghana "reflectie"

Bijlage 3

Indicatief proces

Actie	Datum
Internetconsultatie wetsvoorstel	Maart 2026
Wetgevingstoetsing ministerie JenV	idem
Staatssteunaanvraag Europese Commissie (voor werknemersparticipaties)	Idem
Aanvragen (uitvoerings)toetsen bij de Belastingdienst, RVO, ATR, Raad voor Rechtspraak.	Idem
Ontvangst uitvoeringstoetsen BD en RVO	Medio mei 2026
Wetsvoorstel door onderraden	Mei/juni 2026
Behandeling in MR Aanbieden wetsvoorstel aan Afdeling advisering Raad van State voor advies	Juni 2026
Ontvangst advies RvS	Juli 2026
Opstellen nader rapport	Augustus 2026
Wetsvoorstel en nader rapport naar Koning Indiening wetsvoorstel door Koning	September 2026
Behandeling in Tweede Kamer	n.t.b.
Behandeling in Eerste Kamer	n.t.b.
Publicatie wetsvoorstel	Vóór 1 januari 2027

23/03/26
a

HCOEN
TER ADVISERING
Aan

de staatssecretaris van Financiën

DGFZ
Algemene Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Motie TMD over youngtimer-regeling

Datum
23 maart 2026
Notanummer
2026-0000100486
Bijlagen
geen

Aanleiding

Bij de behandeling van het Belastingplan 2026 hebben de leden Grinwis (ChristenUnie) en Oosterhuis (D66) een amendement ingediend, waarmee de youngtimer-regeling in de bijtelling sterk wordt versoerd en de bijtellingskorting voor elektrische auto's met twee jaar wordt verlengd. Dat amendement is aangenomen.

Vanuit de youngtimerbranche is veel kritiek op de versoering van de regeling gekomen. Het lid Grinwis (CU) is daarom voornemens om bij het Tweeminutendebat van het CD fiscaliteit (donderdag 26 maart as) een motie in te dienen, waarmee de versoering deels wordt terug gedraaid en waarin hij het kabinet vraagt om met een e-timerregeling te komen. In deze nota geven we een eerste appreciatie.

Advies

- We adviseren negatief over de motie van de ChristenUnie t.a.v. het deels terugdraaien van de versoering van de youngtimer-regeling:
 - De motie is budgettair niet gedekt; en
 - Door de voorgestelde sterfhuisconstructie blijven auto's in de toekomst altijd 22% bijtelling over de cataloguswaarde betalen, terwijl het daadwerkelijke privévoordeel bij oudere auto's (en dus loon in natura) steeds lager komt te liggen. Dit is kwetsbaar.
- Inhoudelijk zien we geen goede redenen om de versoering van de youngtimer-regeling deels terug te draaien: de versoering is fors, maar vanuit klimaatperspectief logisch.
- Een mogelijke landingszone is om de bestaande versoering van de youngtimer-regeling in stand te laten en tegelijkertijd een nieuwe bijtellingskorting voor oudere elektrische auto's te introduceren (greentimerregeling). De mogelijkheden voor een greentimerregeling werken we op dit moment verder uit; ook hiervoor geldt dat budgettaire dekking nodig is.
- Mogelijke alternatieve motietekst, zodat we oordeel Kamer kunnen geven: "verzoekt de regering om de mogelijkheid van een greentimerregeling en alternatieve opties voor versoering van de youngtimer-regeling te verkennen. En de Kamer hier voor het zomerreces over te informeren."

Persoonsgegevens

GRAAG
IN OVERLEG
MET
GRINWIS
↳ HOE
WEL

Toelichting

Bijtelling en rol youngtimerregeling in het fiscale stelsel

- De bijtelling is een bedrag dat bij het belastbare inkomen moet worden opgeteld als een auto voor privégebruik door de werkgever ter beschikking wordt gesteld. De ter beschikking gestelde auto wordt namelijk gezien als loon in natura, waarover belasting moet worden betaald.
- Deze bijtelling geldt ook voor IB-ondernemers die zichzelf een auto voor privédoeleinden ter beschikking stellen.
- Binnen de bijtelling gelden drie tarieven:
 - Het reguliere tarief van 22% bijtelling over de cataloguswaarde.
 - Een tijdelijk verlaagd tarief voor elektrische auto's: dit jaar 18% en volgend jaar 20%. Per 2028 vervalt het verlaagde tarief, er geldt een overgangstermijn. Het verlaagde tarief geldt alleen over de eerste 30.000 euro van de cataloguswaarde.
 - Youngtimerregeling: 35% over de waarde in het economisch verkeer voor oudere auto's. Rationale is dat het privévoordeel bij oudere auto's (en dus het loon in natura) lager ligt dan bij nieuwe auto's. Om daar rekening mee te houden, wordt een lagere bijtelling toegepast.
- In de praktijk bleek de bestaande youngtimer-regeling het financieel gunstig te maken om een 15 jaar oude auto zakelijk te rijden. Dat past niet bij de klimaatambities. De ChristenUnie heeft in een aangenomen amendement bij het afgelopen Belastingplan daarom voorgesteld om de youngtimer-regeling te versoberen en om de opbrengst te gebruiken om een extra bijtellingskorting aan elektrische auto's (in 2026 en 2027) te geven:
 - Vanaf dit jaar is de leeftijdsgrens opgehoogd van 15 naar 16 jaar.
 - Voor auto's die vorig jaar 15 jaar oud werden en al gebruik konden maken van de youngtimer-regeling geldt dit jaar een overgangstermijn.
 - Per 2027 wordt de leeftijdsgrens verhoogd naar 25 jaar. Alle auto's die jonger zijn dan 25 jaar betalen de reguliere bijtelling op basis van de cataloguswaarde.
- In onderstaande tabel is de budgettaire opbrengst weergegeven:
 - Ten tijde van de behandeling van het Belastingplan is een raming gemaakt bij het amendement van de leden Grinwis en Oosterhuis, met een struc opbrengst van 54 mln.
 - De raming is gecertificeerd door het CPB. Dit is niet gebruikelijk bij ramingen van amendementen, maar dit heeft u toegezegd bij de behandeling van de Belastingplan 2026 vorig jaar. Dat heeft nog tot kleine wijzigingen geleid. De gewijzigde raming (hieronder groen gemarkeerd) is ingeboekt in het inkomstenkader.
- Op korte termijn (t/m 2030) was er per saldo sprake van een derving, structureel was er sprake van een overdekking. Dit is verwerkt in het budgettaire basispad en kan niet worden gebruikt voor andere zaken.

Tabel 1: wijziging raming verhogen leeftijdsgrens youngtimer-regeling

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Structureel
Oorspronkelijke raming	3	54	54	54	54	54	54
Gewijzigde raming	16	77	41	41	41	41	41
Verschil	13	23	-13	-13	-13	-13	-13

Tabel 2: raming nieuwe bijtellingskorting elektrische auto's 2026-2027

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Structureel
Oorspronkelijke raming	-35	-54	-62	-50	-40	-26	0

Appreciatie voorstel ChristenUnie en D66

- De ChristenUnie gaat waarschijnlijk met het Tweeminutendebat een motie indienen, waarmee het volgende wordt verzocht:
 1. Verzoekt de regering de youngtimerregeling in '27 en '28 te handhaven op de huidige leeftijdsgrens van 16 jaar, en de regeling vervolgens te bevriezen op het ingangsjaar 2012, zodat de youngtimerregeling geleidelijk volledig wordt afgebouwd in plaats van dat de leeftijdseis per 2027 in één stap naar 25 jaar wordt verhoogd,
 2. Zo nodig ter tijdelijke dekking het bijtellingspercentage voor youngtimers over de economische waarde iets te verhogen (thans 35%)
 3. verzoekt de regering voorts de structurele overdekking, die door de amendementen en bovenstaande voorgestelde aanpassing ontstaat, te benutten voor een e-timerregeling, zodat elektrische leaseauto's die na vijf jaar vrijkomen uit de lease niet langer massaal naar het buitenland worden geëxporteerd, hierbij zo nodig een horizonbepaling te hanteren om een toekomstige onverwachte beëindiging van de regeling te voorkomen, en een voorstel aan de Kamer voor te leggen in het Belastingplan 2027.
- *Appreciatie budgettaire consequenties:*
 - Iedere versoepeling van de versobering leidt tot een budgettaire derving, die moet worden gedekt. De budgettaire opbrengst van het oorspronkelijke amendement is immers al ingeboekt in het budgettaire basispad.
 - De meeropbrengst van een verhoging van het bijtellingspercentage van 35% naar bijv. 45% is met 5 – 10 mln. (afhankelijk van de leeftijdsgrens) beperkt.
- *Inhoudelijke appreciatie:*
 - In het nieuwe voorstel ontstaat een sterfhuisconstructie, waarbij auto's die vanaf 2028 16 jaar worden geen gebruik meer kunnen maken van de youngtimer-regeling.
 - Deze groep zal dus voor altijd 22% over de cataloguswaarde aan bijtelling moeten betalen.
 - Dit betekent dat voor een nieuwe auto even veel loon in natura wordt gerekend als een oude (bijvoorbeeld 40 jaar) auto. In werkelijkheid is het privévoordeel van een oude auto echter lager dan van een nieuwe auto.
 - De sterfhuisconstructie verhoudt zich dan ook niet helemaal goed tot de fiscale logica van de bijtelling, waarmee wordt geprobeerd om het privévoordeel zo goed als mogelijk te benaderen. Op een gegeven

moment is een auto dusdanig oud, dat lastig onderhouden kan worden waarom voor deze auto hetzelfde privévoordeel (en bijtellingsbedrag) geldt als voor een nieuwe auto. Deze constructie raden we daarom af.

- o Indien de wens is om de versoebing van de youngtimer-regeling te versoepelen, dan kan als alternatief wel worden gekeken naar een ander afbouwpad voor de leeftijdsgrens. Bijvoorbeeld tot 2028 op 16 jaar en daarna naar 20 jaar (i.p.v. 25 jaar). Ook hiervoor geldt dat budgettaire dekking nodig is.
- o Tot slot wordt in het amendement gerefereerd aan een e-timerregeling (inmiddels omgedoopt tot greentimerregeling). Dit is een wens van de autobranche om een nieuwe bijtellingskorting voor oudere elektrische auto's te introduceren. Op verzoek van de Eerste Kamer (motie Koffeman) werken we de voor/nadelen van een dergelijke regeling op dit moment verder uit. Daarnaast brengen we middels een extern onderzoek de beleidseffecten en potentiële budgettaire opbrengst nader in kaart. De verkenning wordt voor de zomer afgerond en dan gedeeld met de Tweede Kamer.

In de tabellen hieronder zijn ter indicatie twee varianten uitgewerkt van alternatieve versoebingen om inzicht te geven in de budgettaire effecten. Hierbij geldt wel de inhoudelijke appreciatie, zoals hierboven beschreven qua wenselijkheid.

- In tabel 3 staat een sterfhuiskonstructie vanaf 2027, oftewel in plaats van het direct versoeben voor de leeftijden 16-25 jaar uit het amendement bij het Belastingplan 2026 wordt in dat geval omgezet in elk jaar een leeftijdscohort minder in de youngtimerregeling, waarbij de youngtimerregeling op termijn in zijn geheel afgeschaft zal zijn.
- In tabel 4 is een indicatie gegeven van de budgettaire effecten van een versoebing voor de leeftijden 16-20 in plaats van de versoebing voor de leeftijden 16-25 uit het amendement bij het Belastingplan 2026.

Tabel 3: Vanaf 2027 sterfhuiskonstructie (bouwjaar 2012)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Structureel
Aangepast voorstel met sterfhuiskonstructie	16	19	25	30	34	36	41
Budgettaire mutatie t.o.v. basispad	0	-58	-16	-11	-7	-5	0

Tabel 4: leeftijdsgrens naar 20 jaar i.p.v. 25 jaar vanaf 2027

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Structureel
Aangepast voorstel – 20 jaar in 2027	16	53	27	27	27	27	27
Budgettaire mutatie t.o.v. basispad	0	-24	-14	-14	-14	-14	-14

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

De leden Grinwis (CU) en Oosterhuis (D66) hebben bij de behandeling van het Belastingplan 2026 een amendement ingediend om de youngtimer-regeling te versoberen. Dat amendement is aangenomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

29/03/26
ee

TER INFORMATIE – TER ACHTERGROND VOOR BELANGSTELLENDENBIJEENKOMST OP 31 MAART EN NABESPREKING OP 1 APRIL

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen &
Toeslagen

nota

Startnota Wetsvoorstel veilighavenregels Wet
minimumbelasting 2024

fyne nota, dank!

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op 5 januari is internationaal een akkoord bereikt over het zogenoemde Side-by-Side pakket. Dit pakket wordt uitgewerkt in een afzonderlijk wetsvoorstel dat naar verwachting vóór de zomer van 2026 wordt ingediend bij de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel zal de (huidige) Wet minimumbelasting 2024 worden gewijzigd. In dit kader wordt op 31 maart 2026 een belangstellendenbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst worden deelnemers in de gelegenheid gesteld om te reflecteren op de Wet minimumbelasting 2024, mede in relatie tot het Side-by-Side-pakket. Door de Directie Communicatie bent u geïnformeerd over het programma van deze bijeenkomst. Daarnaast heeft u een deelnemerslijst en spreeklijnen ontvangen voor het welkomstwoord. Door middel van deze nota brengen wij u op de hoogte over de achtergrond, de inhoud en het proces van het wetsvoorstel (waaronder het doel van de belangstellendenbijeenkomst). Indien gewenst, kunnen wij in een bespreking deze nota nader toelichten. Dit kan bijvoorbeeld ook tijdens de nabespreking van de belangstellendenbijeenkomst die op 1 april is gepland. Ter ondersteuning van een dergelijke bespreking is in de **bijlage** een Powerpoint presentatie opgenomen.

Datum

25 maart 2026

Notanummer

2026-0000095352

Bijlagen

Bijlage: PowerPoint Presentatie

Kernpunten

- In **oktober 2021** is met meer dan **140 staten** een **internationaal akkoord** bereikt tot invoering van een **wereldwijde minimumbelasting**. Deze maatregelen bewerkstelligen dat multinationale groepen met een omzet van meer dan € 750 miljoen euro ten minste effectief 15% aan belasting over hun winst betalen. De wereldwijde minimumbelasting is in Nederland opgenomen in de **Wet minimumbelasting 2024** en op 31 december 2023 in werking getreden.
- De mechaniek van de wereldwijde minimumbelasting leidt ertoe dat in de situatie dat het effectief tarief in een staat lager is dan het afgesproken minimumbelastingtarief van 15 % en deze staat geen minimumbelasting heft, er wordt **bijgeheven** door een andere staat die de wereldwijde minimumbelasting wel heeft ingevoerd.
- Door middel van het **Side-By-Side-pakket** wordt voorkomen dat niet implementerende jurisdicties (zoals VS) worden geconfronteerd met bijheffing in het geval een dergelijke jurisdictie beschikt over belastingstelsel dat als **equivalent aan de wereldwijde minimumbelasting** kan worden aangemerkt. Hiervoor gelden een aantal criteria. Het Side-By-Side-pakket

omvat verder **vereenvoudigingsmaatregelen** en een gunstigere behandeling van **fiscale stimuleringsmaatregelen**.

- Met de maatregelen uit het Side-By-Side-pakket is een **budgettaire derving** gemoeid van circa **€ 120 miljoen**. Deze budgettaire derving is verwerkt in de startnota.
- Het Side-By-Side-pakket zal **vóór de zomer** in een afzonderlijk wetsvoorstel worden uitgewerkt en ingediend bij de **Tweede Kamer**. Tijdens de belangstellendenbijeenkomst van 31 maart zal aan de (brede) praktijk de mogelijkheid worden gegeven om te reflecteren op de Wet minimumbelasting 2024 en het Side-By-Side-pakket. Daarnaast wordt de blik gericht op **de toekomst**; namelijk op de verdere **vereenvoudiging** en uitwerking van de wereldwijde minimumbelasting in relatie tot het **vestigingsklimaat**.

Waarom?
Precies

Toelichting

Deze toelichting bevat de volgende onderdelen:

1. Proces omzetting Side-By-Side-pakket in nationale wetgeving;
 2. Achtergrond wereldwijde minimumbelasting;
 3. Mechaniek wereldwijde minimumbelasting;
 4. De aanleiding van het Side-By-Side-pakket; en
 5. De maatregelen uit het Side-By-Side-pakket.
-
1. *Proces omzetting Side-By-Side-pakket in nationale wetgeving*
 - **Planning.** Het Side-By-Side-pakket bevat regels die aanleiding geven om de Wet minimumbelasting 2024 aan te passen. Deze wettelijke aanpassingen zullen worden opgenomen in een afzonderlijk wetsvoorstel dat naar verwachting vóór de zomer aan de Tweede Kamer worden aangeboden.
 - **Doel belangstellendenbijeenkomst 31 maart.** In het belang van goede fiscale wetgeving en beleid speelt het perspectief van belangstellenden een belangrijke rol. Voor de belangstellendenbijeenkomst zijn daarom vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, belangenorganisaties, overheidsinstanties en de wetenschap uitgenodigd om te reflecteren op de Wet minimumbelasting 2024, mede in relatie tot het Side-by-Side-pakket. Tegelijkertijd zijn deelnemers gevraagd om – gelet op dit pakket – mee te denken over de toekomstige uitwerking van de regels rondom de minimumbelasting.
 - **Brede consultatie.** De belangstellendenbijeenkomst van a.s. dinsdag (31 maart) fungeert daarmee in feite als een brede consultatie om het 'net op te halen' uit de fiscale praktijk. Hoewel de beleidsruimte beperkt is, kunnen binnen de geldende kaders knelpunten en wettelijke verduidelijkingen worden geadresseerd die bij de uitwerking van het wetsvoorstel in de beschouwing kunnen worden betrokken. Ook kan de bijeenkomst een mooie gelegenheid bieden om nog wat meer toelichting te geven en begrip te creëren over het in het IF bereikte compromis en de verschillende belangen die daarbij een rol hebben gespeeld (daarbij natuurlijk wel rekening houdend met de vertrouwelijkheid van de onderhandelingen).
 - **Vereenvoudiging.** Bovendien is in het Side-By-Side-pakket een programma voor verdere vereenvoudiging overeengekomen van de regels voor de wereldwijde minimumbelasting, waarbij ook gekeken zal worden naar vermindering van de administratieve lasten voor multinationale groepen. In dat verband is de inbreng van belangstellenden relevant voor de lopende 'vereenvoudigingsagenda' van het IF/de OESO.

- **Schriftelijke inbreng.** Belangstellenden zijn, vooraf aan de belangstellendenbijeenkomst, ook in de gelegenheid gesteld om schriftelijk inbreng te sturen. In dit kader zijn drie reacties ontvangen die wij op dit moment aan het bestuderen zijn.
 - **Raad van State.** Wij hebben op ambtelijke niveau een technische briefing verzorgd aan een delegatie van de afdeling advisering van de Raad van State. In dit kader hebben wij werkafspraken gemaakt over de aanlevering van het wetsvoorstel en de termijnen die daarmee samenhangen.
 - **Uitvoeringstoets.** De werkzaamheden voor de uitvoeringstoets zijn momenteel gaande. Wij verwachten dat de uitvoeringstoets medio april gereed zal zijn.
 - **Budgettaire derving.** Het Side-by-side-pakket leidt tot een budgettaire derving ten opzichte van het basispad. De derving van dit akkoord is geraamd op circa € 120 miljoen per jaar. Deze budgettaire derving is verwerkt in de startnota. Ondanks deze budgettaire derving ten opzichte van het basispad, blijft de geraamde opbrengst van de wereldwijde minimumbelasting voor Nederland ruimschoots positief.
2. *Achtergrond wereldwijde minimumbelasting*
- In oktober 2021 is met meer dan 140 staten een internationaal akkoord bereikt tot invoering van een wereldwijde minimumbelasting (ook wel aangeduid als Pijler 2). Deze afspraken zijn gemaakt in het Inclusive Framework (IF), georganiseerd door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).
 - De maatregelen bewerkstelligen dat multinationale groepen met een omzet van meer dan € 750 miljoen euro ten minste effectief 15% aan belasting over hun winst betalen.
 - Het doel van de wereldwijde minimumbelasting is tweeledig. Ten eerste beoogt deze belasting de prikkel voor bedrijven om winsten te verschuiven naar laagbelastende staten te verminderen. Ten tweede stelt deze belasting een ondergrens aan de belastingconcurrentie tussen staten. Hiermee moet de race naar de bodem in de winstbelasting worden voorkomen en een gelijk speelveld worden gecreëerd voor internationaal opererende bedrijven.
 - De wereldwijde minimumbelasting is in Nederland opgenomen in de Wet minimumbelasting 2024 en op 31 december 2023 in werking getreden. Met deze wet is de EU-richtlijn minimumniveau van belastingheffing geïmplementeerd. Deze richtlijn is gebaseerd op de modelregels van de OESO zoals aangenomen door het IF en komt daarmee in hoofdzaak overeen.
3. *Mechaniek wereldwijde minimumbelasting*
- Uitgangspunt van de wereldwijde minimumbelasting is dat effectief ten minste 15 % wordt geheven over de winsten van een binnenlandse of multinationale groep vennootschappen. Alleen indien het effectief tarief onder dit minimumbelastingtarief valt, wordt het verschil bijgeheven.
 - De wereldwijde minimumbelasting kent drie soorten maatregelen die tot een bijheffing kunnen leiden, namelijk de binnenlandse bijheffingsmaatregel, de inkomen-inclusiemaatregel en de onderbelastewinstmaatregel.
 - Op basis van de binnenlandse bijheffingsmaatregel kan een staat eerst zelf tot een effectief tarief van 15% bijheffen in het geval er laagbelaste groepsentiteiten zijn in die staat.
 - Wanneer dat niet gebeurt, bijvoorbeeld omdat die staat de wereldwijde minimumbelasting niet toepast, mogen andere staten waar entiteiten van die

groep zijn gevestigd bijheffen ten aanzien van die laagbelaste groepsentiteiten.

- Allereerst wordt de inkomen-inclusiemaatregel toegepast: dit betreft een bijheffing in de staat waar de uiteindelijk kemoederentiteit is gevestigd ten opzichte van – kortgezegd – laagbelaste dochterentiteiten. Indien deze maatregel niet (ten volle) kan wordt toegepast, wordt vervolgens op basis van de onderbelastewinstmaatregel bijgeheven in andere jurisdicties waar de multinationale groep actief is.
- De verschillende bijheffingsmaatregelen vullen elkaar daarmee aan en vormen een sluitend geheel.
- Als gevolg van de hiervoor beschreven systematiek van de drie verschillende bijheffingsmaatregelen hebben staten er belang bij om de minimumbelastingregels in te voeren of het effectieve tarief in de winstbelasting te verhogen naar minimaal 15%, omdat anders andere staten kunnen bijheffen.

4. *Het Side-By-Side-pakket*

- Een aantal belangrijke handelslanden (zoals de VS) heeft de wereldwijde minimumbelasting niet geïmplementeerd. Dat heeft voor deze jurisdicties gevolgen vanwege de hiervoor genoemde mechaniek van de wereldwijde minimumbelasting.
- Die mechaniek leidt er immers toe dat in het geval het effectief tarief in een staat lager is dan 15 %, er wordt bijgeheven door een andere staat die de wereldwijde minimumbelasting wel heeft ingevoerd.
- Een dergelijke bijheffing kan ook plaatsvinden in het geval dat een niet-implementerende staat zelf over een robuust en een met de wereldwijde minimumbelastingstelsel vergelijkbaar belastingstelsel beschikt.
- Om te voorkomen dat dergelijke jurisdicties bovenop de nationale minimumbelastingstelsels ook onder het bereik van de wereldwijde minimumbelasting vallen, is in het IF overeengekomen dat bepaalde nationale belastingstelsels onder voorwaarden kunnen worden gekwalificeerd als equivalent aan de wereldwijde minimumbelasting.
- Als gevolg hiervan grijpt – kort gezegd – de wereldwijde minimumbelasting (inkomen-inclusiemaatregel en onderbelastewinstmaatregel) niet aan met betrekking tot 'kwalificerende' staten. Hierbij geldt wel het vereiste dat een dergelijke kwalificerende staat een verrekening verleent voor de binnenlandse bijheffing die op grond van de wereldwijde minimumbelasting is geheven in een andere staat. Dit betekent de facto dat binnenlandse bijheffingen in andere staten voorgaan op deze nationale minimumbelastingstelsels.
- Het is daarnaast vereist dat een IF-jurisdictie een verzoek indient om aangemerkt te worden als 'kwalificerende' jurisdictie. Wanneer het IF beoordeelt dat aan de voorwaarden is voldaan, wordt de desbetreffende jurisdictie opgenomen als een kwalificerende jurisdictie in het centrale register van de OESO. In dit overzicht is nu reeds de Verenigde Staten opgenomen.

5. *De maatregelen uit het Side-By-Side-pakket*

- Het Side-by-Side-pakket bestaat uit drie onderdelen: 1) maatregelen waarmee bepaalde belastingstelsels onder voorwaarden kunnen worden gekwalificeerd als equivalent aan de wereldwijde minimumbelasting, 2) een gunstigere behandeling onder de wereldwijde minimumbelasting van bepaalde fiscale regelingen voor bedrijven met een reële economische activiteit en 3) vereenvoudigingsmaatregelen.

- Deze drie onderdelen zullen in het vervolg van deze nota nader worden uiteengezet.

5.1 Kwalificerende equivalente belastingstelsels

- Voor de vraag of een nationale belastingstelsel kan worden aangemerkt als equivalent aan de wereldwijde minimumbelasting zijn er twee categorieën veilighavenregels: de Side-by-Side (SbS) veilighavenregel en de Ultimate Parent entity (UPE) veilighavenregel. De voorwaarden die gelden voor deze veilighavenregels zijn een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve criteria.
- Voor de toepassing van de **SbS-veilighavenregel** dient sprake te zijn van een kwalificerend binnenlands en wereldwijd belastingstelsel dat een minimumniveau van belastingheffing waarborgt over zowel binnenlandse als buitenlandse winsten van een multinationale groep.
- Een binnenlands belastingstelsel kwalificeert indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - Er dient sprake te zijn van een statutair vennootschapsbelastingtarief van ten minste 20%;
 - Het belastingstelsel beschikt over een binnenlandse bijheffing of alternatieve binnenlandse minimumbelasting met een tarief van ten minste 15%; en
 - Er is – kort gezegd – geen risico dat in een staat gevestigde groepsentiteiten tegen een effectief belastingtarief van minder dan 15% worden belast.
- Voor een kwalificerend wereldwijd belastingstelsel gelden de volgende voorwaarden:
 - Zowel het actief als passief inkomen uit activiteiten gelegen in een andere staat worden in de belastingheffing aanmerking worden genomen;
 - Het is vereist dat wordt voorzien in voldoende maatregelen tegen uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen; en
 - Er is – kort gezegd – geen risico dat in een staat gevestigde groepsentiteiten tegen een effectief belastingtarief van minder dan 15% worden belast.
- De **UPE-veilighavenregel** heeft betrekking op de binnenlandse activiteiten van multinationale groepen waarvan de uiteindelijkkemoederentiteit is gevestigd in een staat die beschikt over een kwalificerend binnenlands belastingstelsel. De criteria die gelden voor een kwalificerend binnenlands belastingstelsel bij de UPE-veilighavenregel zijn gelijk aan de criteria die gelden voor een kwalificerend binnenlands belastingstelsel bij de Side by-Side-veilighavenregel
- De binnenlandse bijheffingsmaatregel blijft onverkort van kracht onder het Side-by-Side-systeem ten aanzien van laagbelaste entiteiten die deel uitmaken van een multinationale groep met een hoofdkantoor in een 'kwalificerende' jurisdictie (bijvoorbeeld de VS). Een dergelijke 'kwalificerende' jurisdictie dient te voorzien in een verrekening van binnenlandse bijheffing. Als gevolg hiervan prevaleert de toepassing van de binnenlandse bijheffing, hetgeen recht doet aan de doelstellingen van de wereldwijde minimumbelasting. Dat is van belang voor het gelijke speelveld.

5.2 Gunstigere behandeling fiscale regelingen

- Een onderdeel van het Side-by-Side-pakket heeft betrekking op de gunstige behandeling van bepaalde fiscale regelingen onder de wereldwijde minimumbelasting voor bedrijven met reële economische activiteit, zogenaamde 'Substance-based Tax Incentives' veilighavenregel.
- Het gaat hier om een veilighavenregel voor kwalificerende fiscale regelingen. Hierbij is van belang dat bij dergelijke fiscale regelingen er doorgaans een direct en duidelijk verband is met de investering die ze beogen te stimuleren.
- Onder kwalificerende fiscale regelingen worden fiscale regelingen verstaan die worden berekend aan de hand van de gemaakte uitgaven in de desbetreffende staat (bijvoorbeeld investeringsregelingen zoals de EIA, MIA en KIA) of die worden bepaald aan de hand van de hoeveelheid materiële goederen die in een staat worden geproduceerd
- Fiscale regelingen berekend aan de hand van het inkomen worden niet gezien als kwalificerende fiscale regelingen voor toepassing van deze veilighavenregel. Verder geldt als voorwaarde dat het voordeel niet hoger mag zijn dan de gemaakte uitgaven zelf. Als gevolg hiervan voldoet de innovatiebox bijvoorbeeld niet.
- Deze veilighavenregel houdt in dat het bedrag aan betrokken belastingen (teller van de breuk) wordt verhoogd met het belastingbedrag dat is toe te rekenen aan de kwalificerende fiscale regelingen. Dat leidt er in voorkomende gevallen toe dat het effectieve belastingtarief hoger uitvalt en dat er minder snel wordt toegekomen aan een bijheffing.

5.3 Vereenvoudigingsmaatregelen

- In het Side-by-Side pakket is een vereenvoudiging opgenomen in de vorm van een 'permanente Simplified Effective Tax Rate veilighavenregel'.
- Deze veilighavenregel voorziet in een vereenvoudiging van een van de ingewikkeldste onderdelen van de wereldwijde minimumbelasting, namelijk de berekening van het effectieve belastingtarief.
- Hoewel bij deze berekening de financiële jaarverslaggevingstandaard het uitgangspunt is, dienen daar de nodige correcties te worden aangebracht om tot het kwalificerende inkomen of verlies te komen. Dat geldt ook voor het bepalen van de gecorrigeerde betrokken belastingen om de effectieve belastingdruk te berekenen.
- De opgenomen vereenvoudigingen bewerkstelligen dat een aantal correcties voor de berekening van het effectieve belastingtarief achterwege kan blijven.
- De voorgestelde verlenging van de tijdelijke Country-by-Country-Reporting (CbCR) veilighavenregel leidt er daarnaast toe dat een multinationale groep een langere periode verlichting krijgt van haar nalevingsverplichtingen.
- Een multinationale groep hoeft, als gevolg van een tijdelijke CbCR-veilighavenregel, geen gedetailleerde Pijler 2-berekening op te stellen ten aanzien van haar entiteiten in staten waar de tijdelijke CbCR-veilighavenregel van toepassing is. Voor toepassing van de tijdelijke CbCR-veilighavenregel wordt gebruik gemaakt van gegevens waarover de multinationale groep al beschikt.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken. Bij het evenement zijn géén journalisten aanwezig. Wel heeft een journalist van het FD interesse getoond in het onderwerp. In overleg met DGFZ wordt er mogelijk een achtergrondgesprek met de betreffende journalist ingepland. Dit wordt verder uitgewerkt.

Politiek/bestuurlijke context

Voor het Side-by-Side pakket is veel belangstelling in de Tweede Kamer maar ook vanuit de media (bijvoorbeeld het FD). Op 3 februari jl. zijn er Kamervragen beantwoord van verschillende fracties. Daarnaast is recent een uitgebreide beantwoording in het kader van het Schriftelijk Overleg naar de Tweede Kamer verzonden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

12/4/26
e

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Toeslagenpositie Oekraïense ontheemden na afloop
Richtlijn Tijdelijke Bescherming

Datum

26 maart 2026

Notanummer

2026-0000099580

Bijlagen

1. Informatienota afloop I

Aanleiding

Na de Russische invasie in Oekraïne in 2022 is de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) geactiveerd. Toen is ook het recht voor ontheemden uit Oekraïne op huur- en kinderopvangtoeslag geregeld. Per 4 maart 2027 loopt de bescherming voor ontheemden uit Oekraïne onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) af. Dat betekent dat de verblijfsstatus voor deze groep per die datum gaat veranderen. Onder de huidige wetgeving zouden deze ontheemden als gevolg van die verandering hun aanspraak op lopende toeslagen (tijdelijk) kunnen verliezen. In deze nota vragen wij u of u akkoord bent met het aanpassen van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) om dit te voorkomen en deze ontheemden hun lopende toeslagen te laten behouden.

Beslispunten

Gaat u akkoord met:

- het aanpassen van de Awir om te borgen dat ontheemden uit Oekraïne met een lopende aanvraag voor huurtoeslag of kinderopvangtoeslag deze toeslag kunnen behouden zolang zij rechtmatig in Nederland verblijven?
- het meenemen van deze wetwijziging in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen (OFM) 2027?

JA!
mooi

Kernpunten

- Zonder wetwijziging zal naar verwachting een deel van de ruim 1.200 ontheemden uit Oekraïne die nu huur- of kinderopvangtoeslag ontvangen deze aanspraak verliezen. Dit kan hen in betalingsproblemen brengen.
- Wij adviseren u, in lijn met een bestaand principe in de Awir, om te waarborgen dat ontheemden met lopende toeslagen deze kunnen behouden zolang zij rechtmatig in Nederland zijn.
- Daarnaast adviseren wij u om hierbij geen onderscheid te maken tussen enerzijds ontheemden die na 4 maart 2027 nog moeten wachten totdat zij een verblijfsvergunning voor 3 jaar kunnen aanvragen (transitiedocument) en anderzijds ontheemden die ervoor kiezen om een asielaanvraag door te zetten. Zo wordt voorkomen dat deze laatste groep hun huurwoning en/of baan verliest en onnodig ten laste komt van het COA.

Toelichting

Context

- Na de Russische invasie in Oekraïne in 2022 is de Europese RTB voor het eerst geactiveerd. Veel wet- en regelgeving, waaronder op het gebied van toeslagen, moest aangepast worden voor deze nieuwe situatie. Zo staan in de Wet op de huurtoeslag¹ en de Wet kinderopvang² nu bepalingen die ontheemden uit Oekraïne recht geven op huur- en kinderopvangtoeslag.
- Over iets minder dan een jaar (per 4 maart 2027) loopt de bescherming onder de RTB af. Hieruit ontstaat een grote opgave voor onder meer de IND en gemeenten. Vanuit AenM wordt ingezet op een transitiefase van (naar verwachting) zes maanden om de druk op deze organisaties te spreiden.
- In deze transitiefase krijgen ontheemden in batches een keuze aangeboden tussen ofwel een verblijfsvergunning van 3 jaar (transitiedocument) ofwel het doorzetten van de asielaanvraag die zij bij binnenkomst in Nederland hebben moeten doen.
- Bij het transitiedocument horen dezelfde rechten en plichten die statushouders hebben. Daaronder valt ook het recht op toeslagen.
- Als ontheemden ervoor kiezen om de asielaanvraag door te zetten, moeten zij wachten op een beoordeling door de IND. Tot die tijd vallen zij grotendeels terug op het voorzieningenniveau van asielzoekers. Deze beoordeling kan lang duren, gezien de doorlooptijden van de IND.

Gevolgen voor toeslagen

- Ontheemden uit Oekraïne kunnen nu huurtoeslag of kinderopvangtoeslag ontvangen door een wettelijke ingreep uit het Belastingplan 2023. Zonder deze wettelijke ingreep zou dit niet mogelijk zijn, vanwege de verblijfsgrond op basis waarvan zij in Nederland verblijven.³ Voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget speelt dit probleem niet.⁴
- Omdat er na afloop van de bescherming onder de RTB een transitiefase is ingebouwd, zal in ieder geval een deel van de ontheemden na 4 maart 2027 niet meer aan de voorwaarden voor het ontvangen van huur- of kinderopvangtoeslag voldoen vanwege hun verblijfsstatus.
- Dit zou betekenen dat de Dienst Toeslagen lopende voorschotten van toeslagen bij deze groep moet stopzetten. Dit kan hen in acute betalingsproblemen brengen en ervoor zorgen dat zij hun huurwoning of baan kwijtraken. Pas nadat deze ontheemden het transitiedocument of een asielstatus krijgen, zouden zij dan de toeslagen met terugwerkende kracht alsnog ontvangen, maar dat is niet op tijd om aan de betalingsverplichtingen voor huur en kinderopvang te kunnen voldoen. Het betreft een groep van naar verwachting maximaal 1.200 ontheemden.
- Wij achten dit gevolg onwenselijk. Wij adviseren u om in de Awir op te nemen dat ontheemden met een lopende toeslagaanvraag deze niet verliezen zolang zij nog rechtmatig in Nederland zijn.
- Hierbij kan worden aangesloten bij het bestaande principe in de Awir dat burgers die na afloop van een tijdelijke verblijfsvergunning een nieuwe

¹ Artikel 10 van de Wet op de huurtoeslag.

² Artikel 1.5a van de Wet kinderopvang.

³ Dit betreft artikel 8, onderdeel f, van de Vreemdelingenwet 2000. Dit is dezelfde verblijfsgrond die geldt voor asielzoekers die vanuit een ander land dan Oekraïne Nederland zijn binnengekomen.

⁴ Ontheemden uit Oekraïne ontvangen namelijk zorg in natura, waardoor zij geen recht op zorgtoeslag hebben. Ontheemden kunnen wel aanspraak maken op kindgebonden budget als zij in Nederland werkzaam zijn, ongeacht de verblijfsgrond.

verblijfsvergunning aanvragen of wachten op de uitkomst van een bezwaar of beroep, in die periode hun lopende toeslagen behouden.⁵ Het gaat daarbij uitdrukkelijk om het aanhouden van lopende toeslagen. Aanvragen van nieuwe toeslagen zijn in die periode in principe niet mogelijk.

- Wij adviseren u daarnaast om, in lijn met dit bestaande principe, geen onderscheid te maken tussen ontheemden die het transitiedocument willen kiezen en ontheemden die ervoor kiezen de asielaanvraag voort te zetten.
- Hoewel deze laatste groep formeel aangemerkt wordt als asielzoeker, verschilt hun situatie wezenlijk van asielzoekers die Nederland net binnenkomen. Deze ontheemden uit Oekraïne hebben de afgelopen jaren toeslagen ontvangen en mede daardoor een huurwoning en/of een baan gevonden. Wij achten het niet wenselijk als deze ontheemden de toeslagen zouden verliezen en daardoor aangewezen raken op het (al onder druk staande) COA, en minder participeren en zelfredzaam zijn omdat zij door het verlies van kinderopvangtoeslag niet meer kunnen werken. Naar verwachting betreft dit bovendien een zeer kleine groep.

Proces eventuele wetswijziging

- Aangezien deze maatregel ook het terrein van minAenM raakt, wordt dit beslispunt, inclusief de ambtelijk met AenM opgestelde informatienota (**bijlage 1**) parallel ook aan minAenM voorgelegd. Ambtelijk zal ook vanuit AenM worden geadviseerd om de Awir aan te passen in lijn met het hierboven beschreven advies.
- Indien u instemt met de voorgestelde wijziging van de Awir stellen wij voor deze wijziging mee te laten lopen in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen (OFM 2027) dat onderdeel uit zal maken van het pakket Belastingplan 2027.
- Over het tijdpad en het proces van de OFM 2027 wordt u separaat geïnformeerd. De maatregel heeft geen budgettaire gevolgen die gedekt moeten worden.
- De maatregel is naar verwachting uitvoerbaar en is in samenwerking met de uitvoering tot stand gekomen. Als gevolg van de maatregel zal het handwerk in de uitvoering bij de Dienst Toeslagen wel toenemen. De exacte gevolgen hiervan moeten nog blijken uit een uitvoeringstoets. Indien u akkoord bent, wordt de uitvoeringstoets opgestart. Dit past binnen het tijdpad van de OFM 2027.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

⁵ Artikel 9, eerste lid, Awir.

TER BESLISSING

Aan
de minister

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek**

de staatssecretaris van Financiën

nota

Tweede beslisnota pakket Belastingplan 2027

Persoonsgegevens

Datum
7 april 2026

Notanummer
2026-0000111214

Bijlagen
geen

Aanleiding

Op dit moment wordt gewerkt aan de wetgeving voor het pakket Belastingplan 2027 (BP27). In maart heeft u een eerste beslisnota ontvangen waarin maatregelen aan u zijn voorgelegd. Hierbij ontvangt u een tweede beslisnota waarin wij u graag een aantal keuzes voorleggen voor het uitwerken van de wetgeving in het pakket BP27.

Leeswijzer:

Beslispunten 1 & 2: Stas & Minister

Beslispunten 3 t/m 8 & informatiepunten: Stas

Besispunt 1 (Stas & Min): vormgeving tabelcorrectie factor

- Wilt u:
 - optie 1: de beperking van de tcf op dezelfde wijze vormgeven als vorig jaar;
 - optie 2: de grondslag beperken tot de heffingskortingen en de schijfgrenzen in de inkomstenbelasting; of
 - optie 3: de grondslag uitbreiden tot andere belasting die met de tcf worden gecorrigeerd voor inflatie (dit staat niet in het coalitieakkoord).
- Wij adviseren u de beperkte toepassing van de tcf op dezelfde wijze vorm te geven als vorig jaar, inclusief uitzondering van de vermogensgrenzen in artikel 9.4 en 9.4a van de Wet inkomstenbelasting.

Kernpunten

Wat houdt beperkte toepassing tcf in de inkomstenbelasting (IB) in?

- De tcf wordt gebruikt om parameters in het belastingstelsel elk jaar te indexeren met de inflatie. Hierdoor blijven ze in reële termen ongeveer constant, lonen en prijzen stijgen in de regel namelijk ook jaarlijks.
- Het gaat om parameters zoals de schijfgrenzen in de IB en de hoogte van heffingskortingen.
- De tcf beperkt toepassen in de IB is een structurele lastenverzwaring voor burgers. Belastingplichtigen vallen hierdoor eerder in een hogere belastingschijf en hebben een lager recht op heffingskortingen, waardoor hun belastingdruk toeneemt.
- In het Belastingplan 2027 zal de beperkte toepassing van de tcf voor zowel 2027 als 2028 geregeld worden, zoals aangekondigd in het coalitieakkoord.

- De grondslag voor het beperkt toepassen van de tcf is niet wettelijk vastgelegd en kan dus, in theorie, verschillen per jaar van beperkte toepassing. Voor de jaren 2027 en 2028 willen we graag één lijn kiezen.

Grondslag beperkt toepassen tcf

- In het belastingplan 2026 is de beperking van de tcf toegepast in de IB met uitzondering van de bedragen in de artikelen 9.4 (vermogensgrens om wel of geen aanslag vast te stellen) en 9.4a Wet IB 2001 (bedrag van de beschikking rendementsgrondslag). In deze artikelen zijn vermogensgrenzen opgenomen die gelijk zijn aan de vermogensgrens van de huurtoeslag. Voor de vermogensgrenzen van de huurtoeslag geldt de beperkte toepassing van de tcf in principe niet. In het Belastingplan 2026 zijn deze vermogensgrenzen in de IB daarom ook volledig geïndexeerd (optie 1).
- Het is mogelijk de grondslag van het beperkt toepassen van de tcf te beperken tot alleen bedragen die een aanzienlijke opbrengst genereren zoals de schijfgrenzen en de heffingskortingen. Hierdoor zou een beperkte derving ontstaan bij een gelijkblijvende toepassing van de tcf, of moet de tcf minder worden toegepast voor een gelijkblijvende opbrengst (optie 2).
- Het is ook mogelijk om de grondslag van het beperkt toepassen van de tcf uit te breiden tot andere belastingen (optie 3).
- De grondslag van het beperkt toepassen van de tcf aanpassen, zorgt niet (per definitie) voor een grotere of minder grote opbrengst uit de beperkte toepassing van de tcf, omdat het percentage waarmee de tcf wordt toegepast zo kan worden aangepast, dat daar het benodigde bedrag mee wordt opgehaald.
- Er zijn ook bedragen in andere belastingen dan de IB die voor inflatie gecorrigeerd worden met de tcf. Denk bijvoorbeeld aan de vrijstellingen en schijfgrenzen in de erf- en schenkbelasting. Beperkt toepassen van de tcf leidt hier ook tot een budgettaire opbrengst.
- De tcf wordt ook toegepast in de indirecte belastingen, bijvoorbeeld op de tarieven van de brandstofaccijns en de energiebelasting. Beperkt toepassen van de tcf in de indirecte belastingen leidt tot een budgettaire derving.

Toelichting

Grondslag beperkt toepassen tcf

- Bij bedragen voor de inkomstenbelasting waar het niet of minder gecorrigeerd worden voor de inflatie niet voor een opbrengst zorgt, moet gedacht worden aan bijvoorbeeld het drempelbedrag van de aftrek specifieke zorgkosten.
- De opbrengst van het minder indexeren van heffingskortingen en grenzen van tariefschijven is echter vele malen hoger dan deze kleine derving.
- In het verleden is er daarom voor gekozen om de beperking van het toepassen van de inflatiecorrectie voor de volledige inkomstenbelasting te laten gelden voor zover de bedragen geïndexeerd worden met de tabelcorrectiefactor.
- Het is ook mogelijk om de grondslag uit te breiden naar andere directe belastingen, zoals de vrijstellingen in de erf- en schenkbelasting. De beperkte toepassing van de tcf leidt ook bij deze belastingen tot een opbrengst waardoor de tcf minder beperkt hoeft te worden. In het coalitieakkoord staat overigens dat de beperking van de tcf alleen geldt voor de inkomstenbelasting.

doen zoals in het coalitie-akkoord

met name dit punt zal irt koopkracht in augustus bekeken moeten worden

Beslispunt 2 (Stas & Min): vrijheidsbijdrage BES eilanden

Het coalitieakkoord (CA) bevat een vrijheidsbijdrage voor Europees Nederland.

Wilt u:

- De vrijheidsbijdrage ook (deels) toepassen voor de BES eilanden via de bijstellingsregeling (tcf); of
- Geen vrijheidsbijdrage invoeren op de BES eilanden.

Toelichting:

- In het coalitieakkoord (CA) is een vrijheidsbijdrage voor Europees Nederland opgenomen.
- In het CA is ook opgenomen dat nieuw beleid in Europees Nederland in de basis ook wordt ingevoerd in Caribisch Nederland, tenzij er zwaarwegende redenen zijn dit niet te doen.
- Daarnaast bestaat er sinds 2019 het principe van 'comply or explain'. Met 'comply or explain' wordt het uitgangspunt bedoeld dat nieuwe Europees Nederlandse beleidsdoelen of beleidsintensiveringen, waaronder ook bijbehorende nieuwe wetgeving, ook toepasselijk dienen te zijn op Caribisch Nederland, tenzij er redenen zijn om dat niet te doen.
- Echter, op grond van artikel 132a, vierde lid, van de Grondwet en artikel 137 van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is het mogelijk om bij wet- en regelgeving te differentiëren tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland.
- Het is mogelijk om de vrijheidsbijdrage via de bijstellingsregeling vorm te geven. Een aantal fiscale normbedragen in de Belastingwet BES en de Wet inkomstenbelasting BES (o.a. belastingvrije som, de ouderenaftrek, de premiegrens, kleine ondernemersgrens) worden jaarlijks bij de bijstellingsregeling, met lokale inflatiecijfers, aangepast.
- De AOF-premie bestaat echter niet voor de BES eilanden en er is ook geen andere overeenkomstige fiscale maatregel.
- De vrijheidsbijdrage zou dus alleen deels via de bijstellingsregeling (tabelcorrectiefactor) voor burgers kunnen worden ingevoerd.
- Wij vragen u beiden (Min en Stas) om een keuze te maken hoe u wil omgaan met de vrijheidsbijdrage op de BES Eilanden.

hebben we dit in CA afgesproken of nodig voor de opbrengsten, anders zou ik zeggen: niet doen, de mensen hebben het al niet breed daar

Beslispunt 3 (Stas): verduidelijking belastingplichtige CO₂-heffing glastuinbouw

Gaat u akkoord met het opnemen van een verduidelijking van de belastingplichtige voor de CO₂-heffing glastuinbouw in het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027?

akkoord

Toelichting:

- Er wordt voorgesteld de belastingplichtige voor de CO₂-heffing glastuinbouw te verduidelijken.
- De belastingplichtige is op dit moment de "rechtspersoon of natuurlijke persoon die het glastuinbouwbedrijf" drijft. Deze wettekst wekt de indruk dat bij personenvennootschappen (zoals maatschap en vof) de achterliggende participanten belastingplichtig zijn.
- Dit leidt tot uitvoeringsproblemen voor de Belastingdienst omdat deze participanten moeilijk zijn te achterhalen. Bovendien is dan niet duidelijk hoe de belastingschuld aan de verschillende participanten moet worden toegerekend.
- Het voorstel is om te expliciteren dat de belastingplicht rust op eenieder die het glastuinbouwbedrijf drijft, dus het samenwerkingsverband zelf. De

participanten zijn dan niet afzonderlijk belastingplichtig en er hoeft ook geen toerekening plaats te vinden aan hen.

- Er wordt voorgesteld de verbetering met terugwerkende kracht te regelen per 1 januari 2025.
- Er wordt voorgesteld deze technische verbetering op te nemen in het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027, omdat de Belastingdienst begin 2027 start met de uitvoering van de glastuinbouwheffing, voor zowel het belastingjaar 2025 als 2026.

Beslispunt 4 (Stas): afschaffen accijnsteruggaaf bio- en hernieuwbare brandstoffen

Gaat u akkoord met de voorgestelde uitwerking voor de maatregel afschaffen accijnsteruggaaf bio- en hernieuwbare brandstoffen

akkoord

Toelichting

- Brandstoffen die (gedeeltelijk) bestaan uit bio- of hernieuwbare brandstoffen hebben een lagere energie-inhoud dan fossiele brandstoffen. Met een liter van deze brandstoffen kan dus minder ver gereden worden maar er moet wel dezelfde hoeveelheid accijns over betaald worden. Om dit nadeel te compenseren heeft de Kamer per amendement (2009) een teruggaafregeling geïntroduceerd. Deze regeling is echter arbeidsintensief en fraudegevoelig.
- In de VJN2026 is aangekondigd om de maatregel te herzien. Hiervoor wordt een reservering van 2 miljoen euro ingeboekt, ter dekking van de nieuwe ovb-vrijstelling voor woningcorporaties.
- De Douane geeft aan dat de regeling complex en arbeidsintensief is in de uitvoering. De beoordeling van teruggaafverzoeken vergt uitgebreide controles achteraf op de samenstelling en energie-inhoud van brandstoffen en toezicht dat verder gaat dan het moment van uitslag tot verbruik. Dit leidt tot relatief hoge uitvoeringslasten en vergroot het risico op fouten en onterechte teruggaafverzoeken.
- De maatregel is u eerder ter akkoord voorgelegd in de startnota van het Belastingplan 2026. Hierin werd voorgesteld de regeling aan te passen.
- Gelet op de voornoemde uitvoeringspunten wordt nu voorgesteld:
 - de teruggaafregeling af te schaffen, € 2 miljoen wordt zoals in het VJN26 opgenomen ingezet ter dekking voor de ovb-vrijstelling voor woningcorporaties.
 - de komende periode wordt gezamenlijk met ambtelijk IenW verkend of en hoe het resterende deel (ca. € 1 miljoen naar huidige schatting) op een andere manier kan worden ingezet voor gebruik van duurzame brandstoffen.

dit moet stap verder zijn en als alternatieve invulling (met gelijke impact) gepresenteerd kunnen worden

Beslispunt 5 (Stas): maatregel schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit

Gaat u akkoord met het toevoegen van de maatregel schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit aan het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027?

akkoord

Toelichting:

- De Wet Vpb 1969 kent faciliteiten waarmee – onder voorwaarden - winst behaald met een bedrijfsfusie of splitsing niet in aanmerking wordt genomen. Deze faciliteiten gelden niet als de reorganisatie in overwegende mate is gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing. De reorganisatie

wordt, tenzij het tegendeel aannemelijk wordt gemaakt, geacht in overwegende mate te zijn gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing als deze niet plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen. In de wet is een vermoeden opgenomen dat de reorganisatie niet plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen indien een betrokken lichaam binnen drie jaar na de reorganisatie wordt vervreemd (verkocht) aan een niet-verbonden lichaam. Dit vermoeden kan worden weerlegd door de belastingplichtige.

- De Hoge Raad heeft in het arrest van 27 februari 2026 geoordeeld dat dit vermoeden in de splitsingsfaciliteit niet in overeenstemming is met de Fusierichtlijn. De inspecteur kan er volgens de Hoge Raad niet mee volstaan de door de belastingplichtige gestelde zakelijke overwegingen te betwisten, maar zal zelf ten minste een begin van bewijs moeten aanleveren waaruit volgt dat geen sprake is van zakelijke overwegingen of dat er aanwijzingen bestaan voor het ontgaan of uitstellen van belastingheffing.
- Aangezien dit vermoeden vrijwel identiek is aan het vermoeden in de bedrijfsfusiefaciliteit wordt voorgesteld om beide bewijsvermoedens te schrappen.
- De Europese Commissie heeft reeds contact opgenomen met de vraag hoe en op welke termijn Nederland gevolg zal geven aan het genoemde arrest en de geconstateerde onverenigbaarheid met het Europese recht zal wegnemen. Om deze strijdigheid zo snel mogelijk weg te nemen, stellen wij voor om deze maatregel op te nemen in de OFM27.
- Er zijn geen budgettaire gevolgen voorzien voor deze maatregel.
- Met het schrappen van het bewijsvermoeden wordt de invulling voor de bewijslast door de inspecteur zwaarder, maar blijft het mogelijk om het ontgaan of uitstellen van belastingheffing bij onder meer de bedrijfsfusiefaciliteit aan de orde te stellen.

Beslispunt 6 (Stas): Middelen kindregelingen via Belastingplan

Gaat u akkoord met het opnemen van het wetsvoorstel *Middelen kindregelingen* in het pakket Belastingplan?

Voor dit wetsvoorstel is de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beleidsverantwoordelijk. Het wetsvoorstel zal onderdeel zijn van de augustusbesluitvorming. Om inwerkingtreding per 2027 te halen is het noodzakelijk dat het wetsvoorstel meeloopt in het pakket Belastingplan 2027.

akkoord, wel conform Hoekstra en nog meekijken op verdeling AKW en WKB

Toelichting:

- In het coalitieakkoord 2026-2030 wordt ingezet op een intensivering van € 300 miljoen per 2027, oplopend tot structureel € 600 miljoen per 2028, ter ondersteuning voor gezinnen met kinderen.
- Het centrale uitgangspunt is meer zekerheid en eenvoud voor ouders, waarbij de veelheid aan regelingen en het risico op terugvorderingen worden verminderd. Een eerste stap is om de kinderbijslag (AKW) en het kindgebonden budget (WKB) samen te voegen tot een nieuwe kindregeling. De regeling kan naar verwachting per 2030 worden ingevoerd.
- Dit vraagt om een invulling van de € 300 miljoen in de tussenliggende jaren binnen de huidige AKW en WKB. Hiervoor is politieke besluitvorming nodig in de zomer van 2026. De intensivering betreft een koopkrachtmaatregel en vormt daarom een logisch onderdeel van de augustusbesluitvorming.
- De verhouding tussen intensivering van de AKW en WKB is mede afhankelijk van de invulling van de structurele regeling en momenteel nog onderwerp van gesprek.

- Om negatieve inkomenseffecten te voorkomen dient de korte termijn invulling van de € 300 miljoen zo veel mogelijk aan te sluiten op de invulling van de structurele regeling.
- Het wetsvoorstel ten aanzien van de middelen omtrent kindregelingen uit het coalitieakkoord bevat de volgende maatregelen:
 - Een budgettaire intensivering van € 300 miljoen per 2027 door aanpassing van de basisbedragen binnen de AKW en/of WKB;
 - Precieze vormgeving en verhouding nader te bepalen;
 - De AKW en/of WKB kan met een aantal aanpassingen worden geïntensiveerd waarbij een combinatie van aanpassingen ook mogelijk is.

Beslispunt 7 (Stas): Definitie eindbestemming vliegbelasting

Gaat u akkoord met het opnemen van de maatregel *definitie eindbestemming vliegbelasting* in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027?

akkoord, ook dat eerste kamer punt meteen meepakken over EU/niet-EU

Toelichting:

- Per 1 januari 2027 wordt het tarief van de vliegbelasting gedifferentieerd naar afstand, gebaseerd op de eindbestemming van de passagier.
- De eindbestemming is gedefinieerd als de luchthaven waar de vliegreis van de passagier eindigt ingevolge de vervoersovereenkomst.
- Uit overleg met de sector is naar voren gekomen dat in specifieke gevallen een vervoersovereenkomst ontbreekt, omdat niet altijd een vervoersovereenkomst wordt afgesloten, bijvoorbeeld bij privévluchten. In deze gevallen zou de eindbestemming dus niet aan de hand van de vervoersovereenkomst kunnen worden vastgesteld.
- Er wordt voorgesteld dit aan te passen.
- De aanpassing betreft een toevoeging dat in het geval geen vervoersovereenkomst is afgesloten, de eindbestemming kan worden aangetoond met een bewijsstuk anders dan een vervoersovereenkomst.
- Bij akkoord kan de maatregel worden opgenomen in het wetsvoorstel Fiscale Verzamelwet 2027.

Beslispunt 8 (Stas): Uitbereiding definitie Algemene Douanewet

Gaat u akkoord met het opnemen van de maatregel *uitbereiding definitie algemene douanewet* in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027?

akkoord

Toelichting:

- Ter uitvoering van het nieuwe Douanewetboek van de Unie wordt de bestaande definitie daarvan in de Algemene douanewet (Adw) uitgebreid waardoor deze definitie zowel het oude als het nieuwe Douanewetboek omvat.
- Een aantal artikelen van het nieuwe Douanewetboek zullen namelijk al van toepassing worden en gaan gelden naast het oude Douanewetboek.
- Door uitbreiding van de definitie wordt verduidelijkt dat de bepalingen en bevoegdheden uit de Adw reeds van toepassing zijn op de uitvoering van de taken van de Douane die voortvloeien uit de onderdelen van het nieuwe Douanewetboek die op dat moment al gelden.
- Bij uw akkoord wordt de Invorderingswet 1990 aangepast om dynamisch te verwijzen naar de definitie in de Adw.
- De maatregel kan worden opgenomen in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027.

Informatiepunt 1: Wijziging wet op de loonbelasting 1964 in verband met invoeren bufferbudget onnodig

- U bent eerder akkoord gegaan met het opnemen van een maatregel in het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027. Bij nader inzien is deze maatregel niet nodig.

- Artikel 11b Wet LB 1964 regelt nu dat een premie voor arbeidsinschakeling vrijgesteld is van loonheffing. Hiervoor wordt verwezen naar een artikel in de Participatiewet. Dit specifieke onderdeel in de Participatiewet wordt per 1-1-2027 uitgebreid met het bufferbudget.
- Het is niet de bedoeling dat deze vrijstelling ook gaat gelden voor het bufferbudget, daarom was het voornemen om dit expliciet in artikel 11b Wet LB 1964 te regelen.
- Bij nader inzien is dat niet nodig, omdat het bufferbudget niet kwalificeert als "premie". In artikel 11b Wet LB 1964 wordt alleen een vrijstelling geregeld voor een premie.

Informatiepunt 2: *Opname wetsvoorstel side-by-side in het pakket Belastingplan 2027*

- Op 5 januari 2026 is binnen het Inclusive Framework, georganiseerd door de OESO, een akkoord bereikt over het zogenoemde Side-by-Side-pakket. Ook Nederland heeft, als onderdeel van het Inclusive Framework, ingestemd met dit akkoord. Bij brief van dezelfde datum is de Tweede Kamer geïnformeerd over dit akkoord. Dit akkoord heeft tot gevolg dat de Wet minimumbelasting 2024 dient te worden gewijzigd. Hiervoor zal een wetsvoorstel worden ingediend. In de eerdergenoemde brief is aangekondigd dat het wetsvoorstel naar verwachting voor de zomer van 2026 wordt ingediend bij de Tweede Kamer.
- Op 31 maart 2026 heeft een belangstellendenbijeenkomst plaatsgevonden over de Wet minimumbelasting 2024, mede in relatie tot het Side-by-Side-pakket. Tijdens deze bijeenkomst is de oproep opgekomen om een (openbare) internetconsultatie te organiseren. Bovendien is deze oproep ook anderszins uit de praktijk opgekomen. Hoewel de consultatie in de vorm van de bijeenkomst tot waardevolle inbreng en inzichten heeft geleid, is met u afgesproken dat er ook een internetconsultatie zal plaatsvinden. Met een internetconsultatie kan over de volle breedte het net worden opgehaald.
- De huidige planning is dat het concept Wetsvoorstel veiligheidsregels Wet minimumbelasting 2024 voor de zomer (juni 2026) zal worden geconsulteerd. Vervolgens zal het wetsvoorstel het wetgevingstraject voor het pakket Belastingplan 2027 volgen. Dit betekent dat het wetsvoorstel op Prinsjesdag naar de Tweede Kamer wordt gestuurd en de verdere parlementaire behandeling in het najaar 2026 zal plaatsvinden.
- De aankondiging van de internetconsultatie en het te volgen wetgevingstraject (BP27) is opgenomen in de beantwoording van de feitelijke Kamervragen Voorjaarsnota die op 17 april jl. naar de Tweede Kamer is verstuurd.

Informatiepunt 3: *Opname maatregelen brief Acties Weerbaarheid Energieschok in wetsvoorstel Belastingplan 2027*

- In de brief *Acties Weerbaarheid Energieschok* zijn verschillende fiscale maatregelen aangekondigd. Op woensdag 22 april vond een debat over deze brief plaats, waarbij diverse moties zijn ingediend.
- De motie-Flach c.s.¹ over de versoering van de KIA niet door laten gaan en het tarief van de vrachtwagenheffing zo snel mogelijk verlagen, is aangenomen.
- Uit de brief en stemmingen over de ingediende moties bij het betreffende debat, volgen de volgende maatregelen die – om tijdige inwerkingtreding te

¹ Kamerstukken II 2026/27, 36933, nr. 30.

waarborgen – opgenomen zullen worden in het wetsvoorstel Belastingplan 2027:

1. Verhogen onbelaste reiskostenvergoeding met € 0,02 naar € 0,25 per kilometer, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026.
 2. Verhogen onbelaste reiskostenvergoeding voor de BES van 20 dollarcent naar 22 dollarcent, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026.
 3. Tijdelijk verlagen tarief motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's van ondernemers met 50% vanaf 1 juli 2026 tot en met 31 december 2026.
 4. Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief vrachtauto's naar nihil vanaf 1 juli 2026 tot en met 31 december 2026.
 5. Verhogen aftrekpercentage Energie Investeringsaftrek (EIA) van 40% naar 45,5% per 1 januari 2027.
 6. Indexeren alcoholaccijns per 1 januari 2027.
 7. Afschaffen startersaftrek.
 8. Afschaffen vrijstelling in de werkkostenregeling (WKR) voor branche-eigen producten per 1 januari 2027.
- Maatregelen 1 tot en met 4 uit voorgaande opsomming zullen, om tijdige inwerkingtreding te bewerkstelligen, worden vormgegeven in een goedkeurend beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving. Over dit beleidsbesluit wordt u separaat van deze nota geïnformeerd.
 - Het betreffende beleidsbesluit zal in het wetsvoorstel Belastingplan 2027 in de relevante wetten worden gecodificeerd.
 - Zoals bekend, kan de startersaftrek per 1 januari 2028 volledig worden afgeschaft, voor het jaar 2027 kan deze alleen met een parameteraanpassing worden verlaagd. De precieze vormgeving van de maatregel wordt de komende tijd verder uitgewerkt door de Belastingdienst en DGFZ. Hierbij wordt gezocht naar een vormgeving die én uitvoerbaar is, én zo dicht mogelijk bij de gewenste budgettaire opbrengst komt. Hier wordt u later, in een separate nota, over geïnformeerd.
 - Bij het met terugwerkende kracht verhogen van de reiskostenvergoeding zijn er handavingsrisico's. Dit wordt in de uitvoeringstoets uitgewerkt.
 - Voor de maatregelen in de mrb geldt dat er vertraging van ongeveer een maand ontstaat in de uitfasering van de IPAS-systemen van de autobelastingen. Dit wordt in de uitvoeringstoets benoemd.
 - Voor het afschaffen van de vrijstelling voor branche eigen producten geldt dat de softwareleveranciers eerder dan Prinsjesdag zekerheid nodig hebben om deze maatregel per 1 januari 2027 in werking te kunnen laten treden. Ook voor werkgevers van belang om eerder dan Prinsjesdag zekerheid te hebben voor de doorwerking naar de arbeidsvoorwaarden. We werken aan een Kamerbrief waarin we aangeven dat het kabinet dit zal verwerken in het aankomende Belastingplan.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

DGFZ
DB&T/AV

Persoonsgegevens

nota

Vorbereiding gesprek met TechLeap op 20 mei 2026,
11:00 – 11:45 uur

Aanleiding

Er is op 20 mei 2026, 11:00 – 11:45 uur een gesprek gepland met TechLeap.

Kernpunten

- Het gesprek vindt plaats met Persoonsgegevens
- De wens vanuit TechLeap is om nader kennis te maken en met u te spreken over het "tech ecosysteem".

Toelichting

U heeft afgelopen 30 maart met Persoonsgegevens gesproken over de internetconsultatie van het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scaleups (zie bijlage 1). Die internetconsultatie vindt plaats van 1 april tot en met 29 april. TechLeap heeft in het kader van deze internetconsultatie inbreng geleverd op het wetsvoorstel (bijlage 2). Hierin spreekt TechLeap waardering uit voor de aanpassing van de definitie van startende onderneming naar die van startup en scale-up. TechLeap geeft een aantal concrete punten aan betreffende de maatregelen in het wetsvoorstel waarvan zij graag zouden zien dat zij zouden worden aangepast. Het betreft:

- Neem een venture capital-investering op als zelfstandig criterium;
- Vervang "snelle groei" door groeipotentieel;
- Verwijder de limiet in jaren en tussentijdse toetsing en verleng de horizon; en
- Laat de ingangsdatum niet afhangen van het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3.

Daarnaast zou TechLeap opnieuw de voorkeur om box 3 (in lijn met het coalitieakkoord) zo snel mogelijk om te vormen tot een volledige vermogenswinstbelasting kunnen uitspreken dan wel ter overbrugging de partiële buitenlandse belastingplicht (voor expats wordt dan alleen vermogen in NL (doorgaans vastgoed) belast in box 3) opnieuw in te voeren. Voor dat laatste pleit een grote groep bedrijven (diverse individuele bedrijven, waaronder multinationals, VNO, AmCham) en u wordt daarover binnenkort met een separate nota geïnformeerd.

Reactie op de input van TechLeap

In zijn algemeenheid geldt dat de inbreng in de internetconsultatie in overleg met EZK wordt gewogen en kan leiden tot aanpassing(en) van het wetsvoorstel. Wij

Datum

10 april 2026

Notanummer

2026-131698

Bijlagen

- Vorbereiding eerder gesj
Met TechLeap op 30 maart
- Reactie TechLeap
internetconsultatie

Delegatie
spiegelen

Telefonisch
was punt
over
snelle
RVO-uitvoer
BANKIER
KOEI
GROOT

STRATEGIE:
TECHLEAP
WAAR IN
ONS KAMP!

achten de huidige definitie van startup en scale-up zoals opgenomen in het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups al zeer ruim. Het is de vraag of deze definitie nog enkel ziet op startups en scale-ups of meer op innovatieve ondernemingen in den brede.

Ad 1. Wij delen de mening dat het beschikbaar stellen van venture capital door (een) marktpartij(en) een relevante factor is bij de weging of sprake is van een schaalbaar verdienmodel. Het voorhanden zijn van venture capital wordt daarom op dit moment volgens de werkwijze van de RVO meegenomen bij de beoordeling of sprake is van een schaalbaar ondernemingsmodel.

Ad 2. De RVO toetst of sprake is van snelle groei. Dit is een "harder" criterium dan groeipotentieel en naar verwachting beter te toetsen aan de hand van objectieve factoren. De vraag kan worden gesteld in hoeverre het wenselijk is dat de Staat groeipotentieel van een onderneming beoordeelt. Overigens kwalificeert zo'n onderneming vanaf het moment dat het groeipotentieel leidt tot snelle groei voor de regeling.

Ad 3. In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om op aanvraag, indien sprake is van een kwalificerende onderneming, een beschikking van 8 jaar vast te stellen (die daarna drie keer met vijf jaar kan worden verlengd). Ook is een horizonbepaling opgenomen die bepaalt dat de regeling vervalt met ingang van 1 januari 2035. Door de verplichting om binnen acht jaar na de beschikking een nieuwe aanvraag in te dienen, vindt een natuurlijk toetsmoment plaats door de RVO. Wij vragen ons af of het wenselijk is om een beschikking voor de duur van 23 jaar (8 jaar plus driemaal 5) vast te stellen. We kunnen wel de horizonbepaling een jaar verlengen, zodat deze geldt acht jaar na inwerkingtreding van de regeling voor aandelenopties.

Ad. 4. In het wetsvoorstel zijn twee maatregelen opgenomen die zien op startups en scale-ups. Omdat deze onderdelen inhoudelijk samenhang hebben (fiscale stimulering van startups en scale-ups), is ervoor gekozen om deze in één wetsvoorstel op te nemen. Ook heeft de uitvoering behoefte aan tijdige duidelijkheid over de nieuwe definitie van startup en scale-up. Om deze redenen zien wij geen goede reden om dit anders te doen.

Nadere toelichting

Omdat de grondslagversmalling in de regeling m.b.t. aandelenopties voor medewerkers van startups en scale-ups staatssteun betreft, dient dit door de Europese Commissie te worden goedgekeurd. Daarom is eerder ambtelijk gesondeerd of verwacht wordt of onze conceptregeling in aanmerking komt voor goedkeuring. Er heeft ook al een eerste informeel overleg met vertegenwoordigers van de Europese Commissie plaatsgevonden. De ambtenaren bij de Europese Commissie hebben een aantal aandachtspunten benoemd en hebben gesuggereerd om (meer) aan te sluiten bij de definitie van startup en scale-up die de EU voorstaat. De Europese Commissie heeft aangegeven dat een indicatie ten aanzien van de beslissing of de nieuwe regeling is toegelaten is mogelijk is per eind mei/begin juni.

EU-definitie van startup en scale-up

De EU heeft in een aanbeveling van 18 maart jl. aangegeven hoe de EU een startup en scale-up definieert (bijlage 3). Onder een innovatieve startup een

(innovatieve en autonome) onderneming verstaan met minder dan honderd werknemers en wiens jaarlijkse omzet of jaarlijks balanstotaal (of beide) niet meer dan € 10 miljoen betreft en minder dan 10 jaar na registratie operationeel is.

Een "innovatieve scale-up" is een (innovatieve, autonome) onderneming waarvan de jaaromzet of het balanstotaal, of beide, meer dan € 10 miljoen bedraagt, waarvan de gemiddelde jaarlijkse toename van het aantal werknemers of van de omzet gedurende de twee voorafgaande jaren meer dan 20% bedraagt zij voldoet aan ten minste één van de twee volgende criteria:

- (i) het is een onderneming waarbij minder dan 750 personen werkzaam zijn;
- (ii) zij is niet beursgenoteerd.

Communicatie

N.v.t.

Politiek-bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

5/5/26
el

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Aanbieden petitie door Dutch startup association

Datum

28 april 2026

Notanummer

2026-0000185424

Bijlage

Petitie DSA

Aanleiding

De Dutch startup association (DSA) heeft verzocht om een petitie aan u aan te bieden.

Beslispunt:

Gaat u akkoord met het in ontvangst nemen van de petitie van DSA? Wij adviseren positief.

IN BEGROEP wel,
EVEN TEKST
ZIE EN
VOORAF KORT
STRATEGIS
BESPREKEN

Toelichting

De DSA heeft verzocht om hun petitie aan u aan te bieden over de impact van de voorgenomen hervorming van box 3 op investeringen in startups en scale-ups. Deze petitie is door bijna 400 founders van startups en scale-ups ondertekend (bijlage). De DSA geeft aan de belangen van startup en scale-up founders in Nederland te vertegenwoordigen, volledig onafhankelijk te zijn en te spreken namens de markt. Na de overhandiging willen ze graag in gesprek over het voornemen om belasting te heffen over belasting op papieren winsten in Box 3. Zij willen naar een stelsel dat uitvoerbaar en eerlijk is en een goed investeringsklimaat borgt voor de Nederlandse economie en het concurrentievermogen versterkt.

De internetconsultatie van het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups vindt plaats tot en met vandaag (dinsdag 28 april). U heeft voor 20 mei een onderhoud in de agenda staan met TechLeap. Techleap is volgens de website van DSA een partner van DSA.¹

Communicatie

Er zal een foto worden gemaakt voor uw social media.

Politiek/bestuurlijke context

DSA geeft in het verzoek tot aanbidding van de petitie aan dat het de petitie bij voorkeur vóór 19 mei aanbiedt, omdat het op die datum is uitgenodigd door de Eerste Kamer om de deskundigenbijeenkomst met betrekking tot de Wet werkelijk rendement box 3 bij te wonen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ https://www.dutchstartupassociation.nl/about_us.

**DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE**
Aan

**Directe Belastingen &
Toeslagen**

de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Verslag video-call met Europese Commissie over definitie
startup en scale-up

Datum
13 mei 2026

Notanummer
2026-0000198412

Bijlagen
geen

Aanleiding

In zowel de Wet Werkelijk Rendement Box 3 als de nieuwe fiscale regeling rondom werknemersopties, worden gunstige fiscale regels gesteld die alleen van toepassing zijn op startups en scale-ups. Doordat de werking van deze gunstige fiscale regels beperkt zijn tot een specifieke groep bedrijven is sprake van fiscale staatssteun in het geval van de fiscale regeling rondom werknemersopties.

Fin. eco. belang staat

Persoonsgegevens

Kernpunten

-
-
-

Fin. eco. belang staat

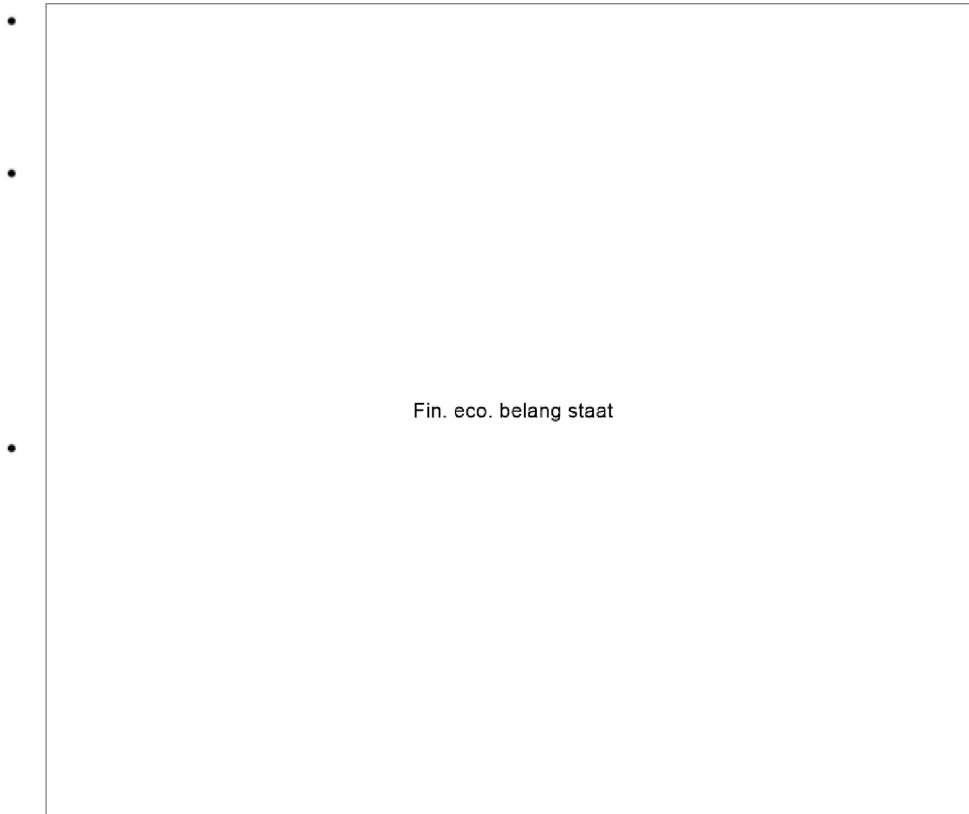
- Procesbelang v/d staat
- De definitie van startups en scale-ups is ook van belang voor box 3. Er zal nog nader bepaald moeten worden wat de consequenties van een aanpassing van de definitie van startups en scale-ups voor de werknemersopties zijn voor box 3 en in hoeverre het mogelijk is om de definities uit elkaar te laten lopen.

Toelichting

Staatssteun algemeen

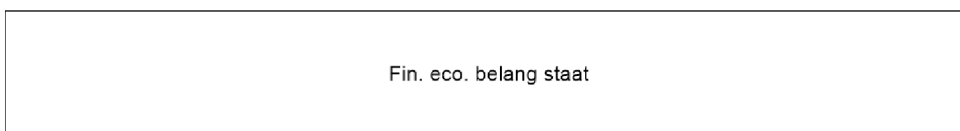
- De fiscale regeling rondom werknemersopties is staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU. Staatssteun is in beginsel verboden, maar kan door de EC worden goedgekeurd. Ook kan staatssteun toegestaan zijn indien wordt voldaan aan de voorwaarden van een vrijstellingsverordening, zoals de AGVV.
- Indien staatssteun niet is goedgekeurd of onder een vrijstellingsverordening valt, mag deze niet ingevoerd worden (standstill beginsel) en is de staatssteun onrechtmatig. Het risico van onrechtmatige staatssteun ligt bij de begunstigden, omdat deze teruggevorderd kan worden inclusief wettelijke rente.
- De EC heeft in het verleden diverse aandelenoptieregelingen goedgekeurd op basis van het VWEU (artikel 107, onder 3 c). Dit waren regelingen van Zweden, Denemarken en het VK. Deze regelingen waren allen beperkt tot MKB. Nederland wilde deze beperking niet, maar dat betekent dat het moeilijk wordt een dergelijke goedkeuring te krijgen. Het is aan Nederland om te onderbouwen waarom ons geval afwijkt van de gevallen van andere landen en een afwijking noodzakelijk is.
- De EC werkt aan een nieuwe versie van de AGVV, waarin in artikel 24 aan de lidstaten een (nieuwe) mogelijkheid wordt geboden om aandelenoptieregelingen in te voeren. Omdat de EC moet waken voor een level playing field binnen de EU, worden aan deze mogelijkheid bepaalde voorwaarden verbonden, zoals een beperking tot MKB.

Fin. eco. belang staat

Communicatie
N.v.t.

Politiek-bestuurlijke context
N.v.t.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

nota

Reacties internetconsultatie aanpassing fiscale
behandeling valutaresultaten en aangekondigde
eventuele heroverweging

Persoonsgegevens

Aanleiding

Het vorige kabinet heeft in de Miljoenennota 2026 aangekondigd de fiscale behandeling van het zogenoemde ingeprijsde valutaresultaat op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling aan te passen. Deze maatregel is ter internetconsultatie aangeboden. Met deze nota informeren wij u over de reacties op de internetconsultatie en leggen wij u een beslispunt met betrekking tot het al dan niet heroverwegen van de voorgestelde maatregel voor.

Datum

28 mei 2026

Notanummer

2026-0000221855

Bijlagen

1. Brief TK 12 januari
2. Nota 14 april 2025

Beslispunt

Gaat u akkoord met vasthouden aan de door het vorige kabinet aangekondigde aanpassing van de fiscale behandeling van het zogenoemde ingeprijsde valutaresultaat op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling,?

Kernpunten

- De door het vorige kabinet voorgestelde maatregel strekt tot het oplossen van een onevenwichtigheid in de bestaande fiscale behandeling van valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling en dient ter dekking van het arrest van de Hoge Raad van 21 maart 2025 over de liquidatieverliesregeling (het Arrest).¹
- Deze maatregel is in de Miljoenennota 2026 aangekondigd voor het Belastingplanpakket 2027 met inwerkingtreding 1 januari 2027.
- In de Miljoenennota 2026 is, op instigatie van voormalig Min EZK, ook aangegeven dat als bij de verdere uitwerking blijkt dat een beter alternatief voorhanden is, de voorgestelde maatregel kan worden heroverwogen.
- Er zijn geen betere alternatieven aangedragen tijdens internetconsultatie die voldoende dekking opleveren en beter scoren op uitvoerbaarheid, EU-rechtelijke houdbaarheid of minder impact op het vestigingsklimaat.
- Wij adviseren u daarom om vast te houden aan de voorgestelde maatregel, ook omdat deze een bestaande onevenwichtigheid aanpast en op zichzelf voldoende inhoudelijke reden heeft.

¹ Hoge Raad 21 maart 2025, ECLI:NL:HR:2025:417.

Toelichting

Achtergrond en proces

- Op 21 maart 2025 heeft de Hoge Raad een arrest gewezen over een onderdeel van de liquidatieverliesregeling (het Arrest).
- De incidentele derving van het Arrest is ingeschat op € 840 miljoen in 2025 en de structurele derving vanaf 2025 op € 65 miljoen per jaar.
- We hebben verschillende opties ter dekking binnen de liquidatieverliesregeling onderzocht. Deze opties zijn beoordeeld op wetstechnische aspecten, EU-rechtelijke aspecten, budgettaire impact, uitvoeringsgevolgen en vestigingsklimaat.
- Dekking binnen de liquidatieverliesregeling bleek echter onder andere vanwege complexiteit niet eenvoudig mogelijk.
- Het kabinet heeft om die reden dekking gezocht breder in de deelnemingsvrijstelling, waar de liquidatieverliesregeling onderdeel van is.
- In de Miljoenennota 2026 is daarom door het vorige kabinet opgenomen dat de derving wordt gedekt door de fiscale behandeling van het ingeprijde valutaresultaat op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling aan te passen, waarmee een bestaande onevenwichtigheid wordt weggenomen (zie ook hierna).
 - Het voorgaande kabinet heeft de Tweede Kamer over deze dekkingsopties per brief van 12 januari 2026 (bijlage 1) geïnformeerd.
 - De tabel van de beslisnota van 14 april 2025 met daarin onze eerste analyse bevat een schematisch overzicht van de beoordeling (p. 2 van de nota) (bijlage 2).
- Voormalig Min EZK heeft destijds negatief gereageerd op deze maatregel, onder andere omdat dit een lastenverzwaring is voor multinationals en grootbanken. Daardoor is op verzoek van Min EZK in de stukken voor de Miljoenennota 2026 opgenomen dat als betere alternatieven voor handen zijn, deze maatregel kan worden heroverwogen.
- Een logisch moment van heroverweging zou de aanstaande Augustusbesluitvorming zijn. Wij zien geen reden om deze maatregel daar opnieuw in te brengen, en deze maatregel te heroverwegen.

Inhoud voorgestelde maatregel

- Onder de deelnemingsvrijstelling zijn winsten uit hoofde van een binnenlandse of buitenlandse deelneming onder voorwaarden vrijgesteld, maar zijn ook verliezen niet aftrekbaar.
- Op verzoek van de belastingplichtige is de deelnemingsvrijstelling ook van toepassing op resultaten die worden behaald met afdekkingsinstrumenten (zoals leningen en valutatermijntransacties) die dienen ter beperking van het valutarisico dat met een deelneming wordt gelopen.
- Hierdoor kan er echter een onevenwichtigheid ontstaan, omdat rentekosten op afdekkingsinstrument in de regel in aftrek worden gebracht (inclusief de renteopslag die betrekking heeft op het verwachte valutarisico), maar het hiermee corresponderende ingeprijde (verwachte) valutaresultaat op het afdekkingsinstrument doorgaans onder de deelnemingsvrijstelling wordt vrijgesteld.
- De samenhang tussen het ingeprijde valutaresultaat en de rente op een afdekkingsinstrument wordt ook in de (fiscale en economische) literatuur onderkend.

- Het kabinet heeft met de voorgestelde aanpassing van de fiscale behandeling van valutaresultaten op afdekkingsinstrumenten tot doel om deze onevenwichtigheid weg te nemen door voortaan enkel niet-ingeprijsde (niet verwachte) valutaresultaten onder de deelnemingsvrijstelling te laten vallen.
- Het ingeprijsde (verwachte) valutaresultaat valt hierdoor voortaan niet onder de deelnemingsvrijstelling en valt dus in de belaste sfeer.
- Dit heeft tot gevolg dat wanneer het ingeprijsde valutaresultaat een winst is, deze in de heffing wordt betrokken, en wanneer dit resultaat een verlies is, het aftrekbaar is.
 - Hoewel het valutaresultaat zowel een winst als een verlies kan zijn, is de euro de afgelopen decennia een relatief sterke valuta gebleken. In andere woorden, er is – onder huidig recht – relatief vaker een winst die is vrijgesteld dan een verlies dat niet aftrekbaar is.
- Naast die hiervoor beschreven materiële wijziging wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt enkele formeelrechtelijke aspecten te regelen.
- Ter volledigheid: De hierboven voorgestelde maatregel neemt de mogelijkheid van dubbele verliesneming – die door het Arrest is ontstaan – niet weg.

Internetconsultatie

- De voorgestelde maatregel is – zoals was aangekondigd in de Miljoenennota 2026 – ter internetconsultatie aangeboden.
- Er zijn vijf reacties binnengekomen: VNO-NCW, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), Redactie Vakstudie-Nieuws, Ruijschop (fiscaal docent in Leiden en tevens verbonden aan KPMG) en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB).
- De belangrijkste ingebrachte punten zijn als volgt:
 - VNO-NCW, NVB en Ruijschop geven onder meer aan dat de aanpassing van de deelnemingsvrijstelling moet worden heroverwogen en dat dekking voor het Arrest moet worden gevonden in aanpassing van de liquidatieverliesregeling zelf.
 - VNO-NCW en NVB wijzen in dit kader expliciet op de hiervoor genoemde 'voor-zover-benadering', hoewel de door hen voorgestelde benadering afwijkt (alleen feitelijke verrekening) van de door het kabinet onderzochte maatregel en de maatregel in het amendement Stultiens (juridische mogelijkheid tot verrekening).
 - VNO-NCW en NVB hebben daarnaast bedenkingen bij de economische en theoretische onderbouwing van ingeprijsde valutaresultaten en vragen aandacht voor de gevolgen voor het vestigingsklimaat, mede onder verwijzing naar het coalitieakkoord.
 - De NOB en Redactie Vakstudie-Nieuws daarentegen ontkennen het bestaan van de onevenwichtigheid niet.
 - Alle reacties op de internetconsultatie vragen om aandacht voor de complexiteit en administratieve lasten die volgen uit de voorgestelde maatregel, voor zowel de Belastingdienst als het bedrijfsleven. Daarnaast wordt in brede zin gevraagd om aandacht voor (het ontbreken van) overgangsrecht / eerbiedigende werking.
 - Redactie Vakstudie-Nieuws, Ruijschop en de NOB stellen met name vragen ter verduidelijking en verbetering van het voorstel dat ter internetconsultatie is gepubliceerd. De verzoeken om

verduidelijking zien onder meer op het voorbeeld en nog ontbrekende voorbeelden, wat moet worden verstaan onder een volledig verzoek, hoe om te gaan met relatief zwakke valuta en hoe om te gaan met sfeerovergang.

Heroverwegingsmoment

- In de Miljoenennota 2026 is, op instigatie van voormalig Min EZK, aangegeven dat als bij de verdere uitwerking blijkt dat een beter alternatief voorhanden is, de voorgestelde maatregel kan worden heroverwogen. Nu de internetconsultatie is geweest, leggen we in dit kader een beslispunt aan u voor.
- De door het vorige kabinet voorgestelde maatregel strekt ertoe de onevenwichtigheid in de fiscale behandeling van het ingeprijste valutaresultaat op afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling weg te nemen. Bij heroverweging van de voorgestelde maatregel blijft de onevenwichtigheid bestaan.
 - Hoewel twee belangstellenden bedenkingen hebben bij de economische en theoretische onderbouwing, wordt de onevenwichtigheid die wij voorstellen weg te nemen in de (fiscale en economische) literatuur onderkend. Daarnaast ontkennen andere belangstellenden de onevenwichtigheid niet.
- Daarnaast dient de voorgestelde maatregel ter dekking van het arrest van de Hoge Raad van 21 maart 2025 over de liquidatieverliesregeling (het Arrest).
 - De voorlopige eerste inschatting voor de Miljoenennota 2026 is dat de voorgestelde maatregel structureel € 116 miljoen op zou halen.
 - Op dit moment wordt de raming gefinaliseerd, die vervolgens door het CPB moet worden gecertificeerd. Het is de verwachting dat de raming niet veel afwijkt van de eerste voorlopige inschatting. Daarbij geldt wel dat het aangepaste overgangsrecht, zie hierna, nog moet worden gezien en dat een impact op de ingeschatte opbrengst in 2027 te verwachten is.
 - Bij heroverweging van de voorgestelde maatregel moet dekking elders worden gezocht.
 - Het lid Stultiens heeft een amendement met een 'voor-zover-benadering' in de liquidatieverliesregeling ingediend om ook de mogelijkheid van dubbele verliesneming die voortvloeit uit het arrest van de Hoge Raad weg te nemen (zie ook p. 5-6 van de brief van 12 januari 2026, bijlage 1).
 - Dit is een variant op de door het kabinet onderzochte 'voor-zover-benadering' (zie optie 4 in de brief van 12 januari 2026 in bijlage 1 en de nota van 14 april 2025 opgenomen in bijlage 2).
 - Een 'voor-zover-benadering' is wetstechnisch mogelijk.
 - Voor zowel de 'voor-zover-benadering' van het lid Stultiens als die van het kabinet geldt dat de Belastingdienst moet kunnen controleren in hoeverre in het buitenland verlies is verrekend dan wel de juridische mogelijkheid bestond om verliezen te kunnen verrekenen. Dat betekent dat de complexiteit van de al complexe liquidatieverliesregeling verder toeneemt.
 - Daarbij geldt wel dat de door het kabinet onderzochte benadering (waarin het voor verrekening in aanmerking komende buitenlandse verlies moet worden omgerekend naar Nederlandse maatstaven) voor de uitvoering complexer is dan de door het lid

Stultiens voorgestelde benadering (die is gebaseerd op het daadwerkelijk voor verrekening in aanmerking komende buitenlands verlies). Tegelijkertijd bestaat de kans dat, als er geen omrekening naar Nederlandse maatstaven plaatsvindt, door de belastingplichtige meer of minder verlies kan worden verrekend dan wanneer het ontbonden (buitenlandse) lichaam in Nederland zou zijn gevestigd.

- Bij de vormgeving van de liquidatieverliesregeling is er vanwege grote praktische bezwaren bewust voor gekozen om bij de bepaling van de omvang van het te nemen liquidatieverlies geen koppeling te maken met de omvang van de bij de ontbonden dochter onverrekenbaar gebleven verliezen.
- Daarnaast leveren beide varianten van de voor-zover-benadering naar verwachting € 26 miljoen op. Er resteert dan nog € 116 -/- € 26 miljoen = € 90 miljoen om te dekken.
- Een deel van de €90 miljoen zou kunnen worden gevonden door de drempel in de liquidatieverliesregeling te verlagen. Een verlaging van € 5 miljoen naar € 2 miljoen levert naar verwachting € 41 miljoen op.
- Er is tot op heden niet voor gekozen om de drempel te verlagen (zie bijlage 1). Een verlaging van de drempel brengt naar verwachting een (grote) verslechtering van het Nederlandse ondernemingsklimaat en het investeringsklimaat met zich, omdat een groot aantal bedrijven, waarbij voor een groot deel ook het midden- en kleinbedrijf (mkb), zal worden geraakt.
- NB: In een initiatiefvoorstel in 2019 van (destijds nog) GL, PvdA en SP om de liquidatieverliesregeling aan te passen, was oorspronkelijk een drempel van € 1 miljoen opgenomen. Met het oog op het investeringsklimaat, waar o.a. VNO-NCW op wees, is uiteindelijk een drempel van € 5 miljoen in de wet opgenomen.
- Op basis van het voorgaande adviseren wij nu niet tot heroverweging van de voorgestelde maatregel over te gaan. Wij zien daartoe onvoldoende inhoudelijke reden en budgettaire onvoldoende wenselijke alternatieven.
- Daarbij merken wij op dat we in de aangepaste wettekst en toelichting van het voorstel een groot deel van de bezwaren uit de reacties op de internetconsultatie weg hebben genomen:
 - Hoewel de voorgestelde maatregel complexiteitverhogend is, is de toelichting op de gevraagde punten verduidelijkt. Daar waar dat mogelijk was, hebben we extra voorbeelden toegevoegd die de werking van de voorgestelde maatregel illustreren. De maatregel treft naar verwachting hoofdzakelijk een (beperkt aantal) grote bedrijven die ofwel zelf de benodigde kennis in huis hebben ofwel een adviseur hebben.
 - Daarnaast is overgangsrecht toegevoegd om tegemoet te komen aan de inbreng van belangstellenden op de internetconsultatie en aan de uitvoering door de Belastingdienst, alsmede omwille van juridische redenen (voorkomen materieel terugwerkende kracht).
- De voorgestelde wettekst en toelichting worden de komende maanden verder uitgewerkt, voorzien van een budgettaire raming, een toets door onder meer de RvS en door de Belastingdienst voorzien van een uitvoeringstoets.

- Als het kabinet de voorgestelde maatregel niet heroverweegt, wordt de maatregel op Prinsjesdag 2026 als onderdeel van het Pakket BP27 aan de Tweede Kamer aangeboden.
- Als het kabinet de voorgestelde maatregel wel heroverweegt, dient alternatieve dekking te worden opgesteld die met ingang van 1 januari 2027 in werking treedt. Gezien de zeer korte termijn die er nog is voor Prinsjesdag 2026, ligt een parameterwijziging dan het meest voor de hand.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Miljoenennota 2026.
- Amendement van het lid Stultiens (GL-PvdA) (Kamerstukken II 2025/26, 36 812, nr. 69), dat door de Tweede Kamer is verworpen (Handelingen II 2025/26, nr. 19, item 5, p. 2). Mogelijk dat tijdens de behandeling van het Belastingplan 2027 alsnog wordt verzocht om een voor-zover-benadering. Kamerbrief van 12 januari 2026 over de overwogen opties voor dekking van het arrest van de Hoge Raad van 21 maart 2025 in de liquidatieverliesregeling (Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 117).
- SO over belastingontwijking.
- De maatregel ter dekking van de budgettaire derving van het Arrest is voorgesteld door het vorige kabinet. In het Regeerakkoord van het huidige kabinet is opgenomen dat de deelnemingsvrijstelling behouden blijft.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Nota voorbereiding BWO's CE in juni

Datum

29 mei 2026

Notanummer

2026-0000242094

Bijlagen

1. Slidedeck afweging Afvalpakket
2. Appreciatietabel voorstellen Werkgroep Afvalsector

Aanleiding

- Deze nota gaat in op de afwegingen die te maken zijn richting de BWO's over de technische invulling die nu belegd is bij de afvalsector. Ter voorbereiding op het BWO is een slidedeck interdepartementaal opgesteld, deze heeft u eerder ontvangen. MKKG heeft dit slidedeck ook ontvangen. Het is te vinden in bijlage 1.
- De appreciatie van de voorstellen van de Werkgroep Afvalsector, is te vinden in bijlage 2.

Advies

- U kunt samen met MKKG een alternatieve invulling van het afvalpakket bespreken om in te dienen in de augustusbesluitvorming. Zie de toelichting voor de verschillende afwegingen hierin.

graag keertje aan mijn tafel "proberen" in geschikte vorm

Kern

- Het afvalpakket dat met het BP26 is aangenomen leidt vanwege de forse maatvoering tot ongewenste economische effecten: de sector geeft aan niet meer te investeren door deze heffingen. Specifiek voor de recyclingsector geldt dat deze het de afgelopen jaren zwaar heeft gehad, maar dat de vooruitzichten (in ieder geval tijdelijk) fors verbeterd zijn door de crisis in het Midden-Oosten.
- Daarom is afgelopen maanden in samenwerking met de sector gekeken naar alternatieve vormgeving. Alle onderzochte alternatieve dekkingsopties kennen uitdagingen vanwege de uitvoerbaarheid (verpakkingenbelasting), verwacht politiek draagvlak (kunstmest-, gewasbeschermingsbelasting en delfstoffenbelasting) of relatief lage verwachte opbrengsten (turf).
- Bij eventuele andere vormgeving spelen de volgende afwegingen een rol:
 - **Budgettaire:** aanpassing van de vormgeving kan leiden tot budgettaire derving (en zal dan gepaard moeten gaan met dekkingvoorstellen);
 - **Klimaat:** aanpassing van de vormgeving kan effect hebben op de CO₂-uitstoot.
- Uit de eerdere inventarisering van dekkingmaatregelen kwamen een aantal maatregelen naar voren als mogelijke opties, waaronder het afschaffen van de uitzondering in de verbruiksbelasting voor drinkwater en het toespitsen van de belastingvermindering in de energiebelasting (zie afweging 2 voor alle opties).

Iedere dekkingsoptie vraagt een nadere politieke weging en zal in de augustusbesluitvorming ingebracht moeten worden.

- Wij werken een aantal pakketjes uit inclusief dekking. We zullen hierbij pakketjes met een grotere en beperkter budgettaire omvang voorbereiden. Wij adviseren in alle gevallen in te zetten op flankerend beleid (zoals uitbreiding UPV). Als er dekkingsmaatregelen gevonden worden dan adviseren wij eventuele opbrengsten in te zetten voor achtereenvolgens: 1) verlagen lasten van recycling middels een subsidie (indien dit doeltreffend en doelmatig vormgegeven kan worden); 2) verlagen oploop van de heffingen, vooral van de CO₂-heffing, en 3) structureel de heffing te verlagen als mogelijk.

Probleem bij huidige pakket	Voorgestelde oplossingsrichting
<u>Verslechtering business case recycling</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Voorkeur voor een reservering binnen het pakket voor een subsidie voor sortering, mits dit doeltreffend en doelmatig vormgegeven kan worden, bijv. 50 mln. (flankerend beleid). • Verlaag de ASB en/of CO₂-heffing
<u>Beperkt handelingsperspectief CCS, vanwege uitstel Aramis</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Uitstel/tragere oploop van de CO₂-heffing industrie, bijv. naar 2033. Dit heeft een budgettair effect in de eerste jaren.
<u>De lastenverhogingen zetten de concurrentiepositie t.o.v het buitenland onder druk en daarmee ook mogelijke investeringen in CCS</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Beperkte verhoging ASB-tarief. • UPV's financieel verantwoordelijk maken voor het restafval waardoor een groter deel van de kosten (en deze lastenverzwaring) elders in de keten wordt belegd (flankerend beleid). • Helderheid en voorspelbaarheid creëren door het uit de markt nemen van verbrandingscapaciteit door normering (flankerend beleid).
<u>Wens van de Tweede Kamer om de lasten evenredig over de keten te verdelen</u>	• Momenteel zien we ambtelijk weinig kansrijke alternatieven om dit fiscaal te doen, zie afweging 2. • Wel is het mogelijk hier invulling aan te geven door UPV's financieel verantwoordelijk te maken voor het restafval.

Toelichting

1. Toelichting presentatie (bijlage 1)

- De presentatie over de (alternatieve) dekking is opgesteld door FIN in afstemming met EZK en biedt u en MKGG een gedeeld uitgangspunt.
- In de presentatie worden de voornaamste afwegingen beschreven. Daarnaast zijn in de presentatie ter illustratie een drietal varianten van mogelijke alternatieve pakketten opgenomen.

- In deze nota worden de vijf afwegingen afgelopen:

Afweging 1: Wilt u vasthouden aan de huidige maatregelen of aanpassingen doen?

Advies:

- Het advies vanuit FIN is om te kiezen voor een variant waarbij een deel van de dekking elders gezocht wordt.
- Indien uw wens is om een deel van de dekking elders te zoeken, zullen wij een aantal pakketjes voorbereiden inclusief dekking. We zullen hierbij pakketjes met een grotere en beperkter budgettaire omvang voorbereiden.
- Het is vanuit Financiën gezien belangrijk dat het pakket wel budgettair sluitend is, voor elke variant die gekozen wordt.

Toelichting

- De huidige maatvoering is naar ambtelijke inschatting fors. Inschatting is dat het netto effect op recyclingsector negatief is. Dit komt ook uit de onderzoeken en gesprekken met stakeholders (sector, ngo's en medeoverheden).
- **Effect recycling:** Op zichzelf leidt een hogere belasting op het verbranden van afval, tot een betere business case voor recycling. Het knelpunt in dit geval zit bij het verbranden van het residu dat uit recyclingsprocessen komt. Het verbranden van dit residu wordt ook duurder en ook duurder ten opzichte van het buitenland door de CO₂-heffing industrie aanscherping, waardoor de beprijzingsmaatregelen volgens de impactstudie van Trinomics per saldo een negatief effect hebben op de business case van recyclingbedrijven. Bij een lagere maatvoering slaat dit effect naar verwachting om in een netto positief effect voor de recyclingsector. Door de huidige energiecrisis is het prijsverschil virgin en recycleat kleiner, wat momenteel juist weer een positieve impuls geeft aan de recyclingssector.
- **Beperkt handelingsperspectief CCS, vanwege uitstel Aramis** - De sector geeft aan problemen te hebben met de snelle oploop van de heffing. Het handelingsperspectief is volgens de sector op korte termijn beperkt. AVI's kunnen een deel van de heffing ontlopen door meer te sorteren, maar thermische verwerking zal nodig blijven. Op langere termijn is er wel handelingsperspectief: afvalbedrijven kunnen aansluiten bij Aramis (CO₂-opvang). Het is belangrijk om te benoemen dat er ook CO₂-opslagprojecten in het buitenland zijn waar AVI's (deels) gebruik van kunnen maken. Tegelijkertijd is het voor de uitrol van Aramis gewenst dat AVI's hier gebruik van maken.
- **De lastenverhogingen zetten de concurrentiepositie t.o.v het buitenland onder druk en daarmee ook mogelijke investeringen in CCS:** De AVI's geven aan dat de lastenverhoging de onzekerheid vergroten over de volumes afval dat beschikbaar is in Nederland om te verbranden. Deze onzekerheid remt investeringen in CO₂-afvang af. Want investeringen lonen alleen als productielijnen rendabel blijven. Deze onzekerheid komt niet alleen door het fiscale pakket maar ook door onzekerheid over de beleidsvisie en potentieel bijbehorend instrumentarium dat KGG ontwikkeld t.a.v. de verbrandingscapaciteit in Nederland.
- **Naast lagere binnenlandse vraag en afname van afvalimport, wordt vanuit de sector het risico op export van Nederlands afval naar het buitenland benoemd.**
 - De CO₂-heffing is een nationale belasting die de kosten van verbranding in Nederland hoger maken.

- Voor de afvalstoffenbelasting geldt dat er een exportheffing in het instrument verwerkt zit. Export naar cementovens en recycling valt echter maar ten dele of niet onder deze exportheffing. De zorg leeft dat deze vrijgestelde afvalstromen toe zullen nemen waarbij controle lastig is. ILT geeft aan dat handhaving en toezicht op dit moment op export al een aandachtspunt is.
- Indien de import voor afval opdroogt (+/- 15% van het verbrande afval in NL) en de export van Nederlands afval toeneemt, ontstaat er overcapaciteit in de Nederlandse verbrandingsmarkt. Dit heeft een neerwaarts prijseffect en kan voor terughoudendheid in investeringen in verduurzaming zoals CO₂-afvang t.b.v. CCS leiden.
- Tegelijkertijd kan het pakket met een kleinere maatvoering wel een positieve bijdrage leveren aan de maatschappelijke opgaves. Dit beeld wordt ook door een deel van de sector bevestigd.
 - Een hogere prijs op de uitstoot van CO₂, vergroot de prikkel om de uitstoot van CO₂ te reduceren.
 - Hogere kosten van verbranden en recyclen vergroot de prikkel om te recyclen en de prikkel om minder afval te produceren.
- Zowel de TK en EK heeft zorgen bij de omvang van het afvalpakket. Tijdens de parlementaire behandeling is het vorige kabinet verzocht het pakket te heroverwegen. De aangenomen motie Stultiens roept hier ook toe op.

Afweging 2 – Welke alternatieve dekkingsopties wilt u overwegen?

Advies

- U wordt geadviseerd de verschillende dekkingsopties te wegen. We adviseren voor de zomer met een pakket te komen waar de dekking ook in is opgenomen (ter voorbereiding op definitieve besluitvorming in augustus).
- Momenteel zien we ambtelijk weinig kansrijke alternatieven binnen het domein, u kunt overwegen te kijken naar opties buiten het domein.

Toelichting

- In bijlage 2 treft u een appreciatie van de opties die door de werkgroep zijn aangedragen. Deze opties achten wij niet kansrijk.
- De afschaffing van de uitzondering van mineraalwater in de belasting op non-alcoholische dranken (per 2029) met een budgettaire opbrengst van 138 miljoen is een mogelijke maatregel.
 - De afschaffing van de uitzondering van mineraalwater heeft een (licht) circulair effect, door minder 'consumptie' van plastic flesjes en is daarnaast een beperkt doelmatige maatregel om gezondere keuzes te maken ten opzichte van de kosten waarmee de uitzondering gepaard gaat (er is immers ook gratis kraanwater beschikbaar).
- Verder zijn/worden de volgende opties verkend:
 - Een heffing op zeer zorgwekkende stoffen, wordt nu verkend maar deze heffing is onvoldoende uitgewerkt om als concrete dekkingsoptie in dit stadium te dienen
 - Een gewasbeschermingsmiddelenheffing, de belastingvermindering in de energiebelasting toespitsen op huishoudens en het afschaffen fiscale regelingen) kennen grotere politieke gevoeligheden.
 - De vanuit EZK-CE voorgestelde aanpassing van de bestaande btw-tarieven zijn inhoudelijk onwenselijk en politiek lastig.

- De belastingvermindering in de energiebelasting kan op huishoudens worden toegespitst. Op het moment ontvangen ook veel bedrijven en instellingen de belastingvermindering.
- Bijzondere regelingen in de motorrijtuigenbelasting: een groot deel van de regelingen zijn negatief geëvalueerd. Het gaat onder andere om de mrb-korting voor G3-gasinstallaties of de mrb-vrijstelling voor taxi's. Het budgettaire belang van beide regelingen is ongeveer 50 mln. per jaar.
- Tot slot kunt u overwegen breder te kijken naar dekkingsopties buiten het domein.

Afweging 3 - Wilt u vasthouden aan de CO₂-reductie?

Advies

- Het advies vanuit FIN is om vast te houden aan de CO₂-reductie. Gelet op het belang van het halen van de klimaatdoelen, dat deze op het moment niet worden gehaald in de ramingen en de Greenpeace rechtszaak ons mogelijk tot aanvullende actie dwingt.
- Om deze redenen wordt geadviseerd om vast te houden aan een hoge CO₂-prijs. Indien u de AVI's tegemoet wil komen, kunt u kiezen voor een langzamer oplopend tariefpad. Hiermee wordt rekening gehouden met de latere start van Aramis en biedt het CO₂-heffingstarief uiteindelijk voldoende prikkel voor CCS. Dit leidt wel tot een additionele budgettaire derving, die moet worden gedekt binnen het pakket.

Toelichting

- Er is sprake van een afruil tussen lastenverzwaring en het CO₂-effect. Als de tarieven worden verlaagd, wordt er meer verbrand en neemt de uitstoot toe, maar neemt de grondslag van de heffingen ook toe en stijgen de opbrengsten waardoor een lagere tarifiering mogelijk is.
 - Een hogere afvalstoffenbelasting en CO₂-heffing ontmoedigt het verbranden van afval in Nederland. Worden de tarieven verlaagd, dan wordt er meer afval in Nederland verbrand en is er in Nederland dus ook een hogere CO₂-uitstoot.
 - De sector geeft aan de andere kant aan dat de hoge CO₂-heffing leidt tot de export van afval en dat de onzekerheid van de te verbranden hoeveelheid afval in Nederland een investeringsimpasse in CCS en recyclinginvestering teweegbrengt. Hierdoor zouden er volgens de sector juist geen investeringen in CCS gedaan worden.
 - De verhoging van de CO₂-heffing en afbouw van de dispensatierechten vergroot voor AVI's de stimulans om CCS toe te passen. Als de CO₂-heffing te veel wordt verlaagd, rekent de business case voor CCS niet meer rond. Dan neemt de verwachte uitstoot toe. Dit wordt ook door een deel van de partijen uit de sector bevestigd.
 - Het huidige tariefpad lijkt ons echter te steil, mede doordat het tarief al vrij snel tot een grote lastenstijging komt, terwijl Aramis en de CCS infrastructuur mogelijk pas later dan 2030 operationeel is wat het handelingsperspectief beperkt.
- *Toekomst afvalsector*
 - Vanuit het toekomstperspectief van een circulaire economie is de afbouw van verbranding en stort gewenst.
 - Er zal echter afval geproduceerd blijven worden, dus blijft er ook een mate van afvalverwerking nodig
 - Draai naar recycling nodig weging in NL?
 - Het pakket maakt de sector internationaal minder competitief:

- In het onderzoek van Trinomics komt naar voren dat bij een CO₂-heffingstarief van 295 EUR/ton een NL AVI met CCS nog wel goedkoper is dan export en verbranding in het buitenland, maar dat een AVI zonder (veel) CCS duurder wordt dan export en verbranding in het buitenland goedkoper wordt.
- Ongeveer een kwart van de totale verbrandingscapaciteit ligt sterk in het binnenland. Uit gesprekken komt een gemixt beeld naar voren. Voor een deel van deze AVI's behoort CCS wel tot de verduurzamingsopties maar liggen de kosten vanwege de locatie wel hoger.
- De daadwerkelijke toepassing van CCS hangt echter van meer factoren af dan de locatie, zoals of een AVI publiek bezit of privaat bezit is en of er dus meer zekerheid is over het volume van gemeentelijk afval dat wordt verbrand in een AVI.
- Tot slot is het de verwachting dat de AVI's op termijn onder het ETS 1 worden gebracht. Het effect hiervan op o.a. CCS is vergelijkbaar met de CO₂-heffing met als verschil dat het ETS een Europees instrument is.
- Ambtelijk EZK geeft hoogstwaarschijnlijk twee adviezen mee aan MKGG op dit punt: vanuit de circulaire economie en verduurzaming industrie kant wordt geadviseerd om de tariefhoogte van de CO₂-heffing sterk te reduceren, richting het oude niveau van BP25 (van 295 naar 152 EUR/ton), vanuit de Klimaatkant wordt MKGG geadviseerd om de CO₂-heffing langzamer op te laten lopen naar het tarief uit BP26.

Afweging 4: Wilt u eventuele opbrengsten van dekkingsmaatregelen inzetten voor verlagen van de ASB, verlagen van de CO₂-heffing en/of de terugsluis:

Advies

- Wij adviseren de terugsluis niet te herintroduceren, aangezien dit de dekkingsbron is die de meeste en makkelijkste lastenverlichting biedt voor de AVI's ten opzichte van BP26.
- Wat betreft de afvalstoffenbelasting is het ambtelijke advies om deze te verlagen. Deze verlaging is afhankelijk van de mate waarin andere dekkingsmaatregelen mogelijk zijn, bij afschaffing van de vrijstelling van mineraalwater zou de ASB naar rond de 80 euro per ton kunnen. Dit is ook opgenomen in beide illustratieve varianten.
- De afweging voor de hoogte CO₂-heffing tarief is hiervoor beschreven onder afweging 3.

Toelichting

- De terugsluis van de CO₂-heffing voor AVIs naar het klimaatfonds is vorig jaar afgeschaft. AVI's ondersteunen deze dekkingsvorm. De mogelijke ontvangers van subsidies zijn breder dan de AVIs.
- In BP26 verdrievoudigt het ASB tarief ongeveer, wat ook het risico op illegale export van Nederlands afval voor verbranding vergroot (ondanks het feit dat export voor verbranding of storten in het buitenland in principe onder de grondslag van de ASB valt). Een verdubbeling van het tarief voor de ASB is inhoudelijk te verantwoorden; Nederland blijft naar schatting concurrerend qua afvalverbranding (er zal geen grootschalige export plaatsvinden) en de stijging biedt een belangrijke prikkel aan de ontdoeners van afval (bedrijven en gemeenten) om hun afvalaanbod aan AVI's te verminderen, wat positief is voor de circulaire economie.

Afweging 5: Wilt u inzetten op flankerend beleid?

Advies

- Wij adviseren in te zetten op aanpalend beleid. Het zal lastig zijn de gehele pijn uit het pakket weg te halen en de negatieve effecten geheel te mitigeren binnen het pakket.

Toelichting

- Het is belangrijk dat het beleidspakket netto een positieve prikkel geeft voor recyclers, om zo de circulaire economie te bevorderen. Het is daarom verstandig geld te reserveren binnen het pakket (dat wel rond dient te rekenen inclusief deze subsidie) voor een OPEX-subsidie gericht op het ondersteunen van de sorteersector en OPEX-subsidie gericht op de hoogwaardige recycling van afvalstoffen (met weinig recyclingresidu). Of deze subsidies doeltreffend en doelmatig kunnen worden vormgegeven en of de voorgestelde terugsluis van middelen mogelijk is wordt richting begin juni nader uitgezocht. Het inzetten van dekking aan de inkomstenkant voor een subsidie gaat in tegen de scheiding van inkomsten en uitgaven, en zal aan de minister van Financiën moeten worden voorgelegd. Het ligt voor de hand dit dan ook in de augustusbesluitvorming mee te nemen. Hier kan ook een reservering in het Klimaatfonds voor maatregelen t.b.v. de circulaire economie, van in totaal 76 miljoen euro, bij worden betrokken. Deze middelen staan reeds aan de uitgavenkant, en vallen onder de verantwoordelijkheid van MKGG.
- Een andere belangrijke maatregel is het financieel verantwoordelijk maken van producenten voor het restafval via de UPV.
 - Bij deze maatregel betalen producenten via de producentenorganisatie de volledige kosten van de inzameling en verwerking van hun producten door ze ook financieel verantwoordelijk te maken voor de verwerking van al hun producten in het restafval. Bijvoorbeeld voor verpakkingen. Momenteel zijn producenten alleen verantwoordelijk voor gescheiden inzamelsystemen en eventuele overige UPV-doelstellingen. Dit is lijn met de motie Stultiens, waarin wordt opgeroepen de lasten elders in de keten neer te leggen.
 - Dit ligt op het beleidsterrein van MKGG, maar kent wel grote interactie met de uitwerking van het afvalpakket. Door deze maatregel te nemen is er immers een verschuiving van een deel van de kosten van afvalverbranding van gemeenten/burgers naar bedrijven/consumenten. Dit sluit aan bij de initiële wens van de plasticheffing: de prikkel neer te leggen bij de actoren die handelingsperspectief hebben om afval te verminderen door het product aan te passen (bvb producenten van levensmiddelen) of om een ander minder vervuilend product te kopen.
- Daarnaast is een ander punt dat veel AVI's hebben aangegeven dat er een grote onzekerheid is over de toekomst van afvalverbranding in Nederland, mede hierdoor worden investeringsbeslissingen in recyclingfaciliteiten en CCS-installaties uitgesteld. Door hier meer duidelijkheid en regie in te nemen vanuit de overheid kan een deel van die onzekerheid worden weggenomen. Het uit te werken voorstel dat wordt voorgesteld is het uit de markt nemen van capaciteit door normering richting 2035 en 2040 om zo duidelijkheid te bieden welke AVI's in Nederland toekomst hebben en welke niet en zo investeringsonzekerheid in o.a. CCS weg te nemen. Dit ligt ook op het beleidsterrein van MKGG.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Besluitvorming Alternatief heffingenpakket

Augustusbesluitvorming 2026

Inhoud

1. Achtergrond pakket
2. Afwegingen
3. Illustratieve varianten

Introductie - achtergrond taakstelling

- › De vorige coalitie heeft in haar Regeerprogramma een polymerenheffing opgenomen met de beoogde opbrengst van 583 mln. (met indexatie)
- › Vanwege de forse verwachte economische weglekeffecten van een circulaire plasticheffing, is door het vorige kabinet besloten om deze niet in te voeren en de budgettaire taakstelling tot nader order op een andere manier binnen het domein van circulaire economie te dekken, als grotendeels technische invulling in het BP2026 bij de AVI's.
- › Huidige technische invulling betreft (zie onderstaande tabel):
 1. Verhoging van de CO2-heffing AVI's (tarief naar 304 euro/ton CO2 in 2030, afbouw van de AVI-correctiefactor vanaf 2030 naar 0 in 2033 en afschaffing terugsluis).
 2. De afvalstoffenbelasting wordt verhoogd van € 40,85 per ton afval naar € 92,82 per ton afval in 2028 tot structureel € 117,10 per ton afval vanaf 2035 (prijspel 2025).
- › De TK heeft tijdens behandeling BP26 per motie verzocht "om de budgettaire opgave bij de aanstaande voorjaarsbesluitvorming zoveel mogelijk in te vullen met alternatieve maatregelen".
- › U heeft in de Voorjaarsbrief klimaat en energie aangegeven deze zomer een besluit te nemen over de mogelijke alternatieve invulling van dit pakket.

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ASB-tarief	40,85	92,82	95,29	124,20	112,98	105,68	101,56	109,28	117,10
CO2-heffing	154	204	254	304	304	304	304	304	304
Opbrengst pakket BP26	110	473	583	583	583	583	583	583	583

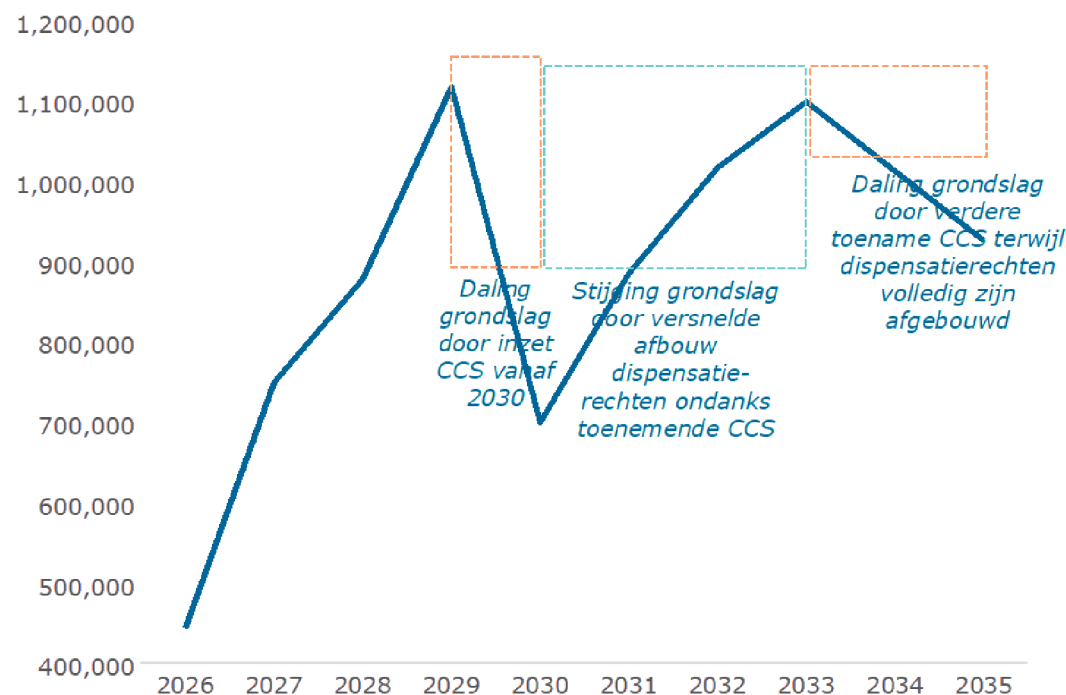
Introductie – het bepalen van de optimale maatvoering voor met name de CO2-heffing voor AVI's is complex; er is geen eenduidig beeld over verduurzamingseffecten voor AVI's en recyclers

- › De raming (gecertificeerd door CPB) gaat uit van toegenomen toepassing van CCS bij AVI's bij de technische invulling BP26 en is gebaseerd op de KEV van PBL. Dit komt met name door de stijging van de CO2-heffing, waarvan in het model een sterkere prikkel om CO2 te vermijden vanuit gaat. Het PBL rekent in de KEV 2025 ook emissiereductie toe aan het pakket door een hogere financiële druk bij de AVI's waardoor minder aanbod van plastic afval voor verbranding kan ontstaan¹ en/of de businesscase voor CCS verbetert ten opzichte van het basispad/KEV 2024. Het is voor PBL niet mogelijk om de effecten van afzonderlijke maatregelen inzichtelijk te maken. Terugdraai van de aangekondigde verhoging van het CO2-heffing tarief zal dan waarschijnlijk leiden tot emissietoename in eerstvolgende KEV (2026).
- › De sector en Trinomics geven aan dat de hoogte van de CO2-heffing en ASB, zoals in het BP26 is opgenomen, lastenverzwaring oplevert, die leidt tot onzekerheid in investeringsruimte. De CO2-heffing kan leiden tot een toename van de export van afval (voor verbranding en mogelijk ook voor recycling) en vermindering van afvalimport naar Nederlandse AVI's. De onzekerheid over het totale volume te verbranden afval in Nederland kan leiden tot een investeringsimpasse (bijvoorbeeld bij CCS en recycling).
- › De uitgestelde besluitvorming en persisterende onzekerheden over het heffingenpakket voor AVI's kunnen leiden tot uitstel in en/of beëindigen van CCS-investeringen door AVI's, waardoor realisatie van Aramis onder druk kan komen te staan. Deelname van de AVI's aan dit project is cruciaal voor het kunnen nemen van de FID.
- › RVO laat in overzichten (t/m SDE++ ronde 2025) en de projectenpijplijn (SDE++ 2026 e.v.) voor CC(U)S projecten door AVI's zien dat er concrete beschikkingen zijn afgegeven en dat projectaanvragen voor CCS zijn gedaan. Dit was echter in een situatie zonder de lastenverzwaringen door de technische dekking BP26. De KEV gaf in het verleden geen emissiereductie aan bij AVI's ondanks deze overzichten.
- › Effecten op de recyclingsector zijn volgens Trinomics naar verwachting netto negatief. Hoewel de bereidheid om te betalen voor recycling kan toenemen (aangezien afvalverbranding duurder wordt), krijgen recyclers te maken met hogere verbrandings- en storkosten voor recyclingresiduen. Hierdoor verslechtert de business case van recyclers (die al onder druk staat) verder. Deze kosten maken (met name hoogwaardige) recycling in Nederland ook weer duurder. Hierdoor neemt de kans toe dat afval dat nu in Nederland wordt gerecycled deels verschuift naar landen waar het goedkoper is om dit afval te recyclen of te verbranden.

Introductie – de maatvoering voor de CO2-heffing voor AVI's beïnvloedt de budgettaire opbrengst (zie onderstaand voorbeeld)

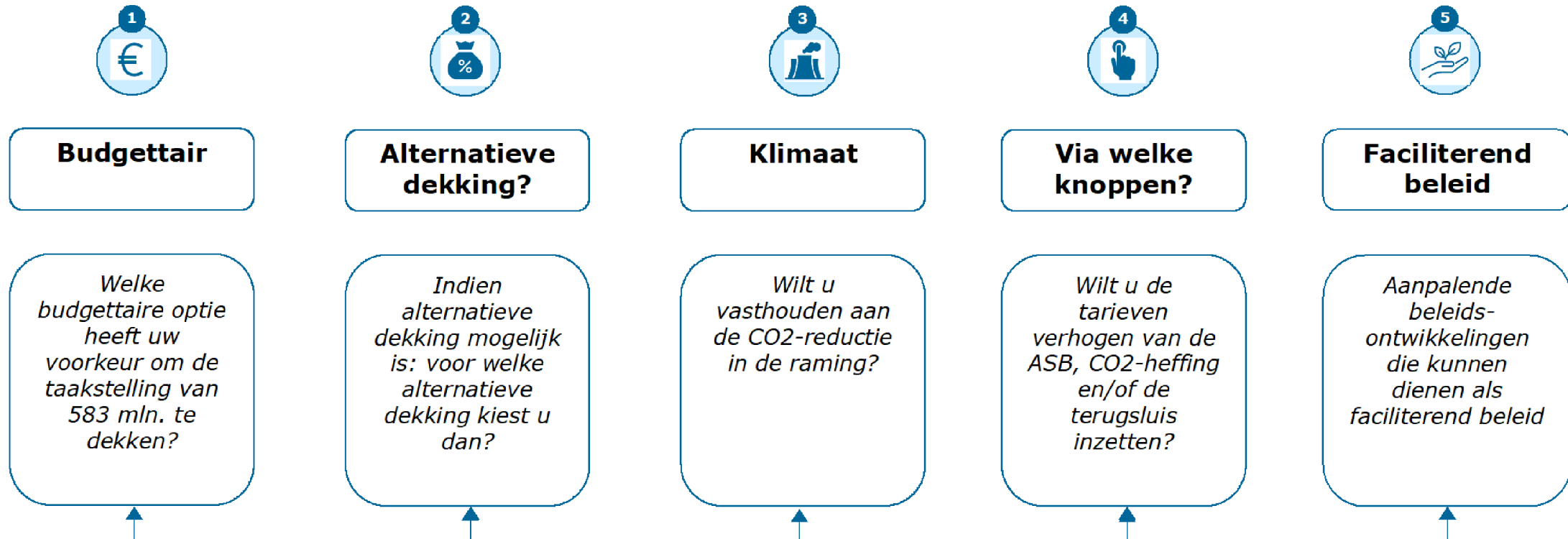
Grondslag CO2-heffing industrie over tijd in de raming BP26, dit geldt ook voor andere varianten waar CCS wordt toegepast

- > De grondslag (en dus de budgettaire opbrengst) van de CO2-heffing industrie voor AVI's fluctueert over tijd in de raming doordat CCS toegepast wordt door AVI's en de dispensatierechten worden afgebouwd.
- > Hierdoor is ook in de raming terug te zien dat de budgettaire opbrengst voor de CO2-heffing fluctueert en structureel afneemt in latere jaren.

Vijf afwegingen technische invulling AVI's

Keuzes interacteren: keuze bij één overweging zorgt voor andere uitkomst andere overweging

Afweging 1: Welke budgettaire optie geniet de voorkeur om taakstelling van 583 mln. te dekken?

	Voordelen	Nadelen
1 Volledige dekking elders	• Politiek verzoek om invulling via alternatieve maatregelen wordt gehoord • Middelen blijven behouden voor CE via terugsluis Klimaatfonds • 'Oude' prikkels om afval niet te verbranden (ASB en CO2-heffing BP25) blijven bestaan.	• Geen extra prikkel tot vermindering afvalverbranding t.o.v. BP25 • Groot budgettair gat, zijn alternatieve heffingen nodig om te dekken (zie volgende slide) • Minder CO2 reductie
2 Deels dekking elders (ca. 150 mln.), restant bij afvalsector	• Leidt tot verminderde lastenverzwaring (maar nog steeds substantieel effect op AVI's) • Negatieve effecten recyclers kunnen worden gemitigeerd, afhankelijk van variant	• Er zijn alternatieve heffingen nodig om te dekken • Minder CO2-reductie t.o.v. BP26 • Kleinere prikkel tot vermindering afvalverbranding dan variant 4 maar groter dan variant 1.
3 Wijzigingen binnen technische invulling, maar dekking blijft volledig bij afvalsector	• Geen alternatieve dekking nodig • CO2-effect kan worden behouden, afhankelijk van variant • Kan leiden tot verminderde lastenverzwaring, afhankelijk van variant • Extra prikkel tot vermindering afvalverbranding blijft behouden, afhankelijk van variant	• Meeste sub-varianten hebben ook negatieve gevolgen recyclers en toename export afval • Investeringsonzekerheid door minder afvalverbranding (o.a. wegvallen import en toename export) en lastenverzwaring • Druk vanuit Kamer en stakeholders om dekking deels elders te beleggen
4 Technische invulling blijft bestaan	• Geen wetswijziging nodig • Geen alternatieve dekking nodig • CO2-effect blijft behouden • Significante extra prikkel tot vermindering afvalverbranding	• Businesscase Nederlandse recyclers verslechterd verder • Risico op faillissementen AVI's • Lastenverzwaring voor burgers en bedrijven • Druk vanuit Kamer en stakeholders om aanpassing, risico op amendement BP27

Afweging 2: Indien alternatieve dekking benodigd is: welke alternatieve dekking dan?

Maatregelen werkgroep afvalsector

Geapprecieerd in bijlage 2: Ambtelijke conclusie dat op dit moment en naar de huidige inzichten geen voorstel gemakkelijk uitvoerbaar is én op een doeltreffende en doelmatige manier het doel behaald, zie bijgevoegde tabel voor de appreciatie.

Andere mogelijke maatregelen

Uitzondering mineraalwater in belasting op non-alcoholische dranken schrappen (2029) - 138 mln.: Heeft (licht) circulair effect. het ligt voor de hand dit te laten meelopen met de omzetting van deze belasting naar een suikerbelasting op basis van het suikergehalte van de drank.

Gewasbeschermingsmiddelenheffing – wordt verkend, LVVN geeft aan dit lastig te vinden samen met convenant gewasbeschermingsmiddelen.

Belastingvermindering in de energiebelasting toespitsen op huishoudens – 2029 – 406 mln., hierdoor wordt beoogd om de belastingvermindering alleen te laten gelden voor huishoudens met een aansluiting en niet meer voor m.n. bedrijven.

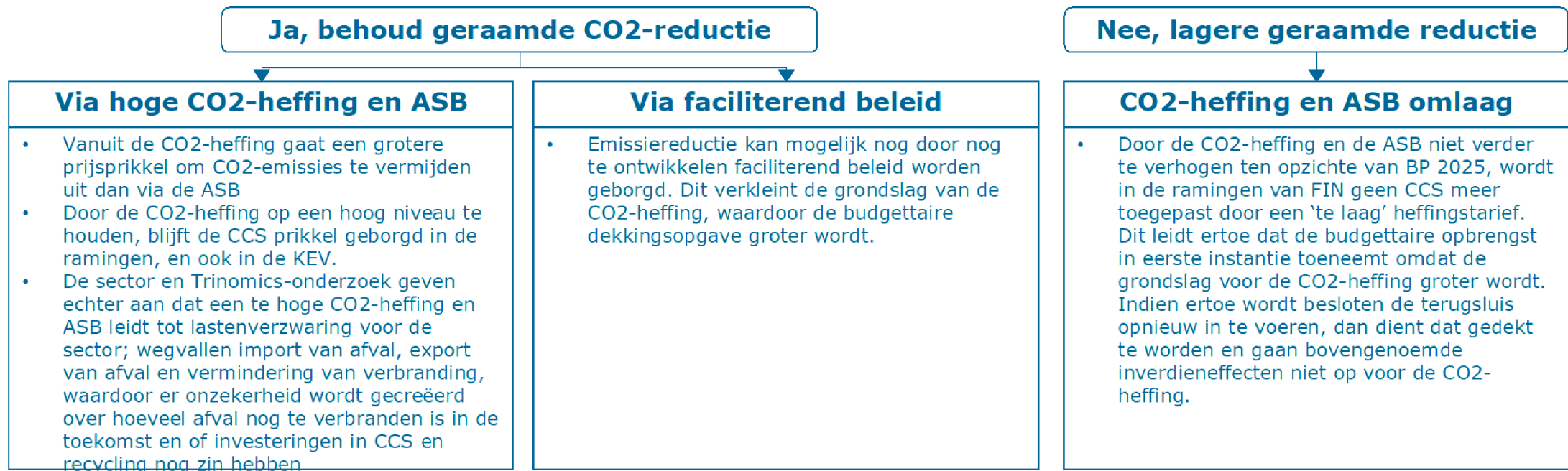
Heffing op zeer zorgwekkende stoffen – wordt nu verkend, begin juni eerste beeld kansrijkheid.

Aanpassing van de bestaande btw-tarieven - Door het algemene tarief te verhogen met 0,5% en het verlaagde tarief te verlagen met 0,5% wordt structureel ~€1,1mrd extra opgehaald.

Afweging 3: Wilt u vasthouden aan de CO2-reductie (in de raming)?

De grondslag van de CO2-heffing en de ASB is 1-op-1 gerelateerd aan geraamde CO2-uitstoot. Een kleinere grondslag voor heffingen betekent in de raming minder opbrengsten, hogere tarieven om gelijke opbrengsten te borgen, maar hogere CO2-emissiereductie

Afweging 4: Wilt u de tarieven verhogen van de ASB, CO2-heffing en/of de terugsluis inzetten?

	Uitleg instrument	Belangrijkste overwegingen
1 Afvalstoffen- belastingtarief niet verhogen	- Afvalstoffen die worden gestort, verbrand worden belast met één tarief: van 40,85 per ton nu, oplopend naar 117,1 (2035) in BP26. - Export van afvalstoffen naar buitenlandse AVI's valt ook onder de heffing	- Doordat export belast is, heeft verhoging van tarief van de ASB een kleiner effect op de export van afval t.o.v. CO2-heffing - Tarief BP26 is verdrievoudigd t.o.v. BP25.
2 CO2-heffing niet aanscherpen	- AVI's betalen alleen over het fossiele deel van hun uitstoot CO2-heffing industrie (ongeveer 1/3 van de uitstoot). - In BP26 loopt het tarief op van 103,66 nu naar 304 eu/ton CO2 in 2030 en dispensatierechten worden afgebouwd naar 0 in 2033.	- Bij het laten vervallen van de verhoging (technische dekking) is er een reëel risico dat CCS wegvalt. - Lastenverzwaring via CO2-heffing zorgt voor meer concurrentievervalsing t.o.v. het buitenland (export niet belast) dan lastenverlichting via ASB
3 Terugsluis afschaffen	- Momenteel bestaat er een terugsluis van de CO2-heffing opbrengsten bij AVI's naar het Klimaatfonds richting de circulaire economie. - Dit wordt afgeschaft in de technische invulling uit BP26.	- Te dekken gat wordt kleiner bij afschaffing - Bij behoud komen meer middelen vrij voor de circulaire economie - Indien beperkt alternatieve dekking gevonden wordt, dient dit dus in het tarief van de ASB of de CO2-heffing gedekt te worden

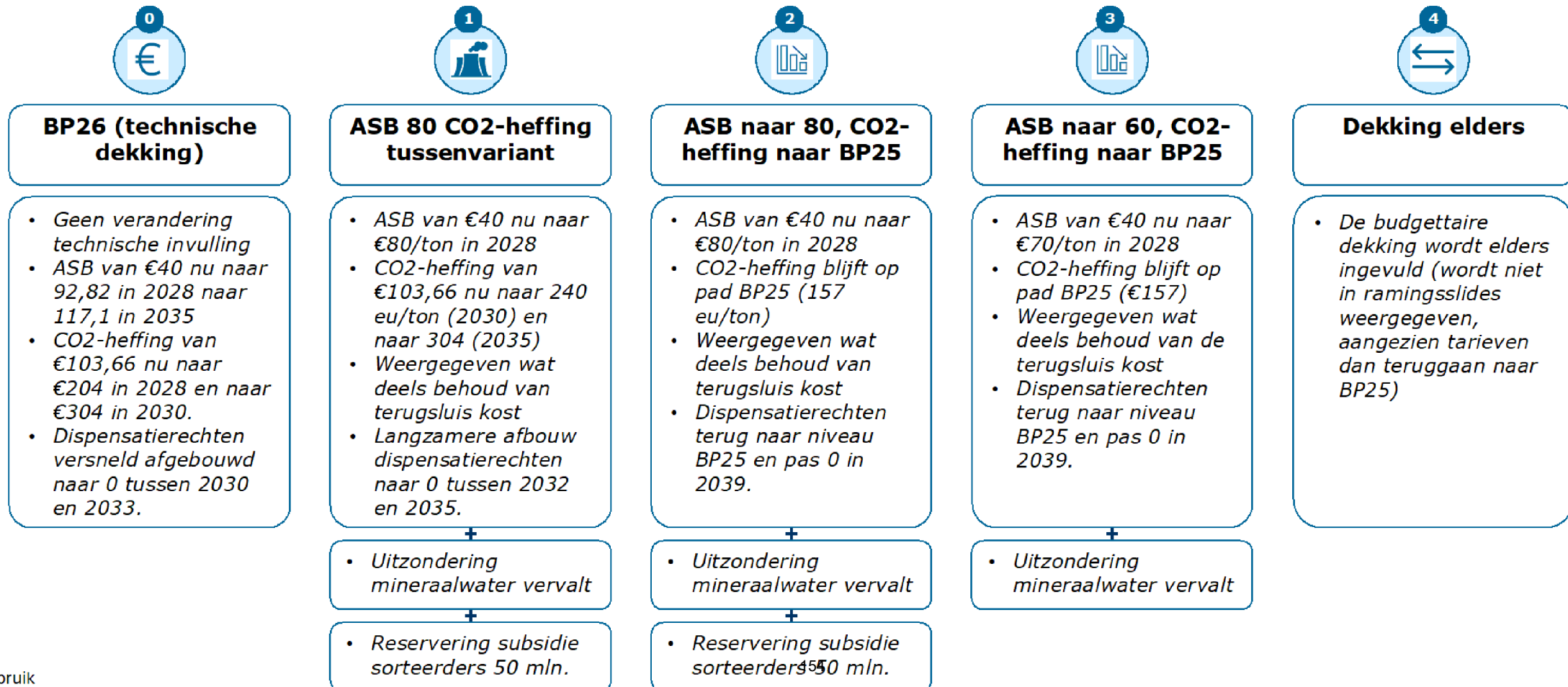

Afweging 5: aanpalende beleidsontwikkelingen die kunnen dienen als faciliterend beleid

Ingebrachte maatregel	Beschrijving maatregel	Rationale maatregel	Appreciatie
Afnameverplichting certificaten biogene CCS AVI's door markt	Geeft marktwaarde aan bio-CCS credits door afnameverplichting in te voeren. De rationale is het aantrekkelijker maken van CCS-investeringen (aanvulling op de SDE++)	Versterken businesscase CCS	Maatregel moet ambtelijk nog nader uitgewerkt worden. Er zit spanning tussen duurzaamheidskader bio-grondstoffen enerzijds en ambities permanente koolstofverwijdering anderzijds m.b.t. inzet bio-CO ₂ .
Subsidie sorteerdere	Aparte subsidieregeling voor sorteerdere	Compensatie van meerkosten verwerking sorteeresidu	Wordt ambtelijk nog nader uitgewerkt i.s.m. staatssteunjurist
Maatregelen waarover niet nu een besluit genomen wordt			
Producenten financieel verantwoordelijk maken voor restafval via UPV	Producenten die bij een producentenorganisatie zijn aangesloten betalen de volledige kosten van de inzameling en verwerking van hun producten bij deze maatregel door ze ook financieel verantwoordelijk te maken voor de verwerking van al hun producten in het restafval. Momenteel zijn producenten alleen verantwoordelijk zijn voor gescheiden inzamelsystemen en eventuele overige UPV-doelstellingen.	Verschuiving (deel)kosten van afvalverbranding van gemeenten/burgers naar bedrijven/consumenten.	Voorstel wordt meegenomen in de doorontwikkeling van UPV. Besluitvorming voorzien eind 2026 door MKGG. Keuze om dit wel/niet te doen volgt uit principiële rolverdelings-vraagstuk tussen producenten en gemeenten bij UPV verpakkingen&OPK, textiel, luiers
Capaciteitsvermindering AVI's door 1) veiling; of 2) normering	AVI's en onderzoek Trinomics geven aan dat o.a. door de fiscale maatregelen er onzekerheid ontstaat in de verbrandingsmarkt over de hoeveelheid toekomstige afvalverbranding in Nederland. Dit leidt tot onzekerheid bij AVI's ten aanzien van investeringen in CCS. Door vanuit de overheid regie te nemen en capaciteit uit de markt te nemen via veiling/normering kan onzekerheid weg worden genomen.	Verminderen investeringsonzekerheid door duidelijkheid te geven over de hoeveelheden te verbranden afval in de toekomst	De Beleidsvisie afvalverbranding kondigt aan dat verbrandingscapaciteit beter wordt afgestemd op de nationale behoefte. Momenteel worden opties hiertoe onderzocht. In de Intentieverklaring investeringszekerheid is de mogelijkheid tot effectieve sturing op capaciteit per 2040 opgenomen
Verplichten Diftar	Diftar bij gemeenten verplichten. Momenteel geldt niet in elke gemeente Nederland een door de burger gevoelde financiële prikkel om afval goed te scheiden en te beperken.	Verminderen afvalaanbod / kosten gemeenten afvalverbranding.	Dit vergt een lange implementatietijd aangezien sommige gemeenten hun inzamelinfrastructuur en communicatie nog niet op orde hebben.

Op basis van de deze keuzes hebben we illustratieve denkrichtingen uitgewerkt en geraamd

Nuloptie - Basispad technische dekking

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ASB-tarief	40,85	92,82	95,29	124,20	112,98	105,68	101,56	109,28	117,10
CO2-heffing	154	204	254	304	304	304	304	304	304
Opbrengst pakket BP26	110	473	583	583	583	583	583	583	583
Δ Fossiele CO2-uitstoot t.o.v. BP25 (Mton)	-0,07	-0,27	-0,31	-0,97	-1,04	-1,11	-1,18	-1,27	-1,35

Variant 1 – ASB naar 80 en CO2-heffing naar 240 in 2030 (wel CCS in raming) - (tarieven geïndexeerd)

- ASB gaat naar 80 eu/ton
- CO2-heffing 240 eu/ton (2030) naar 304 (2035)
- Dekking via mineraalwater afschaffing en reservering budget subsidie sorteerdors
- Weergegeven wat deels behoud van terugsluis kost
- Langzamere afbouw dispensatierechten naar 0 tussen 2032 en 2035.

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040 /struc
ASB-tarief eu/ton	40,85	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Tarief CO2-heffing eu/ton	138	172	206	240	253	265	278	291	304	304	304	304	304	304
Opbrengsten afschaffen uitzondering mineraal-water (mln.)			138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138
Kosten reservering subsidie sorteerdors kosten (mln.)			-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Δ Budgettair effect t.o.v. BP26 (mln.)	-8	-96	-40	5	53	-82	-42	-5	21	5	-11	-11	-11	-11
Δ Fossiele CO2-uitstoot t.o.v. BP26 (mln.)	0	0,02	0,02	0,58	0,65	0,18	0,2	0,24	0,27	0,23	0,18	0,18	0,18	0,18
Δ Budgettair effect incl. behouden halve terugsluis t.o.v. BP26 (mln.)	-47	-165	-151	-149	-115	-197	-184	-168	-157	-159	-175	-175	-175	-175

Variant 2 – ASB naar 80 en CO2-heffing naar BP25 (geen CCS in raming) - (tarieven geïndexeerd)

- ASB 80 eu/ton afval
- CO2-heffing blijft op pad BP25 (157 eu/ton)
- Dekking via mineraalwater afschaffing en reservering budget subsidie sorteerdors
- Er wordt weergegeven wat deels behoud van de terugsluis kost
- Dispensatierechten terug naar niveau BP25 en pas 0 in 2039.

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040 /struc
ASB-tarief eu/ton	40,85	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
CO2-heffings-tarief eu/ton	117	130	143	157	157	157	157	157	157	157	157	157	157	157
Opbrengsten afschaffen uitzondering mineraal-water (mln.)			138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138
Kosten reservering subsidie sorteerdors (mln.)			-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Δ Budgettair effect (mln.)	-2	-92	-65	-55	-22	-8	-8	1	11	23	35	47	50	50
Δ Fossiele CO2-uitstoot (mln.)	0,05	0,12	0,17	0,77	0,84	0,91	0,98	1,06	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Δ Budgettair effect incl. behouden halve terugsluis (mln.)	-42	-155	-145	-167	-141	-132	-137	-133	-129	-122	-116	-109	-108	-108

Variant 3 – ASB naar 60 + Co2-heffing naar BP25 - (tarieven geïndexeerd)

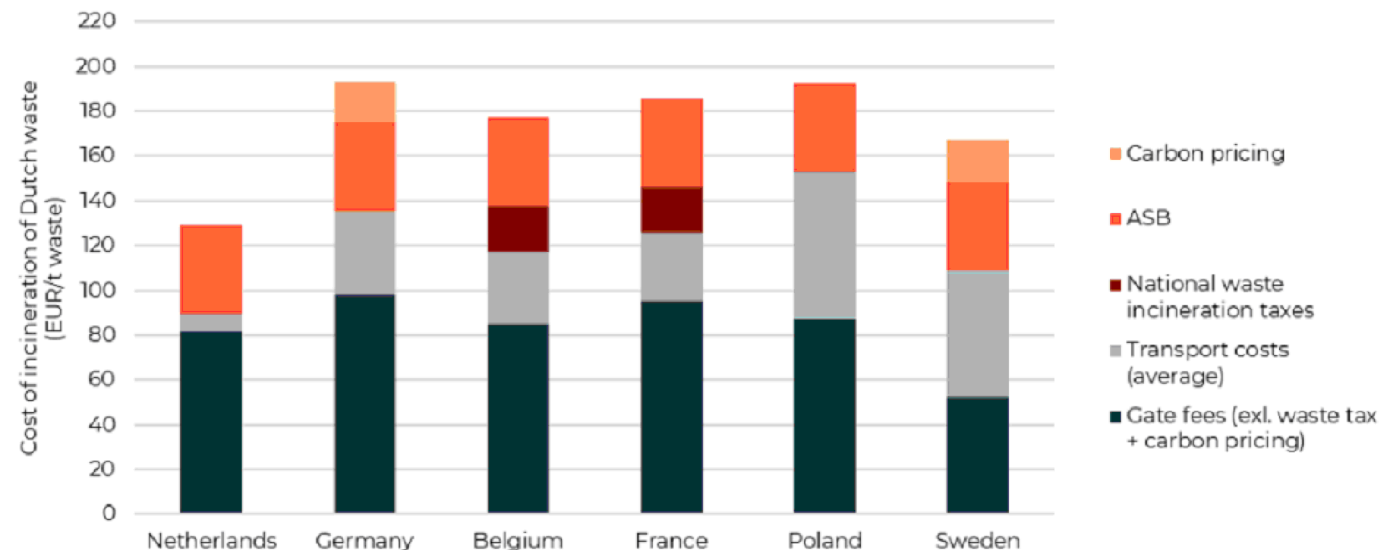
- ASB 60 eu/ton afval
- CO2-heffing blijft op pad BP25 (157 eu/ton)
- Dekking via mineraalwater afschaffing.
- Geen reservering subsidie sorteerdors.
- Er wordt weergegeven wat deels behoud van de terugsluis kost
- Dispensatierechten terug naar niveau BP25 en pas 0 in 2039.

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040 /struc
ASB-tarief eu/ton	40,85	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Tarief CO2-heffing eu/ton	117	130	143	157	157	157	157	157	157	157	157	157	157	157
Opbrengsten afschaffen uitzondering mineraal-water (mln.)			138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138
Δ Budgettair effect t.o.v. BP26 (mln.)	0	-209	-127	-110	-78	-64	-63	-54	-44	-32	-20	-8	-4	-4
Δ Fossiele CO2-uitstoot t.o.v. BP26 (mln.)	0,06	0,15	0,21	0,81	0,88	0,95	1,03	1,11	1,19	1,19	1,19	1,19	1,19	1,19
Δ Budgettair effect incl. behouden halve terugsluis t.o.v. BP26 (mln.)	41	66	93	116	122	128	133	138	143	149	154	160	161	161

Bijlage: vergelijking verbrandingskosten - In 2025 was het goedkoopste om Nederlands afval hier te verbranden volgens Trinomics

Vergelijking verbrandingskosten (incl. transportkosten naar andere landen) in 2025, uit onderzoek Trinomics

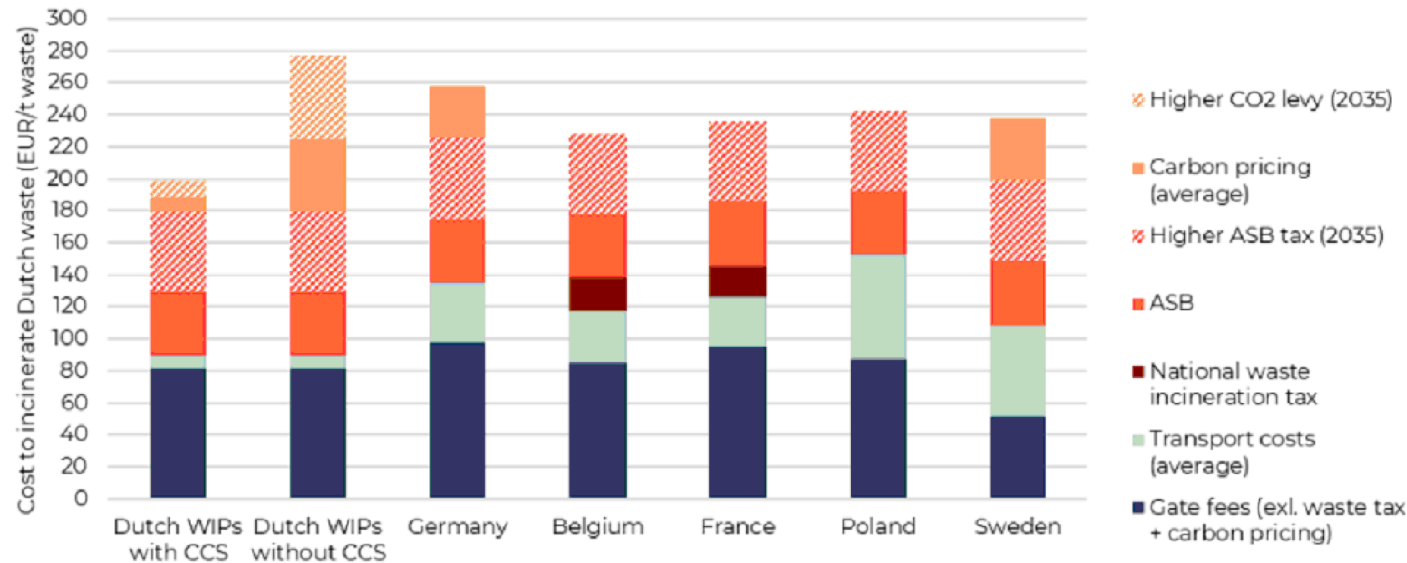
**The total cost does not include the collection cost for waste, which would be the same for all Dutch waste, whether it be incinerated domestically or abroad.*

- > Op basis van het onderzoek van Trinomics is het op dit moment het gemiddeld het meest kosteneffectief voor Nederlandse afvalbeheerders om hun afval naar Nederlandse AVI's te sturen.
- > Extra transportkosten naar andere landen zijn een belangrijke factor (+20-60 EUR/ton afval), en het feit dat de ASB geldt voor al het afval inclusief export.
- > Bovendien profiteren Nederlandse AVI's momenteel van dispensatierechten in de CO2-heffing voor bijna alle emissies, waardoor de effectieve CO2-heffing nul is.

Bijlage: vergelijking verbrandingskosten - In 2035 is het afhankelijk van de toepassing van CCS waar afval verbrand wordt volgens Trinomics

Vergelijking verbrandingskosten (incl. transportkosten naar andere landen) in 2035, uit onderzoek Trinomics

- > Als Nederlandse AVI's veel CCS gaan toepassen tegen 2035, is de effectieve CO2-prijs per ton afval veel lager.
- > In dit geval blijft het verbranden van afval in eigen land economisch het meest aantrekkelijk.
- > Aan de andere kant, als er beperkte toepassing van CCS is, worden de kosten van verbranding van afval in Nederland duurder dan het afval naar het buitenland sturen voor verbranding.
- > De mate waarin CCS kosteneffectief toegepast kan worden hangt sterk af van de locatie van de AVI. AVI's in de buurt van de zee of Aramis hebben over het algemeen een betere business case voor CCS dan AVI's in het binnenland.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

DGFZ

Persoonsgegevens

nota

Update pseudo-eindheffing, geleidelijker ingroeipad
youngtimerregeling en greentimer-regeling

Datum

2 juni 2026

Notanummer

2026-0000247997

Bijlagen

geen

Aanleiding

Aan de Tweede Kamer is toegezegd dat u voor de zomer een brief stuurt over 1) eventuele aanpassingen aan de pseudo-eindheffing, 2) mogelijkheden voor een geleidelijker afbouwpad van de youngtimerregeling en 3) de mogelijke introductie van een greentimerregeling. In deze nota wordt u geïnformeerd over de stand van zaken en leggen we een aantal keuzes t.a.v. de pseudo-eindheffing en de youngtimerregeling ter akkoord aan u voor. Uw input zullen we daarna verwerken in een Kamerbrief, die eind volgende week ter akkoord aan u wordt voorgelegd en voorafgaand aan het CD fiscaliteit (24 juni) moet worden verzonden.

Beslispunten

gesprek met sector afwachten

Pseudo-eindheffing

1. Wij adviseren om de volgende aanpassingen van de pseudo-eindheffing fossiele auto's (pefa) op te nemen in het Belastingplanpakket 2027, bent u daarmee akkoord? Hiermee wordt deels een oplossing geboden voor de door de sector aangedragen knelpunten, zonder dat de effectiviteit van de regeling wordt ondergraven. Onderstaande 4 maatregelen hebben geen budgettair effect, vanwege het klein aantal auto's waarvoor het gevolgen heeft en omdat de oorspronkelijke raming niet altijd op dit detailniveau is opgesteld.
 - a. Bij schade, reparatie, onderhoud en bandenwissel van de vaste auto geldt geen pefa voor het vervangende vervoer. Vanuit de uitvoering wordt hierbij geadviseerd een maximumperiode van 5 tot 10 kalenderdagen per keer te hanteren. Hiermee wordt voor het grootste deel van alle tijdelijke vervangingen tegemoet gekomen aan de wens van de sector om in deze situaties pefa te voorkomen, terwijl tegelijkertijd het risico op ontwijkconstructies (misbruik) zoveel mogelijk wordt beperkt.
 - b. Bij terbeschikkingstelling van een auto voor niet langer dan één kalenderdag geldt de pefa niet. Hierdoor geldt de pefa in veel gevallen van incidenteel gebruik niet, zoals het gebruik van een deelauto en incidentele huur. In dit geval is het overgangsrecht vaak niet van toepassing en leidt het uitzoeken of en zo ja in welke mate sprake is van verschuldigde pefa tot een onevenredige administratieve last. Deze toevoeging is nog niet afgestemd met de Belastingdienst en dus nog niet door de Belastingdienst beoordeeld.

- c. Het overgangsrecht wordt verlengd tot 1 januari 2031, i.p.v. tot 17 september 2030. Vanuit de sector is aangegeven dat het administratief eenvoudiger is om aan te sluiten bij de start of het einde van een kalenderjaar. De wijziging voor nog in gebruik zijnde voor privédoeleinden terbeschikkinggestelde fossiele auto's vinden niet gedurende het jaar plaatsvindt.
- d. Er wordt een aparte vrijstelling voor lesauto's geïntroduceerd. Deze toevoeging is nog niet afgestemd met de Belastingdienst en dus nog niet door de Belastingdienst beoordeeld.

Youngtimerregeling

2. Bent u akkoord om onderstaande opties op te nemen in de brief aan de TK? Ambtelijk zien we op dit moment geen aanleiding om aanpassingen te doen aan het afbouwpad van de youngtimerregeling. Daarom adviseren wij deze opties open neer te leggen aan de TK.
 - a. Auto's die uiterlijk op 31 december 2010 (op 1-1-27 ten minste 16 jaar) voor het eerst in gebruik zijn genomen blijven voor altijd in de youngtimerregeling. Voor auto's met een later bouwjaar geldt de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar.
 - b. Auto's die uiterlijk op 31 december 2010 (op 1-1-2027 ten minste 16 jaar) voor het eerst in gebruik zijn genomen, mogen tot 31 december 2031 gebruik blijven maken van de youngtimerregeling. Daarna gaan ze onder de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar vallen. Voor auto's met een later bouwjaar geldt de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar.
 - c. Leeftijdsgrens op 16 jaar houden.
 - d. Leeftijdsgrens per 2027 naar 17 jaar, per 2028 naar 20 jaar en per 2032 naar 25 jaar.

Tabel 1: Budgettaire effect opties, in mln euro (+ = saldoverbeterend)

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Struc	Struc jaar
Optie 1	-59	-18	-14	-11	-9	-7	-5	-4	2036
Optie 2	-59	-18	-14	-11	-9	2	-4	-4	2033
Optie 3	-72	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	2028
Optie 4	-59	2	-15	-15	-15	4	-4	-4	2033

Actieve openbaarmaking

3. Bent u akkoord met het openbaar maken van voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Toelichting

Aanpassingen pseudo-eindheffing

- Na het vorige gesprek met u hebben we een rondetafelgesprek met de betrokken stakeholders georganiseerd. Tijdens dit gesprek hebben alle stakeholders de gelegenheid gekregen om nog een keer hun knelpunten onder de aandacht te brengen en hebben wij een eerste ambtelijke reflectie gegeven.

- Voor een deel van de aangedragen knelpunten adviseren wij om deze te mitigeren door de regeling aan te passen, dan wel door een aanvullende toelichting in de Kamerbrief hierover die binnenkort aan u wordt voorgelegd. Voor een deel adviseren wij niet tegemoet te komen aan de genoemde knelpunten. Hieronder gaan we op deesignaleerde knelpunten in.

Knelpunten in relatie tot het overgangsrecht

- Een groot deel van de aangedragen knelpunten gaan over het overgangsrecht. Het overgangsrecht houdt in dat fossiele personenauto's tot 17 september 2030 geen pefa hoeven te betalen, als werkgevers deze auto's vóór 1 januari 2027 voor het eerst ter beschikking hebben gesteld aan een van hun werknemers.
- Dit werkt goed voor de "vaste leaseauto", maar in een aantal gevallen kan geen gebruik worden gemaakt van het overgangsrecht. Het gaat om:
 - Vervangend vervoer bij onderhoud, reparatie etc.
 - Situaties waarin werknemers van werkgever wisselen of bij verschuivingen binnen een concern.
 - Tijdelijk vervoer, zoals deel- en huurauto's: dit zijn telkens andere auto's, dus zullen in de praktijk pas na 1 januari 2027 "voor het eerst" ter beschikking worden gesteld en dus pefa moeten betalen.
- Voor tijdelijk vervoer wordt vaak gebruik gemaakt van huurauto's. Deze sector ziet een aantal knelpunten: 1. de vloot van deze 'flexibele schil' zal uitgebreid moeten worden (andere behoeften vanuit particulieren dan vanuit bedrijven), dit is kostbaar; 2. netcongestie, waardoor onvoldoende laadcapaciteit beschikbaar is voor verhuur- en leasemaatschappijen (groot deel van huurauto's zou al per 2027 elektrisch moeten zijn); en 3. als de pefa van toepassing is (mede ter beschikking gesteld voor privédoeleinden), leidt dit tot een administratieve last voor werkgevers van werknemers die gebruikmaken van een vervangende fossiele auto.

Vervangend vervoer bij onderhoud of reparatie

- Een groot deel van de incidentele verhuur aan bedrijven ziet op vervangend vervoer bij schade, reparatie, onderhoud en bandenwissel van de vaste auto.
- In dit geval maakt de werkgever geen bewuste keuze om een fossiele personenauto ter beschikking te stellen, maar moet hij toch pefa betalen als de vervangende auto fossiel is. Er is bovendien sprake van dubbele pefa als de vaste personenauto ook fossiel is en privé wordt gebruikt. Dit wordt door de sector als onrechtvaardig gezien. We begrijpen van de sector dat onderhoud en reparatie gemiddeld binnen 7 dagen plaatsvindt. De Belastingdienst hanteert voor een soortgelijke regeling in de 'regeling bijtelling voor privégebruik' een grens van 5 dagen.
- Om aan de sector tegemoet te komen kunt u voorstellen bij tijdelijke vervanging van een 'vaste' auto, vanwege schade, reparatie, onderhoud of bandenwissel de vervangende auto uit te sluiten van de pefa, waarbij deze uitzondering geldt voor een periode van maximaal 5-10 dagen. In overleg met de uitvoering en de sector wordt gekeken welk exact aantal dagen een passend maximum is.

Incidentele huur/tijdelijk vervoer

- De sector benoemt als aanvullend knelpunt het verschuldigd zijn van pefa voor een gehele maand als een bedrijf voor tijdelijk gebruik een huur- of deelauto

ter beschikking stelt aan een werknemer. Als dit een fossiele personenauto is en deze auto voor privégebruik ter beschikking staat, is de pefa verschuldigd.

- Om deze groep deels tegemoet te komen, adviseren we om bij een terbeschikkingstelling van een (fossiele) personenauto door een werkgever voor een periode van niet langer dan één kalenderdag¹ de pefa niet te laten gelden. Hierdoor geldt de pefa in veel gevallen van incidentele terbeschikkingstelling niet, zoals het tijdelijke gebruik voor woon-werkverkeer of kort mede gebruik van een huurauto voor privédoeleinden. Bijvoorbeeld een medewerker die met de trein naar het werk gaat en de deelauto gebruikt voor de laatste kilometers, een werknemer die dienstauto pakt om zijn zakelijke telefoon op te halen, of om een collega naar de dokter te brengen die onwel is geworden. Dit levert een verlaging van administratieve lasten op.
- Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan het kritiekpunt dat de pseudo-eindheffing op maandbasis verschuldigd is en niet pro rata moet worden toegepast. In de huidige situatie betekent één dag ter beschikking stellen dat voor een hele maand pefa moet worden betaald, dat is bij deze aanpassing niet meer het geval.
- Met deze oplossing gaat u niet helemaal mee met de wens van de sector, die het liefst al het tijdelijk vervoer volledig wil vrijstellen. Bijvoorbeeld door uit te gaan van de eerste toelating van de auto in plaats van eerste terbeschikkingstelling. Hierdoor is het overgangsrecht op veel meer auto's van toepassing. Dit zou namelijk betekenen dat t/m 2030 werkgevers geen pefa hoeven te betalen als ze een fossiele personenauto aanbieden, met een bouwjaar van voor 2027. We verwachten dat dit de effectiviteit van de regeling ernstig zal ondermijnen, omdat de nieuwe elektrische auto dan moet concurreren met jong gebruikte fossiele auto's. Dit raden we daarom af. Hetzelfde geldt voor het uitzonderen van een langere periode – bijvoorbeeld een tijdelijke ter beschikking stelling van een week. Dit leidt al snel tot ongewenste uitwijkconstructies, wat de effectiviteit van de regeling ondermijnt.
- De Belastingdienst verwacht dat met deze uitzondering enig oneigenlijk gebruik zal optreden. DGFZ verwacht dat dit mee zal vallen, aangezien de fossiele auto's niet tot een volgende dag mee naar huis genomen kunnen worden zonder dat de pefa verschuldigd is. Bovendien zal bij privégebruik, net als nu, wel een bijtelling van toepassing zijn voor de werknemer.

Concernregeling

- Verder wordt door de sector aandacht gevraagd voor de concernregeling.
- Wat als belangrijk knelpunt werd ervaren is dat bij fusies en overnames het overgangsrecht niet zou gelden. Deze aanname is echter onjuist. Dit zal in de kamerbrief expliciet worden toegelicht.
- Ten aanzien van de andere knelpunten ten opzichte van concerns (wisseling werkgever en pool/voorloopauto's), zie ook de voorgaande nota, adviseren wij conform deze nota geen aanpassingen voor te stellen.

Overige knelpunten

- De sector gaf aan het ongewenst te vinden dat het overgangsrecht halverwege een maand/het jaar wordt beëindigd (is momenteel 17 september 2030). Om hieraan tegemoet te komen adviseren wij u het overgangsrecht te verlengen tot 1 januari 2031, zodat de wijziging voor betreffende fossiele auto's niet

¹ Deze uitzondering geldt dus niet als een werknemer de fossiele auto mee naar huis neemt om deze de volgende dag (nogmaals) te gebruiken.

gedurende het kalenderjaar plaatsvindt. Dit is een administratieve lastenverlichting.

- Ook voor het knelpunt van lesauto's is opnieuw aandacht gevraagd. Het gaat dan om het feit dat deze sector (nog) geen keuze heeft om volledig over te gaan op nulemissieauto's, omdat leerlingen anders geen volwaardig rijbewijs kunnen krijgen. De sector benoemt dat ze zich ervan bewust zijn dat werkgevers in principe kunnen voorkomen dat zij de pefa verschuldigd zijn. Echter kunnen in de praktijk situaties ontstaan waardoor woon-werkverkeer of privékilometers niet helemaal is te voorkomen. Dit leidt bovendien tot een grotere administratieve druk, om zoveel mogelijk te bewijzen dat de auto alleen zakelijk is gebruikt. Om deze groep tegemoet te komen, kunt u een expliciete vrijstelling voor deze groep overwegen.
- Daarnaast is gevraagd om een hardheidsclausule in geval elektrificatie vanwege netcongestie. Wij adviseren hieraan niet tegemoet te komen. Hoewel het kan voorkomen dat werkgevers niet alle laadfaciliteiten kunnen bieden die zij willen, geldt de pefa alleen als ook sprake is van terbeschikkingstelling voor privédoeleinden. In die gevallen zal een auto vaak mee naar huis worden genomen en kan gebruik worden gemaakt van het landelijk dekkende netwerk.
- Er leven wat vragen over de toepassing van de pefa in situaties waarin een ander land ook heffingsrecht heeft over het arbeidsinkomen. Deze toelichting kunnen wij opnemen in de kamerbrief.
- Tot slot bestaat er onduidelijkheid over het gebruik van een taxi. In de Kamerbrief zullen wij verduidelijken dat het gebruik van een taxi als passagier niet direct tot het ter beschikking stellen van een auto leidt. Dit is anders als een werknemer altijd een auto met chauffeur tot zijn beschikking heeft (maar dan is ook niet meer sprake van een taxi).

Youngtimerregeling

Amendement Belastingplan 2025 en verzoek om ander afbouwpad

- De youngtimerregeling houdt momenteel in dat voor auto's die meer dan 16 jaar geleden voor het eerste in gebruik zijn genomen, een bijtellingspercentage van 35% over de waarde in het economisch verkeer geldt, in plaats van 22% (of 25%) over de cataloguswaarde. Voor 2026 lag deze leeftijdsgrens op 15 jaar. Zonder aanpassing verschuift de leeftijdsgrens per 2027 naar 25 jaar.
- Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2026 heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen dat ertoe leidde dat per 1 januari 2026 'nieuwe' youngtimers (auto's die dit jaar de leeftijd van 15 jaar bereiken) geen gebruik meer kunnen maken van de youngtimerregeling² en dat de leeftijdsgrens voor het gebruik van de youngtimerregeling per 2027 verhoogd wordt naar 25 jaar.
- Dit leidt ertoe dat voor een groot deel van de gebruikers van een oudere auto per 2027 niet langer de (over het algemeen voordeligere) bijtelling van 35% over de waarde in het economisch verkeer van de auto geldt, maar de reguliere bijtelling van (meestal voor deze auto's) 25% van de cataloguswaarde.

² Dit effect wordt mede bereikt via een toezegging in een beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving. Uw voorganger heeft goedgekeurd dat auto's die vorig jaar (2025) de leeftijdsgrens van 15 jaar bereikten, dit jaar (2026) de youngtimerregeling nog mogen toepassen omdat zij geen mogelijkheid hadden op de aanpassing te anticiperen.

- Gebruikers en handelaren in youngtimers zijn hier niet blij mee:
 - Voor gebruikers is de youngtimerregeling een fiscaal gunstige regeling. Zij krijgen te maken met een lastenverhoging, omdat het duurder is om een soortgelijke auto privé te rijden of een nieuwe auto zakelijk te leasen.
 - Enkele tientallen autobedrijven zijn gespecialiseerd in youngtimers. Zij hebben al geïnvesteerd in een voorraad, waar ze nu hard op moeten afschrijven. Door de plotselinge verhoging van de leeftijdsgrens (naar 25 jaar per 2027) valt de zakelijke vraag naar de huidige groep youngtimers vrijwel helemaal weg. Voor de toekomst moeten ze daarnaast overstappen op een ander bedrijfsmodel.
- Opvolgend heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen van de leden Grinwis en Oosterhuis waarin wordt opgeroepen om een geleidelijker transitiepad uit te werken voor de youngtimerregeling.
- De wens voor een geleidelijker transitiepad is ingegeven om onbedoelde neveneffecten voor verkopers en gebruikers van youngtimers te voorkomen.
- Een meer geleidelijke versoering van de youngtimerregeling heeft budgettaire gevolgen die gedekt dienen te worden, zie hieronder.

Opties geleidelijker transitiepad versoeren youngtimerregeling

- Hieronder zijn verschillende varianten opgenomen voor aanpassing van versoering van de youngtimerregeling. Hierbij is de huidige situatie als uitgangspunt genomen; de youngtimerregeling is van toepassing op auto's die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. De motie van Grinwis en Oosterhuis wijkt hier vanaf en roept op rekening te houden met een leeftijdsgrens van 15 jaar.
 - Het is vanuit het perspectief van de ambitie om het wagenpark te vergroenen logisch om de youngtimers fiscaal evenwichtig te behandelen, zonder een bovenmatig fiscaal voordeel te bieden. Dat suggereert een aanzienlijk deel van de versoering blijft bestaan.
 - Het kabinet kan grofweg kiezen voor 1) een jaar extra overgangsrecht, 2) een langere periode van overgangsrecht (eerbiedigende werking of 3) een andere vaste aanpassing van de leeftijdsgrens om gebruik te kunnen maken van de youngtimerregeling. De varianten worden hierna verder uitgewerkt.
 - Variant 1 en 2 bieden het meest een oplossing voor de genoemde knelpunten, waarbij tegelijkertijd nog steeds de youngtimerregeling wordt afgebouwd. In deze varianten valt de bestaande groep youngtimers namelijk onder een ruim overgangsrecht, waardoor bestaande gebruikers niet worden geconfronteerd met een lastenverzwaring en autobedrijven meer tijd hebben om hun business model te veranderen.
 - Het meest verstrekkend is variant 3, waarin de leeftijdsgrens op 16 jaar blijft. Hiermee wordt de versoering van de youngtimerregeling de facto bijna volledig teruggedraaid. Andere varianten om de leeftijdsgrens aan te passen (zoals variant 4) bieden ons inziens maar beperkt een oplossing voor de aangedragen knelpunten en raden we af.
 - Elke optie is een verruiming waarvoor budgettaire dekking gevonden dient te worden.
1. Auto's die uiterlijk op 31 december 2010 (op 1-1-27 ten minste 16 jaar) voor het eerst in gebruik zijn genomen blijven voor altijd in de youngtimerregeling. Voor auto's met een later bouwjaar geldt de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar.
 - Rationale: Hiermee blijft de volledige groep auto's die vorig jaar in aanmerking kwam voor de youngtimerregeling (vanaf 15 jaar) voor altijd in de regeling.

De bestaande groep gebruikers krijgt niet te maken met een lastenstijging en autobedrijven hebben meer tijd om over te schakelen op ander bedrijfsmodel.

- Deze optie lijkt op de optie die de leden Grinwis en Oosterhuis in de motie opperen. Er zijn een paar verschillen:
 - In de motie werd verwezen naar 'ingangsjaar 2012', dus voor auto's die in 2027 de leeftijdsgrens van 15 jaar bereiken. Dan geldt de overgang echter ook voor nieuwe gevallen, die vorig jaar nog niet onder de youngtimerregeling vallen.
 - In de motie lijkt te worden bedoeld dat alle andere auto's voor altijd 22% bijtelling over de cataloguswaarde moeten betalen. Dit past minder bij de fiscale logica, omdat hiermee alle auto's die vanaf 2011 voor het eerst in gebruik zijn genomen 'voor altijd' een bijtelling van 22% (of 25%) over de cataloguswaarde verschuldigd zijn.
- Ambtelijke appreciatie: dit is een aanzienlijke verruiming en tegemoetkoming voor gebruikers van youngtimers – over het algemeen vrij vervuilende auto's – en kan als stimulans worden gezien om de komende jaren in dergelijke auto's te blijven rijden. Deze optie raden we daarom af.

2. Auto's die uiterlijk op 31 december 2010 (op 1-1-2027 ten minste 16 jaar) voor het eerst in gebruik zijn genomen, mogen tot 31 december 2031 gebruik blijven maken van de youngtimerregeling. Daarna gaan ze onder de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar vallen. Voor auto's met een later bouwjaar geldt de nieuwe leeftijdsgrens van 25 jaar.

- Rationale: hetzelfde als in variant 1, alleen wordt het overgangsrecht voor de bestaande groep beperkt tot 5 jaar.
- Een overgangsperiode van 5 jaar sluit aan bij een (lange) reguliere leaseperiode bij de terbeschikkingstelling van een nieuwe auto van de zaak. Waarbij voor deze overgangsperiode geen rekening wordt gehouden met de jaren waarin al gebruik wordt gemaakt van de betreffende auto, waardoor een dergelijke overgangsregeling als zeer ruim kan worden beschouwd.
- Ambtelijke appreciatie: dit is de meest geschikte maatregel om de bestaande groep youngtimers een overgangsregeling van een aantal jaar te geven. Vijf jaar is vrij ruim, dus overwogen kan worden om dit verder in te perken. Bijvoorbeeld tot twee/drie jaar, omdat op termijn een eventuele greentimerregeling ook alternatief kan bieden.

3. Leeftijdsgrens op 16 jaar houden

- *Rationale:* Hiermee wordt de versobering vrijwel volledig teruggedraaid. Het effect op de bestaande groep gebruikers is gelijk aan variant 1. Daarnaast kunnen ook nieuwe gevallen vanaf 16 jaar weer gebruik maken van de youngtimerregeling. Deze variant heeft met name meerwaarde voor de autobedrijven, want er zal met deze variant vraag blijven naar youngtimers. Ze hoeven hun voorraad niet af te schrijven en hun business model niet aan te passen.
- Ambtelijke appreciatie: deze optie raden we af. De youngtimerregeling pakt in de praktijk fiscaal voordelig uit, wat een onwenselijke stimulans geeft om in een oudere vervuilende auto rond te rijden. Met deze optie wordt de versobering van de youngtimerregeling vrijwel volledig teruggedraaid, waarmee deze stimulans in stand blijft.

4. Leeftijdsgrens per 2027 naar 17 jaar en per 2028 naar 20 jaar en per 2032 naar 25 jaar.

- **Rationale:** de verhoging van de leeftijdsgrens gaat geleidelijker, waardoor in 2027 een groot deel van de bestaande groep youngtimers nog gebruik kan maken van de youngtimerregeling. Ten opzichte van variant 1 en 2 is dit wel minder ruim: auto's die dit jaar pas 16 jaar zijn geworden, vallen volgend jaar eerst uit de regeling en komen er daarna weer in (zodra de auto 17 jaar is). Daarnaast gaat per 2028 alsnog een groot deel van de groep uit de youngtimerregeling. Deze variant heeft geen positief effect voor de autobedrijven.
- **Ambtelijke appreciatie:** deze optie raden we af. Het biedt namelijk geen volledige oplossing voor de bestaande groep gebruikers en het effect voor autobedrijven is ook beperkt. Bovendien heeft deze optie als gevolg dat een aantal autogebruikers in een relatief korte periode te maken krijgen met jobbeleid (afwisselend is de youngtimerregeling wel/niet van toepassing). Dit gebeurt niet als – net als dit jaar – wordt geregeld dat ook deze groep volgend jaar onder de youngtimerregeling mag blijven vallen.

Tabel 1: Budgettair effect opties, in mln euro (+ = saldoverbeterend)

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Struc	Struc jaar
Optie 1	-59	-18	-14	-11	-9	-7	-5	-4	2036
Optie 2	-59	-18	-14	-11	-9	2	-4	-4	2033
Optie 3	-72	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	2028
Optie 4	-59	2	-15	-15	-15	4	-4	-4	2033

Dekkingsopties

- Binnen de bijtelling zien we geen dekkingsmogelijkheden.
- Vanuit de branche is voorgesteld om het bijtellingspercentage voor youngtimers beperkt te verhogen (5-10%punt). Het bijtellingspercentage heeft echter als doel om bij benadering het genoten privévoordeel van de auto forfaitair vast te stellen.
- Het is van belang om een verhoging van het tarief goed te kunnen onderbouwen, juist gelet op het doel hiermee het privévoordeel te benaderen.
- We adviseren daarom deze optie niet in te zetten als dekking, maar om nader onderzoek te laten doen of de huidige forfaits het genoten privévoordeel op basis van recente ontwikkelingen nog steeds voldoende weerspiegelen. Met deze insteek zijn afgelopen jaren verschillende andere forfaits in het belastingstelsel onderzocht. Ook de Algemene Rekenkamer adviseert om onder andere deze forfaits te actualiseren. Dit onderzoek zou aangekondigd kunnen worden in de brief en nemen we op in de Strategische Evaluatieagenda met beoogde afronding in 2027.
- Breder binnen het autodomein kan bijvoorbeeld worden gekeken naar het afschaffen van een bestaande vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting voor taxi's en naar het afschaffen van een korting in de motorrijtuigenbelasting voor G3-gasinstallaties.
- Daarnaast kan een beperkte verhoging van de vaste voet in de bpm worden overwogen. De vaste voet geldt voor elektrische en voor fossiele personenauto's. De maatvoering in onderstaande tabel is indicatief.

Tabel 2: Budgettaire effect dekkingsopties, in mln euro (+ = saldoverbeterend)

	2027	2028	2029	2030	2031	Struc	Struc jaar
Vrijstelling mrb taxi afschaffen	56	56	56	56	56	56	2031
Verlaagd mrb-tarief G3/Schoongas/CNG afschaffen	36	35	33	32	30	30	2031
Vaste voet bpm met 100 euro verhogen	44	44	44	44	44	44	2031

Juridische houdbaarheid verhogen bijtellingspercentage en aanpassen leeftijdsgrens

- De bijtelling is een forfaitaire benadering van het voordeel dat belastingplichtigen hebben van het voor privédoeleinden kunnen gebruiken van een auto van de zaak. Net als andere forfaits zit ook in dit forfait een juridische ruwheid.
- Per 1 januari 2017 is het algemeen bijtellingspercentage verlaagd van 25% naar 22% met name vanwege hogere brandstofprijzen en vaker voorkomende restricties op privégebruik. Voor youngtimers is het bijtellingspercentage per 1 januari 2010 per amendement verhoogd van 25% naar 35%. In de meeste gevallen betekent dit nog steeds een lage bijtelling. Het is de vraag of het bijtellingspercentage van 35% inderdaad een goede benadering is van het daadwerkelijke privévoordeel. Doordat dit percentage in de wet gekomen is per amendement is hier geen onderzoek naar gedaan.
- Als het kabinet zelf voorstelt het bijtellingspercentage voor youngtimers aan te passen om daarmee een meer geleidelijke versobering te dekken, dan dient het nieuwe percentage een juridisch houdbare hoogte voor een forfaitaire benadering te zijn. Een lager percentage dan het percentage dat past het werkelijke forfaitaire voordeel is mogelijk, hoger is juridisch niet houdbaar. Dit geldt ook voor het aanpassen van het algemene bijtellingspercentage.
- Het juridische aandachtspunt speelt ook ten aanzien van de leeftijdsgrens: Waarom zou het privévoordeel voor een auto van 15 jaar oud financieel heel anders uitpakken dan het privévoordeel voor een auto van 16 jaar oud? Als het kabinet voorstelt dit aan te passen, dient dit onderbouwd te worden. Ook kan gekozen worden alleen een grens in te bouwen voor auto's waarvan redelijkerwijs de cataloguswaarde niet meer achterhaald kan worden. Welke grens hiervoor logisch is, kan worden uitgevraagd bij de RDW. Voorheen werd hier de grens van 25 jaar voor aangehouden, maar dat is inmiddels verouderde informatie.
- Overigens geldt voor beide percentages dat het gaat om een voordeel van *ten minste* het genoemde bijtellingspercentage. Dit betekent dat als het werkelijke voordeel hoger is dan het met het bijtellingspercentage berekende voordeel, het hogere voordeel als loon in aanmerking moet worden genomen. Het is niet onaannemelijk – met name bij youngtimers – dat het voordeel in de praktijk inderdaad hoger is dan uit de voorgaande berekening volgt. De bewijslast hiervoor ligt bij de inspecteur.

Greentimerregeling

- Vanuit de sector wordt aandacht gevraagd voor de export van zakelijke elektrische auto's na afloop van de leasetermijn. De eerste resultaten van het onderzoek laten zien dat een relatief groot aandeel van de elektrische auto's die uit de lease komen worden geëxporteerd in plaats van dat ze doorstromen

naar de tweedehands markt. De import van 2^e hands elektrische auto's blijft daarentegen beperkt. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat deze auto's te duur zijn voor de particuliere markt of dat de auto's niet aan de wensen van de particuliere markt voldoen (bijv. te weinig actieradius of geen laad mogelijkheid.).

- Er is door de sector daarom voorgesteld om een greentimerregeling te introduceren. Dit is een nieuwe bijtellingskorting specifiek voor elektrische auto's ouder dan vijf jaar. De gedachte is dat deze auto's hierdoor langer in Nederland blijven doordat ze langer zakelijk gebruikt worden en na afloop van de 'verlengde lease' alsnog kunnen doorstromen naar de Nederlandse tweedehandsmarkt voor particulieren. In die tijd zou een auto dan circa 20% verder zijn afgeschreven waardoor de auto mogelijk wel de juiste prijs heeft voor de particuliere markt.
- Het introduceren van een greentimerregeling is in potentie een interessant idee, omdat hiermee elektrische auto's mogelijk langer voor de Nederlandse markt behouden kunnen worden. Op dit moment doen we hier nader onderzoek naar, zodat besluitvorming in augustus mogelijk is. Belangrijk onderdeel van het onderzoek is welke gedragseffecten kunnen worden verwacht en hoe groot de budgettaire derving naar verwachting zal zijn.
- We stellen voor om de eerste onderzoeksresultaten mee te sturen met de Kamerbrief. Hierover wordt u half juni uitgebreider geïnformeerd.

Politiek/bestuurlijke context

Met de Kamerbrief die in voorbereiding is is opvolging van de motie van leden Grinwis en Oosterhuis met de oproep opties te uit te werken voor een geleidelijk transitiepad voor de met het Belastingplan 2026 aangenomen (door hen ingediende) amendementen voor het versoberen van de youngtimerregeling. In dezelfde motie wordt ook verzocht om een greentimerregeling uit te werken voor elektrische auto's die na vier of vijf jaar vrijkomen uit de lease.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING – DONDERDAG 11 JULI 10:00-10:20 UUR
Aan

DG Fiscale Zaken
Directe Belastingen en
Toeslagen

de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Aanbieding petitie door Dutch Startup Association

Datum
7 juni 2026

Notanummer
2026-0000248894

Bijlage
petitie

Aanleiding

Vertegenwoordigers van de Dutch Startup Association (DSA) komen op 11 juni van 10:00 uur – 10:20 uur hun petitie aanbieden.

Kernpunten en toelichting

- De heren Persoonsgegevens komen namens DSA hun petitie aanbieden (bijlage).
- Op 5 juni hebben 396 personen/instellingen de petitie getekend. De DSA heeft een aantal bezwaren; vooral tegen box 3 en de vermogensaanwassystematiek. Zo heet de petitie "geen belasting op illiquide, papieren winst" en hebben de aanbieders meermalen per mail aangegeven met u in gesprek te willen gaan over box 3.
- In de petitie wordt onder andere aangegeven dat het nieuwe box 3 een direct risico vormt voor het toekomstige verdienvermogen en de strategische positie van Nederland. Zij geven de voorkeur aan een vermogenswinstbelasting.
- De DSA geeft verder aan dat een uitzondering voor startups is beloofd en dat het risico bestaat dat dit niet tijdig of voldoende geregeld zal zijn voordat de box 3-wetgeving in werking treedt. Zij roepen u op om de Wet werkelijk rendement box 3 te wijzigen zodat "een harde liquiditeitsklep" wordt ingebouwd voor illiquide vermogen. Hieronder wordt verstaan dat illiquide papieren winst pas wordt belast wanneer het liquide en verhandelbaar is.
- U kunt begrip uitspreken voor de wens om te komen tot een vermogenswinstbelasting voor alle vermogensbestanddelen in box 3.
- U kunt de zorgen op het punt van de startup en scale-up definitie naar verwachting wegnemen door aan te geven dat we, voordat sprake is van zo'n vermogenswinstbelasting, op koers liggen om de uitzondering voor startups en scale-ups in de Wet fiscale stimulering startups en scale-ups tijdig in werking te laten treden. Daarin worden de punten van de DSA geadresseerd. Ook wordt daarbij nauw samengewerkt met EZ en Techleap.
- De DSA heeft inbreng geleverd bij de internetconsultatie van genoemd wetsvoorstel, dus weet dat het voornemen is om dat wetsvoorstel met ingang van 1 januari 2027 in werking te laten treden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING – DONDERDAG 11 JUNI 15:00-15:30 UUR

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Adviesnota BWO CE 11/06

Datum
8 juni 2026

Notanummer
2026-0000251112

Bijlagen
1. Agenda BWO
2. Appreciatietabel
Werkgroep afvalsector
3. Eerder verzonden
nota ter voorbereiding op
BWO's

Aanleiding

- U (SFIN) heeft aanstaande donderdag 11 juni van (15:00 - 15:30) een BWO met MKGG over de alternatieve invulling van de technische invulling die belegd is bij de afvalsector.
- Er volgt op 24 juni een tweede BWO over dit onderwerp.
- Op basis van de uitkomsten van deze BWO's dient het pakket met mogelijke dekking in de augustusbesluitvorming ingebracht te worden.
- Op dinsdag 9 juni staat er een voorbespreking gepland voor dit BWO (12:00-12:30).

graag samen puzzelen op pakketje in de
gesprek

Advies agendapunt 2: Terugblik BO met afvalsector

- U kunt aangeven positief terug te kijken op het BO en aan de slag wilt gaan met het advies om het pakket te verlichten.
- U kunt daarnaast ingaan op de toezegging naar de sector om een nieuw BO te organiseren als er meer over de besluitvorming bekend is: het beeld is dat dit agendatechnisch zeer lastig wordt voor het reces, mede vanwege deze reden is het een overweging om dit BO op DG niveau te laten plaatsvinden.
- Tot slot kunt u benoemen dat er vanuit de sector een breed geluid kwam om ook flankerend beleid te voeren om de circulaire transitie te ondersteunen en het goed is dit mee te wegen bij de pakketkeuzes.

Advies agendapunt 3: Appreciatietabel voorstellen Werkgroep Afvalsector

- U kunt akkoord gaan met de appreciaties.

Advies beslispunt 4: Welke variant heeft de voorkeur

- U kunt aangeven dat de huidige (technische) dekking blijft staan, tot een alternatief is gevonden dat budgettair is gedekt.
- We adviseren in te zetten op een pakket dat ten minste de volgende elementen bevat en budgettair is gedekt:
 - We adviseren om vast te houden aan de beoogde structurele CO₂-reductie van het pakket, maar tegelijkertijd rekenschap te geven van het verminderde handelingsperspectief op korter termijn doordat de realisatie van Aramis is vertraagd. Dit kan door de oploep van de CO₂-heffing industrie met een paar jaar te vertragen naar 2035. Het heffingstarief loopt hierdoor in de eerste jaren minder hard op, maar eindigt in 2035 nog steeds op 304 euro/ton CO₂ zodat de structurele CCS prikkel behouden blijft.

- We adviseren daarnaast om de negatieve effecten van het pakket op de recyclingssector gericht aan te pakken via een nader uit te werken subsidieregeling voor recycling en uitsorteren van afval voor de periode 2027-2030 (onderdeel van alle varianten). Vanaf 2030 is de Europese bijmengverplichting van kracht wat de winstgevendheid voor de recyclingssector zou moeten vergroten en een subsidie overbodig maakt.
- Variant 1 voldoet aan bovenstaande punten en adresseert de belangrijkste knelpunten terwijl de budgettaire derving beperkt blijft. De tarieven voor de afvalstoffenbelasting zijn hier echter nog wel hoger, wat het risico op export wel groter maakt dan bijvoorbeeld 2.
- Gegeven de forse maatvoering van de afvalstoffenbelasting (ASB), kunt u daarnaast openstaan voor een beperkte verlaging van de ASB, zoals bijvoorbeeld in variant 2. Voorwaarde is wel dat hier dekking (140 mln. in variant 2) voor wordt gevonden, dit is echter ingewikkeld (zie volgend punt).
- We adviseren in te brengen dat voor alle pakketten concrete dekking moet worden uitgewerkt, anders is geen besluitvorming mogelijk. U kunt hierbij de volgende opmerkingen maken:
 - De huidige inventarisatie aan dekkingsopties volstaat niet, want de genoemde opties zijn of niet uitvoerbaar of kansrijk op korte termijn (heffing op waterverontreiniging, gewasbeschermingsmiddelenbelasting) of kennen raakvlak met andere dossiers (toespitsen belastingvermindering op huishoudens en afschaffen vrijstelling mineraalwater).
 - Uitgangspunt is scheiding van inkomsten/uitgaven. Voor dekking van de subsidie aan recyclers via de lastenkant van de begroting, moet de minister van Financiën goedkeuring geven om uitzondering te maken.
 - Ten aanzien van de heffing op waterverontreiniging kunt u wel aan MKGG aanbieden om een principeafpraak te maken om de heffingen ten aanzien van waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen in te voeren als deze op uitvoerbare manier kunnen worden vormgegeven. Indien uitvoerbaar, kan bezien worden of de opbrengst ingezet kan worden ten behoeve van het CE domein (gaat tegen scheiding inkomsten/uitgaven in).
- Tot slot adviseren we ook flankerend beleid uit te werken zoals ook werd aangegeven in het BO, naast de dekkingsopgave, zie hiervoor de toelichting.

Nadere toelichting agendapunt 4:

Aanpassing CO2-heffing AVI's

- Door vertraging van CO2-afvangproject Aramis zijn er voor AVI's minder mogelijkheden om op korte termijn CO2 te reduceren, dan vorig jaar gedacht.
- Laatste inschatting is dat Aramis in 2030 operationeel wordt, maar pas rond 2033 op volledige capaciteit draait. Dit betekent overigens niet dat AVI's in 2030 helemaal geen mogelijkheid hebben om CO2 te besparen: naar verwachting is er bijvoorbeeld beperkte CO2-opslagcapaciteit in het buitenland beschikbaar (o.a. AEB overweegt deze optie) en daarnaast daalt de CO2-uitstoot ook als minder wordt afval verbrand.
- Om rekenschap te geven van het verslechtert potentieel op korte termijn, is het ons inziens goed te verdedigen om het tarief van de CO2-heffing langzamer te laten oplopen (304 euro/ton CO2 in 2035 i.p.v. 2030) en het aantal dispensatierechten pas in 2035 naar nul te verlagen (i.p.v. per 2033). Hiermee blijft de structurele verduurzamingsprikkel in stand.

Dekkingsopties

- Alle geïnventariseerde dekkingsopties liggen vooralsnog moeilijk, omdat de maatregelen op korte termijn uitvoeringstechnisch niet mogelijk zijn, nadelige raakvlakken hebben met andere dossiers of beleidsmatig ongewenste effecten hebben.
- Binnen ambtelijk FIN denken we ook na over andere dekkingsopties, dan genoemd in de agenda. Hierbij kan bijvoorbeeld gekeken worden naar negatief geëvalueerde fiscale regelingen. Uitgangspunt is dat dekking zoveel mogelijk binnen het eigen domein plaatsvindt. Binnen het bredere IenW domein, gaat het bijvoorbeeld om een mrb-korting voor G3-gasinstallaties (opbrengst: 36 mln.) of de mrb-vrijstelling voor taxi's (opbrengst 56 mln.)

Heffingen op waterkwaliteit

- Alternatieve dekking kan ook worden gevonden in maatregelen gericht op de waterkwaliteit. Deze doelen liggen op dit moment niet binnen bereik. De maatregelen beogen naast een budgettaire opbrengst ook om de uitstoot van schadelijke stoffen naar water te verminderen. De opbrengst is echter niet met zekerheid in te boeken aangezien er een nadere verkenning nodig is naar de maatregelen. Deze maatregelen kunnen dus nu niet ingezet worden als dekking. Wel kan er een principeovereenkomst gesloten worden zoals in de advisering benoemd is over deze heffingen. Een verkenning heeft de volgende varianten naar voren gebracht:
 1. **Een gewasbeschermingsmiddelenheffing** met een structurele opbrengst van ca. € 70 miljoen vanaf 2030. Dit gaat om een nieuwe heffing voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen. Door met de tariefstelling aan te sluiten bij een bestaande EU categorisering van meest schadelijke stoffen is het minder schadelijke alternatief aantrekkelijker. Door de heffing te richten op importeurs en producenten is de verwachting dat deze qua vormgeving eenvoudig en uitvoerbaar is. Een eventuele nadere verfijning in de tariefsystematiek, bijvoorbeeld naar Deens model, zou in de toekomst kunnen worden verkend. Deze variant kan nader worden uitgewerkt bij onderzoek naar een mogelijke variant van een gewasbeschermingsmiddelenheffing, zoals door SFIN wordt aangekondigd in de beantwoording van SO vragen (ambtelijk afgestemd met LVVN).
 2. **Een heffing op zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).** Nadere uitwerking is nodig voor een bandbreedte van de opbrengst. Eerste indruk is dat deze heffing kan bijdragen aan een relevant deel van de taakstelling vanaf 2029. Dit gaat om een heffing op het lozen van ZZS op oppervlaktewater. Op dit moment wordt uitsluitend het lozen van zuurstofbindende stoffen belast. Uitstoot van stoffen met de hoogste impact is nog onbelast. Deze heffing kan worden gekoppeld aan de bestaande vergunningensystematiek en rapportageplicht voor de uitstoot van ZZS (via de ZZS-database). De kansrijkheid behoeft nadere beoordeling richting augustus.
 3. **Verhoging verontreinigingsheffing rijkswateren** met een structurele opbrengst van ca. € 36-90 miljoen. De bestaande verontreinigingsheffing rijkswateren ziet op de uitstoot van zuurstofbindende stoffen op rijkswateren en heeft een bestemmingsdoel (de middelen vloeien dus niet in de algemene middelen). Gedacht wordt aan een verhoging van die heffing, of een nieuwe heffing met dezelfde grondslag en systematiek, waarbij de (meer)opbrengsten niet aan het bestaande bestemmingsdoel worden toegekend maar worden gebruikt als invulling van de taakstelling. De heffing beperkt zich tot zuurstofbindende stoffen en is daarmee relevant voor de waterkwaliteit, echter de meest schadelijke stoffen (ZZS) blijven met deze variant buiten schot.

Flankerend beleid

- Het is belangrijk dat het beleidspakket netto een positieve prikkel geeft voor recyclers, om zo de circulaire economie te bevorderen.
- Het is daarom verstandig geld te reserveren binnen het pakket (dat wel rond dient te rekenen inclusief deze subsidie) voor een OPEX-subsidie gericht op het ondersteunen van de sorteersector en OPEX-subsidie gericht op de hoogwaardige recycling van afvalstoffen (met weinig recyclingresidu). Of deze subsidies doeltreffend en doelmatig kunnen worden vormgegeven en of de voorgestelde terugsluis van middelen mogelijk is wordt moet nader worden uitgezocht.
- Het inzetten van dekking aan de inkomstenkant voor een subsidie gaat in tegen de scheiding van inkomsten en uitgaven, en zal aan de minister van Financiën moeten worden voorgelegd. Het ligt voor de hand dit dan ook in de augustusbesluitvorming mee te nemen. Hier kan ook een reservering in het Klimaatfonds voor maatregelen t.b.v. de circulaire economie, van in totaal 76 miljoen euro, bij worden betrokken. Deze middelen staan reeds aan de uitgavenkant, en vallen onder de verantwoordelijkheid van MKGG.
- Een andere belangrijke maatregel is het financieel verantwoordelijk maken van producenten voor het restafval via de UPV.
 - Bij deze maatregel betalen producenten via de producentenorganisatie de volledige kosten van de inzameling en verwerking van hun producten door ze ook financieel verantwoordelijk te maken voor de verwerking van al hun producten in het restafval. Bijvoorbeeld voor verpakkingen. Momenteel zijn producenten alleen verantwoordelijk voor gescheiden inzamelsystemen en eventuele overige UPV-doelstellingen. Dit is lijn met de motie Stultiens, waarin wordt opgeroepen de lasten elders in de keten neer te leggen.
 - Dit ligt op het beleidsterrein van MKGG, maar kent wel grote interactie met de uitwerking van het afvalpakket. Door deze maatregel te nemen is er immers een verschuiving van een deel van de kosten van afvalverbranding van gemeenten/burgers naar bedrijven/consumenten. Dit sluit aan bij de initiële wens van de plasticheffing: de prikkel neer te leggen bij de actoren die handelingsperspectief hebben om afval te verminderen door het product aan te passen (bvb producenten van levensmiddelen) of om een ander minder vervuilend product te kopen.
- Daarnaast is een ander punt dat veel AVI's hebben aangegeven dat er een grote onzekerheid is over de toekomst van afvalverbranding in Nederland, mede hierdoor worden investeringsbeslissingen in recyclingfaciliteiten en CCS-installaties uitgesteld. Door hier meer duidelijkheid en regie in te nemen vanuit de overheid kan een deel van die onzekerheid worden weggenomen. Het uit te werken voorstel dat wordt voorgesteld is het uit de markt nemen van capaciteit door normering richting 2035 en 2040 om zo duidelijkheid te bieden welke AVI's in Nederland toekomst hebben en welke niet en zo investeringonzekerheid in o.a. CCS weg te nemen. Dit ligt ook op het beleidsterrein van MKGG.

Positie MKGG

Eenheid kabinetsbeleid

 Ambtelijk zijn er binnen

Kan P-gv

 alvast even net ophalen via

P-gv.

IenW/KGG verschillende posities:
 - Vanuit de CE directie wordt gepleit voor een forse verlaging van de afvalstoffenbelasting en CO₂-heffing industrie
 - Vanuit de directie Verduurzaming industrie wordt vooral gepleit voor een forse verlaging van de CO₂-heffing.

- De directie klimaat zit meer op de lijn van ambtelijk FIN: ze pleiten voor een tragere oploep van de CO2-heffing, maar willen structurele prikkel wel behouden (tarief van 304 euro/ton CO2 in 2035). Daarnaast eventueel beperkte verlaging van de afvalstoffenbelasting.

Positie afvalsector

- De afvalsector is onderling verdeeld over het afvalpakket en wat hier aan zou moeten veranderen:
 - Alle partijen benoemen het belangen van normering en beprijzing. De meerderheid geeft aan dat het huidige pakket in maatvoering te fors is.
 - Een aantal AVI's (in publieke handen) geeft aan dat het huidige pakket hen helpt bij de verduurzamingsplannen. Ze hebben de beprijzing nodig om de business case rond te rekenen (CCS, recycling en uitsorteren). Een deel geeft aan dat de maatvoering te fors en contraproductief is voor hun CCS-investeringen en investeringen in recyclingscapaciteit en dat het pakket zal leiden tot export van afval. Een deel van de publieke AVI's geeft aan het huidige pakket prima te vinden.
 - Een aantal AVI's (in private handen) geeft aan dat het pakket te fors is en terug moet naar de BP25 situatie. Ook zij wijzen op export risico's en negatief effect op CCS en recycling.
 - Recyclers hebben aangegeven dat door de duurdere kosten van de verbranding van residu de business case van recycling in Nederland onder druk staat en het aantrekkelijker wordt recycling in het buitenland te laten plaatsvinden. Ze hebben verzocht om hun residustroom vrij te laten stellen van afvalstoffenbelasting, dit is echter niet uitvoerbaar en daarom is er een subsidie voorgesteld in de pakketten ter ondersteuning van de recyclingssector.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei
Directie Circulaire Economie

Behandeld door

Persoonsgegevens

Datum
28 mei 2026

Kenmerk
PM

Bijlage(n)
PM

agenda

Omschrijving	BWO Technische dekking afvalsector
Voorzitter	Minister van Klimaat en Groene Groei
Notulist	
Vergaderdatum en -tijd	11 juni 2026, 15.30 uur - 16.00 uur
Locatie	Teams

Agenda

1. Opening
2. Terugblik BO met de afvalsector van 27 mei j.l.
 - In het BO riep de sector op om stabiel en voorspelbaar beleid en een brede visie en strategie op de afvalsector. De meerderheid van de aanwezigen riep op om zoveel mogelijk tot een alternatieve invulling van de technische dekking te komen.
3. Vaststellen kabinetsreactie eindrapport Werkgroep Afvalsector
 - Bijgevoegd is de tabel met concept-kabinetsappreciatie van de voorstellen van de werkgroep afvalsector (gepubliceerd december 2025). Na uw akkoord kan dit document als onderdeel van de Prinsjesdagstukken aan de Kamer gestuurd kan worden.

Beslispunt 1.1: Gaat u akkoord met de kabinetsreactie zoals bijgevoegd?

4. Technische dekking plasticheffing in afvalsector

Beslispunt 2.1: Welke variant heeft uw voorkeur op basis van onderstaande keuzes?

- Er dienen drie hoofdkeuzes te worden gemaakt: I) alternatieve dekkingsopties¹, II) maatvoering technische dekking en III) flankerend beleid.

¹ De Kamer heeft gevraagd om een alternatief voor de technische dekking (motie Stultiens).

I. Alternatieve dekkingsopties:

- a) Heffingen op waterverontreiniging (belasten van Zeer Zorgwekkende Stoffen (raming onbekend - waarschijnlijk tientallen miljoenen, invoeringsjaar onbekend),
- b) Een gewasbeschermingsmiddelenbelasting (~70 mln., invoeringsjaar onbekend),
- c) Toespitsen belastingvermindering in de energiebelasting op huishoudens (406 mln., mogelijk per 2029),
- d) Afschaffen van uitzondering op mineraalwater binnen de verbruiksbelasting (141 mln., mogelijk per 2029),
- e) Een deel uit de algemene middelen halen.

II. De maatvoering van de technische dekking:

- a) De hoogte en het ingroeipad van de ASB,
- b) De hoogte en het ingroeipad van de CO₂-heffing AVI's,
- c) Volledige of gedeeltelijke afschaffing van de terugsluis.

III. Flankerend beleid:

- a) Ondersteuning met subsidies aan afvalsorteerders en recyclaars,
- b) Afbouwpad capaciteitsvermindering.

- Op basis van de hierboven te maken keuzes is een aantal conceptpakketjes vormgegeven, zie bijlage 1. Dit zijn illustratieve varianten. Aan de hand van de dekkingsopties is de omvang van het pakket bepaald. Op basis van uw voorkeuren op keuzes I t/m III hierboven kunnen in aanloop naar het BWO van 25 juni de definitieve pakketkeuzes worden voorbereid.

5. Sluiting

Bijlage 1: Illustratieve varianten technische dekking

Drie illustratieve varianten zijn opgesteld om inkleuring te geven aan hoe een afvalpakket er uit zou kunnen zien. De varianten zijn opgebouwd van klein naar groot budgettaire beslag in deze kabinetsperiode. De varianten worden onderstaand kort toegelicht, na de nuloptie van de technische dekking. Vervolgens treft u overzichtstabellen van 1) de technische dekking, 2) de ASB-tarieven, CO₂-heffing en wel/geen budget voor een subsidie en 3) de budgettaire derving.

Nuloptie – Basispad technische dekking

- ASB-tarief omhoog naar 92,82 euro/ton in 2028 en 124,20 euro/ton in 2030.
- CO₂-heffing omhoog naar 154 euro/ton CO₂ in 2027, 204 euro/ton in 2028, 254 euro/ton in 2029 en 304 euro/ton structureel vanaf 2030.
- Circulaire effect negatief volgens rapport Trinomics en ambtelijke inschatting DCE.²

Variant 1: CO₂-heffing naar 304 in 2035 met € 40 mln. derving

- Vertraagde oploop CO₂-heffing naar 2035 (ipv 2030).
- Dispensatie rechten naar 0 in 2035 (ipv 2033)
- ASB tarief zoals in technische dekking, daarna naar 94 euro/ton afval structureel.
- Subsidie voor recyclers en sorteerders van 25 mln in 2027-2030.
- Te dekken tijdens kabinetsperiode is € 117 mln. en € 40 mln. struc.
- Meer fossiele CO₂-uitstoot. Maximaal 0,77 Mton in 2032 en 0,16 Mton struc.
- Circulaire effect het meest negatief van de drie varianten volgens ambtelijke inschatting Directie Circulaire Economie (DCE).³

Variant 2: CO₂-heffing naar 304 in 2035 met € 140 mln. derving

- Vertraagde oploop CO₂-heffing (240/ton in 2030 en 304 in 2035).
- Dispensatierechten naar 0 in 2035 (ipv 2033)
- ASB-tarief iets verlaagd t.o.v. technische dekking vanaf 2028, naar 51 euro/ton afval struc.
- Subsidie voor recyclers en sorteerders van 25 mln in 2027-2030.
- Te dekken tijdens kabinetsperiode is € 420 mln. en € 140 mln. struc.
- Meer fossiele CO₂-uitstoot. Maximaal 0,78 Mton in 2031 en 0,45 Mton struc.
- Circulaire effect negatief volgens ambtelijke inschatting DCE.⁴

Variant 3: ASB naar 60 CO₂-heffing naar 304 in 2040.

- CO₂-heffing naar 193 euro/ton 2030, 248 euro/ton in 2035 en 304 euro/ton in 2040.
- Reductiefactor naar 0 in 2039.
- ASB naar 60 euro/ton afval structureel per 2028.
- Subsidie voor recyclers en sorteerders van 25 mln. in 2027-2030
- Te dekken tijdens kabinetsperiode is € 789 mln. en € 120 mln. struc.
- Meer fossiele CO₂-uitstoot. Maximaal 1,07 Mton in 2035 en 0,38 Mton struc.
- Circulaire effect neutraal volgens ambtelijke inschatting DCE.⁵

² Een verdrievoudiging van de ASB en verdubbeling van de CO₂-heffing, zonder mogelijkheid tot toepassing van CCS voor 2030/2031 brengt AVI's mogelijk in grote financiële problemen, met risico op ongecontroleerde faillissementen. AVI's hebben tot 2030/2031 vrijwel geen handelingsperspectief om de concurrentieverstorende effecten van de heffing te mitigeren, zelfs al zouden de financiële randvoorwaarden voor verduurzaming worden geschapen en financiering van de (CCS) projecten mogelijk worden. Prijs van afvalverbranding in NL loopt zo uit de pas met ons omringende landen, waardoor de kans reëel is dat de import van afvalstromen wegvalt en de export van afvalstromen toeneemt. Als afvalverwerking te duur wordt voor huishoudens en bedrijven ontstaat een toenemend risico op bijplaatsingen, dumping en wegmengen van afval.

³ Dezelfde negatieve effecten als bij de technische dekking, gelden bij deze maatvoering ook, maar dan in iets mindere mate. Ingroeipad CO₂-heffing is wel werkbaarder, gelet op mogelijkheden voor CCS. Voor sommige AVI's is deze prijsprikkels nodig om tot een sluitende business case te komen voor CCS.

⁴ Qua circulariteit treden iets minder negatieve effecten op. De maatvoering van de CO₂-heffing resulteert in de periode tot 2030/2031 meer tot concurrentieverstorende effecten dan in variant 1.

⁵ Een beperktere stijging van de ASB kan bijdragen aan hoogwaardigere afvalverwerking en beperkt de stijging van lasten voor huishoudens en bedrijven zoveel als mogelijk. Deze maatvoering wordt ook gedragen door een groot deel van de sector. Wat betreft CO₂-heffing: idem variant 2, maar dan in iets mindere mate.

Tabel 1: Nuloptie technische dekking

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ASB-tarief (eu/ton)	40,85	92,82	95,29	124,20	112,98	105,68	101,56	109,28	117,10
CO₂-heffing (eu/ton)	154	204	254	304	304	304	304	304	304
Opbrengst pakket BP26 (mln.)	110	473	583	583	583	583	583	583	583

Tabel 2: Tarieven van de afvalstoffenbelasting (ASB), de CO₂-heffing industrie en het beschikbaar budget voor een subsidieregeling voor recycling en sortering van afval per variant (in prijspeil 2026 afgerond op hele euro's)

		2027	2028	2029	2030	struc
Variant 1	ASB	41	93	95	124	94
	CO ₂ -heffing	126	148	170	193	304
	Subsidie	Ja	Ja	Ja	Ja	nee
Variant 2	ASB	41	78	77	65	51
	CO ₂ -heffing	138	172	206	240	304
	Subsidie	Ja	Ja	Ja	Ja	nee
Variant 3	ASB	41	60	60	60	60
	CO ₂ -heffing	126	148	171	193	304
	Subsidie	Ja	Ja	Ja	Ja	nee

Tabel 3: Budgettaire opbrengst varianten in mln. €.

	2027	2028	2029	2030	struc
Variant 1e	-37	-58	-99	77	-40
Variant 2	-27	-113	-140	-140	-140
Variant 3	-25	-231	-279	-253	-120

TER ADVISERING

Aan

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Nota voorbereiding BWO's CE in juni

Datum

5 juni 2026

Notanummer

2026-0000251211

Bijlagen

1. Slidedeck afweging Afvalpakket
2. Appreciatietabel voorstellen Werkgroep Afvalsector

Aanleiding

- Deze nota gaat in op de afwegingen die te maken zijn richting de BWO's over de technische invulling die nu belegd is bij de afvalsector. Ter voorbereiding op het BWO is een slidedeck interdepartementaal opgesteld, deze heeft u eerder ontvangen. MKKG heeft dit slidedeck ook ontvangen. Het is te vinden in bijlage 1.
- De appreciatie van de voorstellen van de Werkgroep Afvalsector, is te vinden in bijlage 2.

Advies

- U kunt samen met MKGG een alternatieve invulling van het afvalpakket bespreken om in te dienen in de augustusbesluitvorming. Zie de toelichting voor de verschillende afwegingen hierin.

Kern

- Het afvalpakket dat met het BP26 is aangenomen leidt vanwege de forse maatvoering tot ongewenste economische effecten: de sector geeft aan niet meer te investeren door deze heffingen. Specifiek voor de recyclingsector geldt dat deze het de afgelopen jaren zwaar heeft gehad, maar dat de vooruitzichten (in ieder geval tijdelijk) fors verbeterd zijn door de crisis in het Midden-Oosten.
- Daarom is afgelopen maanden in samenwerking met de sector gekeken naar alternatieve vormgeving. Alle onderzochte alternatieve dekkingsopties kennen uitdagingen vanwege de uitvoerbaarheid (verpakkingenbelasting), verwacht politiek draagvlak (kunstmest-, gewasbeschermingsbelasting en delfstoffenbelasting) of relatief lage verwachte opbrengsten (turf).
- Bij eventuele andere vormgeving spelen de volgende afwegingen een rol:
 - **Budgettaire:** aanpassing van de vormgeving kan leiden tot budgettaire derving (en zal dan gepaard moeten gaan met dekkingvoorstellen);
 - **Klimaat:** aanpassing van de vormgeving kan effect hebben op de CO₂-uitstoot.
- Uit de eerdere inventarisering van dekkingmaatregelen kwamen een aantal maatregelen naar voren als mogelijke opties, waaronder het afschaffen van de uitzondering in de verbruiksbelasting voor drinkwater en het toespitsen van de belastingvermindering in de energiebelasting (zie afweging 2 voor alle opties). Iedere dekkingsoptie vraagt een nadere politieke weging en zal in de augustusbesluitvorming ingebracht moeten worden.

- Wij werken een aantal pakketjes uit inclusief dekking. We zullen hierbij pakketjes met een grotere en beperkter budgettaire omvang voorbereiden. Wij adviseren in alle gevallen in te zetten op flankerend beleid (zoals uitbreiding UPV). Als er dekkingsmaatregelen gevonden worden dan adviseren wij eventuele opbrengsten in te zetten voor achtereenvolgens: 1) verlagen lasten van recycling middels een subsidie (indien dit doeltreffend en doelmatig vormgegeven kan worden); 2) vertragen oploop van de heffingen, vooral van de CO₂-heffing, en 3) structureel de heffing te verlagen als mogelijk.

Probleem bij huidige pakket	Voorgestelde oplossingsrichting
<u>Verslechtering business case recycling</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Voorkeur voor een reservering binnen het pakket voor een subsidie voor sortering, mits dit doeltreffend en doelmatig vormgegeven kan worden, bijv. 50 mln. (flankerend beleid). • Verlaag de ASB en/of CO₂-heffing
<u>Beperkt handelingsperspectief CCS, vanwege uitstel Aramis</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Uitstel/tragere oploop van de CO₂-heffing industrie, bijv. naar 2033. Dit heeft een budgettair effect in de eerste jaren.
<u>De lastenverhogingen zetten de concurrentiepositie t.o.v het buitenland onder druk en daarmee ook mogelijke investeringen in CCS</u> Zie toelichting bij afweging 1.	• Beperkte verhoging ASB-tarief. • UPV's financieel verantwoordelijk maken voor het restafval waardoor een groter deel van de kosten (en deze lastenverzwaring) elders in de keten wordt belegd (flankerend beleid). • Helderheid en voorspelbaarheid creëren door het uit de markt nemen van verbrandingscapaciteit door normering (flankerend beleid).
<u>Wens van de Tweede Kamer om de lasten evenredig over de keten te verdelen</u>	• Momenteel zien we ambtelijk weinig kansrijke alternatieven om dit fiscaal te doen, zie afweging 2. • Wel is het mogelijk hier invulling aan te geven door UPV's financieel verantwoordelijk te maken voor het restafval.

Toelichting

1. Toelichting presentatie (bijlage 1)

- De presentatie over de (alternatieve) dekking is opgesteld door FIN in afstemming met EZK en biedt u en MKGG een gedeeld uitgangspunt.
- In de presentatie worden de voornaamste afwegingen beschreven. Daarnaast zijn in de presentatie ter illustratie een drietal varianten van mogelijke alternatieve pakketten opgenomen.
- In deze nota worden de vijf afwegingen afgelopen:

Afweging 1: Wilt u vasthouden aan de huidige maatregelen of aanpassingen doen?

Advies:

- Het advies vanuit FIN is om te kiezen voor een variant waarbij een deel van de dekking elders gezocht wordt.
- Indien uw wens is om een deel van de dekking elders te zoeken, zullen wij een aantal pakketjes voorbereiden inclusief dekking. We zullen hierbij pakketjes met een grotere en beperkter budgettaire omvang voorbereiden.
- Het is vanuit Financiën gezien belangrijk dat het pakket wel budgettair sluitend is, voor elke variant die gekozen wordt.

Toelichting

- De huidige maatvoering is naar ambtelijke inschatting fors. Inschatting is dat het netto effect op recyclingsector negatief is. Dit komt ook uit de onderzoeken en gesprekken met stakeholders (sector, ngo's en medeoverheden).
- **Effect recycling:** Op zichzelf leidt een hogere belasting op het verbranden van afval, tot een betere business case voor recycling. Het knelpunt in dit geval zit bij het verbranden van het residu dat uit recyclingsprocessen komt. Het verbranden van dit residu wordt ook duurder en ook duurder ten opzichte van het buitenland door de CO₂-heffing industrie aanscherping, waardoor de prijszingsmaatregelen volgens de impactstudie van Trinomics per saldo een negatief effect hebben op de business case van recyclingbedrijven. Bij een lagere maatvoering slaat dit effect naar verwachting om in een netto positief effect voor de recyclingsector. Door de huidige energiecrisis is het prijsverschil virgin en recycleat kleiner, wat momenteel juist weer een positieve impuls geeft aan de recyclingsector.
- **Beperkt handelingsperspectief CCS, vanwege uitstel Aramis** - De sector geeft aan problemen te hebben met de snelle oploop van de heffing. Het handelingsperspectief is volgens de sector op korte termijn beperkt. AVI's kunnen een deel van de heffing ontlopen door meer te sorteren, maar thermische verwerking zal nodig blijven. Op langere termijn is er wel handelingsperspectief: afvalbedrijven kunnen aansluiten bij Aramis (CO₂-opvang). Het is belangrijk om te benoemen dat er ook CO₂-opslagprojecten in het buitenland zijn waar AVI's (deels) gebruik van kunnen maken. Tegelijkertijd is het voor de uitrol van Aramis gewenst dat AVI's hier gebruik van maken.
- **De lastenverhogingen zetten de concurrentiepositie t.o.v het buitenland onder druk en daarmee ook mogelijke investeringen in CCS:** De AVI's geven aan dat de lastenverhoging de onzekerheid vergroten over de volumes afval dat beschikbaar is in Nederland om te verbranden. Deze onzekerheid remt investeringen in CO₂-afvang af. Want investeringen lonen alleen als productielijnen rendabel blijven. Deze onzekerheid komt niet alleen door het fiscale pakket maar ook door onzekerheid over de beleidsvisie en potentieel bijbehorend instrumentarium dat KGG ontwikkeld t.a.v. de verbrandingscapaciteit in Nederland.
- **Naast lagere binnenlandse vraag en afname van afvalimport, wordt vanuit de sector het risico op export van Nederlands afval naar het buitenland benoemd.**
 - De CO₂-heffing is een nationale belasting die de kosten van verbranding in Nederland hoger maken.
 - Voor de afvalstoffenbelasting geldt dat er een exportheffing in het instrument verwerkt zit. Export naar cementovens en recycling valt echter maar ten dele of niet onder deze exportheffing. De zorg leeft dat deze

- vrijgestelde afvalstromen toe zullen nemen waarbij controle lastig is. ILT geeft aan dat handhaving en toezicht op dit moment op export al een aandachtspunt is.
- Indien de import voor afval opdroogt (+/- 15% van het verbrande afval in NL) en de export van Nederlands afval toeneemt, ontstaat er overcapaciteit in de Nederlandse verbrandingsmarkt. Dit heeft een neerwaarts prijseffect en kan voor terughoudendheid in investeringen in verduurzaming zoals CO₂-afvang t.b.v. CCS leiden.
 - Tegelijkertijd kan het pakket met een kleinere maatvoering wel een positieve bijdrage leveren aan de maatschappelijke opgaves. Dit beeld wordt ook door een deel van de sector bevestigd.
 - Een hogere prijs op de uitstoot van CO₂, vergroot de prikkel om de uitstoot van CO₂ te reduceren.
 - Hogere kosten van verbranden en recyclen vergroot de prikkel om te recyclen en de prikkel om minder afval te produceren.
 - Zowel de TK en EK heeft zorgen bij de omvang van het afvalpakket. Tijdens de parlementaire behandeling is het vorige kabinet verzocht het pakket te heroverwegen. De aangenomen motie Stultiens roept hier ook toe op.

Afweging 2 – Welke alternatieve dekkingsopties wilt u overwegen?

Advies

- U wordt geadviseerd de verschillende dekkingsopties te wegen. We adviseren voor de zomer met een pakket te komen waar de dekking ook in is opgenomen (ter voorbereiding op definitieve besluitvorming in augustus).
- Momenteel zien we ambtelijk weinig kansrijke alternatieven binnen het domein, u kunt overwegen te kijken naar opties buiten het domein.

Toelichting

- In bijlage 2 treft u een appreciatie van de opties die door de werkgroep zijn aangedragen. Deze opties achten wij niet kansrijk.
- De afschaffing van de uitzondering van mineraalwater in de belasting op non-alcoholische dranken (per 2029) met een budgettaire opbrengst van 138 miljoen is een mogelijke maatregel.
 - De afschaffing van de uitzondering van mineraalwater heeft een (licht) circulair effect, door minder 'consumptie' van plastic flesjes en is daarnaast een beperkt doelmatige maatregel om gezondere keuzes te maken ten opzichte van de kosten waarmee de uitzondering gepaard gaat (er is immers ook gratis kraanwater beschikbaar).
- Verder zijn/worden de volgende opties verkend:
 - Een heffing op zeer zorgwekkende stoffen, wordt nu verkend maar deze heffing is onvoldoende uitgewerkt om als concrete dekkingsoptie in dit stadium te dienen
 - Een gewasbeschermingsmiddelenheffing, de belastingvermindering in de energiebelasting toespitsen op huishoudens en het afschaffen fiscale regelingen) kennen grotere politieke gevoeligheden.
 - De vanuit EZK-CE voorgestelde aanpassing van de bestaande btw-tarieven zijn inhoudelijk onwenselijk en politiek lastig.
 - De belastingvermindering in de energiebelasting kan op huishoudens worden toegespitst. Op het moment ontvangen ook veel bedrijven en instellingen de belastingvermindering.
 - Bijzondere regelingen in de motorrijtuigenbelasting: een groot deel van de regelingen zijn negatief geëvalueerd. Het gaat onder andere om de mrb-

- korting voor G3-gasinstallaties of de mrb-vrijstelling voor taxi's. Het budgettaire belang van beide regelingen is ongeveer 50 mln. per jaar.
- Tot slot kunt u overwegen breder te kijken naar dekkingsopties buiten het domein.

Afweging 3 - Wilt u vasthouden aan de CO₂-reductie?

Advies

- Het advies vanuit FIN is om vast te houden aan de CO₂-reductie. Gelet op het belang van het halen van de klimaatdoelen, dat deze op het moment niet worden gehaald in de ramingen en de Greenpeace rechtszaak ons mogelijk tot aanvullende actie dwingt.
- Om deze redenen wordt geadviseerd om vast te houden aan een hoge CO₂-prijs. Indien u de AVI's tegemoet wil komen, kunt u kiezen voor een langzamer oplopend tariefpad. Hiermee wordt rekening gehouden met de latere start van Aramis en biedt het CO₂-heffingstarief uiteindelijk voldoende prikkel voor CCS. Dit leidt wel tot een additionele budgettaire derving, die moet worden gedekt binnen het pakket.

Toelichting

- Er is sprake van een afruil tussen lastenverzwaring en het CO₂-effect. Als de tarieven worden verlaagd, wordt er meer verbrand en neemt de uitstoot toe, maar neemt de grondslag van de heffingen ook toe en stijgen de opbrengsten waardoor een lagere tarifiering mogelijk is.
 - Een hogere afvalstoffenbelasting en CO₂-heffing ontmoedigt het verbranden van afval in Nederland. Worden de tarieven verlaagd, dan wordt er meer afval in Nederland verbrand en is er in Nederland dus ook een hogere CO₂-uitstoot.
 - De sector geeft aan de andere kant aan dat de hoge CO₂-heffing leidt tot de export van afval en dat de onzekerheid van de te verbranden hoeveelheid afval in Nederland een investeringsimpasse in CCS en recyclinginvestering teweegbrengt. Hierdoor zouden er volgens de sector juist geen investeringen in CCS gedaan worden.
 - De verhoging van de CO₂-heffing en afbouw van de dispensatierechten vergroot voor AVI's de stimulans om CCS toe te passen. Als de CO₂-heffing te veel wordt verlaagd, rekent de business case voor CCS niet meer rond. Dan neemt de verwachte uitstoot toe. Dit wordt ook door een deel van de partijen uit de sector bevestigd.
 - Het huidige tariefpad lijkt ons echter te steil, mede doordat het tarief al vrij snel tot een grote lastenstijging komt, terwijl Aramis en de CCS infrastructuur mogelijk pas later dan 2030 operationeel is wat het handelingsperspectief beperkt.
- *Toekomst afvalsector*
 - Vanuit het toekomstperspectief van een circulaire economie is de afbouw van verbranding en stort gewenst.
 - Er zal echter afval geproduceerd blijven worden, dus blijft er ook een mate van afvalverwerking nodig
 - Draai naar recycling nodig weging in NL?
 - Het pakket maakt de sector internationaal minder competitief:
 - In het onderzoek van Trinomics komt naar voren dat bij een CO₂-heffingstarief van 295 EUR/ton een NL AVI met CCS nog wel goedkoper is dan export en verbranding in het buitenland, maar dat een AVI zonder (veel) CCS duurder wordt dan export en verbranding in het buitenland goedkoper wordt.

- Ongeveer een kwart van de totale verbrandingscapaciteit ligt sterk in het binnenland. Uit gesprekken komt een gemixt beeld naar voren. Voor een deel van deze AVI's behoort CCS wel tot de verduurzamingsopties maar liggen de kosten vanwege de locatie wel hoger.
 - De daadwerkelijke toepassing van CCS hangt echter van meer factoren af dan de locatie, zoals of een AVI publiek bezit of privaat bezit is en of er dus meer zekerheid is over het volume van gemeentelijk afval dat wordt verbrand in een AVI.
 - Tot slot is het de verwachting dat de AVI's op termijn onder het ETS 1 worden gebracht. Het effect hiervan op o.a. CCS is vergelijkbaar met de CO₂-heffing met als verschil dat het ETS een Europees instrument is.
- Ambtelijk EZK geeft hoogstwaarschijnlijk twee adviezen mee aan MKGG op dit punt: vanuit de circulaire economie en verduurzaming industrie kant wordt geadviseerd om de tariefhoogte van de CO₂-heffing sterk te reduceren, richting het oude niveau van BP25 (van 295 naar 152 EUR/ton), vanuit de Klimaatkant wordt MKGG geadviseerd om de CO₂-heffing langzamer op te laten lopen naar het tarief uit BP26.

Afweging 4: Wilt u eventuele opbrengsten van dekkingsmaatregelen inzetten voor verlagen van de ASB, verlagen van de CO₂-heffing en/of de terugsluis:

Advies

- Wij adviseren de terugsluis niet te herintroduceren, aangezien dit de dekkingsbron is die de meeste en makkelijkste lastenverlichting biedt voor de AVI's ten opzichte van BP26.
- Wat betreft de afvalstoffenbelasting is het ambtelijke advies om deze te verlagen. Deze verlaging is afhankelijk van de mate waarin andere dekkingsmaatregelen mogelijk zijn, bij afschaffing van de vrijstelling van mineraalwater zou de ASB naar rond de 80 euro per ton kunnen. Dit is ook opgenomen in beide illustratieve varianten.
- De afweging voor de hoogte CO₂-heffing tarief is hiervoor beschreven onder afweging 3.

Toelichting

- De terugsluis van de CO₂-heffing voor AVIs naar het klimaatfonds is vorig jaar afgeschaft. AVI's ondersteunen deze dekkingsvorm. De mogelijke ontvangers van subsidies zijn breder dan de AVIs.
- In BP26 verdrievoudigt het ASB tarief ongeveer, wat ook het risico op illegale export van Nederlands afval voor verbranding vergroot (ondanks het feit dat export voor verbranding of storten in het buitenland in principe onder de grondslag van de ASB valt). Een verdubbeling van het tarief voor de ASB is inhoudelijk te verantwoorden; Nederland blijft naar schatting concurrerend qua afvalverbranding (er zal geen grootschalige export plaatsvinden) en de stijging biedt een belangrijke prikkel aan de ontdoeners van afval (bedrijven en gemeenten) om hun afvalaanbod aan AVI's te verminderen, wat positief is voor de circulaire economie.

Afweging 5: Wilt u inzetten op flankerend beleid?

Advies

- Wij adviseren in te zetten op aanpalend beleid. Het zal lastig zijn de gehele pijn uit het pakket weg te halen en de negatieve effecten geheel te mitigeren binnen het pakket.

Toelichting

- Het is belangrijk dat het beleidspakket netto een positieve prikkel geeft voor recyclers, om zo de circulaire economie te bevorderen. Het is daarom verstandig geld te reserveren binnen het pakket (dat wel rond dient te rekenen inclusief deze subsidie) voor een OPEX-subsidie gericht op het ondersteunen van de sorteersector en OPEX-subsidie gericht op de hoogwaardige recycling van afvalstoffen (met weinig recyclingresidu). Of deze subsidies doeltreffend en doelmatig kunnen worden vormgegeven en of de voorgestelde terugsluis van middelen mogelijk is wordt richting begin juni nader uitgezocht. Het inzetten van dekking aan de inkomstenkant voor een subsidie gaat in tegen de scheiding van inkomsten en uitgaven, en zal aan de minister van Financiën moeten worden voorgelegd. Het ligt voor de hand dit dan ook in de augustusbesluitvorming mee te nemen. Hier kan ook een reservering in het Klimaatfonds voor maatregelen t.b.v. de circulaire economie, van in totaal 76 miljoen euro, bij worden betrokken. Deze middelen staan reeds aan de uitgavenkant, en vallen onder de verantwoordelijkheid van MKGG.
- Een andere belangrijke maatregel is het financieel verantwoordelijk maken van producenten voor het restafval via de UPV.
 - Bij deze maatregel betalen producenten via de producentenorganisatie de volledige kosten van de inzameling en verwerking van hun producten door ze ook financieel verantwoordelijk te maken voor de verwerking van al hun producten in het restafval. Bijvoorbeeld voor verpakkingen. Momenteel zijn producenten alleen verantwoordelijk voor gescheiden inzamelsystemen en eventuele overige UPV-doelstellingen. Dit is lijn met de motie Stultiens, waarin wordt opgeroepen de lasten elders in de keten neer te leggen.
 - Dit ligt op het beleidsterrein van MKGG, maar kent wel grote interactie met de uitwerking van het afvalpakket. Door deze maatregel te nemen is er immers een verschuiving van een deel van de kosten van afvalverbranding van gemeenten/burgers naar bedrijven/consumenten. Dit sluit aan bij de initiële wens van de plasticheffing: de prikkel neer te leggen bij de actoren die handelingsperspectief hebben om afval te verminderen door het product aan te passen (bv producenten van levensmiddelen) of om een ander minder vervuilend product te kopen.
- Daarnaast is een ander punt dat veel AVI's hebben aangegeven dat er een grote onzekerheid is over de toekomst van afvalverbranding in Nederland, mede hierdoor worden investeringsbeslissingen in recyclingfaciliteiten en CCS-installaties uitgesteld. Door hier meer duidelijkheid en regie in te nemen vanuit de overheid kan een deel van die onzekerheid worden weggenomen. Het uit te werken voorstel dat wordt voorgesteld is het uit de markt nemen van capaciteit door normering richting 2035 en 2040 om zo duidelijkheid te bieden welke AVI's in Nederland toekomst hebben en welke niet en zo investeringonzekerheid in o.a. CCS weg te nemen. Dit ligt ook op het beleidsterrein van MKGG.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

**HEDEN
TER BESLISSING**

Aan
de staatssecretaris van Financiën

**Directe Belastingen &
Toeslagen**

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording Kamervragen van de leden Inge van Dijk en Bühler (beiden CDA) van 1 juni jl. over het artikel 'Nederland is inventief maar te weinig commercieel.'

Datum
9 juni 2026

Notanummer
2026-0000251806

Bijlagen
1. Antwoorden
Kamervragen
2. ESB artikel

Aanleiding

Op 1 juni jl. hebben Inge van Dijk en Judith Bühler (beiden CDA) Kamervragen gesteld aan u, de minister van Financiën en de minister EZ over het ESB-artikel 'Nederland is inventief maar te weinig commercieel' (artikel bijgesloten). In bijlage 1 bij deze nota vindt u de voorgestelde antwoorden op de gestelde vragen. De antwoorden zijn opgesteld door EZ (gezien het feit dat het merendeel van de vragen betrekking heeft op het Nederlandse startupbeleid dat tot het beleidsterrein van de minister EZ behoort) en ambtelijk met ons afgestemd.

De antwoorden zullen door de minister EZ, mede namens u, naar de Kamer worden gestuurd. Tegelijkertijd met het vragen om uw akkoord op de geformuleerde antwoorden zullen de antwoorden ook ter goedkeuring worden voorgelegd aan de

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het mede namens u versturen van de antwoorden naar de Kamer door de minister EZ?

akkoord

Kernpunten

- Op 1 juni jl. hebben Inge van Dijk en Judith Bühler (CDA) Kamervragen gesteld aan u beiden en de minister EZ over het ESB-artikel 'Nederland is inventief maar te weinig commercieel' (artikel bijgesloten).
- In het artikel betoogt Killian McCarthy van de Radboud Universiteit Nijmegen dat de Nederlandse economie een van de inventiefste ter wereld is, maar commercieel succes grotendeels uitblijft.
- Hij stelt dat in landen met meer durfkapitaal, meer beursgangen en meer mogelijkheden om medewerkers mee te laten profiteren, meer jonge innovatieve tech-bedrijven succesvol doorgroeien.
- De vragenstellers hebben gevraagd om de antwoorden voor het rondetafelgesprek over 'Belastingmaatregelen ter ondersteuning van startups en scale-ups' van 11 juni a.s. te verzenden.

Toelichting

- In de antwoorden wordt bevestigd dat in Nederland veel jonge innovatieve bedrijven worden opgericht, maar we zien dat de doorgroei van Nederlandse startups tot succesvolle scale-ups achterblijft, en zien we dat

er in Nederland relatief weinig startups op basis van publieke kennis worden opgericht. Kortom: de commercialisering en opschaling blijft achter.

- Het kabinet neemt aanvullende maatregelen om het ondernemingsklimaat voor jonge innovatieve tech-bedrijven te verbeteren. Op deze maatregelen wordt ingegaan in de beantwoording van de vragen.
- Op fiscaal terrein wordt bij vraag 11 melding gemaakt van het feit dat op dit moment wordt gewerkt aan nieuwe wetgeving om het fiscaal aantrekkelijker te maken voor startups en scale-ups om hun werknemers te belonen in de vorm van aandelenoptierechten. Bij vraag 12 wordt beknopt ingegaan op een internationale vergelijking van fiscale maatregelen voor startups en scale-ups.
- Het kabinet zet zich in op het versterken van het Nederlandse startup- en scale-up ecosysteem. In de kamerbrief 'Bouwen aan de tech-kampioenen van morgen' (Kamerstuk: 32637- Nr. 709), heeft het kabinet hiervoor reeds een aantal gerichte maatregelen aangekondigd. Op dit moment ligt de focus op de uitvoering van deze actieagenda. Bij de uitwerking van deze inzet wordt nadrukkelijk gekeken naar knelpunten die innovatieve bedrijven ervaren in de opschalingsfase, waaronder toegang tot talent, financiering en internationale markten.

Communicatie

Uw woordvoerders zijn betrokken.

Politiek-bestuurlijke context

De Belastingdienst en RVO zijn door de Kamer uitgenodigd om het perspectief van de uitvoering te schetsen bij het rondetafelgesprek over 'Belastingmaatregelen ter ondersteuning van startups en scale-ups' van 11 juni a.s.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING
Aan

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

de staatssecretaris van Financiën

nota Adviesnota dekkingsopties

Persoonsgegevens

Datum
10 juni 2026

Notanummer
2026-0000254181

Bijlagen
geen

Aanleiding

- Deze nota geeft op uw verzoek een aantal additionele dekkingsopties weer t.b.v. het afvalpakket en geeft de mogelijke gevolgen van uitstel van besluitvorming weer.
- In de voorbespreking hebben we de rationale besproken achter variant 1 en 2.
- Eenheid kabinetsbeleid

Alternatieve dekkingsopties

- Hieronder hebben we alternatieve dekkingsopties geïnventariseerd.

kunnen jullie voor mij in dit format de reeds geïnventariseerde dekkingen zetten, heb ik 1 handige tabel :)
super bedankt

Dekkingsoptie	Budgettair belang indicatie per 2028	Per wanneer mogelijk
1. Verhogen tarief BoL met 4 cent	44 mln. (44 mln. struc).	2027
2. Verontreinigingsheffing verhogen met een factor 2	Structurele opbrengst van ca. € 36 mln. ¹	2027
3. Indexatie verbruiksbelasting non-alcoholische dranken (buiten domein)	14 mln. per 2027, 26 mln. per 2028, 71 mln. struc (in 2032)	2027
4. Budget EIA verlagen (buiten domein)	Afhankelijk van maatvoering, het totale budget is circa 460 mln. per jaar.	2027
5. Afschaffen van een bestaande vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting voor taxi's of het afschaffen van een korting in de motorrijtuigenbelasting voor G3-gasinstallaties. (buiten	Struc. 56 mln. (taxi's) en circa 30 mln. (G3-gasinstallaties).	2028

¹ Eerste ruwe inschatting en vraagt nadere precisering. Voor het bepalen van de opbrengst is uitgegaan van de huidige geschatte opbrengst van circa €18 miljoen per jaar. We weten dat de verontreinigingsheffing bij de waterschappen (dus niet Rijkswateren) 2 tot 5 keer hoger ligt dan de huidige verontreinigingsheffing op Rijkswateren. Een redelijke verhoging is dus een factor van 2 tot 5.

domein)		
6. Afschaffen diensttijd vrijstelling (buiten domein)	Circa 43 mln. euro.	2028
7. Ombuiging subsidie op begroting EZK	N.t.b.	2027

1. Verhogen tarief Belasting Op Leidingwater (BoL): Een tariefverhoging met 4 cent (huidig tarief is 43,7 cent per m³) op de belasting op leidingwater.
 - o De BoL kent een heffingsplafond dat ervoor zorgt dat gebruikers van leidingwater alleen belasting betalen over de eerste 300 kubieke meter geleverd leidingwater per jaar per aansluiting. In BP26 is vastgelegd dat het heffingsplafond geleidelijk wordt afgeschaft startend in 2027.
 - o Deze maatregel zal aanvullend voor een lastenverzwaring zorgen bovenop de lastenverzwaring die gepaard met het afschaffen van het heffingsplafond. Tegelijkertijd is de inschatting dat dit voor de partijen om een relatief beperkte lastenverzwaring gaat. Voor huishoudens leidt dit tot een lastenverzwaring van circa 4 euro per huishouden. Voor bedrijven leidt het ook tot een beperkte lastenverzwaring. Deze loopt samen met het afschaffen van het heffingsplafond per 2027. In 2026 betalen bedrijven belasting tot 50.000 m³ waterverbruik. Daarboven is het verbruik vrijgesteld. Voor grootverbruikers leidt dit dus tot een stapeling van lastenverhogingen. Dit effect is echter beperkt door het kleine budgettaire beslag van dit voorstel.
2. Verhoging verontreinigingsheffing rijkswateren – dit ligt buiten het domein en deze dekkingsoptie zou via de Vierhoek ingebracht moeten worden: Een verhoging van die heffing, of een nieuwe heffing met dezelfde grondslag en systematiek, waarbij de (meer)opbrengsten niet aan het bestaande bestemmingsdoel worden toegekend maar worden gebruikt als invulling van de taakstelling.
 - o De bestaande verontreinigingsheffing rijkswateren ziet op de uitstoot van zuurstofbindende stoffen op rijkswateren en heeft een bestemmingsdoel. De middelen vloeien dus niet in de algemene middelen.
 - o De heffing beperkt zich tot zuurstofbindende stoffen en is daarmee relevant voor de waterkwaliteit, echter de meest schadelijke stoffen (ZZS) blijven met deze variant buiten schot.
3. Indexatie verbruiksbelasting non-alcoholische dranken – dit ligt buiten het domein en deze dekkingsoptie zou via de Vierhoek ingebracht moeten worden: Indexatie van het tarief van de verbruiksbelasting op non-alcoholische dranken (huidig tarief is €26,13 cent per liter).
 - Aandachtspunten zijn: 1) de koppeling met het minimumbedrag de bieraccijns; en 2) de wens om de verbruiksbelasting te differentiëren naar het suikergehalte van de drank.
4. Korting op de energie-investeringsaftrek (EIA) – dit ligt buiten het domein en deze dekkingsoptie zou via de Vierhoek ingebracht moeten worden: De EIA is een gebudgetteerde fiscale regeling met een budget van circa 460 mln. per jaar. Het is in principe mogelijk om het budget te verlagen, maar dit heeft een aantal nadelen:
 - o Er zit op dit moment wat vrije ruimte in het budget. Dit voorjaar is echter afgesproken dat het aftrekpercentage wordt verhoogd van 40%

naar 45,5%. Hier gaat de vrije ruimte van het budget naar verwachting aan op. Korting op het budget zorgt ervoor dat minder bedrijfsmiddelen in aanmerking kunnen komen voor de korting.

5. Bijzondere regelingen in de autobelastingen afschaffen – dit ligt buiten het domein en deze dekkingsoptie zou via de Vierhoek ingebracht moeten worden: Breder binnen het autodomein kan worden gekeken naar het afschaffen van een bestaande vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting voor taxi's en naar het afschaffen van een korting in de motorrijtuigenbelasting voor G3-gasinstallaties. Dit zijn regelingen die negatief zijn geëvalueerd. Deze maatregelen zijn ook opgenomen in het lijstje dekkingsopties voor de youngtimerregeling/greentimerregeling.
6. Diensttijd vrijstelling WKR afschaffen (buiten domein EZK/IenW) – dit ligt buiten het domein en deze dekkingsoptie zou via de Vierhoek ingebracht moeten worden: De WKR is recent geëvalueerd. De huidige diensttijd vrijstelling (maximaal één onbelast maandloon bij 25 en 40 jaar in dienst) is als ondoelmatig beoordeeld, mede omdat het doel minder relevant is in de huidige arbeidsmarkt met aandacht voor wendbaarheid. Het structurele voordeel komt bij relatief welvarende werknemers terecht. In het verleden is het uitgangspunt vaak toegepast om aanpassingen binnen de WKR neutraal vorm te geven binnen de WKR als geheel. In de concept kabinetsreactie op deze evaluatie is aangegeven dat het kabinet tegen de achtergrond van dit uitgangspunt in augustus zal wegen hoe het hierin wil handelen.
7. Ombuiging subsidie op begroting EZK: MKGG zou ook op de eigen begroting kunnen inventariseren of een subsidie kan worden omgebogen als dekkingsoptie. Volgens de begrotingsregels moet EZK op de eigen begroting dekking vinden voor de incidentele subsidie aan recyclers (25 mln. per jaar), bijvoorbeeld in het klimaatfonds.

Mogelijk uitstel van besluitvorming

- Het lijkt gezien de positie van de sector onverstandig om een besluit over de technische invulling uit te stellen tot het voorjaar van 2027.
- De sector heeft meermaals aangegeven duidelijkheid over het toekomstige tariefpad van de heffingen te verlangen mede gelet op voorgenomen investeringen in recyclingcapaciteit en CCS. Men heeft liever nu het besluit dat er niets gebeurt dan nogmaals uitstel van besluitvorming.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de Staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Start internetconsultatie concept Wetsvoorstel
veiligheavenregels Wet minimumbelasting 2024

Datum
11 juni 2026

Notanummer
2026-0000250722

Bijlagen
1. Startnota 25 maart
2. Consultatiedocument

Aanleiding

Op 5 januari jl. is internationaal een akkoord bereikt over het zogenoemde Side-by-Side pakket met betrekking tot de wereldwijde minimumbelasting (Pijler 2). Naar aanleiding van dit pakket zal de Wet minimumbelasting 2024 worden gewijzigd. Deze wetswijzigingen zijn opgenomen in het Wetsvoorstel veiligheavenregels Wet minimumbelasting 2024. In deze nota vragen wij u akkoord te gaan met de start van de internetconsultatie van de conceptversie van dit wetsvoorstel. Daarnaast informeren wij u over het verdere wetgevingsproces.

Beslispunt

1. Gaat u akkoord met het starten van de internetconsultatie voor het concept van het Wetsvoorstel veiligheavenregels Wet minimumbelasting 2024 voor een periode van **vier weken**?
2. Graag (alvast) uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

akkoord

akkoord

Toelichting

Inleiding

- Bij startnota van 25 maart 2026 (**Bijlage 1**) heeft u **een uitgebreide toelichting ontvangen** over de achtergrond van de wereldwijde minimumbelasting, de mechaniek van de wereldwijde minimumbelasting, de aanleiding van het Side-by-Side-pakket, de maatregelen uit het Side-by-Side-pakket en de – in dit kader georganiseerde – belangstellendenbijeenkomst van 31 maart 2026. Daarom beperken wij deze toelichting tot een (korte) beschrijving van de maatregelen in het consultatiedocument en het verdere wetgevingsproces.

Het consultatiedocument

- Bijgaand treft u een conceptversie van het consultatiedocument voor het Wetsvoorstel veiligheavenregels Wet minimumbelasting 2024 (**Bijlage 2**). In afwachting van uw akkoord zullen wij het consultatieproces in gang zetten en gelijktijdig de **laatste (beperkte) tekstuele verbeteringen** doorvoeren.

- Gelet op de brede consultatie in de vorm de belangstellendenbijeenkomst – waarbij ook schriftelijke inbreng is ontvangen van belangstellenden – richt het consultatiedocument zich op het ophalen van reacties die zien op het **technisch verbeteren** van de voorgestelde wetgeving.
- Het consultatiedocument omvat daarom de concept wettekst en de concept artikelsgewijze toelichting en niet het algemeen deel van de memorie van toelichting. Hierbij is ook van belang dat er **weinig tot geen beleidsruimte** is bij het opstellen van het wetsvoorstel.
- Door middel van het voorwoord bij het consultatiedocument (**Bijlage 2** wordt het voorgaande ook toegelicht zodat **het voor belangstellenden inzichtelijk** is wat en waarom er op deze wijze wordt geconsulteerd.
- In het consultatiedocument worden vier veiligheidsregels – met de daarbij behorende technische wijzigingen – uitgewerkt:
 1. **Vereenvoudigde effectievebelastingtarief-veiligheidsregel.** Deze veiligheidsregel voorziet in een vereenvoudiging van een van de ingewikkeldste onderdelen van de wereldwijde minimumbelasting, namelijk de berekening van het effectieve belastingtarief dat ten grondslag ligt aan de bijheffing tot het minimumbelastingtarief van 15 %;
 2. **Kwalificerend equivalent minimumbelastingstelsel veiligheidsregel.** Aan de hand van deze veiligheidsregel wordt bepaald of een staat beschikt over een kwalificerend nationaal en wereldwijd belastingstelsel dat equivalent is aan de wereldwijde minimumbelasting;
 3. **Uiteindelijk moederentiteit veiligheidsregel.** Deze veiligheidsregel heeft betrekking op de binnenlandse activiteiten in een staat die beschikt over een kwalificerend binnenlands belastingstelsel; en
 4. **Kwalificerende regelingen veiligheidsregel.** Het gaat hier om een veiligheidsregel voor kwalificerende fiscale regelingen; regelingen die doorgaans een direct en duidelijk verband hebben met de investeringen die ze beogen te stimuleren (voor Nederland bijvoorbeeld investeringsregelingen zoals de EIA, MIA en KIA).
- Daarnaast bevat het consultatiedocument een beperkte technische aanpassing naar aanleiding van de administratieve richtsnoeren van 11 mei jl. omtrent de toepassing van de tijdelijke onderbelastingwinstbijheffing veiligheidsregel bij multinationale groepen met een verslagjaar van 52 of 53 weken.

Verder wetgevingsproces

- Naar aanleiding van de belangstellendenbijeenkomst van 31 maart 2026 en andere **signalen vanuit de praktijk**, is besloten dat het genoemde wetsvoorstel ter **internetconsultatie** zal worden aangeboden en als onderdeel van het Pakket **Belastingplan 2027** naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd. De verdere parlementaire behandeling vindt derhalve plaats in **najaar 2026**.
- De reacties op de internetconsultatie zullen – net als de inbreng naar aanleiding van de belangstellendenbijeenkomst – in de **consultatieparagraaf** van het definitieve wetsvoorstel worden opgenomen. Uiteraard zult u het definitieve wetsvoorstel te zijner tijd ontvangen voor akkoord.

Communicatie

Geïnteresseerde journalisten zullen op de internetconsultatie worden gewezen.

Politiek/bestuurlijke context

Voor het Side-by-Side pakket is veel belangstelling in de Tweede Kamer, maar ook vanuit de media (bijvoorbeeld het FD). Op 3 februari en 13 maart 2026 zijn er verschillende Kamervragen over het Side-by-Side pakket beantwoord.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan
de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

BWO glastuinbouw 17-06

Datum

11 juni 2026

Notanummer

2026-0000256758

Bijlagen

1. Achtergrondslides
2. Agenda bestuurlijk Overleg
3. Achtergrond met scenario's CO2-prijs

Aanleiding

Aanstaande woensdag 17 juni heeft u met MKGG en SLVVN een overleg over de glastuinbouwsector. Vorig jaar is door het vorige kabinet een principebesluit genomen over uitbreiding van ETS2 en een bijmengverplichting groen gas naar de glastuinbouw, met de afspraak dat wordt gecompenseerd tot het niveau van de CO2-prijs die nodig is om het klimaatdoel in de glastuinbouw te borgen. Er is toen afgesproken dit pakket verder uit te werken en in het voorjaar van 2026 een definitieve keuze te maken. Vanwege de start van het kabinet is dit doorgeschoven naar augustus.

In de augustusbesluitvorming liggen twee keuzes aan u voor: 1) definitief besluit om ETS2 en bijmengverplichting uit te breiden naar de glastuinbouwsector, inclusief evt. compensatie en 2) keuze over de hoogte van de CO2-prijs. Het overleg van woensdag is bedoeld om eerste standpunten uit te wisselen en om uw bestuurlijk overleg met Glastuinbouw Nederland voor te bespreken (in potlood ingepland op 3 juli).

Ter voorbereiding op het BWO hebben we een slide deck (zie bijlage 1) gemaakt om de belangrijkste achtergrondinformatie en de te maken keuzes samen te vatten. Daarnaast hebben we samen met LVVN en KGG de belangrijkste scenario's voor de hoogte van de CO2-prijs op een rij gezet, zie hiervoor bijlage 3.

Geadviseerde inbreng per agendapunt

1. Aftrap door SLVVN

Advies:

- SLVVN zal het overleg voorzitten en aftrappen. U kunt deze inbreng aanhoren.

2. Voorbereiding besluitvorming in augustus

Bespreekpunten: In de bijlage 2 kunt u een notitie vinden met bouwstenen/mogelijke scenario's voor het te nemen besluit. Welke punten zijn voor u belangrijk bij het te nemen besluit? Zijn er zaken die richting augustus nog verder uitgewerkt dienen te worden?

Advies:

Hoogte CO2-prijs:

- U kunt aangeven dat het vraagstuk van de hoe hoog de CO2-prijs moet worden, vanuit twee invalshoeken kan worden aangevlogen: budgettair en klimaat.
- Vanuit Financiën kijken we primair of de afspraak past binnen de budgettaire afspraken die zijn gemaakt. Het is belangrijk dat de hoogte van de CO2-beprijzing die deze zomer wordt gekozen, past binnen de middelen die vorig jaar voor de glastuinbouw zijn gereserveerd. Er is geen financiële ruimte buiten het glastuinbouwdomein.
- U kunt hierbij aangeven dat nog goed moet worden gekeken naar wat het uitstel van ETS2 betekent voor de budgettaire plaat en de envelop met compensatie die hiervoor is gereserveerd. Daarnaast kunt u afspreken om de budgettaire consequenties van de verschillende varianten nader in beeld te brengen voor het volgende BWO in augustus.
- U kunt tot slot aan MKGG en SLVVN vragen aan welke CO2-prijs zij denken en wat nodig is voor het halen van de klimaatdoelen.

Samenstelling pakket:

- U kunt akkoord gaan met het definitieve besluit om ETS2 en de bijmengverplichting groen gas uit te breiden naar de glastuinbouwsector.
- Compensatie vindt plaats via het buitenwerking stellen van de huidige CO2-heffing glastuinbouw, een aparte kostencompensatieregeling en eventueel verlaging van de energiebelastingtarieven.

Toelichting (budgettaire plaat):

- Vorig jaar is binnen het inkomstenkader geld gereserveerd voor afschaffing van de CO2-heffing, verlaging van de energiebelasting en een kostencompensatieregeling. (zie onderstaande tabel).
- Toen was rekening gehouden met invoering van ETS2 per 2027. Inmiddels is dit opgeschoven naar 2028, waardoor de glastuinbouw in 2027 alleen extra lasten van de bijmengverplichting groen gas heeft (nog onzeker, mogelijk wordt de bijmengverplichting ook uitgesteld naar 2028). De gevolgen voor het kasritme van de envelop werken we de komende weken verder uit.
- ETS2 en de bijmengverplichting groen gas leiden tot hogere CO2-kosten voor de glastuinbouw. Via de kostencompensatieregeling en verlaging van de energiebelasting, worden deze kosten verlaagd tot het afgesproken niveau van de netto CO2-prijs (wat nodig is voor doelbereik).
- Hoe lager de afgesproken netto CO2-prijs wordt, hoe duurder de compensatie zal zijn, omdat dan een groter deel van de ETS2-prijs en meerkosten van bijmengverplichting groen gas moet worden gecompenseerd.

- Op dit moment brengen we de budgettaire consequenties van iedere variant nader in kaart. Ons eerste beeld is dat de voorkeursvariant van LVVN (netto CO2-prijs van 18,43 euro) in ieder geval niet rond rekt en nog een budgettaire derving kent.

Tabel glastuinbouw Miljoenennota 2026:

Standen in miljoenen euro (+ is saldo-verbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	struc
29 ETS2 uitbreiden naar glastuinbouw	0	0	335	247	209	197	0
Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw 30 per 2027	0	0	- 59	- 64	- 67	- 69	- 65
31 Envelop compensatie glastuinbouw	0	0	- 276	- 183	- 142	- 128	0

Toelichting (CO2-prijs nodig voor klimaat):

- In het convenant (en principe besluit) is afgesproken dat het beprijzingsniveau zo hoog moet zijn dat het sectordoel behaald wordt. In twee stappen wordt van deze hoogte toegewerkt naar het pakket. Eerst wordt fictief de CO2-heffing verhoogd naar de benodigde hoogte voor het doelbereik. Vervolgens wordt o.b.v. de CO2-prijs bepaald wat de resterende compensatie is voor de ETS opt-in en bijmengverplichting.
- De huidige netto CO2-prijs is 18,43 euro/ton CO2.
- Volgens PBL is er 30% kans dat het afgesproken klimaatdoel van de glastuinbouw wordt gehaald bij een netto CO2-prijs van 42,50 euro/ton CO2.
- Een tarief van 42,50 euro/ton CO2 is daarmee een goede terugvaloptie, omdat het doelbereik dan in ieder geval niet verslechterd ten opzichte van wat PBL al in de boeken heeft staan. Vanuit klimaatperspectief is een hoger tarief gewenst, gegeven dat het doelbereik slechts 30%.
- Voor een grote kans op doelbereik verwachten we dat een CO2-prijs van 100 euro/ton CO2 nodig zal zijn. Dit betekent wel een forse verhoging en daarnaast zal SLVVN erop wijzen dat ook de glastuinbouw te maken heeft met belemmeringen van netcongestie.
- Los van de specifieke varianten geldt dat de tijd tot 2030 inmiddels erg kort is geworden. Verduurzamingsmaatregelen hebben vaak doorlooptijd van minstens een paar jaar. Het is daarom belangrijk om in het voorjaar van 2027 een besluit te nemen over de langjarige CO2-beprijzing tot en met 2040, zodat tuinders hier tijdig rekening mee kunnen houden in hun investeringsplannen.

3. Voorbespreking bestuurlijk overleg met Glastuinbouw Nederland

Bespreekpunten: In bijlage 2 vindt u de concept agenda voor het Bestuurlijk Overleg met de sector. SLVVN zal dit BO voorzitten. Het doel van het BO is om kennis te maken en eerste beelden te delen inzake de besluitvorming. U kunt per agendapunt van het BO kort bespreken hoe u het agendapunt wenst in te steken in gesprek met de sector.

Advies:

- U kunt akkoord gaan met de agenda voor het bestuurlijk overleg. Voornaamste doel is om kennis te maken en om eerste beelden te delen.
- U kunt daarnaast aangeven eerst intern kabinet een standpunt ten aanzien van het beprijzingspakket te willen innemen, voordat dit met de sector wordt besproken. U kunt hierbij aan SLVVN vragen hoe hij Glastuinbouw Nederland vervolgens wil meenemen in het besluit dat is genomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Achtergrondslides glastuinbouw

Inhoudsopgave

- * Kenmerken sector en covenant
- * Huidig beleid
- * Besluitvorming in augustus

Kenmerken sector en convenant

Kenmerken sector - 1

- * De glastuinbouwsector bestaat uit ruim 3000 bedrijven en is een van de meest energie-intensieve sectoren in Nederland: de energiekosten bedragen circa 20% van de bruto totale kosten.
- * De sector is zeer divers te noemen door verschillende typen teelt en teeltstrategieën, warmtetechnologieën, grootte van de bedrijven en de locaties van de teelt.
- * De sector is verspreid door heel Nederland maar concentreert zich wel in een aantal clusters. Het meeste areaal bevindt zich in het Westland en Oostland, maar ook in andere gebieden zoals Noord-Holland, Limburg, Noord-Brabant en Zeeland is veel oppervlak glastuinbouw te vinden.
- * De bruto toegevoegde waarde in 2021 was 9,2 miljard euro en er werkten zo'n 89.000 mensen in de sector.
- * Naast energie en klimaat gaat de glastuinbouw gepaard met meerdere maatschappelijke uitdagingen zoals het intensive gebruik van pesticiden en arbeidsmigranten.

Kenmerken sector - 2

- * Voor de energievoorziening maakt ongeveer 20% van de glastuinbouwbedrijven (circa 62% van glastuinbouwareaal) gebruik van een warmtekrachtkoppeling installatie (wkk).
- * Een wkk verbrandt aardgas en kan zowel warmte als elektriciteit produceren. Daarnaast kan uit de rookgassen CO₂ worden gefilterd dat gebruikt kan worden om de productiviteit van de teelt te verhogen. Met een wkk produceren tuinders deels ook elektriciteit voor levering aan het net.
- * De totale CO₂-uitstoot (inclusief methaan) van de glastuinbouwsector was 7,5 Mton in 1990 en is lange tijd niet gedaald, doordat aardgas goedkoop was.
- * De emissies werden (vrijwel) niet beprijsd: dit komt door bijzondere regelingen in de energiebelasting en doordat een groot deel van de sector niet onder het Europese emissiehandelssysteem (ETS1) vallen. Dit geeft o.a. concurrentievoordeel t.o.v. grote energiecentrales, die wel onder ETS1 vallen.
- * Sinds de energiecrisis van 2022 is de energiebesparing in de glastuinbouwsector sterk toegenomen. De broeikasgasemissies zijn gedaald naar 6,5 Mton in 2024.

Convenant

- * Convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022 - 2030: samenhangend beleidspakket om te komen tot 4,3 Mton restemissie in 2030 (1990 7,5 Mton).
- * Sectorspecifieke CO2-heffing in combinatie met hervorming energiebelasting om klimaatdoel te borgen (zie huidig beleid).
- * Financiële ondersteuning voor de energietransitie in de vorm van onder andere subsidies.
- * Vanuit het rijk zijn het ministerie van LVVN, KGG en FIN convenantpartners.
- * Het convenant is net geëvalueerd en gesprek is opgestart over verlenging.
- * GTB NL wil mogelijk voor afgesproken 2030 doel loslaten.

The slide features an abstract geometric design. On the left, a thin, light green triangle points downwards. On the right, a large, complex shape is composed of several overlapping triangles in various shades of green and brown. A thin, light gray line runs diagonally across the lower right portion of the slide, intersecting the abstract shape. The text 'Huidig beleid' is centered in the middle of the slide.

Huidig beleid

Huidig beleid

- * Sinds het coalitieakkoord van Rutte IV en het afgesloten convenant zijn stappen gezet om de broeikasgasemissies in de glastuinbouwsector beter te beprijzen.
- * Tegenover deze beprijzing staan subsidies voor de sector klaar. De belangrijkste subsidies zijn de SDE++ en de subsidieregeling energie-efficiëntie glastuinbouw (EG-regeling). Aan de fiscale kant kan de tuinbouw gebruik maken van de energie-investeringsaftrek (EIA).
- * De beprijzing bestaat op dit moment uit de energiebelasting op aardgas en een aparte CO2-heffing. Beide regelingen worden uitgevoerd door de Belastingdienst.
- * De energiebelasting op aardgas wordt de komende jaren stapsgewijs verhoogd door het verlaagde tarief voor de glastuinbouw aan te passen en door een vrijstelling voor WKK's af te bouwen.

Huidig beleid - afbouw verlaagd tarief glastuinbouw

- * Binnen de energiebelasting geldt voor de eerste drie schijven (tot 1 mln. m³ aardgas) een apart verlaagd tarief voor de glastuinbouw. Dit is een fossiele subsidie.
- * Rationale was dat de glastuinbouw net zo energie-intensief als de grote industrie is, maar vanwege de kleinere schaal niet profiteert van de degressieve tariefstructuur in de energiebelasting.
- * Met het Belastingplan 2023 is vastgelegd dat het verlaagd tarief stapsgewijs wordt afgebouwd. Vanaf 2035 betalen tuinders het reguliere tarief.

	'24	'25	'26	'27	'28	'29	'30	'31	'32	'33	'34	'35
Afbouw tot 170.000 m ³	16%	23%	30%	37%	44%	52%	60%	68%	76%	84%	92%	100%
Afbouw tot 1.000.000 m ³	38%	43%	48%	53%	58%	64%	70%	76%	82%	88%	94%	100%

Huidig beleid - afbouw WKK-vrijstelling

- * Tot 2025 gold een vrijstelling voor WKK's in de energiebelasting, mits het elektrisch rendement minstens 30% is.
- * In de praktijk ligt het rendement van (bijna) alle WKK's in de glastuinbouw boven de 40% en werd het aardgasverbruik van in de glastuinbouw dus grotendeels vrijgesteld (behalve het deel dat door tuinders wordt gebruikt in reguliere gasketels).
- * Met het BP23 is een afbouwpad voor de WKK-vrijstelling wettelijk vastgelegd. In plaats van een volledige vrijstelling, wordt een maximale hoeveelheid gas per geproduceerde kWh elektriciteit vrijgesteld. De vrijgestelde hoeveelheid gas neemt t/m 2030 jaarlijks af. Vanaf 2030 zijn alleen installaties met een rendement van hoger dan 60% nog volledig vrijgesteld.

Tabel 1 – Vrijgestelde gasinput per geproduceerde kWh (na BP24-maatregel)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vrijgestelde gasinput per 1 kWh voor grote installaties (> 20 MW) en kleine installaties (<20 MW) bij levering aan net. NB. Vrijstelling voor eigen gebruik elektriciteit vervalt per 2025 voor installaties >20 MW.	0,2808 Nm ³	0,2635 Nm ³	0,2467 Nm ³	0,2270 Nm ³	0,2110 Nm ³	0,18957 Nm³ *
Vrijgestelde gasinput per 1 kWh voor kleine installaties (< 20 MW) bij elektriciteitsproductie voor eigen gebruik NB. Vrijstelling voor eigen gebruik elektriciteit blijft om uitvoeringstechnische redenen bestaan (vrijgestelde gasinput is daarom lager).	0,167 Nm ³	0,1498 Nm ³	0,1329 Nm ³	0,1132 Nm ³	0,0973 Nm ³	0,0758 Nm³
* Deze hoeveelheid komt overeen met 1) de energetische waarde van 1 kWh elektriciteit (0,1137 Nm ³ gas) (want dit wordt aan de outputkant belast) en 2) een compensatie voor omzettingsverlies van 40% (0,0758 Nm ³). Centrales met een rendement van minimaal 60% blijven hierdoor volledig vrijgesteld.						

Huidig beleid - CO2-heffing glastuinbouw

- › Het convenant is gericht op een economisch rendabele en klimaatneutrale sector in 2040, met een 2030 restemissiedoel van 4,3 Mton.
- › Er is afgesproken dat een bedrijfsspecifieke CO2-heffing het restemissiedoel borgt: het tarief van de CO2-heffing moet zo hoog worden gesteld, dat in combinatie met de beschikbare subsidies voldoende verduurzamingsmaatregelen financieel rendabel worden.
- › De CO2-heffing is in 2025 ingevoerd. De Belastingdienst bouwt op dit moment aan het inningssysteem. In 2027 betalen tuinders voor het eerst de heffing over de jaren 2025 en 2026. Daarna moeten tuinders jaarlijks betalen.
- › Het tarief loopt op tot circa 18 euro/ton CO2 in 2030. Dit is te laag voor doelbereik (zie volgende slides).

Keuzes in augustus: aanpassingen beleid

Hoofdkeuzes in augustus

- › In augustus liggen ten aanzien van beprijzing in de glastuinbouw twee hoofdkeuzes voor:
 1. Ten eerste moet een definitieve keuze worden gemaakt over de samenstelling van het beprijzingspakket. Vorig voorjaar is een principe-afspraken gemaakt om de CO₂-heffing af te schaffen en in te ruilen voor ETS2 en bijmengverplichting groen gas, in combinatie met een kostencompensatieregeling.
 2. Ten tweede moet een keuze worden gemaakt over de hoogte van de CO₂-beprijzing. De inzichten verschillen welke CO₂-prijs nodig is voor voldoende doelbereik in 2030.

Keuze 1 - samenstelling beprijzingspakket - 1

- › Door het vorige kabinet is vorig voorjaar een principebesluit genomen om de samenstelling van het beprijzingspakket aan te passen:
 - › Aparte CO₂-heffing glastuinbouw afschaffen en inruilen voor het Europese emissiehandelssysteem (ETS₂). De CO₂-prijs van ETS₂ is mogelijk hoger dan de benodigde CO₂-prijs om het klimaatdoel van de sector te borgen. Daarom wordt een kostencompensatieregeling uitgewerkt om voor dit deel te compenseren.
 - › Introductie bijmengverplichting groen gas voor alle ETS₂ sectoren, inclusief de glastuinbouwsector. Dit leidt tot een meerprijs voor de sector, die t/m 2030 wordt gecompenseerd via aanpassing van de verlaagde energiebelastingtarieven glastuinbouw. Na 2030 gaan de energiebelastingtarieven terug naar het afgesproken basispad.
- › Er is daarna afgesproken dat de kostencompensatieregeling voor ETS₂ en de bijmengverplichting verder zou worden uitgewerkt. Daarna zou definitieve weging van het pakket plaatsvinden.
- › Inmiddels is dit gebeurd en de compensatieregeling ook qua staatssteun mogelijk. De seinen staan dus op groen om het principebesluit te bekrachtigen.
- › De sector heeft nog steeds een sterke voorkeur voor de nationale CO₂-heffing, omdat dit meer zekerheid geeft over de CO₂-prijs. Uitzondering voor glastuinbouw van ETS₂ is echter niet uitvoerbaar.

Keuze 1 - samenstelling beprijzingspakket - 2

- › In de MJN26 is het principebesluit budgettair verwerkt:
 - › Invoering van ETS2 levert budgettair meer op dan de huidige CO2-heffing.
 - › Hiervan wordt een tijdelijke verlaging van de energiebelasting betaald en blijven middelen over voor een kostencompensatieregeling.
- › In hoeverre er voldoende middelen voor de kostencompensatieregeling zijn, hangt af van de hoogte van de CO2-prijs: hoe lager de CO2-prijs, hoe groter deel van de ETS2 prijs moet worden gecompenseerd en hoe meer geld nodig is. Dit werken we op dit moment verder uit.

Keuze 2 - Benodigde CO2-prijs - 1

- › De afspraak is dat de CO2-prijs hoog genoeg is om het klimaatdoel in de sector te borgen.
- › Er zijn verschillende inschattingen van wat nodig is voor doelbereik.
- › Er is door Berenschot/Kalavasta een tariefstudie gedaan in opdracht van de ministeries. PBL maakt een eigen raming in de Klimaat- en Energieverkenning en raamt conservatiever.
- › Samenvattend liggen er drie scenario's voor de CO2-prijs op tafel:
 - › **CO2-prijs van 14 euro:** dit is volgens Berenschot/Kalavasta voldoende voor doelbereik in 2030. De bijmengverplichting groen gas wordt t/m 2030 gecompenseerd via aanpassing van de energiebelasting, maar daarna loopt de compensatie af. Na 2030 wordt aardgas dus duurder, wat in de modellen zorgt voor een lagere CO2-prijs vóór 2030. De CO2-heffing wordt ingewisseld voor ETS2 met kostencompensatie. De ETS2 prijs is circa 56 euro, wat betekent dat circa 42 euro/ton CO2 gecompenseerd moet worden om tot een netto CO2-prijs van 14 euro te komen.
 - › **CO2-prijs van 42,50 euro:** dit is door PBL meegenomen in de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) en leidt tot 30% kans op doelbereik.
 - › **CO2-prijs van 100 euro:** dit is een inschatting in een ambtelijk rapport ter voorbereiding op de formatie ("Van Kempen") van wat nodig is voor 100% doelbereik (op basis van aannames PBL).

Keuze 2 - Benodigde CO2-prijs en economische rentabiliteit

- › Bij de keuze voor de hoogte van de CO2-prijs spelen ook zorgen over de economische rentabiliteit van de sector mee.
- › Naar aanleiding van de motie Grinwis is een onderzoek gedaan naar de economische effecten van beprijzing in de glastuinbouwsector.
- › Uit dit onderzoek komt dat beprijzing (zoals verwacht) leidt tot hogere kosten voor tuinders. Tuinders kunnen deze kosten doorberekenen, maar het gaat wel ten koste van hun marktaandeel.
- › Voor het concurrentienadeel is echter relevanter dat de comparatieve voordelen gaan verschuiven.
- › Met duurzame technieken wordt glastuinbouw in Nederland een stuk duurder, dan de afgelopen jaren met goedkoop aardgas.
- › Glastuinbouw in Nederland kan daardoor minder goed concurreren met productie in zuidelijke landen. Verschuiving van productie hoeft voor het mondiale klimaateffect niet perse nadelig te zijn.
- › De verwachting is dat in de toekomst een rendabele glastuinbouwsector in Nederland mogelijk blijft, maar dat die wel (fors) kleiner zal zijn.
- › Krimp van de (CO2/energie) intensieve glastuinbouw kan ook ruimte genereren voor de duurzame glastuinbouw. Het pakket zorg voor een gelijk spelveld voor de duurzame glastuinbouw. De duurzame glastuinbouw zou echter nog wel te maken blijven hebben met concurrentie van in het buitenland geproduceerde goederen. Waar een ongelijk spelveld kan blijven bestaan.

The background features abstract geometric shapes in various shades of green and yellow. On the left, a thin, elongated yellow triangle points downwards. On the right, a large, complex shape is composed of several overlapping triangles in shades of green and yellow. A thin, light gray line runs diagonally across the lower right portion of the image.

Achtergrondslides

Bijmengverplichting groen gas maakt aardgasverbruik duurder

- Er is afgesproken om een bijmengverplichting voor groen gas te introduceren. Deze verplichting betekent dat energieleveranciers een bepaalde hoeveelheid groen gas moeten bijmengen.
- Beoogde invoering is 2027 of 2028, afhankelijk hoe snel het wetsvoorstel in de kamer wordt behandeld.
- De verplichte hoeveelheid gas neemt jaarlijks toe t/m 2031. Als er niet voldoende groen gas beschikbaar is (wat de verwachting is), dan kunnen leveranciers afkopen via een buy-out.
- De meerkosten lopen op naar circa 9 cent/m³ in 2031, zie onderstaande tabel.

Tabel 20. **Meerkosten bijmengverplichting.**

	2027	2028	2029	2030	2031
Meerkosten (euro/m ³)	0,015	0,023	0,038	0,06	0,09
Aardgasverbruik (miljoen m ³)	3,2	2,7	2,2	2,1	2,0
Meerkosten (miljoen euro)	47	62	84	126	181

Vormgeving verlaagde energiebelastingtarieven

Verlaagde EB-tarieven GTB conform basispad (alleen t/m 1 mln. m3)

Tabel 17. Aardgasbelastingtarieven (verlaagd tarief glastuinbouw).

Aardgasbelasting (verlaagd tarief)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0-170.000 m ³	0,13298	0,17512	0,21598	0,25685	0,30354	0,35024	0,396941	0,443644	0,49034	0,53704	0,583738
170.000-1.000.000 m ³	0,13576	0,15434	0,17577	0,19693	0,22299	0,25123	0,272751	0,294289	0,31582	0,337357	0,358885
1.000.000-10.000.000 m ³	0,20347	0,20793	0,21644	0,22227	0,22913	0,23789	0,237894	0,237893	0,237891	0,237888	0,237887
> 10.000.000 m ³	0,05385	0,05163	0,05156	0,05160	0,05334	0,05457	0,054573	0,054569	0,054567	0,054566	0,054567

Indicatieve verlaagde EB-tarieven GTB na VJN25 (met nieuwe verlaging in schijf 4 - t/m 10 mln. m3. Het aantal tuinders in schijf 5 is zeer beperkt. In 2035 zijn de verlaagde tarieven volledig afgebouwd.

Tabel 1. Verlaagde aardgasbelastingtarieven voor de glastuinbouw (rijksscenario) in cent/m³, om de extra kosten voor de bijmengverplichting groen gas te compenseren. De lichtoranjegekleurde waarden zijn de verlaagde tarieven, de donkeroranjegekleurde waarden zijn de maximaal verlaagde tarieven.

Verder verlaagde belastingtarieven in cent/m ³	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Schijf 1 huidig (t/m 170.000 m ³)	13,298	17,512	17,512	17,512	17,687	18,315	26,326	34,338	42,350	50,362	58,374
Schijf 2 huidig (170.000 - 1 mln m ³)	13,576	15,434	15,434	15,434	15,434	15,434	19,525	23,616	27,707	31,798	35,888
Schijf 3 huidig (1 - 10 mln m ³)	20,347	20,793	11,597	12,728	10,247	7,080	10,422	13,763	17,105	20,447	23,789
Schijf 4 huidig (> 10 mln m ³)	5,385	5,163	5,156	5,160	5,334	5,457	5,457	5,457	5,457	5,457	5,457

Concept

AGENDA

Bestuurlijk overleg energietransitie glastuinbouw d.d. 3 juli 2026

1. Opening

Bijlage 1: Verslag van BO-ETG van april 2026.

Voorstel voor besluit:

Vaststellen verslag na bespreking van de acties

2. Inhoudelijke kennismaking

In het vorige BO-ETG (zie verslag) is besproken wat de belangrijkste elementen zijn uit de evaluatie en welk vervolg de convenantspartijen daaraan zouden willen geven. De nieuwe bewindspersonen kunnen hier kort op reflecteren en accenten leggen.

Bespreken:

Hoe kijkt elke partij tegen de energietransitie en het convenant aan?

3. Augustusbesluitvorming: wat speelt er mee en welke scenario's zijn er?

Bijlage 2: Beknopte versie bouwstenennotitie en scenario's voor belangrijkste keuzes

In voorbereiding op de besluitvorming is een notitie gemaakt waarin de verschillende elementen die een rol spelen bij de augustusbesluitvorming worden toegelicht, en zijn scenario's uitgewerkt.

Bespreken:

- a) Wat zijn op hoofdlijn de reflecties op (de verschillende onderdelen van) de notitie?
- b) Wat zijn de beelden over de scenario's, wat is de bandbreedte voor besluitvorming Prinsjesdag 2026?

4. Proces richting besluitvorming Prinsjesdag 2026

Bijlage 3: Augustusbesluiten en MJN2027

Bijlage 4: Klimaatbesluitvorming

Toelichting van Fin en KGG

Voorstel voor besluit:

- a) Opvolgend bestuurlijk overleg vindt plaats in de eerste twee weken van augustus, gericht op de (politieke) besluitvorming.
- b) Werkbezoek van de bewindspersonen aan de glastuinbouwsector wordt ingepland in het najaar 2026.

Inventarisatie Scenario's Augustusbesluitvorming Glastuinbouw

In deze notitie worden mogelijke scenario's uitgewerkt voor de beprijzing en compensatie van de glastuinbouw voor 2030. De scenario's bouwen voort op het principebesluit uit het voorjaar 2025, dat het kader vormt voor de besluitvorming. Voor elk scenario worden de voor- en nadelen geschetst volgens de gestelde criteria: doelbereik 2030, economische impact op de glastuinbouw, budgettaire dekking, handelingsperspectief (met oog op randvoorwaarden) en complexiteit en uitvoerbaarheid (voor zowel rijk als tuinders).

Aspecten om in alle scenario's rekening mee te houden:

- Door de beslissing van de Europese Commissie om de start van ETS2 uit te stellen tot 2028 geldt voor alle scenario's dat het CO₂-heffingssysteem voor de glastuinbouw in 2027 behouden blijft. De Belastingdienst zal het CO₂-tarief glastuinbouw voor 2027 uitvoeren.
- Bijmengverplichting groen gas (BMV): Het kabinet is voornemens de bijmengverplichting per 1 januari 2027 in te laten gaan. Het bijbehorende wetsvoorstel is op 21 mei aangeboden aan de Tweede Kamer. Voor een invoering per die datum is het noodzakelijk dat beide Kamers uiterlijk eind september beslissen. Dit is echter afhankelijk van hun behandelmoment. In juni kan op basis hiervan worden beoordeeld of 2027 nog haalbaar is, dan wel of in de besluitvorming reeds rekening gehouden moet worden met 2028. Dit laatste zou betekenen dat de lasten van de BMV ook pas vanaf 2028 gecompenseerd hoeven te worden, waardoor er budgettaire ruimte ontstaat.
- Compensatie BMV: In het voorjaar 2025 is gekeken naar compensatie van de BMV via de energiebelasting. Hoewel deze compensatie tot 2035 loopt, moet ze vanaf 2030 afgebouwd worden vanwege het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). Deze aanpak biedt geen exacte een-op-een compensatie per tuinder; onbelichte tuinders worden minder gecompenseerd dan de daadwerkelijke kosten die ze maken. Om deze reden achten de betrokken partijen compensatie via de kostencompensatieregeling, die nu ook mogelijk blijkt, wenselijker. Hiermee wordt ook voorkomen dat er twee aparte compensaties (en fossiele voordelen) voor de glastuinbouw opgezet moeten worden. Dit kan echter alleen wanneer het ETS2 tarief in 2030 hoger is dan de maximale meerkosten¹ voor het compenseren van groen gas in 2030 die neerkomen op 33,70 €/ton,) plus het tarief dat benodigd is voor de compensatie van ETS2 meerkosten.
- Op 29-5 is mondelinge informatie van de Europese Commissie ontvangen dat compensatie voor ETS2 opt-in sectoren mogelijk is. Notitie met voorwaarden volgt voor de zomer.
- De tarieven in de tussenliggende jaren tot 2030 lopen lineair op vanaf €11,60 in 2026 (huidig tarief belastingplan in prijspeil 2026).

Algemene opmerkingen:

- **Principebesluit:** In de vier geselecteerde scenario's is uitgegaan van het principebesluit uit het voorjaar 2025. De onderliggende uitgangspunten zijn: deelname aan groen gas bijmengverplichting en volledige compensatie, en deelname aan ETS2 en compensatie tot het tarief dat nodig is om het doel 2030 te halen. De basisscenario's (met CO₂ heffing glastuinbouw en zonder ETS2 en BMV) zijn door het rijk buiten beschouwing gelaten.
- **Verschillende studies:** in onderstaande punten wordt gerefereerd aan enerzijds de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) en anderzijds de tariefstudie van Berenschot/Kalavasta. De KEV is het uitgangspunt voor het Rijksbrede klimaatbeleid. De tariefstudie is verricht om het CO₂-tarief vast te stellen. Er bestaan significante verschillen in de modeluitkomsten van deze studies.
- **Periode:** Het principebesluit VJB 2025 gaat over de periode tot en met 2030. Er zijn met de glastuinbouw geen afspraken gemaakt voor na 2030. Ook is nog niet besloten over verlenging BMV na 2035. Omdat in het model van Berenschot/Kalavasta vooruit wordt gekeken naar t/m 2040, is in de tariefstudie aangenomen voor het rijksscenario dat ETS2 wordt doorgetrokken met compensatie voor ETS2 op het 2030-niveau t/m 2040. Voor de

¹ De daadwerkelijke meerkosten zullen waarschijnlijk significant lager zijn, hier is echter pas duidelijkheid over na inwerkingtreding van de bijmengverplichting.

groen gas bijmengverplichting is aangenomen dat deze toeneemt in 2031 en vanaf daar wordt doorgetrokken t/m 2040. De compensatie hiervoor wordt lineair afgebouwd en bedraagt vanaf 2035 nul.

De KEV 2025 aanvullend beleid neemt ETS2 mee met een compensatie tot 42,50 €/ton in 2030. De groen gas bijmengverplichting is in de KEV 2025 aanvullend beleid niet in de berekeningen opgenomen omdat er geen lasteneffect aan wordt toegewezen, uitgaande van volledige compensatie.

- **Doelbereik:** De tariefstudie 2025 en de KEV verschillen van uitkomst ondanks de verschilstudie die speciaal is uitgevoerd om de resultaten beter op elkaar aan te sluiten. De herijking van de tariefstudie is specifiek gericht op de onderbouwing van het tarief dat nodig is om het doel te halen. Volgens de KEV 2025 is er bij aanvullend beleid (ETS2 opt-in en compensatie tot 42,50 €/ton) een kans van 30% op doelbereik. Bij het huidige beleid (CO₂-heffing glastuinbouw van 17,70 €/ton in 2030) is deze kans 15%. De herijkte tariefstudie met een aanvulling geeft aan dat het doel gehaald kan worden met een tarief van 14 €/ton², als vaststaat dat tuinders na 2035 hogere lasten krijgen (verlengen BMV zonder compensatie) én aangenomen wordt dat tuinders op basis hiervan sneller vóór 2030 zullen verduurzamen. Mochten nog de randvoorwaarden op orde zijn, dan komt het tarief in 2030 uit op -6 €/ton. PBL spreekt dit tegen en verwacht eerder dat tuinders bij een lager tarief in 2030 en hoger tarief in 2035 juist zullen wachten met het nemen van investeringsbeslissingen in verduurzaming. In het Van Kempen formatierapport klimaat is op basis van het PBL basispad in de KEV en met hulp van Kalavasta geprobeerd te berekenen hoe hoog de CO₂-prijs zou moeten zijn om ook in de KEV op doelbereik te komen. Voor 2030 kwam deze variant uit op een stijging van de CO₂-prijs naar circa 100 €/ton CO₂.
- **Economische impact:** Uit de WESR studie ten behoeve van motie Grinwis, volgt dat de economische impact van zowel het rijksscenario (ETS2, BMV plus compensaties tot CO₂-heffing) als het basisscenario (CO₂-heffing glastuinbouw) groot is. Voor de 3 bedrijfstypen die representatief zijn voor de glastuinbouw, wordt de rentabiliteit negatief door de toename van de energiekosten. Hoe hoger het tarief hoe groter de impact op de rentabiliteit. De internationale concurrentiepositie komt onder druk te staan. Een structurele toename van de energiekosten wordt door afname van het aanbod grotendeels of volledig doorberekend in de afzetprijs van telers (zie bijlage voor benodigd niveau). Telers zullen extensiveren en het productieareaal neemt af. De bedrijven die na de afname van het areaal overblijven, zullen financieel rendabel zijn.
- **Tussenevaluatie Convenant:**
 - De systeemanalyse laat zien dat de energietransitie in de glastuinbouw zich bevindt in een fase waarin eerdere efficiëntiewinsten plaatsmaken voor meer complexe en fundamentele systeemverandering. De transitie wordt gekenmerkt door hoge ambities, maar ook door een sterke verwevenheid van structurele barrières die de realisatie van deze ambities bemoeilijken. De ambitie om klimaatneutraal en economisch rendabel te zijn in 2040 staat nog steeds breed overeind, maar de realiteit van 2026 laat een transitie zien die tegen harde systeembarrières aanloopt. Het valt daarbij op dat klimaatneutraal is gespecificeerd in het convenant, maar economisch rendabel niet. Tevens ontbreekt er een maatschappelijk wenkend perspectief voor de sector op de lange termijn.
 - Het convenant biedt een stevige basis om de ambities van een klimaatneutrale én economisch rendabele glastuinbouw in 2040 te realiseren. Hoewel de ambitie nog steeds overeind staat, is het convenant in deze vorm aan fundamentele herijking toe, wat niet gek is gegeven dat een transitie onvoorspelbaar verloopt. Het convenant is in de tussentijd opgebroken, en het tussendoel voor 2030 (een restemissie van 4,3 Mton) ligt niet op koers. Er zijn belangrijke bouwstenen aanwezig zoals Kas als Energiebron en de EG- en MEI-subsidies, maar belangrijke bouwstenen die

² Bron: aanvullende input Kalavsta, zie bouwstenennotitie van 8-4-2026 voor MT ETG 16-4: door wel compenseren van tuinders die afnemen van energiebedrijven voor de glastuinbouw, stijgt de benodigde heffing van € 10/ton uit de tariefstudie, naar € 14/ton.

alternatieven zijn voor aardgas zoals elektriciteit, duurzame CO₂ -bemesting en

duurzame warmte zijn onvoldoende aanwezig. Het succes van het convenant is dan ook dat de partijen elkaar weten te vinden en hier samen actie op proberen te nemen. Echter, als de partijen het convenant succesvol voort willen zetten zijn belangrijke aanpassingen nodig in de invulling en werkwijze ervan.

- Conclusie: De ambitie van het convenant moet niet worden losgelaten, maar het pad ernaartoe moet worden herijkt. Dat is niet vreemd in zo'n complexe transitie die nauw samenhangt met wat er in andere speelvelden gebeurt. Het vraagt om een inspirerende visie, duidelijke keuzes over regionale toekomstbestendigheid, sterkere en expliciete governance, voorspelbare beprijzing, en gezamenlijke investeringen in de 'collectieve bouwstenen' van de transitie: biogene externe CO₂, duurzame warmte en elektrische infrastructuur. Het convenant blijft daarmee een belangrijk instrument, maar moet worden herijkt met heldere richting, gedeelde visie en realistische handelingsperspectieven om de energietransitie in de glastuinbouw te bewerkstelligen.
- Drift adviseert de convenantspartijen allereerst om invulling te geven aan het pad naar 2040 en het tussendoel voor 2030 te herzien, ook omdat beleidsaanpassing een beperkt effect heeft in de periode tot 2030.
- **Budgettaire dekking:** De inkomsten uit ETS2 dienen als budgettaire dekking voor de compensatie van de BMV en ETS2 tot de hoogte van het te besluiten tarief. Afhankelijk van het gekozen scenario is naar verwachting een tarief van circa minstens 35 €/ton nodig voor voldoende budgettaire dekking (eerste inschatting, ramingen wordt nog aan gewerkt). De scenario's met een lager tarief hebben een dekkingstekort. Het hoogste tarief (100 €/ton) zorgt daarentegen voor extra inkomsten. Na 2030 is er onvoldoende budget.
- **Handelingsperspectief/randvoorwaarden:** Voor alle scenario's geldt dat een deel van de tuinders belemmeringen ervaart door het ontbreken van randvoorwaarden. Er is onvoldoende beschikbare warmte, elektriciteit (door netcongestie) en externe CO₂. Het model kiest daardoor deels voor relatief dure maatregelen. De scenario's zelf hebben geen invloed op deze randvoorwaarden. Daarvoor geldt een generiek beleid en een apart actieplan randvoorwaarden glastuinbouw. Dit actieplan beoogt, aanvullend op het generieke beleid, de effecten voor de sector te verbeteren of verslechtering te beperken, al is de verwachting dat de randvoorwaarden in 2030 niet op orde zullen zijn.
Hoe hoger het netto CO₂-tarief, hoe groter de impact op rentabiliteit van tuinders die ook niet *kunnen* verduurzamen. Voor energiebesparende maatregelen bestaat er wel altijd "technisch" handelingsperspectief. Dat wil overigens niet zeggen dat er ook daadwerkelijk perspectief is: dure en onrendabele maatregelen beïnvloeden de rentabiliteit negatief. Uit de aanvullende informatie van Kalavasta blijkt dat bij afwezigheid van belemmeringen voor warmte en elektriciteit de heffing in combinatie met het rijksscenario uitkomt op -6 €/ton. (In combinatie met de CO₂ heffing glastuinbouw € 7/ton.).
- **Rol glastuinbouw in het elektriciteitssysteem:**
De glastuinbouw draagt bij aan voldoende elektriciteit en een achtervang in de energietransitie op momenten dat groene bronnen tekort schieten (capaciteit ongeveer 3Gw) en aan het balanceren van het elektriciteitsnet in Nederland op twee manieren:
 1. Balanceringsdiensten (aFRR en mFRR); hierin vertegenwoordigd de glastuinbouw ongeveer 10–15 % van de markt.
 2. GOPACS (congestiemanagement); ongeveer 15–20 % van de markt, dit percentage ligt hoger vanwege de mogelijkheid van glastuinbouwbedrijven om snel in te spelen op regionale knelpunten.
- **Complexiteit/uitvoerbaarheid:** Voor de meeste scenario's is zowel een kostencompensatieregeling (KCR) als een compensatie van de BMV via de energiebelasting nodig. Dit zorgt voor een complex systeem. Verlaging van de energiebelasting is relatief makkelijk uitvoerbaar en geeft geen extra regeldruk. Voor de KCR moeten alle tuinders individueel elk jaar subsidie aanvragen, gegevens aanleveren bijvoorbeeld over gebruik voor huis en kantoor en boven een grens elk jaar vaststelling aanvragen, plus een

tegenprestatie leveren. Dit betekent veel administratieve lasten voor tuinders en hoge uitvoeringskosten voor RVO, naast rondpompen van geld. Ook risicovol voor het overheidsbudget omdat we met 2 marktprijzen te maken hebben (ETS2 en BMV) waar nog geen ervaring mee is en die niet van tevoren vast te stellen zijn. Bij lagere netto CO₂-tarieven neemt de uitvoeringslast (RVO) en regeldruk (tuinders) toe omdat dan meer tuinders een tegenprestatie aan moeten tonen. Voor de scenario's zonder ETS2 en BMV is door het rijk geconstateerd dat dit onuitvoerbaar is.

Inventarisatie onderzochte scenario's in KEV25, tariefstudie en ambtelijk rapport "van Kempen"

Hieronder volgt een feitelijk overzicht van enkele scenario's voor CO₂-beprijzing die het afgelopen jaar in diverse rapporten zijn onderzocht. De gebruikte bronnen zijn de klimaat- en energieverkenning (KEV) van PBL, de uitgevoerde en herijkte tariefstudie door Berenschot/Kalavasta en het ambtelijk rapport "Van routes naar realisatie: keuzes voor het klimaat en de energietransitie" (Van Kempen). De omschrijving van de scenario's betreft de periode 2027 tot en met 2030. In alle modellen wordt verder vooruit gekeken dan 2030 en zijn daarvoor aannames gemaakt die onder de algemene opmerkingen zijn beschreven.

De titel van de pakketten benoemt de netto heffing in 2030, waartoe de sector gecompenseerd wordt ten opzichte van ETS2, indien het tarief lager ligt dan de kosten voor ETS2.

Rijksscenario A 14 €/ton: Het netto tarief van 14 €/ton is gebaseerd op het rijksscenario in de tariefstudie inclusief de aanvullende informatie van Kalavasta. In dit scenario wordt de ETS2 gecompenseerd tot 14 €/ton en de groen gas bijmengverplichting (BMV) via de energiebelasting.

Rijksscenario B 18,43 €/ton: In dit scenario blijft het netto CO₂-tarief 2030 gelijk aan het huidige tarief in het belastingplan van 17,70 €/ton, gecorrigeerd voor inflatie met prijspeil 2026 is dat 18,43 €/ton. Conform VJN2025 wordt ETS2 ingevoerd per 2028 en gecompenseerd via de KCR tot 18,43 (tarief 2030). Ook wordt de BMV ingevoerd en gecompenseerd via de EB. Dit pakket is dus vergelijkbaar met het 14 €/ton pakket waarbij de €14 is verhoogd naar het huidige tarief in de wet fiscale maatregelen glastuinbouw.

Rijksscenario C 42,50 €/ton: Dit is een samenvoeging van het tarief zoals opgenomen in VJN 2025 en KEV2025 (42,50 €/ton) en het nog te bepalen tarief waarmee zowel de ETS2 als BMV vanaf 2028 via de KCR gecompenseerd kunnen worden. In dit scenario wordt de ETS2 gecompenseerd tot 42,50 €/ton in 2030. Dit netto CO₂-tarief voor 2030 is te vergelijken met de tarieven bij de andere pakketten. Aanvullend wordt de groen gas bijmengverplichting (BMV) vanaf 2028 ook gecompenseerd via de kostencompensatieregeling in plaats van via de EB. De BMV wordt in 2027 gecompenseerd via de EB omdat de kostencompensatieregeling dan niet uitgevoerd kan worden.

100 €/ton (Van Kempen pakket): Met dit pakket komt het CO₂-tarief uit boven de lasten van ETS2 (soft cap 56,6 €/ton) en de BMV (maximaal 33,70 €/ton) door een aanvullende verhoging van de energiebelasting. De ETS2 en BMV worden daarom niet gecompenseerd.

Feitelijk overzicht van onderzochte scenario's (--- tot +++)

Mogelijke pakketten tot en met 2030 Weergegeven tarief is het netto 2030 tarief <i>De tarieven groeien lineair in vanaf €11,60 in 2026</i>	Rijksscenario A 14 €/ton ETS2 compensatie tot CO2 tarief en Groen gas compensatie via EB	Rijksscenario B Met huidig tarief 18,43 €/ton ETS2 compensatie tot CO2 tarief en Groen gas compensatie via EB	Rijksscenario C € 42,50/?/ton ETS2 en BMV compensatie tot 8,80/? via KCR BMV in 2027 compensatie via EB*	Van Kempen 100 €/ton ETS2 en BMV zonder compensatie Verhoging energiebelasting
CO2 eq doelbereik conform tariefstudie 2025	= 4,3 Mton	+	++	+++
CO2 eq Doelbereik 2030 nav KEV 2025	--	--	Ca 30% kans	++ 4,0 Mton
Economische impact t.o.v. huidig beleid	-	-	--	---
Budgettaire dekking	--	--	+	++
Complexiteit/ Uitvoerbaarheid/ risico overheid	--	--	--	++

TER BESLISSING
Aan

Persoonsgegevens

de staatssecretaris van Financiën

nota

Aanpassingen pseudo-eindheffing

Datum
12 juni 2026
Notanummer
2026-0000257029

Aanleiding

In de nota leggen we de voorgestelde aanpassingen aan de pseudo-eindheffing ter akkoord aan u voor. Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg van maandag 8 juni is het voorstel aangepast op het punt van tijdelijk vervoer en vervangend vervoer. Het volledig overzicht vindt u in bijlage 1. Na uw akkoord zullen we het verwerken in de Kamerbrief en die begin volgende week aan u voorleggen, met oog op verzending voorafgaand aan het CD fiscaliteit.

Beslispunten

1. Wenst u een beperkte vrijstelling voor één periode van maximaal 7 aaneengesloten kalenderdagen per auto en per jaar te introduceren, om tegemoet te komen aan de zorgen over tijdelijk vervoer? Dit heeft geen budgettaire consequenties.
2. Bent u akkoord om de termijn bij vervangend vervoer voor reparatie etc. te verlengen van 5 dagen (voorstel vorige week) naar 14 dagen? Dit heeft geen budgettaire consequenties.
3. Bent u akkoord als we ambtelijk een terugkoppeling aan de betrokken stakeholders geven over uw besluit?

akkoord

akkoord

akkoord

De overige voorgestelde aanpassingen zijn gelijk aan afgelopen maandag en nog een keer samengevat in bijlage 1. Op basis van het laatste gestuurde position paper van de BOVAG (zie bijlage 2), gaan we er vanuit dat hiermee alle knelpunten zijn opgelost. Zoals gewisseld in het bestuurlijk overleg gaan we niet mee in het verzoek van andere sectorpartijen voor een concernregeling.

additioneel een evaluatie afspreken, waarbij het beide kanten op kan gaan

Toelichting

- Na het bestuurlijk overleg hebben we nog een keer ambtelijk een uitgebreid gesprek met de sectorpartijen gehad.
- Het voornaamste pijnpunt dat de sector benoemt is dat tijdelijk vervoer (voornamelijk de verhuurmarkt, maar bijvoorbeeld ook deelauto's) over het algemeen geen gebruik kan maken van het overgangsrecht. Vaak zal bij de huur van een auto namelijk sprake zijn van een eerste terbeschikkingstelling van de betreffende auto door die werkgever. De werkgever kan daardoor niet gebruikmaken van het overgangsrecht, waarvoor geldt dat de auto vóór 1 januari 2027 voor het eerst ter beschikking is gesteld.
- De sector verwacht hierdoor grote (financiële) gevolgen voor met name de verhuursector, omdat werkgevers niet (meer) bereid zijn fossiele auto's te

huren vanwege de pefa die zij verschuldigd zijn als de werknemer de fossiele huurauto ook voor privédoeleinden ter beschikking gesteld krijgt.

- Over de omvang van het probleem hebben we niet helemaal een gedeeld beeld gekregen. Dit ziet op een aantal punten:
 - Onduidelijkheid over hoeveel huurauto's onder de pseudo-eindheffing gaan vallen: De pseudo-eindheffing is alleen verschuldigd als de huurauto mede voor privédoeleinden, waaronder woon-werkverkeer ter beschikking wordt gesteld. Wij verwachten echter dat in de meeste situaties bij een incidentele zakelijke huur geen sprake zal zijn van privégebruik¹, waardoor de pseudo-eindheffing al niet verschuldigd is. De sector verwacht echter dat in de praktijk niet kan worden uitgesloten dat toch woon-werkverkeer wordt afgelegd en dat werkgevers het zekere voor het onzekere nemen en geen fossiele auto ter beschikking willen stellen. Er zijn geen cijfers beschikbaar over hoe de zakelijke huurauto's nu worden ingezet.
 - De huurkosten liggen naar verwachting veel hoger dan de pseudo-eindheffing: in gesprekken geeft de sector aan dat het huren van een zakelijke auto voor de werkgever veel duurder is dan een vaste leaseauto. Als toch een fossiele auto wordt gehuurd voor bijvoorbeeld veertien dagen én deze is ook voor privégebruik aan de werknemer ter beschikking gesteld, dan is de huurprijs vaak een stuk hoger dan de verschuldigde pseudo-eindheffing over die auto (€ 150 - € 350 voor een hele maand). De extra financiële last voor de werkgever is verhoudingsgewijs daardoor beperkter dan bij een vaste leaseauto. Het is daardoor de vraag of werkgevers inderdaad geen fossiele huurauto meer ter beschikking zullen stellen aan hun werknemers. Dit ligt anders bij korte huurperiodes (bijvoorbeeld 1 of 2 dagen), omdat de pseudo-eindheffing voor een hele maand moet worden afgerekend.
 - Alternatieve oplossing om auto op te laden: Vanuit de sector wordt aangegeven dat netcongestie een groot knelpunt is en dat hierdoor autoverhuurbedrijven hun laadmogelijkheden op eigen terrein niet kunnen uitbreiden. Dit herkennen we, maar we zien ook alternatieve mogelijkheden om de auto op te laden en vragen ons af of dat per se op het terrein van de verhuurder moet gebeuren. Huurauto's moeten namelijk vaak 'vol' worden ingeleverd. Met toenemend aantal (snel) laadpunten is dit vermoedelijk te doen, maar kost wel meer moeite dan een fossiele auto.
- Tegelijkertijd hebben we op dit moment onvoldoende informatie om uit te sluiten dat de problemen in de praktijk wel ontstaan. We hebben daarom gekeken welke uitzondering mogelijk is, zonder risico's op uitwijkconstructies in de pseudo-eindheffing te creëren.
- Als u de sector tegemoet wenst te komen, dan kunt u overwegen om een beperkte vrijstelling voor één periode van maximaal 7 aaneengesloten kalenderdagen per jaar te introduceren. Deze vrijstelling geldt – net als de rest van de pseudo-eindheffing – specifiek per auto. We adviseren deze uitzondering te beëindigen per 1 januari 2031. Dan stopt ook het reguliere overgangsrecht onder de pseudo-eindheffing.

is hier eventueel is op mogelijk? klopt punt van uitzondering van ZE-zones

¹ Als een werknemer een fossiele huurauto gebruikt om een (meerdaagse) cursus of congres te bezoeken, dan zal al het gebruik zakelijk zijn en zal geen sprake zijn van een rit van de vaste werkplek naar het woonadres of andersom, ook niet als de auto een dag van te voren wordt opgehaald bij het verhuurbedrijf. Hetzelfde geldt voor een tijdelijke klus waarvoor een werknemer een huurauto nodig heeft.

- Volgens cijfers van de BOVAG is de gemiddelde huurtermijn maximaal 1 week bij 2/3 van de verhuurbedrijven. Met een periode van maximaal 7 dagen wordt het gros van de markt geholpen, zonder risico op het ontstaan van ontwijkconstructies.
- De meest voorkomende contractperiode dat verhuurbedrijven auto's in hun vloot aanhouden ('looptijd') bedraagt 13 tot 24 maanden. Dit betekent dat over enkele jaren verhuurbedrijven moeten kunnen overstappen op elektrisch, zonder dat ze extra moeten afschrijven op de bestaande vloot.
- Naast tijdelijk vervoer is ook gesproken over vervanging van een 'vaste' auto vanwege onderhoud of reparatie. Hiervan heeft u tijdens het bestuurlijk overleg al een vrijstelling toegezegd.
- Oorspronkelijk voor een periode van maximaal 5 aaneengesloten dagen, maar uit cijfers van de branche blijkt dit te kort voor een deel van de reparatie en schadeherstel. We adviseren daarom deze termijn uit te breiden naar maximaal 14 aaneengesloten dagen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage 1 – overzicht aanpassingen pseudo-eindheffing

Categorie 1: Valide punt, gaan pseudo-eindheffing aanpassen	
Probleem	Standpunt FIN
Vervangend vervoer bij reparatie/onderhoud: - Als de vervangende auto fossiel is, dan moet de werkgever hierover mogelijk pseudo-eindheffing betalen. - Dit wordt als onrechtvaardig gezien omdat de "vaste" auto al elektrisch is of omdat het leidt tot dubbele pseudo-eindheffing, omdat de werkgever al heeft betaald voor de fossiele "vaste" auto.	Vrijstelling bij tijdelijke vervanging van de vaste auto vanwege schade/reparatie/onderhoud/bandenwissel voor maximale periode van 14 dagen. De grens van 5 dagen wordt nu gehanteerd in een soortgelijke regeling voor de bijtelling. Naar aanleiding van gesprekken met de branche zetten we nu in op een langere periode dan de eerdergenoemde 5 dagen, omdat volgens hen de reparatie gemiddeld 7 dagen duurt (met uitschieters naar een maand). De Belastingdienst houdt het aantal dagen voor de bijtelling graag gelijk met de pefa. Overwogen kan worden de 5 dagen uit het bestaande convenant met de BOVAG ook te verruimen.
Tijdelijk vervoer valt per 1 januari 2027 direct onder de pseudo-eindheffing: - Tijdelijk vervoer (bijv. deelauto's of huurauto's) worden in de praktijk vaak voor het eerst na 1 januari 2027 ter beschikking gesteld. - De branche verwacht dat deze groep direct onder de pseudo-eindheffing gaat vallen en dus sneller moet elektrificeren dan de "vaste" leaseauto, omdat die wel gebruik kan maken van het overgangsrecht. En dat werkgevers daardoor geen of minder fossiele auto's gaan huren, wat de huurmarkt financieel hard zal raken. - Ander knelpunt is dat de pseudo-eindheffing pro rata wordt toegepast; een dag een deelauto gebruiken, betekent een hele maand betalen. - De BOVAG vraagt specifieke aandacht voor de gevolgen voor autoverhuurbedrijven. Er zijn ongeveer 100.000 huurauto's, waarvan ongeveer 75% zakelijk ingezet (11%-punt voor vervangend vervoer bij reparatie etc.)	Beperkte vrijstelling voor één periode van maximaal 7 aaneengesloten kalenderdagen per jaar introduceren. Deze vrijstelling geldt – net als de rest van de pseudo-eindheffing – specifiek per auto. Een werkgever kan een specifieke auto dus eenmaal per jaar voor een periode van maximaal 7 aaneengesloten kalenderdagen ter beschikking stellen aan een van zijn werknemers, zonder pseudo-eindheffing te hoeven betalen. Deze vrijstelling vervalt per 1 januari 2031 – samen met het reguliere overgangsrecht van de pseudo-eindheffing.

- Als gevolg van de pseudo-eindheffing moeten verhuurbedrijven versneld hun vloot vervangen en uitbreiden. Uitbreiding is nodig, omdat in de particuliere markt minder vraag naar elektrisch is. Een deel van de fossiele vloot moet worden aangehouden voor de particuliere markt, waar een huurauto nu voor zowel particuliere als zakelijke markt wordt ingezet. - Volgens de BOVAG heeft slechts 27% van de verhuurbedrijven voldoende financiële middelen om vloot vroegtijdig te vervangen. (Meeste looptijden bedragen 13-24 maanden.)	
Lesauto's: - De sector kan nog niet (volledig) overstappen op elektrische auto's. Voor een volwaardig rijbewijs moet namelijk les worden gegeven in een (fossiele) schakelauto. - De sector benoemt dat ze zich ervan bewust zijn dat werkgevers in principe kunnen voorkomen dat zij de pefa verschuldigd zijn. - Echter kunnen in de praktijk situaties ontstaan waardoor woon-werkverkeer niet helemaal is te voorkomen. Dit leidt bovendien tot een grote administratieve druk, als bewezen moet worden dat de auto alleen zakelijk is gebruikt.	Vrijstelling voor lesauto's opnemen in de wet (met horizonbepaling) - Vanwege Europese regelgeving is een volwaardig rijbewijs B niet mogelijk als les wordt gegeven in een elektrische auto. - Dit maakt deze groep anders, dan andere groepen die ook moeilijker kunnen elektrificeren. - Uitzondering is gerechtvaardigd. Wel met horizonbepaling, want niet meer nodig als EU regelgeving verandert. - De BD doet finale check op uitvoerbaarheid in uitvoeringstoets.
Taxiriten: de sector maakt zich zorgen dat voor een individuele taxirit een pseudo-eindheffing voor een hele maand moet worden betaald.	Verduidelijken in Kamerbrief dat het gebruik van een taxi als passagier niet direct tot het ter beschikking stellen van een auto leidt. En dus geen pseudo-eindheffing hoeft te worden betaald voor een individuele taxirit.
Toepassing pseudo-eindheffing in buitenland (1/2) Er is onduidelijkheid over de vraag of en zo ja in welke mate pseudo-eindheffing verschuldigd is als een ander land heffingsrecht heeft over een deel van het arbeidsinkomen.	Verduidelijken in de kamerbrief dat als een ander land ook heffingsrecht heeft over een deel van het arbeidsinkomen, dezelfde verdeling mag worden toegepast voor de pseudo-eindheffing.
Overgangsrecht bij fusie en overnames (1/2) De zorg bestaat dat bij fusie of overnames geen gebruik meer	Verduidelijken in de kamerbrief dat bij fusies en overnames de nieuwe werkgever in de plaats treedt van de oude werkgever en daardoor het

kan worden gemaakt van de overgangstermijn en eerder dan verwacht pseudo-eindheffing moet worden betaald.	overgangsrecht van toepassing blijft bij de nieuwe werkgever.
Einddatum overgangsrecht De sector gaf aan het ongewenst te vinden dat het overgangsrecht halverwege een maand/het jaar wordt beëindigd (is momenteel 17 september 2030), omdat dit leidt tot extra administratieve lasten.	Overgangsrecht verlengen tot 1 januari 2031 - We kunnen niet geheel overzien in hoeverre er echt extra administratieve lasten optreden als het overgangsrecht blijft staan op 17 september 2030. - Uitstel naar 1 januari 2031 heeft echter geen gevolgen voor de budgettaire opbrengst of de klimaateffecten.

Categorie 2: Geen aanpassing	
Probleem	Standpunt FIN
Demoauto's: - Autobedrijven en dealers zijn in hun bedrijfsvoering afhankelijk van demonstratiemodellen. - Zij zijn contractueel door hun fabrikant/importeur verplicht om ook niet-emissievrije modellen te tonen of beschikbaar te hebben zolang deze onderdeel uitmaken van het modelaanbod van een merk op de Nederlandse markt.	Geen aanpassing: - Demoauto's vallen alleen onder de pseudo-eindheffing als ze door werknemers worden gebruikt voor woon-werkverkeer of privékilometers. - Zakelijk gebruik, zoals bijvoorbeeld proefritten, valt niet onder de pseudo-eindheffing. - Er is geen objectieve reden om deze groep wel uit te zonderen en andere groepen niet. - Bovendien staat het promoten van fossiele auto's (wat het doel is van privégebruik van demoauto's) haaks op de doelstelling van de pseudo-eindheffing.
Toepassing pseudo-eindheffing in buitenland (2/2) Er wordt als bezwaar geuit dat een werknemer die een half jaar in het buitenland werkt en daar op een plek zit waar het niet mogelijk is om een elektrische auto te huren, alsnog een fossiele personenauto moet gebruiken.	Geen aanpassing voor situatie dat in het buitenland geen elektrische auto kan worden gehuurd. De pseudo-eindheffing kan in deze situaties worden vermeden door de auto alleen zakelijk te gebruiken.
Concernregeling (2/2) - Sector vindt het problematisch dat het <u>overgangsrecht</u> vervalt als een werknemer binnen concern van werkgever wisselt. Benoemt dat dit de arbeidsmobiliteit beperkt. - Hoewel dit bij de laatste gesprekken in mindere mate ter sprake kwam, spelen hierbij ook de volgende eerdere signalen:	Geen aanpassing: De introductie van een concernregeling waarmee het overgangsrecht van toepassing blijft, introduceert een onderscheid tussen wisseling van werkgever buiten en binnen concern, terwijl het binnen concern juist eenvoudiger is om de situatie zo te regelen dat de overgangsregeling van toepassing blijft.

• Sector gaf ook het signaal dat een concernregeling wenselijk is en een groter toepassingsbereik moet hebben dan het toepassen van de overgangsregeling. • Daarnaast gaf de sector het signaal dat ook bij een wisseling van werkgever buiten een concern het overgangsrecht van toepassing moet blijven (wederom met argument arbeidsmobiliteit).	• Een concernregeling brengt daarnaast afbakeningsvraagstukken met zich mee (wanneer bestaat er wel en niet recht op). • Een bredere toepassing van de concernregeling of het uitbreiden van het overgangsrecht bij een wisseling van werkgever (ook buiten concern) is onwenselijk. We verwachten dat hiermee de normering via de pseudo-eindheffing veel minder effectief gaat zijn. • De systematiek van de pseudo-eindheffing is dat de werkgever de heffing betaalt als hij een auto ter beschikking stelt. Het past niet om dan een andere werkgever een uitzondering te geven, omdat een werknemer van werkgever wisselt.
Uitzondering als elektrificatie niet kan vanwege netcongestie • Vanuit de branche wordt aangegeven dat bedrijven steeds vaker geen zwaardere elektriciteitsaansluiting kunnen krijgen. Dit is nodig voor het installeren van laadpalen. • De Bovag vraagt met name aandacht voor autoverhuurbedrijven. Volgens de Bovag zou ongeveer 90% van de bedrijven extra laadpalen moeten installeren. Vier op de tien verhuurbedrijven heeft recent aanvraag gedaan voor zwaardere aansluiting, waarvan 78% zou zijn afgewezen.	Geen aanpassing: • Voor de pseudo-eindheffing als geheel zien we netcongestie niet als een groot knelpunt, omdat mensen vaak ook thuis of in de woonwijk kunnen laden; dat hoeft niet perse bij het bedrijf. • We herkennen wel dat netcongestie met name bij bedrijventerreinen van bijvoorbeeld autoverhuurbedrijven een knelpunt vormt. • Is wel de vraag of autoverhuurbedrijven echt zoveel laadpalen op het eigen terrein moet hebben staan. Huurders moeten nu ook de benzineauto volgetankt weer inleveren. • Het is juridisch daarnaast lastig om hard te maken of een bedrijf in de knel komt vanwege overmacht of dat de omstandigheden te voorzien waren. Om deze juridische reden raden we een specifieke vrijstelling af.

10 juni '26

Oplossingen knelpunten pseudo-eindheffing

Positie BOVAG

1. Vervangend vervoer

BOVAG is positief dat de noodzaak wordt onderkend om vervangend vervoer bij onderhoud, reparatie en schadeherstel uit te zonderen van pseudo-eindheffing.

De gesuggereerde termijn van vijf dagen is wel problematisch kort. Vooral bij reparatie- en schadeherstelwerkzaamheden is niet van tevoren altijd even goed te overzien hoelang het gaat duren – en het risico is reëel dat dit langer dan vijf dagen zal zijn. Dit heeft onder meer te maken met onderdelenvoorziening.

Gegeven deze onzekerheid zullen werkgevers – bij een te krappe uitzonderingstermijn – met dezelfde problemen blijven zitten als die er zijn als er helemaal geen uitzondering komt voor vervangend vervoer: onvoldoende aanbod van elektrische huurauto's en/of een uitgebreide administratie om in geval van een fossiele huurauto alsnog de pseudo-eindheffing te kunnen ontlopen.

Een termijn van twee weken (14 dagen) ondervangt deze problemen. Werkzaamheden die langer duren dan twee weken zijn beperkt in aantal en laten zich van tevoren in de regel goed inschatten.

Het feit dat hierbij een andere termijn wordt gehanteerd van bij het convenant vervangend vervoer dat ziet op de bijtelling (vijf dagen), is volgens ons goed te verantwoorden. Het convenant bijtelling beoogt met de korte termijnstelling te voorkomen dat vervangend vervoer wordt misbruikt om met de tijdelijke auto op vakantie te gaan (puur privégebruik). Voor de pseudo-eindheffing wordt breder gekeken (ook woon-werkverkeer) en wordt de 'rekening' bij een andere partij neergelegd (werkgever in plaats van werknemer).

2. Overige incidentele zakelijke inzet

BOVAG dringt erop aan dat er een gerichte vrijstelling komt voor korte incidentele zakelijke inhuur (anders dan vervangend vervoer). Voor verhuurbedrijven gaat het om 85 procent van de zakelijke omzet. Zij kunnen hun huurvloot onmogelijk vóór 1 januari 2027 voldoende elektrificeren om de zakelijke markt per die datum afdoende te bedienen (zie eerder verstuurd slides met feiten en cijfers).

In ambtelijke gesprekken is geopperd dat er bij deze incidentele zakelijke inzet wellicht helemaal geen probleem met de pseudo-eindheffing ontstaat, omdat er met huurauto's vaak geen sprake zou zijn van ritten van huis naar de vaste werkplek. Navraag bij onze autoverhuurleden levert een ander beeld op. Er zijn veel use-cases waarbij er toch vanuit huis langs de zaak wordt gereden met een huurauto of vice versa. Denk aan een presentatie op een beurs waarvoor op de zaak nog even een beamer moet worden opgehaald, congressen die door meerdere collega's worden bezocht met als centraal vertrekpunt de vaste werkplek, et cetera. Het vervelende in dit soort gevallen is dat de werkgever – zeker bij grotere bedrijven – geen zicht heeft op deze bewegingen en het eventueel 'sturen' vanuit het management op (geen) woon-werkverkeer efficiënte bedrijfsprocessen in de weg staan.

Vanuit het oogpunt van eenvoudige en eenduidige regelgeving heeft het de voorkeur om de maximale termijn waarbij geen pseudo-eindheffing verschuldigd is, gelijk te trekken met vervangend vervoer (14 dagen, zie punt 1).

Wij zien wel – met het ministerie en de Belastingdienst – dat het belang van zo’n gelijke termijn moet worden afgewogen tegen het risico op misbruik bij een te ruim gezette termijn voor incidentele zakelijke inzet. Mocht het zo zijn dat dit risico als te groot wordt ingeschat, dan treden wij graag nader met het ministerie in overleg over bij welke termijn een reële, faire en werkbare balans kan worden gevonden (bijvoorbeeld zeven dagen).

3. Lesauto’s

BOVAG is opgelucht over de toezegging dat lesauto’s zullen worden vrijgesteld. Zij zouden met de pseudo-eindheffing immers worden opgezadeld met een zware administratieve last, zonder dat er voor hen een handelingsperspectief is om lesauto’s voor het standaard rijbewijs te elektrificeren.

TER BESLISSING
Aan

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

de staatssecretaris van Financiën

nota

Derde beslisnota pakket Belastingplan 2027

Persoonsgegevens

Aanleiding

In mei heeft u de tweede beslispuntennota voor het pakket Belastingplan 2027 (BP27) ontvangen. Hierbij ontvangt u een derde nota met enkele punten die we aan u willen voorleggen over de inhoud van het pakket BP27. Voor alle maatregelen in het pakket geldt dat deze nog worden beoordeeld op uitvoerbaarheid en uitvoeringskosten d.m.v. een uitvoeringstoets.

Datum
14 juni 2026
Notanummer
2026-0000250822
Bijlagen
geen

Beslispunt 1: uitzonderen van berichtenstromen

Voor een aantal berichtenstromen waarvoor belastingplichtige in de inkomstenbelasting kan kiezen om de papieren post niet te ontvangen, is het niet mogelijk om per 1 januari 2027 aan de vanaf dat moment geldende notificatieplicht met handelingsperspectief te voldoen (artikel 2.10, tweede lid Awb (nieuw)).

Gaat u akkoord met het uitzonderen van deze berichtenstromen voor dit artikellid tot 1 januari 2028?

akkoord, met suggestie

Toelichting:

- Per 1 januari 2027 treedt een nieuw lid in artikel 2.10 Awb in werking. Artikel 2.10 behelst een notificatieplicht voor uitgaande berichten die digitaal aan burgers of bedrijven bekend worden gemaakt. Deze notificatieplicht geldt al, en daar voldoet de Belastingdienst aan. In het tweede lid van dit artikel wordt een nieuwe verplichting opgenomen om in de notificatie informatie over de aard en de rechtsgevolgen van het bericht en, voor zover van toepassing, de termijn voor het verrichten van een handeling door de geadresseerde te vermelden.
- Om aan deze verplichting te kunnen voldoen moeten de berichtenstromen die onder Keuze Digitaal vallen, de berichten waarvoor belastingplichtige kan kiezen om de papier post niet meer te ontvangen, worden overgeheveld naar een nieuw IT-landschap. Het blijkt niet haalbaar om dit voor 1 januari 2027 te realiseren.
- Om de Belastingdienst niet voor een uitvoeringstechnisch probleem te stellen, wordt voorgesteld om de berichtenstromen die onder Keuze Digitaal vallen voor een jaar uit te zonderen van de nieuwe verplichting.
ik ga er vanuit dat dat jaar dan voldoende is
kunen we dan wel een soort van "let op" toevoegen aan de notificatie toevoegen die voor elke notificatie hetzelfde is

Informatiepunt 1: Tijdelijke verlaging vrachtwagenheffing in BP27

- Naar aanleiding van de uitzonderlijke stijging van de brandstofprijzen als gevolg van het conflict in het Midden-Oosten en de daarmee samenhangende verstoringen op de energiemarkten, heeft de Tweede Kamer via de motie-Flach c.s. en de motie-Eerdmans/Wilders verzocht om de tarieven van de vrachtwagenheffing tijdelijk te verlagen.
- Gelet op de acute omstandigheden en het belang om de maatregel op korte termijn effect te laten hebben is, vooruitlopend op de wijziging, door middel van een goedkeurend beleidsbesluit, goedkeuring verleend om tijdelijk lagere tarieven toe te passen voor de vrachtwagenheffing.
- Voor de afweging of het aanvaardbaar is om een dergelijk beleidsbesluit te nemen, is uitgegaan van het daarvoor vastgestelde afwegingskader.
- In de toelichting op het goedkeurend beleidsbesluit is aangekondigd dat de wijziging van de tarieven wordt opgenomen in het Belastingplan 2027, om daarmee te voorzien in de benodigde wettelijke grondslag¹.
- De RDW is de uitvoeringsorganisatie van de vrachtwagenheffing. Voorafgaand aan het vaststellen van het goedkeurend beleidsbesluit heeft overleg plaatsgevonden met RDW, waarbij RDW heeft aangegeven dat de tariefverlaging uitvoerbaar is.

Informatiepunt 2: Parameterdata

- Met de Prinsjesdagstukken gaat het overzicht uitvoerbaarheid mee. In dit overzicht staan onder andere de uiterste data waarop nog wijzigingen kunnen worden verwerkt van bedragen en percentages die in de systemen van de Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen als parameter zijn ingebouwd. Dit worden de parameterdata genoemd.
- Bij verschillende middelen gelden verschillende parameterdata.
- De stemmingen in de Tweede kamer over het pakket Belastingplan 2027 staan gepland voor 12 november. Alle middelen hebben een parameterdatum van na deze datum. Voor onder andere de ketens inkomensheffing en loonheffing ligt de uiterste datum voor de parameterwijzigingen op 20 november, kort na de geplande stemmingsdatum in de Tweede Kamer.
- Mochten de stemmingen onverhoopt na 20 november zijn, dan wordt voor die middelen gewerkt met de cijfers van Prinsjesdag.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 31066, nr. 1329.

TER INFORMATIE

Aan

**DG Fiscale Zaken
Directe Belastingen en
Toeslagen**

de staatssecretaris van Financiën

nota

Nadere beleidswensen inzake startups en scale-ups

bespreken

Persoonsgegevens

Aanleiding

In het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups zijn opgenomen (1) een definitie van startups en scale-ups en (2) een regeling voor aandelenopties die in het kader van hun dienstbetrekking worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups. Er wordt met collega's van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat mede naar aanleiding reacties op de internetconsultatie en inzichten van belanghebbenden gewerkt aan een aantal uitbreidingen van deze maatregelen.

Datum

17 juni 2026

Notanummer

2026-0000250807

Bijlage

Advies Raad voor de
Rechtspraak

Kernpunten

- Er wordt in samenwerking met collega's van het ministerie van EZK gewerkt aan enkele verbeteringen van de maatregelen in het wetsvoorstel. Daarbij wordt ook gesproken met Techleap. Deze verbeteringen komen voort uit de wens om de maatregelen in het wetsvoorstel zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de praktijk of de gevolgen van de regels te verzachten.
- Het betreft in het kort (1) een uitzondering op de vermogensaanwassystematiek voor indirecte investeringen in startups en scale-ups via bepaalde fondsen, (2) uitbreiding van de aandelenoptieregeling met opties in een moedermaatschappij, (3) wegnemen van de "alles of niets-systematiek" indien de inspecteur de uitoefenprijs van de aandelenopties niet ten minste gelijk is aan de waarde in het economische verkeer van de onderliggende aandelen op het moment van toekennen van aandelenopties (4) de tweejaarstermijn die moet worden opgenomen in de optieovereenkomst koppelen aan de verkoop van de aandelen in plaats van aan de uitoefening van de aandelenopties, (5) een uitbreiding van de regeling naar op opties op aandelen gelijkende instrumenten, zoals opties op certificaten en (6) het aanpassen van de beschikkingsduur. Er wordt hierna nader op elk van deze onderwerpen ingegaan.
- U vindt bijgevoegd ter informatie een recent ontvangen advies van de Raad voor de Rechtspraak bij het wetsvoorstel. Wij stellen zoals gebruikelijk een reactie op die wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel. Een en ander wordt nog integraal aan u voorgelegd.

Toelichting

Er wordt naar aanleiding van de internetconsultatie en voortschrijdend inzicht ambtelijk onderzocht of een aantal zaken in het wetsvoorstel kan worden opgenomen. Wij staan in beginsel positief tegenover de wens om deze zaken te regelen. De uitvoeringsaspecten en de budgettaire aspecten ervan zijn nog niet in beeld. U ontvangt t.z.t. een beslisnota met daarin een compleet beeld.

Het betreft de volgende zaken.

1. Indirecte investeringen in een startup of scale-up via fondsen onder uitzondering in box 3 laten vallen. Dergelijke fondsen worden door middel van een RVO beschikking aangemerkt als een kwalificerend start- of scale-upfonds. Hierbij dient te worden opgemerkt dat hierbij nog dient te worden bezien in hoeverre dit vanuit staatssteunperspectief houdbaar is.
2. Aandelenoptieregeling uitbreiden, zodat ook de aan een werknemer in een Nederlandse startup of scale-up toegekende aandelenopties in een moedervennootschap onder de grondslagversmalling vallen, mits zowel de werkmaatschappij als de moedermaatschappij beschikken over een beschikking van RVO die hen aanmerkt als kwalificerende startup of scale-up.
3. Er is benoemd dat de waardering van aandelen in startups en scale-ups tot fiscale onzekerheid en geschillen zou kunnen leiden. Dit kan bij de aandelenoptieregeling "pijn" doen, doordat in het conceptwetsvoorstel is opgenomen dat de uitoefenprijs van de aandelenopties minimaal gelijk moet zijn aan de waarde in het economische verkeer van de onderliggende aandelen op het moment van toekennen. Indien daaraan – naar later blijkt – niet is voldaan dan wordt momenteel het fiscale voordeel van de grondslagversmalling in zijn geheel niet toegepast. Wij werken nu een variant uit op basis waarvan de grondslagversmalling nog steeds alleen geldt over het deel van de waardeontwikkeling van de aandelen dat uitgaat boven de waarde in het economische verkeer van de onderliggende aandelen (een 'voor zoverbepaling').
4. Vanuit de sector is een wens uitgesproken om de tweejaarswachtermijn die moet worden opgenomen in de optieovereenkomst en geldt als bindingselement, niet te laten gelden voor de periode tussen toekenning en uitoefening van de opties, maar voor de periode tussen toekenning en verkoop van de aandelen. Op die manier wordt er geborgd dat er 'skin in the game' is van medewerkers.
5. Vanuit de sector is ook de wens uitgesproken om de regeling voor werknemersparticipaties ook te laten gelden voor sterk gelijkende participatievormen, zoals opties op certificaten van aandelen.¹
6. Beschikkingsduur aanpassen door die aan te laten sluiten bij de looptijd van de meeste fondsen.

Overig

Naast deze onderwerpen wordt onderzocht op welke manier investeringen van venture capital door de RVO kunnen worden meegewogen bij het bepalen of sprake is van een startup of scale-up. Wij geven er de voorkeur aan om deze investeringen mee te laten wegen, maar vinden het onwenselijk om een VC-investering an sich al als voldoende te kenmerken om te kwalificeren als startup of scale-up. Wij kunnen ons wel voorstellen dat dit in de beoordeling bij door RVO

¹ Hier wordt vaak voor gekozen om het economisch eigendom te scheiden van het stemrecht en de zeggenschap.

meeweegt bij een inschatting van de evt. verwachte schaalbaarheid of (afhankelijk van bv. de investeerder) het innovatieve karakter van de onderneming.

Stand van zaken gesprekken met Europese Commissie (EC)

Lopende onderhandelingen

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Op 11 juni jl. vond in de vaste Kamercommissie voor Financiën een rondetafelgesprek plaats over belastingmaatregelen ter ondersteuning van startups en scale-ups. De Belastingdienst en RVO namen op verzoek van de

commissie deel om de uitvoeringsaspecten te belichten. Verder zag het programma er als volgt uit:

Blok 1: Algemeen: effecten van de voorgestelde maatregelen

- Dutch Startup Associaton (DSA)
- Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP)
- Instituut voor Publieke Economie (IPE)
- TU Delft
- VNO-NCW

Blok 2: Internationale vergelijking (40 minuten)

- Archipel Tax Advice
- Techleap

Er is door verschillende partijen het belang benadrukt van een goede regeling voor startups en scale-ups door zoveel mogelijk bedrijven als zodanig te kwalificeren. Ook wordt aandacht gevraagd voor duidelijkheid voor ondernemingen m.b.t. de definities. Dit komt overeen met de inbreng die o.a. de NVP, VNO-NCW, Archipel en Techleap in de internetconsultatie bij het wetsvoorstel hebben ingebracht. Naar aanleiding van die internetconsultatie wordt gewerkt aan de hiervoor omschreven maatregelen inzake startups en scale-ups. Dit laat onverlet dat er op grond van elke definitie ondernemingen buiten de boot zullen vallen; het betreft immers geen generieke regelingen maar regelingen enkel voor startups en scale-ups. De staatssteunregels verplichten om die definitie duidelijk te omschrijven in regelgeving. Omdat de afbakening ingewikkeld is, wordt door verschillende partijen gepleit voor een generieke regeling voor werknemersopties. We verwachten op korte termijn de uitvoeringstoets van de RVO te ontvangen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alle passages over staatssteun.

TER ADVISERING

Aan

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek**

de staatssecretaris van Financiën

nota

Adviesnota tweede BWO CE 25 juli

Persoonsgegevens

Datum

22 juni 2026

Notanummer

2026-0000264130

Bijlagen

1. Agenda BWO
2. Appreciatietabel
Werkgroep Afvalsector

Aanleiding

- U (SFIN) heeft aanstaande donderdag 25 juni van (14:00 - 14:30) een tweede BWO met MKGG over de alternatieve invulling van de technische invulling die belegd is bij de afvalsector. In deze nota wordt u per agendapunt geadviseerd.
- Op 25 juli staat voorafgaand aan dit BWO een voorbespreking gepland op 25 juli van 13:30 tot 14:00 voor het commissiedebat Circulaire Economie, hierbij kan ook een deel over dit BWO gaan.

Geadviseerde inbreng per agendapunt

Agendapunt 1: Appreciatietabel voorstellen Werkgroep Afvalsector

- U kunt akkoord gaan met de appreciaties.
- Er zijn nog door ambtelijk LVVN nog wat lichte wijzigingen aangebracht voor de appreciaties bij de belasting op kunstmest en turf.

Agendapunt 2: Alternatieve dekkingsopties en maatvoering

- U kunt de volgende overkoepelende opmerkingen maken:
- 1. Het is niet aan de orde om met een ongedekt pakket augustus in te gaan. Er ligt al een dekkingsopgave in augustus. Ieder pakket moet budgettair volledig zijn gedekt. Hierbij moeten we ook realistisch zijn: iedere dekkingsoptie ligt ingewikkeld. Dit geldt ook voor maatregelen als een tariefsverhoging van de BoL (denk aan discussie rondom zwembaden) of het afschaffen van de diensttijdvermindering (ligt buiten domein en vergt bredere afstemming). Daarom belangrijk om de dekkingsopgave realistisch te houden, aan te sluiten bij het eigen domein en oog te houden voor CO2-effecten.
- 2. Het is belangrijk dat er met Prinsjesdag voor de sector duidelijkheid komt. Dit kan alleen als voor dekking wordt gekeken naar bestaande maatregelen, waarover deze zomer concrete besluitvorming kan plaatsvinden. Nieuwe ideeën – zoals een heffing op lozing van zeer zorgwekkende stoffen in het water – zijn interessant om verder te verkennen (bijv. voor voorjaarsbesluitvorming 2027), maar niet voor besluitvorming in augustus. Er is te weinig tijd voor om dit ordentelijk voor te bereiden. We adviseren eventuele verdere uitwerking van deze maatregelen daarom los te koppelen van het afvalpakket.

U kunt de volgende punten inbrengen in reactie op voorstel van KGG:

3. Wij kunnen inhoudelijk volgen om het tarief van de CO₂-heffing langzamer te laten oplopen (304 euro/ton in 2035 i.p.v. 2030), onder voorbehoud van de dekking. U kunt MKGG om bevestiging vragen.
4. Er is geen overeenstemming over de tarieven van de afvalstoffenbelasting. KGG stelt een forse verlaging van de ASB-tarieven voor (variant 2 uit de agenda). Inhoudelijk kunnen we de redenering voor lagere ASB-tarieven volgen (al dan niet met een kleinere maatvoering), maar het voorstel van KGG is ons inziens onrealistisch gezien de dekkingsopgave.
5. Daarnaast wil KGG voor dekking kijken naar 1) de vrijstelling voor mineraalwater in de verbruiksbelasting voor non-alcoholische dranken en 2) het beperken van de belastingvermindering tot huishoudens. U heeft eerder aangegeven de vrijstelling voor mineraalwater niet te willen afschaffen, omdat dit niet strookt met het beter inprijzen van de gezondheidseffecten. De belastingvermindering ligt bovendien ingewikkeld, vanwege de lastenstijging voor het bedrijfsleven (vooral mkb). Eenheid kabinetsbeleid
Verlichting voor recyclers via subsidie aan de uitgavenkant is o.i. een verstandige optie. KGG zet echter liever in op verlaging van de afvalstoffenbelasting.
6. Tot slot kunt u benoemen dat aanpalend beleid ook verlichting kan bieden zonder een budgettaire beslag. Mogelijkheden zijn het afbouw verbrandingscapaciteit en aanpassen van de UPV's waardoor een groter deel van de kosten in over de keten wordt verspreid. Eenheid kabinetsbeleid

Agendapunt 3: Bestuurlijk Overleg op 8 juli

- Met de sector is een tweede bestuurlijk overleg op 8 juli ingepland. Ten opzichte van de vorige keer is echter geen nieuws te melden, omdat intern kabinet er nog geen besluit heeft plaatsgevonden. Daarnaast zijn de standpunten inmiddels helder.
- We adviseren met elkaar te wegen hoe hiermee om te gaan. Een alternatief is om het BO te verplaatsen naar begin september.

Toelichting

Aanpassing CO₂-heffing AVI's

- Door vertraging van CO₂-afvangproject Aramis zijn er voor AVI's minder mogelijkheden om op korte termijn CO₂ te reduceren, dan vorig jaar gedacht.
- Laatste inschatting is dat Aramis in 2030 operationeel wordt, maar pas rond 2033 op volledige capaciteit draait. Dit betekent overigens niet dat AVI's in 2030 helemaal geen mogelijkheid hebben om CO₂ te besparen: naar verwachting is er bijvoorbeeld beperkte CO₂-opslagcapaciteit in het buitenland beschikbaar (o.a. AEB overweegt deze optie) en daarnaast daalt de CO₂-uitstoot ook als minder wordt afval verbrand.
- Om rekenschap te geven van het verslechtert potentieel op korte termijn, is het ons inziens verstandig om het tarief van de CO₂-heffing langzamer te laten oplopen (304 euro/ton CO₂ in 2035 i.p.v. 2030) en het aantal dispensatierechten pas in 2035 naar nul te verlagen (i.p.v. per 2033). Hiermee blijft de structurele verduurzamingsprikkel in stand.
- Beide varianten in de agenda bevatten bovengenoemd tariefpad.

Aanpassingen tarieven afvalstoffenbelasting

- Het verschil tussen de twee varianten is hoeveel lastenverlichting aan de afvalsector wordt gegeven, via verlaging van het tarief in de afvalstoffenbelasting.
- Hiervoor zijn in de BWO agenda twee varianten uitgewerkt:
 - In variant 1 wordt het tarief structureel (na 2030) verlaagd van gemiddeld 109 euro/ton afval naar circa 95 euro/ton afval. Dit leidt tot een structurele derving van 40 mln.
 - In variant 2 wordt het tarief structureel verder verlaagd naar 80 euro/ton afval. Daarnaast wordt het tarief t/m 2030 verlaagd naar 60 euro/ton afval. Deze verlaging in de beginjaren leidt tot een grote dekkingsopgave van cumulatief 0,7 mld. euro in de kabinetsperiode.
- Binnen FIN zijn we aan het kijken of variant 1 kan worden aangepast:
 - Het tarief loopt nu eerst nog op naar 124 euro/ton afval in 2030. We kijken of het tarief vanaf 2029 constant kan worden gehouden op 95 euro/ton afval.
 - We onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het tarief structureel (vanaf 2029) verder te verlagen. Hier moet echter ook dekking tegenover staan. Ter illustratie: een struc. tarief van 80 euro/ton afval kost circa 71 mln. (derving is 40 mln. bij struc. tarief van 95 euro/ton afval).
 - Daarnaast bekijken we welke mogelijkheden er zijn om de oploep in de tarieven in 2028 en mogelijk ook 2029 minder stijl te laten zijn. Dat geeft ook meer handelingsperspectief aan de sector. Qua dekking zijn daar wellicht ook mogelijkheden op de begroting van KGG. Dat vraagt dan wel een schuif tussen inkomsten en uitgaven, en is daarmee in strijd met de begrotingsregels en zal ook moeten worden voorgelegd. Een andere optie is subsidie voor recyclers (zie onder).

Subsidie voor recyclers:

- In de voorbereiding voor het vorige BWO is voorgesteld om te kijken naar een gerichte subsidie aan de uitgavenkant om recyclers en sorteersers van afval te ondersteunen.
- KGG wil hier nu niet meer op inzetten, o.a. omdat ze twijfels hebben over de uitvoerbaarheid en doelmatigheid. Daarnaast zetten ze liever in op een verlaging van de afvalstoffenbelasting.

Dekkingsopties

- Alle geïnventariseerde dekkingsopties liggen vooralsnog moeilijk, omdat de maatregelen op korte termijn uitvoeringstechnisch niet mogelijk zijn, nadelige raakvlakken hebben met andere dossiers of beleidsmatig ongewenste effecten hebben. Uiteindelijk zal iedere dekking integraal moeten worden gewogen in augustus.
- Vanuit KGG is voorgesteld om te kijken naar nieuwe heffingen op o.a. drankkartons en sigaretfilters. Het lijkt ons onverstandig om nu nieuwe heffingen te gaan onderzoeken. Het is niet mogelijk om deze ideeën tijdig besluitrijp te krijgen voor de augustusbesluitvorming. Met name de uitvoerbaarheid vergt meer aandacht, zoals welke organisatie de heffing gaat uitvoeren en hoe de grondslag betrouwbaar kan worden vastgesteld.
- We raden aan ook nieuwe heffingen in het waterdomein, zoals heffing op het lozen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) of een nieuwe verontreinigingsheffing voor Rijkswateren nu niet in de besluitvorming te betrekken. Deze kunnen voor komend jaar nader uitgewerkt worden. Een

nieuwe verontreinigingsheffing voor rijkswateren vergt nadere uitwerking op juridisch en uitvoeringstechnisch vlak. Invoering zou op z'n vroegst in 2029 kunnen. Een heffing op gewasbeschermingsmiddelen vergt ook nader onderzoek en lijkt haalbaar maar in elk geval niet eerder uitvoerbaar dan in 2030. Voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is naar verwachting de komende jaren nog geen nieuwe heffing in te voeren. Een afspraak kan worden gemaakt om deze varianten verder te verkennen richting het voorjaar van 2027.

- Van de bestaande maatregelen zien we een beperkte verhoging van de Belasting op Leidingwater (opbrengst afhankelijk van maatvoering, bij 4 cent verhoging circa 44 mln.) en/of het afschaffen van de diensttijd vrijstelling in de WKR (43 mln.) als het meest kansrijk. Ook deze opties zijn echter niet gemakkelijk en sluiten niet aan bij het domein.
- Het huidige tarief van de Belasting op Leidingwater is 43,7 cent per m³. In BP26 is vastgelegd dat het heffingsplafond per 2027 komt te vervallen, waardoor elke kubieke meter geleverd leidingwater wordt belast. Dit leidt voor grootverbruikers (bedrijven) tot een lastenstijging. Een tariefsverhoging zou hier bovenop komen, maar de lasteneffecten zijn voor het overgrote deel van de verbruikers beperkt bij een tariefsverhoging van rond de 4 cent. Voor een huishouden met gemiddeld verbruik gaat het om 6 euro per jaar.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 8 juli staat er een tweede BO met de sector gepland (17:15 – 18:15) op Financiën.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei
Directie Circulaire Economie

Behandeld door

Persoonsgegevens

Datum
17 juni 2026Kenmerk
PM

Bijlage(n)

1

agenda

Omschrijving	BWO Technische dekking afvalsector
Voorzitter	Minister van Klimaat en Groene Groei
Notulist	
Vergaderdatum en -tijd	25 juni 2026, 15.30 uur - 16.00 uur
Locatie	Teams

Agenda

(Opening)

1. Vaststellen kabinetsreactie eindrapport Werkgroep Afvalsector
 - Bijgevoegd is de tabel met concept-kabinetsappreciatie van de voorstellen van de werkgroep afvalsector (gepubliceerd december 2025). Na uw akkoord kan dit document als onderdeel van de Prinsjesdagstukken aan de Kamer gestuurd kan worden.

Beslispunt 1.1: Gaat u akkoord met de kabinetsreactie zoals bijgevoegd?

2. Technische dekking plasticheffing in afvalsector
 - De technische dekking confronteert de afvalsector met een forse lastenverzwaring. Die verzwaring kan worden verlicht als besloten wordt tot alternatieve dekkingsopties.¹
 - De volgende alternatieve dekkingsopties zijn geïnventariseerd, waarbij de onderstreepte opties op tijd voor de Augustusbesluitvorming uit te werken zijn (maar wel politiek gewogen moeten worden) en de *cursieve opties* vanwege onzekerheden niet op tijd uitgewerkt kunnen worden, hierbij liggen een aantal opties buiten het domein:
 - a) Afschaffen van uitzondering op mineraalwater binnen de verbruiksbelasting (max. 141 mln., mogelijk per 2029);
 - b) Toespitsen belastingvermindering in de energiebelasting op huishoudens (max. 406 mln., mogelijk per 2030);
 - c) Afschaffen dienstdagvrijstelling binnen de werkkostenregeling (WKR; 43 mln., mogelijk per 2028);

¹ De Kamer heeft gevraagd om een alternatief voor de technische dekking (motie Stultiens).

- d) Belasten van waterverontreiniging via:
- Gewasbeschermingsmiddelen (70 mln. per 2030);
 - Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS, bedrag en invoeringsjaar nog onzeker);*
 - Verhogen verontreinigingsheffing voor Rijkswateren (bedrag en invoeringsjaar nader te bepalen).*
- e) *Belasting op drankenkartons (min. 80 mln. afhankelijk van uitwerking, uitvoeringsorganisatie en invoeringsjaar nog onzeker);*

Beslispunt 2.1: Welke alternatieve maatregelen acht u mogelijk als dekkingsopties voor de technische dekking en kunnen dus politiek worden besproken bij de Augustusbesluitvorming?

Beslispunt 2.2: Hoe wilt u de Augustusbesluitvorming ingaan, met een sluitend of een niet-sluitend pakket?

- Op basis van keuzes in de maatvoering van de technische dekking zijn twee alternatieve varianten vormgegeven, zie hieronder. De belangrijkste verschillen bij de varianten zijn de hoogte van de afvalstoffenbelasting (ASB) en de dekkingsopgave. Die dekkingsopgave houdt nog geen rekening met de gekozen alternatieve maatregelen hierboven.

Overzicht effecten van nuloptie (technische dekking)

	2027	2028	2029	2030	Structureel
ASB-tarief (eu/ton)	40,85	92,82	95,29	124,20	Gem. 109 (102-117)
CO ₂ -heffing (eu/ton)	154	204	254	304	304
Opbrengst pakket BP26 (mln. euro)	110	473	583	583	583
Terugsluis CO ₂ -heffing AVI's naar KF	De terugsluis wordt in de technische dekking volledig afgeschaft.				
Effecten op afval- en recyclingsector en circulaire economie	- Deze verdrievoudiging van de ASB en verdubbeling van de CO₂-heffing leidt voor AVI's volgens het Trinomics-rapport² tot forse lasteneffecten. - AVI's hebben tot 2030 beperkt handelingsperspectief om de concurrentieverstorende effecten te mitigeren. De prijs van afvalverbranding in Nederland wordt hoger dan in omringende landen, waardoor het waarschijnlijke effect is dat import van afval wegvalt, export van afval toeneemt en recycle-activiteiten weglekken omdat verbrandings- en stortkosten voor recyclingresiduen toenemen. Daarmee zou dit waarschijnlijk zeer nadelig uitpakken voor de circulaire doelstellingen van het kabinet.				

² [Assessing impacts of the reform of the waste tax and CO2 levy for waste incinerators - Trinomics](#)

Effecten op CCS en klimaat	- Volgens de KEV2025 pakt dit positief uit voor CO₂-reductie door aannames van verhoogde prikkels voor CCS-toepassing en vermindering in afvalverbranding. - Het Trinomics-rapport wijst er echter op dat investeringen in CCS onzekerder kunnen worden, doordat de businesscase van AVI's verslechtert door de afname in het volume aan verbrand afval. - In de realiteit zien we momenteel ook dat investeringen in CCS worden teruggedraaid vanwege de onzekerheden in de sector.
Budgettaire effecten	Geen resterende dekkingsopgave.

Overzicht effecten van variant 1 (voorkeur ambtelijk FIN).

	2027	2028	2029	2030	Structureel
ASB-tarief (eu/ton)	41	93	95	124	94
CO ₂ -heffing (eu/ton)	126	148	170	193	304
Verschil in opbrengst met BP26 (mln. euro)	-12	-33	-74	102	-40
Terugsluis CO ₂ -heffing AVI's naar KF	De terugsluis blijft in deze variant volledig afgeschaft. Hieruit kan dus geen subsidie bekostigd worden.				
Effecten op afval- en recyclingsector en circulaire economie	- De effecten bij de ASB-verhoging onder de technische dekking zijn bij deze maatvoering minder sterk. - Ook onder deze variant wordt de prijs van afvalverbranding in Nederland echter hoger dan in omringende landen, waardoor het mogelijke effect is dat import van afval wegvalt, export van afval toeneemt en recycle-activiteiten weglekken omdat verbrandings- en stortkosten voor recyclingresiduen toenemen. Daarmee zou dit waarschijnlijk nadelig uitpakken voor de circulaire doelstellingen van het kabinet. - Na 2030 zijn er voor AVI's naar verwachting meer handelingsopties om de heffingskosten te vermijden door toepassing van CCS. Met uitstel van de verhoging van de CO₂-heffing houdt het pakket hier beter rekening mee.				
Effecten op CCS en klimaat	- Meer fossiele CO₂-uitstoot volgens de modellen: maximaal 0,77 Mton in 2032 en 0,16 Mton structureel. - Het ingroeipad CO₂-heffing laat meer tijd voor mogelijkheden voor CCS. Voor sommige AVI's is deze prijsprikkel voor hun CO₂-uitstoot nodig om tot een sluitende businesscase te komen voor CCS. - De totale lastenverzwaring in deze variant brengt echter alsnog risico's met zich mee, vanwege de nog altijd forse verhoging van de ASB.				
Budgettaire effecten	Te dekken tijdens deze kabinetsperiode is 17 mln. euro en 40 mln. euro structureel.				

Overzicht effecten van variant 2 (voorkeur ambtelijk EZK).

	2027	2028	2029	2030	Structureel
ASB-tarief (eu/ton)	41	60	60	60	80

CO ₂ -heffing (eu/ton)	126	148	170	193	304
Verschil in opbrengst met BP26 (mln. euro)	-11	-222	-268	-231	-71
Terugsluis CO ₂ -heffing AVI's naar KF	De terugsluis blijft in deze variant volledig afgeschaft. Hieruit kan dus geen subsidie bekostigd worden.				
Effecten op afval- en recyclingsector en circulaire economie	- Deze maatvoering kan volgens sommige aanwezigen bij het BO met de sector van 27 mei j.l. geleidelijk aan worden gedragen. Andere partijen in de sector stellen dat dit nog altijd een te hoge lastenverzwaring zou zijn. - Import van afval zal alsnog wegvallen volgens Trinomics. Het lasteneffect is wel minder groot dan in huidig pakket en dan in variant 1. - Een beperktere stijging van de ASB kan bijdragen aan hoogwaardigere afvalverwerking en beperkt de stijging van lasten voor huishoudens en bedrijven zoveel als mogelijk. Richting 2032 ontstaat meer handelingsperspectief voor gemeenten en bedrijven om een hogere ASB te mitigeren door meer verplichtende diftar en door beleidsontwikkeling afvalscheiding. Daarmee zou dit waarschijnlijk niet nadelig uitpakken voor de circulaire doelstellingen van het kabinet.				
Effecten op CCS en klimaat	- Op papier meer fossiele CO₂-uitstoot volgens de modellen: maximaal 0,86 Mton in 2033 en 0,25 Mton structureel. - Later in de tijd zijn er naar verwachting meer mogelijkheden voor AVI's om de hogere kosten in de CO₂-heffing te mitigeren.				
Budgettaire effecten	Te dekken tijdens deze kabinetsperiode is 732 mln. euro en 71 mln. euro structureel.				

Beslispunt 2.3: Welke variant heeft uw voorkeur, op basis van de geschetste effecten?

- Eerder stond er een sorteerderssubsidie in beide varianten, maar hiervoor blijkt nog geen budgettaire dekking te zijn gevonden. Bovendien is de doelmatigheid en uitvoerbaarheid hiervan nog onzeker.
- Indien toch besloten wordt tot uitwerking van een subsidie voor recyclers en/of sorteerders, moet de doelmatigheid en uitvoerbaarheid hiervan dus eerst worden onderzocht en moet hiervoor dekking gevonden worden.

Beslispunt 2.4: Wenst u alsnog een subsidie uit te werken en zo ja, uit welke middelen moet die dan worden gedekt indien deze doelmatig en uitvoerbaar blijkt?

3. Bestuurlijk overleg met afvalsector op 8 juli a.s.

- Bij het vorige BO met de afvalsector op 27 mei j.l. is toegezegd dat er voor de zomer nog een BO zou worden ingepland om voor Prinsjesdag al wat meer informatie te geven, met een slag om de arm voor het politieke proces.

- Hierbij waren de volgende partijen aanwezig: Vereniging Afvalbedrijven (VA), Koninklijke Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten (NVRD), Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Huisvuilcentrale (HVR), Ommir, EEW Energy from Waste, PreZero, Afval Energie Bedrijf (AEB), AVR Afvalverwerking, Auto Recycling Nederland (ARN), Twence, Attero en Renewi.

Beslispunt 3.1: Bent u het ermee eens dat we in overleg met dezelfde partijen bepalen wie er deelnemen aan het BO op 8 juli a.s.?

- Het is onwaarschijnlijk dat op 8 juli al een politiek akkoord is bereikt over de eventuele alternatieve invulling van de technische dekking. Dit betekent dat er bij het BO weinig hierover gecommuniceerd kan worden. Eventueel kan transparantie geboden worden over de keuzes en/of varianten die dan nog voorliggen.

Beslispunt 3.2: Wat moet de boodschap worden op dit aankomende BO?

Sluiting

TER ADVISERING

Aan

**DGFZ
AFP**

Persoonsgegevens

de staatssecretaris van Financiën

nota

BWO aanpassing afvalpakket

Datum

6 juli 2026

Notanummer

2026-0000281653

Bijlage 1

Appreciatie voorstellen
werkgroep

Aanleiding

U heeft woensdag 8 juli om 17u een nieuw overleg met MKGG over aanpassing van het afvalpakket. Direct aansluitend heeft u van 17.30u tot 17.45u een sessie met de belangrijkste stakeholders, om ze te informeren over de stand van zaken. In deze notitie wordt u voor beide overleggen geadviseerd over de inbreng.

Geadviseerde inbreng per agendapunt

Agendapunt 1: Vaststellen kabinetsreactie eindrapport Werkgroep Afvalsector

Beslispunt: Gaat u akkoord met de kabinetsreactie zoals bijgevoegd?

Advies:

- U kunt akkoord gaan. Na uw akkoord zal de appreciatie als onderdeel van de Prinsjesdagstukken aan de Kamer gestuurd worden.

Agendapunt 2: alternatieve invulling afvalpakket

Advies:

- U kunt uw voorkeur uitspreken voor variant 1 (zie toelichting): hiermee wordt de afvalstoffenbelasting verlaagd naar 85 euro/ton afval structureel en wordt de aanscherping van de CO₂-heffing voor afvalverbrandingsinstallaties langzamer ingevoerd (304 euro in 2035 i.p.v. per 2030). Hiermee ligt er ons inziens een verdedigbaar pakket, met een significante lastenverlichting voor de sector.
 - NB. Er zit nog een kleine overdekking in deze variant. Dit is in een breder conceptpakketje mogelijk inzetbaar voor o.a. de mogelijke uitbreiding rondom de btw (Vida).
- In beide varianten worden de gereserveerde middelen voor maatwerkafpraak met AVI's ingezet (uitgavenkant), zodat de afvalstoffenbelasting in de beginjaren minder hard hoeft op te lopen. Ambtelijk KGG heeft deze dekkingsoptie zelf op tafel gelegd. U kunt aangeven dat MKGG dit als fondsbeheerder inderdaad kan voorstellen. Het

schenkt echter wel de begrotingsregel van scheiding inkomsten/uitgaven en vergt daarom een expliciet besluit van MFIN. Daarnaast is het vanuit budgettair perspectief niet wenselijk om middelen uit het Klimaatfonds in te zetten voor maatregelen die geen CO2-reductie bewerkstelligen, mede gelet op de CO2-reductieopgave komend voorjaar. Bij het eventueel inzetten van maatwerkmiddelen AVI's hoort de bevestiging van KGG dat maatwerkafspraken voor AVI's hiermee definitief van tafel zijn.

- Als mogelijk alternatief kan aan de lastenkant worden gekeken naar de envelop die is gereserveerd voor compensatie van de glastuinbouwsector voor ETS2. ETS2 is echter uitgesteld naar 2028, terwijl de envelop al per 2027 is ingeboekt.

Eenheid kabinetsbeleid

- Mogelijk zal MKGG inbrengen dat ze met name in de eerste paar jaar de afvalstoffenbelasting verder wil verlagen, zoals in variant 2. Dit betekent dat de Belasting op Leidingwater verder moet stijgen (naar 12 cent) of dat andere dekking aan de lastenkant moet worden gevonden. We adviseren dit politiek te wegen, maar zien voor het draagvlak een risico als het tarief van de BoL in 1x te fors wordt verhoogd (zoals in variant 2). Dit mede vanwege de stapeling met het afschaffen van het heffingsplafond in de BoL per 2027, waardoor grootverbruikers meer belasting moeten gaan betalen.
- Indien MKGG voorstelt om ook te kijken naar alternatieve heffingen in het CE-domein, dan kunt u afspreken dit samen uit te werken gericht op het stimuleren van de circulaire economie. Wij adviseren u aan te geven dat dit dan niet onderdeel is van de besluitvorming over het afvalpakket. Dat dient na deze zomer te zijn afgerond, zonder open eindjes.

Toelichting:

Waar zijn we het over eens:

- Aanpassing CO2-heffing AVI's, om rekening te houden met vertraging Aramis: lineaire verhoging tarief naar 304 euro/ton CO2 in 2035 (i.p.v. per 2030) Vrijgestelde uitstoot naar nul in 2035 (i.p.v. per 2033). Onder voorbehoud van dekking (zie hieronder).

Waar moet nog een keuze over worden gemaakt:

- Maatvoering afvalstoffenbelasting
- Budgettaire dekking van aanpassing CO2-heffing en aanpassing afvalstoffenbelasting.

Vorige week is de agenda voor het BWO verstuurd door KGG. MKGG heeft deze versie vorige week al ontvangen. De varianten voor een maatregelen pakket lagen in deze stukken nog ver uit elkaar. De afgelopen dagen zijn ambtelijk FIN en KGG nader tot elkaar gekomen wat heeft geresulteerd in twee nieuwe varianten. Deze twee nieuwe variant zijn hieronder opgenomen. Het belangrijkste verschil is de maatvoering: in variant 2 wordt de afvalstoffenbelasting verder verlaagd dan variant 1. Hierdoor is in variant 2 ook meer dekking (via de BoL) nodig.

Nuloptie (technische dekking)

	2027	2028	2029	2030	Structureel
Maatvoering					
ASB-tarief (euro/ton)	40,85	92,82	95,29	124,20	Gem. 109 (102-117)

CO ₂ -heffing (euro/ton)	154	204	254	304	304
Budgettaire reeks (in mln. euro)					
Opbrengst pakket BP26	110	473	583	583	583

Variant 1

	2027	2028	2029	2030	Structureel
Maatvoering					
ASB-tarief (euro/ton)	41	65	85	85	85
CO ₂ -heffing (euro/ton)	126	148	170	193	304 (vanaf 2035)
Budgettaire reeks (in mln. euro)					
Aanpassing afvalpakket	-11	-193	-128	-98	-59
Belasting op Leidingwater verhogen (6 cent in 2027, 8 cent vanaf 2028)	69	87	87	87	87
Middelen maatwerk AVI's (uitgavenkant)	0	146	0	0	0
TOTAAL	58	40	-41	-11	28

Variant 2

	2027	2028	2029	2030	Structureel
Maatvoering					
ASB-tarief (euro/ton)	41	60	60	70	80
CO ₂ -heffing (euro/ton)	126	148	170	193	304 (vanaf 2035)
Budgettaire reeks (in mln. euro)					
Aanpassing afvalpakket	-11	-222	-268	-177	-71
Belasting op Leidingwater taakstellend verhogen (circa 11 - 12 cent vanaf 2027)	134	134	134	134	134
Middelen maatwerk AVI's (uitgavenkant)	0	90	51	0	0
TOTAAL	123	2	-83	-43	63

Lasteneffect van tariefsverhoging belasting op leidingwater met struc. 8 cent/m³ water:

- Het huidig tarief is 43,7 cent per kuub en wordt jaarlijks geïndexeerd. Ongeveer 75% van de budgettaire opbrengst slaat neer bij huishoudens^{[1][1]}, de rest bij bedrijven en instellingen. Een gemiddeld huishouden met kinderen verbruikt circa 155 kuub water per jaar^{[2][2]}, wat een lastenstijging van 12 euro (+8 cent) of 19 euro (+12 cent) per jaar betekent.
- In onderstaande tabel is het verwachte lasteneffect voor bedrijven weergegeven.

[1][1] Ter vergelijking: lastenstijging binnen de afvalsector slaat voor ongeveer 60% bij huishoudens neer.

[2][2] <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2022/watergebruik-thuis--wgt---2021/4-totaal-watergebruik>

- Voor een kleine groep grootverbruikers met een verbruik boven de 120.000 m³ betekent deze maatregel een hogere lastenstijging dan 9600/14.400 euro per jaar. We hebben geen precieze cijfers over het waterverbruik van deze groep, maar sluiten uitschieters in het lasteneffect niet uit. Deze maatregel loopt samen met het afschaffen van het heffingsplafond per 2027. Voor grootverbruikers van leidingwater betekent dit een stapeling van lastenverzwaringen.
- Het waterverbruik van bedrijven is over het algemeen inelastisch, met op korte termijn beperkte mogelijkheid om extra water te besparen.

Type bedrijf naar verbruik in m ³ /j	Aantal bedrijven	Maximale lastenstijging (in €/j) bij 8 cent	Maximale lastenstijging (in €/j) bij 12 cent	Voorbeeld van sector die gemiddeld 'veel' getroffen wordt door variant
0-300 m ³ /j	235.941	24	36	Bv. Zwembaden, autowasstraten met beperkte toepassing van waterrecycling
300 - 10.000 m ³ /j	21.413	800	1200	
10.000-15.000 m ³ /j	1.946	1200	1800	
15.000 - 25.000 m ³ /j	1.420	2000	3000	Bv. farmaceutische- en voedingsmiddelenindustrie en ziekenhuizen
25.000 - 120.000 m ³ /j	1.397	9600	14.400	
>120.000m ³ /j	276	>	>	

Agendapunt 3: informatiesessie met stakeholders (via Teams, vanaf 17.30u)

Advies:

- U kunt desgewenst met MKGG nog kort de informatiesessie met de stakeholders voorbespreken. Richting de stakeholders is aangegeven dat u een korte stand van zaken update zult geven, waarbij er weinig ruimte zal zijn voor discussie.
- U kunt met MKGG afspreken dat zij de sessie met stakeholders aftrapt. We hebben hieronder een spreeklijntje opgenomen.

Spreeklijn voor sessie met stakeholders:

- Rapport afvalwerkgroep heel mooi werk en interessant, waarvoor dank.
- Helaas ongeschikt om nu ter dekking te dienen want 1) qua mogelijk invoeringsjaar te laat om als dekking te dienen en 2) erg complex in de uitvoering. Zitten wel opties in die nader zullen worden onderzocht met het oog op het stimuleren van de CE.
- Desalniettemin begrijpt het kabinet de zorgen van de sector goed.
- Op dit moment kijken we daarom wat de mogelijkheden zijn om het pakket op een aantal punten aan te passen, zodat ook meer rekening wordt gehouden met het handelingsperspectief.
- In augustus neem het kabinet hierover een besluit. Ik kan in dit overleg hier nog niet op vooruitlopen en daarom nog niet in alle concreetheid ingaan op eventuele aanpassingen.
- Met Prinsjesdag zal het besluit bekend worden gemaakt.

Bij doorvragen:

- Wat ik hier aan lastenverlichting geef moet ik elders als lastenverzwaring aan andere sectoren opleggen. Dat vraagt om een zorgvuldige weging.
- De sector heeft heel duidelijk aangegeven dat het voorgestelde afvalpakket te zwaar. Dit komt ook uit de rapporten. Tegelijkertijd komt ook uit de rapporten dat een hogere de afvalstoffenbelasting en CO2-heffing een prikkel geven aan de sector om te verduurzamen.

Toelichting – genodigden

- FNV
- VA
- NVRD
- VNG
- AEB
- RENEWI

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

DEP. V
TER BESLISSING
Aan

DG Fiscale Zaken
DB&T

Persoonsgegevens

nota

Staatssteun start-ups en scale-ups

Aanleiding

Er is de afgelopen maanden meermalen informeel met medewerkers van de Europese Commissie gesproken over de manier waarop de maatregelen in de Wet fiscale maatregelen start-ups en scale-ups (het wetsvoorstel) als *geoorloofde* staatssteun kunnen worden aangemerkt.

Datum
11 augustus 2026

Notanummer
2026-0000341590

- Bijlagen
- 1. Concept uitvoeringstoets
 - 2. Nota d.d. 10 april 2026

Beslispunt: toevoegen mkb-drempel voor start-ups of scale-ups

Wij adviseren u om de definitie van start-up en scale-up te begrenzen door in het wetsvoorstel te bepalen dat ondernemingen die, naast de overige voorwaarden kwalificeren als mkb-onderneming ingevolge de Algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV) en als start-up of scale-up kunnen worden aangemerkt door de RVO.

De keuze hangt van box3 keuze af, in scenario 4 kom je op iets anders

Ik wil scenario 3 beter doorgronden, bespreken

Kernpunten en toelichting

- U bent bij nota van 17 juni 2026 geïnformeerd over de stand van zaken van gesprekken met medewerkers van de Europese Commissie, deze nota is als bijlage toegevoegd. Wij hebben toen aangegeven u t.z.t. nader te informeren.

Fin. eco. belang staat

•	
	Procesbelang v/d staat
•	
•	
•	
•	

Politiek/bestuurlijke context

EZK hecht aan een zo breed mogelijke regeling. Er zouden, door introductie van een mkb-drempel, in ieder geval 50 ondernemingen die zij graag zouden includeren niet in aanmerking komen voor de regeling. EZK is het met de introductie van een dergelijke mkb-drempel (nog) niet eens. Komende week gaan de betrokken DG's daarover met elkaar in gesprek en het zou ook in het BWO op vrijdag 14 augustus met de minister van EZK aan de orde kunnen komen. De Tweede Kamer heeft bij verschillende moties aangegeven waarde te hechten aan een zo breed mogelijke regeling.

Informatiepunt: fondsen niet in wetsvoorstel

In het wetsvoorstel is geen regeling voor fondsen die investeren in start-ups of scale-ups opgenomen.

of wel aankondigen dat die uitgewerkt wordt

- Er bestaat bij EZK en de Tweede Kamer een wens om investeerders in fondsen die investeren in start-ups of scale-ups onder de vermogenswinstbelasting te laten vallen.

- Wij hebben begrip voor die wens en zijn in gesprek met EZK over de vormgeving van zo'n uitzondering.
- Gezien de beperkte tijd en de noodzaak tot nadere uitwerking van het beleid hieromtrent is nog geen maatregel in het wetsvoorstel opgenomen. Naast beleidsmatige uitwerking vergt dit ook nog inzicht in bv. de budgettaire aspecten, uitvoerbaarheid en administratieve lasten.
- We werken de komende tijd met EZK een dergelijke regeling uit. Omdat het wetsvoorstel voor wat betreft de behandeling van aandeelhouders en houders van winstbewijzen in box 3 per 1 januari 2028 in werking treedt, zou een dergelijke wettelijke regeling komend jaar nog kunnen worden getroffen om tijdig in werking te treden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alle passages over informeel overleg met de Europese Commissie over staatssteunaspecten.

TER ADVISERING – DONDERDAG 13 AUGUSTUS 11:30 UUR

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Algemene Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

BWO beprijzingspakket glastuinbouw

Datum

11 augustus 2026

Notanummer

2026-0000335489

Bijlagen

1. Agenda met besprekpunten
2. Voorstel SLVVN

Aanleiding

Aanstaande donderdag 13 augustus heeft u een overleg met SLVVN en MKGG over invulling van het beprijzingspakket in de glastuinbouwsector. In deze nota wordt u over de inzet geadviseerd. In bijlage 1 vindt u de gezamenlijke agenda met besprekpunten en in bijlage 2 het voorstel dat SLVVN aan MKGG en u voorlegt.

Geadviseerde inzet voor het BWO

1. Besluitvorming over CO₂-prijs t/m 2030: u kunt het voortouw aan MKGG laten, want uitstel van besluitvorming heeft vooral gevolgen voor het halen van de klimaatdoelen. Indien u landt op uitstel van besluitvorming, dan adviseren we hier in ieder geval drie voorwaarden aan te verbinden:
 - In 2027 wordt wel een 1^e stapje gezet, door het tarief van de CO₂-heffing glastuinbouw met 4,25 euro/ton CO₂ te verhogen: dit is de verhoging die in 2027 nodig zou zijn bij een lineaire verhoging van het tariefpad naar 36 euro/ton CO₂ in 2030. Besluitvorming over het tariefpad in latere jaren wordt doorgeschoven naar voorjaar 2027. Dit is optie B uit de besprekpuntennotitie.
 - De afspraak om ETS2 uit te breiden met de glastuinbouw, wordt nog eens bekrachtigd. De AMvB voor ETS2 opt-in wordt voorbereid om voor eind van het jaar in het Staatsblad te publiceren (conform afspraak voorjaarsbesluitvorming 2025).
 - Richting het voorjaar worden gezamenlijk beprijzende maatregelen uitgewerkt, die horen bij een pad naar klimaatneutraliteit in 2040 (eigen doel van de sector).
2. Middelen glastuinbouw: U kunt aangeven dat alle gereserveerde middelen die in 2027 niet worden gebruikt voor de glastuinbouw, vrijvallen binnen het inkomstenkader en gebruikt kunnen worden voor andere beleidswensen. Dit is de consequentie van besluitvorming doorschuiven naar voorjaar 2027. Het gaat om een bedrag van 321 mln.
 - Gegeven de budgettaire problematiek aan de inkomstenkant, adviseren wij om geen toezeggingen te doen over het doorschuiven van middelen naar latere jaren. Gezamenlijk met MFIN kan eventueel later worden gezien of hier iets mogelijk is. Zo kan 65 mln. alsnog gereserveerd blijven voor toekomstige jaren. Het bedrag dat vrijvalt (256 mln.) komt dan overeen met het bedrag dat de glastuinbouw te veel aan compensatie in de envelop heeft gekregen (de envelop is vorig jaar ingeboekt en niet meer gecorrigeerd voor uitstel van ETS2 van 2027 naar 2028). Dit is ons

inziens echter een terugvaloptie richting het einde van de besluitvorming, en moet in samenhang met de rest van de inkomstenbesluitvorming worden gezien.

3. Compensatie bijmengverplichting groen gas: U kunt akkoord gaan met het voorstel om de meerkosten van de bijmengverplichting groen gas in 2027 te compenseren via een verlaging van het tarief van de CO₂-heffing glastuinbouw met 8,40 euro/ton CO₂. Inclusief de verhoging met 4,25 euro/ton CO₂, wordt het heffingstarief per saldo verlaagd van 13,30 euro/ton CO₂ naar 9,40 euro/ton CO₂. Compensatie van de meerkosten van de bijmengverplichting is in de voorjaarsbesluitvorming van 2025 afgesproken.
4. Voorwaarden Klimaatfondsmiddelen: U kunt aangeven vast te willen houden aan de eerder afgesproken voorwaarden voor het vrijgeven van de Klimaatfondsmiddelen. Een van de voorwaarden is een afspraak over een CO₂-prijspad t/m 2030, dat voldoende is om het klimaatdoel van de glastuinbouwsector te borgen. Hier wordt nog niet aan voldaan. U kunt daarnaast aangeven dat het vrijgeven van de Klimaatfondsmiddelen een besluit van MFIN vergt.

Toelichting

Eenheid kabinetsbeleid

- Uitstel van besluitvorming betekent de facto namelijk dat het afgesproken 2030 klimaatdoel wordt losgelaten: PBL schat de kans op het halen van het doel in de glastuinbouw in op circa 25%. Uitstel van besluitvorming zorgt opnieuw voor veel onzekerheid in de sector. Het is de vraag in hoeverre tuinders met deze onzekerheid volgend jaar al gaan investeren in verduurzamingsplannen of afwachten op wat er gaat komen. Naar verwachting maakt dit de kans kleiner dat het klimaatdoel voor 2030 wordt gehaald: als pas volgend jaar aan tuinders duidelijkheid wordt gegeven over het beleid, dan is de doorlooptijd voor het maken en realiseren van verduurzamingsplannen tot 2030 hoogstwaarschijnlijk te kort om nog effect te hebben.
- Ambtelijk KGG heeft om die reden de voorkeur om deze zomer voor de hele periode (t/m 2030) een besluit te nemen over de hoogte van de CO₂-prijs.

Eenheid kabinetsbeleid

Budgettaire gevolgen

- In onderstaande tabel 1 zijn de budgettaire gevolgen verwerkt van de variant waarin:
 - Besluitvorming wordt uitgesteld, behalve voor 2027. In 2027 blijft de CO₂-heffing bestaan, maar wordt het tarief per saldo verlaagd van 13,30 euro/ton CO₂ naar 9,40 euro/ton CO₂.
 - De niet gebruikte gereserveerde middelen voor 2027 vrijvallen ten behoeve van het inkomstenkader.
- Voor het laten vrijvallen van de niet gebruikte middelen in 2027 zijn twee belangrijke redenen:
 - De envelop is vorig jaar in de MJN26 ingeboekt als compensatie voor ETS2. Inmiddels is ETS2 uitgesteld van 2027 naar 2028. De budgettaire derving van dit uitstel is in de formatie generaal gedekt, maar de envelop is hier niet op aangepast. Hierdoor zit meer geld (circa 256 mln.) in de envelop, dan waar de glastuinbouw eigenlijk recht op heeft. De envelop is immers gebaseerd op de middelen die Nederland ontvangt door ETS2 in te voeren in de glastuinbouwsector.
 - Er is geen zicht op besluitvorming over een pakket waarmee de doelen wel worden gehaald, want de hele besluitvorming wordt doorgeschoven, zonder garanties. Het geld kan deze zomer effectiever worden besteed aan andere beleidswensen.
- Het afromen van de vrijgevallen middelen in 2027 heeft wel als consequentie dat in de inkomstenkaderperiode er minder geld is om te compenseren voor de ETS2-prijs. In latere jaren is er namelijk minder geld beschikbaar in de envelop. LVVN hoopt daarom het extra budget van 2027 te kunnen inzetten in latere jaren, zodat dan een lagere CO₂-prijs mogelijk is. Ruwe inschatting: als in 2027 322 mln. wordt afgeroomd, dan moet de netto CO₂-prijs vanaf 2028 ongeveer gelijk zijn aan 48 euro/ton CO₂. In het basispad loopt die op naar 18 euro/ton CO₂. Wel kan nog steeds worden gecompenseerd voor de meerkosten van de bijmengverplichting.

Tabel – budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro en prijspeil 2026 t.o.v. reeks inkomstenkader)	2027
Terugdraaien afschaffen CO ₂ -heffing glastuinbouw in 2027	60
Verlaging CO ₂ -heffing glastuinbouw naar 9,20 euro/ton CO ₂ in 2027 (13,30 - 8,4 (BMV) + 4,25 (doelbereik) - PP26	-21
Vrijvallen envelop glastuinbouw in 2027	282
Saldo	321

Klimaatfonds

- In het Klimaatfonds is circa 200 mln. aan middelen gereserveerd om de randvoorwaarden voor de glastuinbouwsector om te kunnen verduurzamen op orde te brengen.
- Dit komt bovenop andere subsidies zoals de subsidieregeling "energie-efficiëntie glastuinbouw" (EG-regeling) en de SDE++.
- In het BWO gaat het om een 1^e reservering van 51,4 mln. euro, die LVVN wil ontvangen. Hier zijn een aantal voorwaarden aan gekoppeld, zoals dat de AMvB voor de opt-in ETS2 in het staatsblad moet zijn gepubliceerd en dat

afspraken in de MR moeten zijn gemaakt over het CO₂-prijspad t/m 2030 (voldoende voor het halen van het klimaatdoel).

- Daarnaast is er nog een 2e reservering (148,4 mln. euro) voor een bestaand instrument: een investeringssubsidie aan onderdelen van de warmte-infrastructuur waarvoor nog geen andere subsidie-instrumenten voor bestaan. Deze subsidie dekt de onrendabele top voor het warmtebedrijf dat de investering doet. Deze middelen vraagt LVVN nu nog niet op.

Afspraak voorjaarsbesluitvorming 2025

"Vanwege het brede belang van de bijmengverplichting voor een robuust toekomstig energiesysteem, het verdienvermogen en stikstof- en methaanreductie in de landbouw en het aanbod van duurzame CO₂ gaat het kabinet door met de reeds afgesproken bijmengverplichting. Om tegemoet te komen aan de lastenstijging wordt de verplichting wel verlaagd (met 25%) en pas vanaf 2027 ingevoerd. Daarbij stelt het kabinet zichzelf de voorwaarde dat de glastuinbouw volledig gecompenseerd wordt voor de extra lasten met staatssteungoedkeuring en binnen de grenzen van het herstel- en veerkrachtplan 8 én stelt het € 200 mln. uit het Klimaatfonds beschikbaar voor randvoorwaarden om de glastuinbouw verder te helpen in de transitie met o.a. warmte en betaalbare elektriciteit. Dit randvoorwaardenpakket wordt verder uitgewerkt met de sector en met Prinsjesdag 2025 gepresenteerd.

Omdat de glastuinbouw niet uitgezonderd kan worden van ETS₂ wordt het CO₂-heffingssysteem per 2027 vervangen door een ETS₂ opt-in, waarvoor de sector ook gecompenseerd wordt tot de hoogte van het nieuwe tarief voor de CO₂-heffing die nodig is om het 2030 restemissiedoel van de sector (4,3 Mton) met voldoende zekerheid te halen (42,5 euro/ton CO₂, definitieve doorrekening in augustus). Bij uitzondering wordt voor de glastuinbouw binnen de SDE voor bestaande projecten niet gecorrigeerd voor de ETS₂ opt-in, omdat bedrijven hier rekening mee hebben gehouden bij het aanvragen van subsidie.

Ruim voor 2030 gaat het kabinet in gesprek met de sector over nieuwe afspraken voor na 2030 om de balans in stimuleren, normeren en beprizen voort te zetten."

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Agenda BWO energietransitie glastuinbouw (besluit CO2-tarief en compensatie)

13 augustus 11:30 – 12:00 uur (EZK, Kamer MKGG / Teams)

SLVVN, SFIN, MKGG

Eenheid kabinetsbeleid

1. Besluitvorming over hoogte netto CO2-prijs

Beslispunt: Welke optie voor het CO2-tarief en bijkomende middelen in de envelop glastuinbouw voor compensatie heeft uw voorkeur?

- ☐ Optie A: De hoogte van de netto CO2-prijs t/m 2030 uitstellen naar het voorjaar van 2027 en te betrekken bij de besluitvorming over het pad richting 2040. (voorstel SLVVN)
- ☐ Optie B: Uitstel besluitvorming naar voorjaar 2027, maar voor 2027 wel een beperkte tariefverhoging van de CO2-heffing glastuinbouw afspreken van + €4,25/ton CO2. Deze maatvoering hoort bij een lineaire oploop van het tarief naar 36 euro/ton CO2 in 2030*. Over het tarief na 2027 wordt pas in het voorjaar besloten.
- ☐ Optie C: Besluitvorming over de hoogte van de netto CO2-prijs t/m kalenderjaar 2030 (zie bijlage met financiële ramingen).

** Dit tarief is minimaal nodig voor een budgetneutraal pakket, waarbij 2027-onderuitputting volledig wordt doorgeschoven, voor de andere opties t.a.v. onderuitputting is een hoger tarief nodig (zie agendapunt 2 en bijlage met financiële ramingen).*

In alle opties geldt dat de AMvB voor ETS2 opt-in conform besluit voorjaar 2025 wordt voorbereid om voor eind van het jaar in het Staatsblad te publiceren. Bij opties A en B zou conform de reguliere begrotingsregels de onderuitputting 2027 vervallen naar algemene middelen.

Eenheid kabinetsbeleid

Voor 2027 is bij MJN26 een bedrag van 282 mln. gereserveerd voor compensatie van de meerkosten van ETS2 en bijmengverplichting groen gas. Inmiddels is ETS2 uitgesteld naar 2028.

Optie	2030-tarief in geval van budgetneutraliteit ¹	Klimaat-doelbereik
A. Conform begrotingsregels, 2027-onderuitputting vervalt	>48 EUR/ton CO ₂	Naar verwachting voldoende voor doelbereik
B. 2027-onderuitputting volledig doorschuiven	€36/ton CO ₂	Onvoldoende doelbereik

1) Met een lineair oplopend tariefpad van 2026 (huidig tarief) t/m 2030, waarbij er in 2027 nog geen tariefmutatie plaatsvindt, omdat er nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden.

2. Compensatie voor de bijmengverplichting groen gas (gezamenlijk voorstel LVVN, KGG en FIN)

Besispunt: Bent u akkoord met aanpassing van het tarief CO₂-heffing glastuinbouw met de hoeveelheid die nodig is om kostentoeename door de bijmengverplichting groen gas te compenseren* voor alleen kalenderjaar 2027, waarbij de inwerkingtreding is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de bijmengverplichting groen gas voor 01-01-2027?

Dekking van de compensatie voor 2027 kan gevonden worden in de inkomsten van de CO₂-heffing voor 2027. De compensatie en dekking voor latere jaren wordt dan bezien in het voorjaar van 2027.

** Indien voor de compensatie in 2027 wordt uitgegaan van de maximale lasten van de bijmengverplichting (op basis van buy-outs), zullen tuinders waarschijnlijk meer compensatie ontvangen dan de daadwerkelijke lasten.*

3. Voorwaarden toekenning klimaatfondsmiddelen glastuinbouw (51 mln.)

Besispunt: Wenst u af te zien van de voorwaarden* bij toekenning van klimaatfondsmiddelen (51 mln.) aan de glastuinbouw Eenheid kabinetsbeleid

** De middelen zijn toegekend onder voorwaarden. Voor toekenning moet o.a. de AMvB voor ETS2 opt-in in het Staatsblad staan, en moet er MR-akkoord zijn voor herijking van het CO₂-tarief dat nodig is voor doelbereik in 2030.*

Bijlage: Financiële ramingen (ter illustratie):

Bij uitstel van besluitvorming over de heffingshoogte hoeft een keuze tussen verschillende budgettaire varianten pas in voorjaar 2027 gemaakt te worden. Hieronder ter informatie de meest actuele ramingen.

- De ramingssystematiek is aangepast in overleg met CPB. De ramingen waren gebaseerd op de uitkomsten uit de tariefstudie van Berenschot/Kalavasta. De nieuwe methode hanteert een hybride aanpak die elementen combineert uit zowel de tariefstudie als de KEV van het PBL: er wordt uitgegaan van het hogere gasgebruik volgens de KEV en gedragseffecten volgens het model van Berenschot/Kalavasta.
- Uitstel start groen gas bijmengverplichting naar 2028 is als subvariant bij variant 1 uitgewerkt. Verwachting is dat bij de andere varianten met andere netto CO₂-heffingniveaus vergelijkbare effecten optreden.

Samenvattend overzicht van de uitkomsten:

VARIANT	PRIJS (2030)	BIJZONDERHEDEN	2030 (INCL. METHAAN)	BUDGETTAIR EFFECT * (STRUCTUREEL, MLN. €)	BUDGETTAIR EFFECT 2027-2030 (MLN. €)
Variant 1 (budgetneutraal)	€ 36	- Bijmengverplichting per 2027. - Budgetneutraal tussen 2027 en 2030.	4.379 kiloton	-25	+12
Subvariant 1	€ 36	- Bijmengverplichting en compensatie via verlaagd tarief per 2028 (1 jaar later dan Variant 1). - Compensatiepad verschoven, maar vanaf 2031 gelijk aan andere varianten.	4.399 kiloton	-23	+123
Variant 2 (huidig prijspad)	€ 17,91	- Hetzelfde als Variant 1, maar met een lagere CO₂-prijs (huidige heffingshoogte).	4.562 kiloton	-16	-145
Variant 3 (doel halen)	€ 48	- Hetzelfde als Variant 1, maar met een hogere CO₂-prijs om klimaatdoelen te halen.	4.313 kiloton	-28	+55

**deels veroorzaakt door gedeelde inkomsten (doorwerking van het pakket op de energielasting)*

Aanleiding

In augustus 2026 zou een besluit genomen moeten worden over het beprijzingspakket (tarief CO₂-heffing glastuinbouw, ETS2-opt-in en de bijbehorende kostencompensatieregeling) voor de glastuinbouwsector. Mede gezien het uitstel met een jaar van EU ETS2 en onzekerheid rondom de inwerkingtreding van de bijmengverplichting groen gas wenst

Eenheid kabinetsbeleid

Verzoek/ voorstel SLVVN

Voorstel is om in augustus te besluiten tot:

- a) Uitstel van de besluitvorming over het beprijzingspakket naar het voorjaar van 2027.
- b) Kasschuif van de middelen in envelop glastuinbouw van 2027 naar latere jaren
- c) Compensatie voor de bijmengverplichting groen gas; hiertoe vaststelling van de energiebelastingtarieven voor 2027 voor de glastuinbouwsector;
- d) Toekenning van klimaatfondsmiddelen aan de glastuinbouw (51 miljoen euro) voor verbeteren van randvoorwaarden, ondanks dat niet aan voorwaarden is voldaan;

Hiervoor moet aanvullend nog een aantal financieel-technische zaken al in augustus geregeld worden. Dit wordt tussen LVVN en IRF opgepakt – mocht hier ook een politiek besluit voor nodig blijken wordt dit separaat voorgelegd. Voor na 2030 zijn er nog geen afspraken met de sector. Dit betekent dat financiële punten die spelen na 2030 pas in de voorjaarsbesluitvorming 2027 aan bod komen.

Kernpunten/ context

- EU ETS2 is uitgesteld naar 2028, waardoor:
 - CO₂-heffing blijft in 2027, uitstel afschaffing is nodig (nu ingeboekt per 2027).
 - Aanpassingen nodig zijn in envelop voor compensatie ETS2/BMV (nu ingeboekt per 2027).
 - Niet wordt voldaan aan een van de algemene voorwaarden voor toekenning Klimaatfondsmiddelen (51 mln. euro) voor 2027.
- In augustus 2026 is er nog geen AMvB voor opt-in ETS2. Dit omdat eind juli de Europese Commissie pas de conceptwettekst heeft gedeeld t.a.v. staatssteun binnen ETS2. De kostencompensatieregeling is nog niet afgerond.
- De bijmengverplichting groen gas ligt als wetsvoorstel bij de Tweede Kamer (TK), met beoogde ingangsdatum 1 januari 2027. In augustus 2026 is het nog niet duidelijk of dit gaat lukken.
- Compensatie voor de glastuinbouw (via verlaging energiebelastingtarieven of verlaging van de CO₂-heffing) is in ieder geval voor 2027 nodig om de meerkosten van de bijmengverplichting te mitigeren.

Toelichting

Voorstel:

- a) **Uitstel besluitvorming CO₂-tarief:** voorgesteld wordt de besluitvorming over het beprijzingspakket glastuinbouw uit te stellen naar voorjaar 2027.

In voorjaar 2027 is er meer helderheid over de voorwaarden en mogelijkheden van de kostencompensatieregeling, alsmede over de startdatum van de bijmengverplichting groen gas. Daarnaast kan de tussenliggende periode benut worden om inzicht te krijgen in de transitiepaden richting 2040, met aandacht voor de vergroening van warmtekrachtkoppelingen (groen gas, waterstof) en de rol van de warmtekrachtkoppeling (WKK) in het elektriciteitssysteem. Om dit inzicht te verkrijgen worden najaar 2026 onderzoeken uitgezet. Ook wordt inzicht gegeven in de kwantitatieve stand van zaken van

de drie actieplannen binnen het randvoorwaardenpakket, zodat de voortgang en de mate waarin handelingsperspectief wordt beperkt beter in beeld zijn. De glastuinbouwsector lijkt positief tegenover dit scenario's te staan.

- b) **Kasschuif van de middelen in envelop glastuinbouw van 2027:** ter compensatie van de meerkosten voor de glastuinbouwsector is een reservering (envelop) gecreëerd aan de inkomstenkant op basis van de ETS2 opt-in inkomsten. Voor 2027 is in totaal € 282 miljoen gereserveerd, zowel voor de compensatie van ETS2 als voor compensatie van de bijmengverplichting groen gas. Omdat ETS2 is uitgesteld, is in 2027 niet de volledige envelop nodig. Wordt de bijmengverplichting voor groen gas eveneens met één jaar uitgesteld, dan wordt ook daarvoor in 2027 geen gebruik van de envelop gemaakt.

Aangezien de middelen nodig zijn om compensatie in latere jaren mogelijk te maken zonder dat een fors budgettair gat ontstaat, stelt LVVN voor om de overgebleven middelen te verschuiven naar de jaren 2028 t/m 2030. Deze middelen worden vervolgens meegenomen in het integrale besluit over de beprijzing van de glastuinbouwsector in het voorjaar van 2027 (zie punt d). Daarbij worden tevens de uitkomsten van het WSER-rapport ter uitwerking van de motie Grinwis betrokken.

Bij het volledig doorschuiven van de niet-uitgegeven middelen voor 2027 gelden de budgettaire effecten zoals weergegeven in de tabel met ramingen onderaan deze notitie. Geheel of gedeeltelijke afroaming heeft tot gevolg dat er een aanzienlijk budgettair gat ontstaat in latere jaren, of dat er een (veel) hogere heffing vereist is om budgetneutraal te zijn.

- c) **Compensatie bijmengverplichting:** indien de bijmengverplichting in 2027 ingaat, wordt de compensatie in dit voorstel eveneens per 2027 geregeld. Dit kan door via een nota van wijziging in het Belastingplan te regelen dat de compensatie in werking treedt gelijktijdig met de bijmengverplichting voor groen gas (optie ingebracht door FIN tijdens overleg op 30/7).

Compensatie kan door verlaging van de energiebelastingtarieven of verlagen van de CO₂-heffing (die in 2027 nog bestaat). Het lijkt er daarbij op dat die laatste de voorkeur verdient, omdat deze direct aan het gasgebruik is gekoppeld.

Compensatie voor latere jaren wordt betrokken bij voorjaarsbesluitvorming 2027.

Indien de bijmengverplichting niet in 2027 ingaat, vloeit het gereserveerde budget voor compensatie volgens de standaard begrotingsregels naar de algemene middelen. Het verzoek is om deze middelen via de energiebelasting terug te laten vloeien naar de envelop, zodat dit in latere jaren kan worden ingezet ter compensatie van de glastuinbouw.

- d) **Toekennen Klimaatfonds:** het Klimaatfonds is essentieel om belemmerende randvoorwaarden voor het bereiken van het sectordoel weg te nemen. Een tijdige inzet van deze middelen is cruciaal, omdat effecten pas na 2030 optreden. Uit onderzoek van Berenschot/Kalavasta blijkt dat zonder beperkende randvoorwaarden de CO₂-heffing in het scenario met heffing zou dalen naar €7/ton (in plaats van €53) en in het Rijksscenario zelfs naar €-6/ton (in plaats van €14). De sector kan deze randvoorwaarden grotendeels niet zelf oplossen.

Politiek besluit is nodig omdat:

- de voorwaarden voor het toekennen vanuit het Klimaatfonds zijn dat de AMvB voor de ETS2-opt-in en de CO₂-tariefherijking zijn goedgekeurd, en bij uitval of vertraging van ETS2 of de bijmengverplichting groen gas er een alternatief gevonden moet worden om de balans tussen normeren, beprijzen en stimuleren te waarborgen.
- er is momenteel geen AMVB voor de ETS2 opt-in, aangezien dit wacht op de mogelijkheid van een kostencompensatieregeling. De regeling is onder leiding van LVVN al in een heel ver stadium uitgewerkt, maar er is pas zeer recent duidelijkheid

vanuit de Commissie over de staatssteunmogelijkheden en voorwaarden daarvoor. Daarmee wordt niet aan deze voorwaarde voldaan.

- Wanneer gekozen wordt voor uitstel van de besluitvorming over de herijking van het netto CO₂-tarief dan voldoet ook de voorwaarde CO₂-tariefherijking niet.

Financiële ramingen (ter illustratie):

Bij uitstel van besluitvorming over de heffingshoogte hoeft een keuze tussen verschillende budgettaire varianten pas in voorjaar 2027 gemaakt te worden. Hieronder ter informatie de meest actuele ramingen.

- De ramingssystematiek is aangepast in overleg met CPB. De ramingen waren gebaseerd op de uitkomsten uit de tariefstudie van Berenschot/Kalavasta. De nieuwe methode hanteert een hybride aanpak die elementen combineert uit zowel de tariefstudie als de KEV van het PBL: er wordt uitgegaan van het hogere gasgebruik volgens de KEV en gedragseffecten volgens het model van Berenschot/Kalavasta.
- Uitstel start groen gas bijmengverplichting naar 2028 is als subvariant bij variant 1 uitgewerkt. Verwachting is dat bij de andere varianten met andere netto CO₂-heffingniveaus vergelijkbare effecten optreden.

Samenvattend overzicht van de uitkomsten:

VARIANT	PRIJS (2030)	BIJZONDERHEDEN	2030 (INCL. METHAAN)	BUDGETTAIR EFFECT * (STRUCTUREEL, MLN. €)	BUDGETTAIR EFFECT 2027-2030 (MLN. €)
Variant 1 (budgetneutraal)	€ 36	- Bijmengverplichting per 2027. - Budgetneutraal tussen 2027 en 2030.	4.379 kiloton	-25	+12
Subvariant 1	€ 36	- Bijmengverplichting en compensatie via verlaagd tarief per 2028 (1 jaar later dan Variant 1). - Compensatiepad verschoven, maar vanaf 2031 gelijk aan andere varianten.	4.399 kiloton	-23	+123
Variant 2 (huidig prijspad)	€ 17,91	- Hetzelfde als Variant 1, maar met een lagere CO ₂ -prijs (huidige heffingshoogte).	4.562 kiloton	-16	-145
Variant 3 (doel halen)	€ 48	- Hetzelfde als Variant 1, maar met een hogere CO ₂ -prijs om klimaatdoelen te halen.	4.313 kiloton	-28	+55

*deels veroorzaakt door gedeelde inkomsten (doorwerking van het pakket op de energielasting)

TER BESLISSING [MR-FORMULIEREN UITERLIJK 14 AUGUSTUS, 10:00 UUR RETOUR I.V.M. AGENDERING MR]

Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek**

Persoonsgegevens

nota

MR stukken pakket Belastingplan 2027

Aanleiding

Het pakket Belastingplan 2027 moet aankomende vrijdag 14 augustus verstuurd worden ten behoeve van behandeling in de MR op 21 augustus. Wij vragen hiervoor van u beiden akkoord. Indien u beiden akkoord bent, dan verzoeken we u de MR-formulieren te ondertekenen. Wij vragen u beiden (Min en Stas) het wetsvoorstel Belastingplan 2027 te ondertekenen. Daarnaast vragen wij u (Stas) om ook de overige wetsvoorstellen uit het pakket Belastingplan 2027 te ondertekenen.

Voor tijdige agendering bij de MR, dienen de getekende MR-formulieren uiterlijk vrijdagochtend 14 augustus, 10:00 uur retour te zijn.

Leeswijzer

- Alle beslispunten zijn voor de Stas.
- Beslispunten 1 en 6 zijn ook voor de Minister.

Beslispunt 1 (Min en Stas): *Verzending stukken aan de MR*

Wij adviseren u beiden (**Min en Stas**) in te stemmen met de verzending (uiterlijk vrijdag 14 augustus 2026 (10:00 uur)) van de bijgevoegde wetsvoorstellen (inclusief bijlagen) aan de MR. De behandeling vindt op 21 augustus 2026 plaats.

We vragen u (**Min**) het MR formulier bij het wetsvoorstel Belastingplan 2027 te ondertekenen.

We vragen u (**Stas**) de volgende MR formulieren te ondertekenen:

- Wetsvoorstel Belastingplan 2027
- Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027;
- Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups; en
- Wetsvoorstel Wet veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024.

Beslispunt 2 (Stas): *Vervangen verwijzing naar de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen in de afvalstoffenbelasting*

Gaat u (**Stas**) akkoord met het vervangen van een verwijzing naar de EVOA 2006 in de afvalstoffenbelasting in een verwijzing naar de EVOA 2024 in het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027 (OFM 2027)?

Datum

12 augustus 2026

Notanummer

2026-0000318214

Bijlagen

1. MR-Formulieren pakket Belastingplan 2027;
2. Wetsvoorstellen pakket Belastingplan 2027;
3. Uitvoeringstoetsen pakket Belastingplan 2027;
4. Aanbiedingsbrief voorzitter en leden MR.
5. Aanbiedingsbrieven Raad van State; en
6. Aanbiedingsbrieven Kabinet van de Koning.

Akkoord

Akkoord

Akkoord

- De afvalstoffenbelasting bevat verwijzingen naar de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA) uit 2006.
- De EVOA 2006 is inmiddels vervangen door de EVOA 2024.
- Voorgesteld wordt om de verwijzingen in de afvalstoffenbelasting naar de EVOA 2006 te wijzigen naar de gerelateerde artikelen in de EVOA 2024. Dit betreft een puur technische aanpassing.
- Aanvankelijk waren de wijzigingen in de afvalstoffenbelasting opgenomen in een breder wetsvoorstel van IenW.
- Omdat onzeker is geworden dat dit wetsvoorstel tijdig kan worden ingediend om tijdige inwerkingtreding te waarborgen en dit noodzakelijk is voor de heffing van afvalstoffenbelasting, wordt voorgesteld om deze maatregel op te nemen in de Overige fiscale maatregelen 2027.

Beslispunt 3 (Stas): *Verduidelijking begrip publieke middelen in onderwijs- en onderzoeksvrijstelling*

Gaat u (**Stas**) akkoord met het verduidelijken van het begrip *publieke middelen* binnen de onderwijs- en onderzoeksvrijstelling in de vennootschapsbelasting? Met uw akkoord wordt deze verduidelijking opgenomen in de OFM 2027.

| Akkoord

Toelichting:

- In de vennootschapsbelasting bestaat – onder voorwaarden – een vrijstelling voor onderwijs- en onderzoeksactiviteiten. Momenteel loopt een procedure waarin de reikwijdte van een van de toepassingsvoorwaarden van deze vrijstelling ter discussie staat.
- Voorgesteld wordt om de wettekst ten aanzien van deze toepassingsvoorwaarde te verduidelijken. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd ten opzichte van de wet en de uitleg daarvan.

Beslispunt 4 (Stas): *Koppeling Europese afhandelingsvergoeding aan bestaande invorderingssystematiek*

Gaat u (**Stas**) akkoord met opname van een maatregel in de OFM 2027, waarmee wordt bewerkstelligd dat de Douane de Europese afhandelingsvergoeding die volgt uit het nieuwe Douanewetboek van de Unie (nDWU) kan innen volgens de bestaande systematiek van de Invorderingswet 1990 (IW 1990) en in rekening kan brengen via de bestaande systematiek middels een uitnodiging tot betaling?

| Akkoord

Toelichting:

- Ter uitvoering van het nieuwe Douanewetboek van de Unie (nDWU) wordt er een artikel opgenomen dat, indien het nDWU dat verplicht, de Douane vergoedingen voor werkzaamheden in rekening kan brengen.
- Door opname van dit artikel kan de Douane de Europese afhandelingsvergoeding ("handling fee") uit het nDWU volgens de bestaande systematiek van de Invorderingswet 1990 (IW 1990) innen.
- Naast dit nieuwe artikel wordt ook het artikel uit de Adw omtrent uitreiken van de uitnodiging tot betaling (UTB) zodanig aangepast dat de nieuwe afhandelingsvergoeding via een UTB in rekening gebracht kan worden.
- Hierdoor zal de afhandelingsvergoeding op dezelfde wijze geïnd worden als nu het geval is voor de douaneschuld en de reeds bestaande kosten van werkzaamheden. Zonder deze maatregel is dit niet mogelijk.
- Het nDWU wordt naar verwachting medio september 2026 gepubliceerd en een dag later treden al enkele bepalingen uit deze verordening in werking. De afhandelingsvergoeding wordt van toepassing medio november 2026.

- De genoemde aanpassingen in de nationale wetgeving krijgen terugwerkende kracht en werken terug tot het moment waarop de Europese afhandelingsvergoeding in werking treedt.

Beslispunt 5 (Stas): *Schrappen maatregel 'toeslagen voor ontheemden uit Oekraïne na aflopen Richtlijn Tijdelijke Bescherming' uit wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027*

Gaat u (**Stas**) akkoord met het schrappen van de maatregel 'toeslagen voor ontheemden uit Oekraïne na aflopen Richtlijn Tijdelijke Bescherming' uit OFM27, en het opnemen van diezelfde maatregel in de Fiscale Verzamelwet 2028?

1 akkoord

Toelichting:

- Na de Russische invasie in Oekraïne in 2022 is de Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) geactiveerd. Toen is ook het recht voor ontheemden uit Oekraïne op huur- en kinderopvangtoeslag geregeld. Op 4 maart 2027 zou de bescherming voor ontheemden uit Oekraïne onder de RTB aflopen. Dat betekent dat de verblijfsstatus voor deze groep per die datum zou gaan veranderen en zou deze groep hun aanspraak op lopende toeslagen (tijdelijk) verliezen.
- Op 26 maart heeft u daarom ingestemd met het opnemen van deze maatregel in OFM 2027 waarmee wordt gewaarborgd dat ontheemden uit Oekraïne met lopende toeslagen deze kunnen behouden zolang zij rechtmatig in Nederland zijn.
- De EU-landen zijn op 15 juli jongstleden overeengekomen de tijdelijke beschermingsstatus voor mensen die Oekraïne ontvluchten met een jaar te verlengen tot en met 4 maart 2028.
- Dat betekent dat een verkort wetstraject niet meer noodzakelijk is om de negatieve gevolgen op de toeslagen van het vervallen van de RTB af te wenden.
- Opname van de maatregel in de Fiscale Verzamelwet 2028 biedt de tijd om aan te sluiten bij eventuele ontwikkelingen rondom een nieuwe verblijfsstatus voor ontheemden uit Oekraïne na afloop van de RTB en komt tevens tegemoet aan het uitgangspunt dat alleen vanwege tijdsdruk noodzakelijke wijzigingen worden opgenomen in OFM. De Fiscale Verzamelwet 2028 wordt naar verwachting maart volgend jaar aan de Kamer aangeboden.

Beslispunt 6 (Stas en Min): *Ondertekening wetsvoorstellen*

Als u (**Stas en Min**) akkoord bent met het wetsvoorstel Belastingplan 2027 dan kunt u (beiden) deze ondertekenen.

Daarnaast kunt u (**Stas**) de volgende wetsvoorstellen ondertekenen:

- Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027;
- Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups; en
- Wetsvoorstel Wet veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024.

1 akkoord

Toelichting:

- Om ervoor te zorgen dat de wetsvoorstellen tijdig kunnen worden verzonden naar de RvS op vrijdag 21 augustus vragen we u allen de wetsvoorstellen te ondertekenen.

- Het is gebruikelijk dat het wetsvoorstel Belastingplan door zowel de minister als de staatssecretaris wordt ondertekend. De overige wetsvoorstellen worden alleen getekend door de verantwoordelijke bewindspersoon.
- In het pakket Belastingplan zijn op dit moment de volgende wetsvoorstellen opgenomen:
 - Wetsvoorstel Belastingplan 2027
 - Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027;
 - Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering start-ups en scale-ups;
 - Wetsvoorstel Wet veiligheidsregels Wet minimumbelasting 2024;
 - Wetsvoorstel wijziging van de Wet op de zorgtoeslag in verband met het verlagen van de vermogensgrens (ondertekening door MVWS).
- Eerder bent u (stas) akkoord gegaan met de uitwerking van een wetsvoorstel ter introductie van een nationale verbruiksbelasting op (onder meer) e-sigaretten. U ontvangt hierover op korte termijn een separate beslisnota.
- Na de augustusbesluitvorming kunnen vervolgens, indien dit noodzakelijk blijkt naar aanleiding van de besluitvorming, wetsvoorstellen aan het pakket Belastingplan 2027 worden toegevoegd of benodigde wijzigingen plaatsvinden in het pakket. Hiertoe wordt een mandaat aan de MR gevraagd.
- Indien dit het geval is, worden deze betreffende wetsvoorstellen op 28 augustus 2026 aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State.
- U (Stas) ontvangt op korte termijn een separate nota over de stand van zaken met betrekking tot het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering start-ups en scale-ups, waarover nog beslissingen te maken zijn inzake de reikwijdte en het staatssteunkader. Mogelijke aanpassingen naar aanleiding hiervan kunnen nog worden verwerkt voorafgaand aan de adviesaanvraag bij de Raad van State.

IRT.
Box 3

Besispunt 7 (Stas): *Ondertekening verzoek spoedadvies aan MR*

Wij adviseren u (**Stas**) de bijgevoegde brief aan de Minister-President te ondertekenen om van de MR het akkoord te vragen om de RvS te verzoeken om een spoedadvies voor het gehele pakket BP27 en om het advies van de RvS zonder tussenkomst van de MR te verwerken.

skhoorn

Besispunt 8 (Stas): *Ondertekening brieven*

Wij adviseren u (**Stas**) de volgende brieven te ondertekenen met betrekking tot het pakket Belastingplan 2027:

- Voor vier wetsvoorstellen de brief spoedadvies Raad van State (bijlage 5);
- Voor vier wetsvoorstellen de brief aan het Kabinet van de Koning (bijlage 6);.

skhoorn

Besispunt 9 (Stas): *Vice-president bellen voor spoedadvies pakket Belastingplan*

Wij adviseren u (**Stas**) om de vice-president van de RvS te bellen om aan te kondigen dat spoedadvies wordt gevraagd eind augustus.

GRAG
inplanning

- Het is gebruikelijk, en wordt ook erg op prijs gesteld, als de desbetreffende bewindspersoon persoonlijk via een telefoongesprek spoedadvies vraagt aan de vice-president.
- Hieronder is hiertoe een spreeklijn opgenomen.

Spreeklijn

- U kunt aangeven dat de planning van het pakket Belastingplan 2027 op dit moment als volgt is: na akkoord van de MR op 21 augustus worden de losse wetsvoorstellen in het pakket Belastingplan 2027 aan de RvS aangeboden voor het spoedadvies. Het wetsvoorstel Belastingplan wordt op vrijdag 28 augustus aangeboden aan de RvS
- U kunt zeggen dat u begrip heeft voor de korte adviseringstermijn van de RvS. We verwachten het advies te ontvangen op maandag 7 september 2026.
- Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk rekening te houden met deze korte termijn door op ambtelijk niveau – vergelijkbaar met eerdere jaren – regelmatig conceptversies van de wetsvoorstellen in het pakket te delen met de RvS, zodat zij in een vroeg stadium mee kunnen lezen. Onder aan de streep wordt overigens alsnog veel van de RvS gevraagd.
- Het pakket Belastingplan 2027 bestaat dit jaar – vooral nog - uit de volgende wetsvoorstellen:
 - Wetsvoorstel Belastingplan 2027
 - Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027;
 - Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups;
 - Wetsvoorstel Wet veiligheidsregels Wet minimumbelasting 2024;
 - Wetsvoorstel wijziging van de Wet op de zorgtoeslag in verband met het verlagen van de vermogensgrens (ondertekening door MVWS).
- U kunt aangeven dat ook dit jaar weer een speciaal mandaat aan de MR wordt gevraagd.
 - "Machtiging om na ommekomst van het advies van de Afdeling de gewenste, noodzakelijke aanpassingen aan te brengen en het wetsvoorstel voor verzending aan de Tweede Kamer bij de Koning aan te bieden"
 - De RvS is kritisch op dit mandaat, omdat – anders dan gebruikelijk – wetsvoorstellen niet na een eventueel negatief dictum weer ter akkoord volledig worden voorgelegd aan de MR. Een bewindspersoon van Financiën bespreekt wel de eventuele aangebrachte wijzigingen met de MR.
 - Wij adviseren in het gesprek met de RvS te benadrukken dat zonder dit mandaat het pakket Belastingplan niet mogelijk is. Zonder dit mandaat wordt de deadline van Prinsjesdag niet gehaald.
 - U kunt benoemen dat bij een eventueel negatief dictum er op ambtelijk niveau contact zal zijn over de wijzigingen in het wetsvoorstel.

Communicatie

Uw woordvoerder is aangehaakt.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

TER ADVISERING

Aan

AFP

Persoonsgegevens

de staatssecretaris van Financiën

nota

Aanvullend advies BWO glastuinbouw

Datum

17 augustus 2026

Notanummer

2026-0000344240

Bijlagen

1. Samenvattende tabel

Aanleiding

Vanmiddag (dinsdag 18-08) heeft u een overleg met SLVVN en MKGG over het prijszingspakket in de glastuinbouwsector. In deze nota ontvangt u een aanvullend advies, omdat het BWO twee keer is uitgesteld. In bijlage 1 vindt u daarnaast een samenvattende tabel met de beleidsopties die nu voorliggen.

Advies: welke punten binnenhalen?

1. Het BWO gaat over de vraag hoe hoog de CO₂-prijs t/m 2030 moet worden en of het besluit wel/niet deels moet worden uitgesteld naar het voorjaar. Vanuit FIN kunt u akkoord gaan met deze twee opties:
 - a. Alleen besluiten over 2027, waarbij 1) het tarief van de CO₂-heffing wordt verlaagd van 13,30 euro/ton CO₂ naar 12,20 euro/ton CO₂ en 2) de vrijvallende middelen (340 mln.) van 2027 ten goede komen aan het inkomstenkader i.p.v. de glastuinbouw. Enerzijds wordt het tarief verlaagd als compensatie voor de meerkosten van de bijmengverplichting (-8,40), maar anderzijds wordt het tarief in 2027 een 1^e stapje verhoogd (+7,3), met oog op lineair pad naar 48 euro/ton CO₂ in 2030 (waar volgend voorjaar knoop over moet worden doorgehakt).
 - b. Budgetneutraal pakket met CO₂-prijs oplopend naar 50 euro/ton CO₂ in 2030, waarbij de ETS₂-envelop wordt gekort op de middelen (256 mln.) die de glastuinbouw vanwege uitstel ETS₂ naar 2028 te veel krijgt. Eventuele glastuinbouwmiddelen die in 2027 overblijven, mag worden ingezet om te komen tot het budgetneutrale pakket met een oplopende CO₂-prijs van 50 euro/ton CO₂.
2. Voorwaarden Klimaatfondsmiddelen (1^e tranche van 51 mln.): U kunt aangeven vast te willen houden aan de eerder afgesproken voorwaarden voor het vrijgeven van de Klimaatfondsmiddelen. Hier wordt alleen aan voldaan als deze zomer een politiek besluit wordt genomen over het CO₂-prijspad t/m 2030. U kunt daarnaast aangeven dat het vrijgeven van de Klimaatfondsmiddelen een besluit van MFIN vergt.

Advies: vervolgproces

- U kunt benoemen dat de budgettaire verwerking van het glastuinbouwpakket is geagendeerd voor de Politieke Vierhoek van aanstaande vrijdag 21 augustus. Als in het BWO niet tot een besluit wordt gekomen, dan legt FIN zelf een voorstel neer.

Toelichting: krachtenveld

Eenheid kabinetsbeleid										
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Tot slot kijken we vanuit FIN ook naar de budgettaire belangen: Los van welke variant voor de CO2-prijs wordt gekozen, adviseren we daarom om in iedere variant de glastuinbouwenvelop voor compensatie ETS2 te corrigeren met 256 mln. Dit is het bedrag dat de opt-in ETS2 glastuinbouw minder opbrengt voor Nederland, omdat ETS2 is uitgesteld van 2027 naar 2028. Uitstel ETS2 is generaal gedekt in de formatie, maar de envelop is hier per ongeluk niet op gecorrigeerd.

Toelichting: budgettaire plaat bij voorkeursopties FIN

Budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro PP26 en + = saldo verbeterend)										
VARIANT: Besluitvorming uitstellen – tarief CO2-heffing in 2027 naar 12,20 euro/ton CO2 - middelen 2027 vallen vrij										
	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	structuur
Terugdraaien Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verlagen CO2-heffing van 13,30 euro naar 12,20 euro/ton CO2 in 2027	-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijvallen envelop	285	0	0	0	0	0	0	0	0	0

glastuinbouw in 2027										
TOTAAL	340 *	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* In overleg met MFIN: Ter reservering voor een envelop lastenverlichting "klimaat en energie" ten behoeve van voorjaarsbesluitvorming 2027 of inzetten voor andere beleidswensen deze augustus.

Budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro PP26 en + = saldo verbeterend)

VARIANT: Budgetneutraal + correctie envelop → CO2-prijs = 50 euro

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	struc
<i>Raming MJN26 - Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027</i>	-61	-66	-69	-71	-68	-67	-67	-67	-67	-67
<i>Raming voorjaar 2026 - afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2028</i>	0	-86	-75	-75	-73	-67	-64	-61	-58	-58
Herijking CO2-heffing	61	-20	-5	-4	-5	0	3	6	9	9
Beschikbare envelop compensatie glastuinbouw	285	189	146	132	93	138	125	110	95	0
Compensatie energiebelasting (inclusief doorwerking pakket)	-62	-107	-115	-160	-126	-96	-73	-50	-33	-33
kostencompensatie	0	-141	-69	-16	-15	-14	-13	-12	-12	0
Saldo envelop	223	-59	-37	-44	-49	29	39	48	50	-33
Correctie envelop uitstel ETS2	-256	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	28	-80	-42	-48	-54	28	41	54	59	-24

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

BWO glastuinbouw

Dinsdag 18 augustus, 16.45 – 17.15, Teams

SLVVN, MKGG, SFIN

Beslispunt: Welke optie voor CO2-prijs en compensatie voor de glastuinbouw wenst u neer te leggen in de vierhoek van vrijdag 21 augustus?*

** In alle opties is (in 2027) voorzien in compensatie groen gas. Ook geldt in alle gevallen dat de AMvB voor ETS2 opt-in conform besluit voorjaar 2025 wordt voorbereid om voor eind van het jaar in het Staatsblad te publiceren.*

Bijlage – Varianten BWO glastuinbouw (zie ook toelichting weglek)

Optie	CO2-prijs	Budgettaire	Klimaat doelbereik 2030	Klimaatfonds middelen*
Compensatie CO2-heffing voor BMV in 2027, latere jaren in voorjaar	4,90 euro/ton CO2 in 2027 (huidig tarief van 13,30 - lasten BMV)	302 mln. valt in 2027 vrij (envelop + CO2-heffing wordt verlaagd i.p.v. afgeschaft). Budgettaire verwerking vanaf 2028 volgt na voorjaarsbesluitvorming 2027.	Niet gewaarborgd, in voorjaar strenge maatregelen nodig	Niet toekennen
Alleen verhoging CO2 prijs 2027 + compensatie BMV, latere jaren in voorjaar	CO2-tarief 12,2 euro/ton CO2 in 2027 (huidig tarief van 13,30 - kosten BMV + 7,25 o.b.v. doelbereik)	340 mln. valt in 2027 vrij (envelop + CO2-heffing wordt verlaagd i.p.v. afgeschaft). Budgettaire verwerking vanaf 2028 volgt na voorjaarsbesluitvorming 2027.	Niet gewaarborgd, in voorjaar strenge maatregelen nodig	Niet toekennen
Budgetneutraal -(39 euro/ton CO2)	CO2-prijs lineair naar 39 euro/ton CO2 vanaf 2030	284 mln. valt in 2027 vrij (voornamelijk vanwege uitstel ETS2). Dit wordt in latere jaren ingezet om de ETS2-prijs te compenseren. Het pakket is t/m 2035 nagenoeg budgetneutraal.	<35% kans	Niet toekennen
Budgetneutraal met correctie envelop voor te veel ontvangen ETS2-middelen (256 mln.)	CO2-prijs lineair naar 50 euro/ton CO2 vanaf 2030	Het pakket is t/m 2035 nagenoeg budgetneutraal.	Meest gewaarborgd maar geen zekerheid (>35% kans)	Toekennen
Klimaatdoelpad – 48 euro/ton CO2	CO2-prijs lineair naar 48 euro/ton CO2 vanaf 2030	284 mln. valt in 2027 vrij (voornamelijk vanwege uitstel ETS2). Dit wordt in latere jaren ingezet om de ETS2-prijs te compenseren. T/m 2035 is er een meeropbrengst van 198 mln. Dit ligt in dezelfde ordegrrootte als het bedrag dat de tuinbouw te veel aan middelen uit de envelop ontvangt, vanwege uitstel ETS2.	Meest gewaarborgd maar geen zekerheid (>35% kans)	Toekennen

** De middelen zijn toegekend onder voorwaarden. Voor toekenning van 51 mln. moet o.a. de AMvB voor ETS2 opt-in in het Staatsblad staan, en moet er MR-akkoord zijn voor herijking van het CO2-tarief dat nodig is voor doelbereik in 2030. De overige 149 mln. staat nog gereserveerd tot volgend voorjaar.*

Toelichting risico op weglek

- Weglekeffecten zijn lastig kwantitatief te maken en niet per bovenstaande variant onderzocht.
- Onderzoeksbureau WESR heeft het afgelopen half jaar wel onderzoek gedaan naar de gevolgen van het Nederlandse klimaatbeleid voor de concurrentiepositie van Nederlandse tuinders.
- Op basis hiervan kan een duiding van de verwachte effecten worden gegeven:
- Nederlandse tuinders krijgen te maken met stijgende kosten: productie met aardgas wordt duurder door de beprijzingsmaatregelen. Overschakelen op een duurzame productie (zoals warmtepomp of geothermie) leidt ook tot hogere kosten ten opzichte van de situatie in de afgelopen jaren.
- Zonder doorberekening van de hogere kosten, verwacht WESR dat in alle onderzochte beleidsscenario's het bedrijfsresultaat negatief wordt. De dalingen zijn het grootst voor het bedrijfstype GOKW ('paprika's'), door de combinatie van CO₂-heffing, bijmengverplichting groen gas, afbouw van het energiebelastingtarief voor aardgas in de glastuinbouw en gedeeltelijke afbouw van de vrijstelling van energiebelasting op aardgas voor toepassing in WKK.
- WESR verwacht daarom dat tuinders de gestegen energiekosten zullen doorberekenen in de opbrengstprijzen en consumentenprijzen. Dit zal leiden tot extensivering van de teelt (lagere opbrengsten met lager energiegebruik) en daarnaast deels leiden tot een afname van marktaandeel en areaal. De afname van het areaal zal per gewas verschillen. In de toekomst blijft volgens WESR een financieel rendabele glastuinbouwsector mogelijk, maar die zal qua omvang wel kleiner zijn dan nu.
- De concurrentie zit niet zozeer bij Europese (buur) landen, maar meer bij zuidelijke landen, die structureel een kostenvoordeel hebben ten opzichte van een verduurzaamde productie in Noord-Europa: een stijging van de Nederlandse prijzen leidt tot imports substitutie ten gunste van mediterrane landen, vooral Spanje en Marokko, met betrekking tot glasgroente, en ten gunste van Afrikaanse en Latijns Amerikaanse landen met betrekking tot snijbloemen.
- Voor alle bovenstaande varianten geldt dat de structurele concurrentiepositie van de glastuinbouw verslechtert, doordat de duurzame productietechnieken duurder zijn dan de productie op aardgas in de afgelopen jaren.
- De varianten verschillen qua concurrentiepositie dus vooral op de korte termijn: een snelle stijging van de CO₂-beprijzing zorgt ervoor dat tuinders sneller hun bedrijfsmodel moeten aanpassen.
- Hoe sneller, hoe groter het risico op sluiting van bedrijven vanwege een negatief bedrijfsresultaat en onvoldoende toekomstperspectief. Dit is niet per se weglek, omdat de productie meer verschuift naar zuidelijke landen waar niet/minder met aardgas wordt geproduceerd. In de variant "budgetneutraal met correctie envelop" loopt de CO₂-prijs het snelst op en zijn deze risico's het grootst, maar naar verwachting nog steeds beperkt vanwege een lineaire ingroei van het CO₂-tariefpad. In de variant met alleen besluitvorming over 2027 zijn de risico's op korte termijn vanzelfsprekend het kleinst.

TER ADVISERING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

Persoonsgegevens

nota

Advies BWO glastuinbouw 19-08

Datum

19 augustus 2026

Notanummer

2026-0000346557

Bijlagen

1. Aanvullende varianten

Geadviseerde inbreng

- Voor FIN is in principe iedere variant prima, zolang budgettair gedekt (cumulatief t/m 2035) en de ETS2-envelop voor 256 mln. wordt afgeroomd vanwege uitstel van ETS2 naar 2028. De aanvullende varianten 1A en 1B voldoen hier ook aan, omdat in de jaren na 2030 het CO2-tarief sterkt stijgt (respectievelijk 80 en 99 euro/ton CO2 in 2035).
- Als alleen over 2027 wordt besloten, dan adviseren we in te zetten op de volgende twee punten:
 - a. De niet gebruikte middelen in 2027 vallen vrij ten behoeve van andere beleidswensen in het inkomstenkader;
 - b. Tarief CO2-heffing houden op basispad (13,30 euro in prijspeil 2026) of zeer beperkt verlagen (naar 12,20 euro in prijspeil 2026).

Toelichting

•

Eenheid kabinetsbeleid

- Om tot een budgetneutraal pakket te komen (cumulatief t/m 2035), moet de CO2 prijs echter lineair oplopen naar 50 euro/ton CO2 vanaf 2030. Hier voldoet het voorstel niet aan.
- Gisteren is in het BWO ook besproken om het tarief na 2030 extra te laten stijgen, zodat het alsnog budgettair rond rekt. Hiervoor moet de CO2-prijs richting 2035 omhoog naar circa 80 euro/ton CO2.
- Als in het BWO wordt voorgesteld om Klimaatfonds middelen direct in te zetten om op korte termijn de CO2 prijs te verlagen, dan adviseren we negatief. Want geen doelmatige inzet van middelen en scheiding inkomsten/uitgaven.
- NB. Het tarief van de CO2-heffing is ook vastgelegd in het Herstel- en Veerkrachtplan. Verlaging van het tarief naar 12,20 euro past binnen deze afspraken. Bij een verdere verlaging mogelijk niet en is nader gesprek met de commissie nodig.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Varianten beprijzing glastuinbouw 20-08

Advies ambtelijk FIN t.a.v. varianten glastuinbouw

- De discussie trechtert naar wat voor 2027 moet worden afgesproken (optie 0 of 2), waarbij besluitvorming over andere jaren wordt doorgeschoven naar het voorjaar.

-

-

Eenheid kabinetsbeleid

- Voor ambtelijk KGG en FIN is optie 0 ook een prima uitkomst: dan schuiven we het besluit volledig door naar het voorjaar van 2027. Dit betekent dat in 2027 de CO₂-heffing glastuinbouw blijft bestaan, maar zonder compensatie voor de bijmengverplichting groen gas. En alle middelen die in 2027 vrijvallen, worden ingezet ten behoeve van andere tegenvallers in het inkomstenkader.

KGG dossiers die aan uitgavenkant spelen

- U (SFIN) had gevraagd om een kort overzicht van welke dossiers in augustus aan de uitgavenkant bij KGG spelen:
 - KGG heeft een claim ingediend voor een nieuwe subsidie aan het CO₂-opslagproject Aramis van 1,3 miljard euro. Deze subsidie is nodig om het project van start te kunnen laten gaan. De business case is momenteel namelijk niet rendabel, omdat nog te weinig partijen zich hebben ingeschreven om gebruik te maken van de opslagcapaciteit. De claim van 1,3 mld. wil KGG dekken uit een meevaller in de SDE++. Dit is akkoord voor FIN indien het resterende deel van de SDE++ meevaller (1,2 mld.) zal worden ingezet ten behoeve van het generale beeld.
 - Garantie voor waterstoftarieven (7,5 mld.): KGG stelt voor om de tarieven voor het waterstofnetwerk van Gasunie anders te verdelen in de tijd middels amortisatie. Om amortisatie mogelijk te maken is er een garantie van 7,5 mld. nodig om de risico's samenhangend met amortisatie af te dekken. Mocht de waterstofmarkt zich echter onvoldoende ontwikkelen, dan is er risico op schade voor het EMU-saldo van circa 3,5 mld. in 2039. Hiervoor heeft KGG onvoldoende dekking. Ambtelijk advies is daarom om eerst verder uit te werken en daarna politiek gesprek te hernemen (later dit jaar of voorjaar).
 - Subsidie van 242 mln. aan zout- en chemieconcern Nobian voor het realiseren van nieuwe zoutcavernes. Nobian wil dit jaar een investeringsbeslissing nemen over nieuwe locaties voor zoutboring. De cavernes die daarbij ontstaan kunnen op een later moment omgebouwd worden voor waterstofopslag. Nobian wil dat de overheid het kostenverschil met locaties in Duitsland (242 mln.) compenseert via een subsidie en kiest anders nieuwe boorlocaties in Duitsland. De waterstofmarkt is nog zeer onzeker, dus in feite komt dit neer op een subsidie voor zoutproductie in Nederland. Dit dossier wordt verknoopt aan het amortisatiedossier om zo één besluit te nemen over waterstof.

- o KGG wil een deel van de gereserveerde middelen voor de indirecte kostencompensatie (IKC, regeling om de industrie te compenseren voor de hogere elektriciteitskosten als gevolg van ETS) inzetten voor een subsidieregeling voor verduurzaming van de industrie (de VEKI). Er valt o.a. geld vrij, doordat het niet mogelijk is om de IKC uit te breiden naar raffinaderijen. Advies aan de minister is om politiek te wegen.

#	Optie	CO2-prijs 2030 (lineaire ingroei)	CO2-prijs 2035 (lineaire ingroei)	Budgettaire	Doelbereik 2030	Klimaatfonds middelen*
0	Geen aanpassingen, uitstel besluitvorming naar voorjaar 2027	12,93 euro/ton in 2027 (prijsspeil 2025)	Vast te stellen in voorjaar 2027	346 mln. valt in 2027 vrij (onderuitputting envelop + CO2- heffing) ten behoeve van inkomstenkader. Budgettaire verwerking vanaf 2028 volgt na voorjaarsbesluitvorming 2027.	Niet geborgd, in voorjaar strenge maatregelen nodig Modelberekening FIN: 4,8 Mton in 2030 (basispad)	Niet toekennen
1	Correctie envelop voor te veel ontvangen ETS2-middelen (256 mln.) – CO2-prijs naar 50 euro/ton CO2	CO2-prijs lineair naar 50 euro/ton CO2 vanaf 2030	CO2-prijs is 50 euro/ton CO2	Het pakket is t/m 2035 nagenoeg budgetneutraal, na correctie van de envelop met 256 mln. (vanwege uitstel ETS2).	Meest gewaarborgd maar geen zekerheid (>35% kans KEV) 4,3 Mton in 2030 volgens FIN	Toekennen
2	Tussenvariant 2027: CO2-heffing naar 22,30 euro/ton CO2 in 2027 BMV compensatie 2027 via verlaging energiebelasting Pad vanaf 2028 naar voorjaars- besluitvorming	CO2-prijs naar 22,30 euro/ton CO2 in 2027. CO2-prijs vanaf 2028 vast te stellen in voorjaar 2027	Vast te stellen in voorjaar 2027	295 mln. valt in 2027 vrij (onderuitputting envelop + CO2- heffing) ten behoeve van inkomstenkader. Opbrengst van hogere CO2-heffing (47 mln.) wordt teruggesluisd naar uitgavenkant, ten behoeve van subsidies voor sector. Dit vergt uitzondering op begrotingsregel scheiding inkomsten/uitgaven. Budgettaire verwerking vanaf 2028 volgt na voorjaarsbesluitvorming 2027.	Niet geborgd, in voorjaar strenge maatregelen nodig Gelijk aan basispad (4,8 Mton in 2030)	Klimaatfonds- middelen niet toekennen. Opbrengst van verhoging CO2- heffing in 2027 wordt terug gesluisd via subsidies naar sector (50 mln.). Deze middelen worden eerst op de Aanvullende Post gezet en na goedgekeurd bestedingsplan overgeheveld naar de LVVN begroting.

* De middelen zijn toegekend onder voorwaarden. Voor toekenning van 51 mln. moet o.a. de AMvB voor ETS2 opt-in in het Staatsblad staan, en moet er MR-akkoord zijn voor herijking van het CO2-tarief dat nodig is voor doelbereik in 2030. De overige 149 mln. staat nog gereserveerd tot volgend voorjaar.

Variant 0 "default"

Budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro PP26 en + = saldo verbeterend)										
VARIANT: Besluitvorming uitstellen – tarief CO2-heffing in 2027 conform basispad (12,93 euro/ton Co2 in 2027, prijspeil 2025), geen compensatie bijmengverplichting groen gas.										
	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	struc
Terugdraaien Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijvallen envelop glastuinbouw in 2027	285	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	346*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
* Valt vrij ten behoeve van tegenvallers in het inkomstenkader										

Variant 1 "budgetneutraal pakket t/m 2030 met oplopende CO2-prijs naar 50 euro/ton CO2"

Budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro PP26 en + = saldo verbeterend)										
VARIANT: De ETS2-envelop wordt gecorrigeerd voor uitstel ETS2 naar 2028 (-256 mln.). Om budgetneutraal uit te komen stijgt de netto-CO2-prijs lineair naar 50 euro/ton CO2 vanaf 2030. Conform eerdere afspraak worden de meerkosten van de bijmengverplichting groen gas t/m 2030 volledig gecompenseerd via verlaging van de energiebelasting. Na 2030 wordt deze compensatie afgebouwd, zodat het verlaagd energiebelastingtarief glastuinbouw per 2035 is afgeschaft.										
	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	structuur
<i>Raming MJN26 - Afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027</i>	-61	-66	-69	-71	-68	-67	-67	-67	-67	-67
<i>Raming voorjaar 2026 - afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2028</i>	0	-86	-75	-75	-73	-67	-64	-61	-58	-58
Herijking CO2-heffing	61	-20	-5	-4	-5	0	3	6	9	9
Beschikbare envelop compensatie glastuinbouw (minus correctie uitstel ETS2 in 2027)	29	189	146	132	93	138	125	110	95	0
Compensatie energiebelasting (inclusief doorwerking pakket)	-62	-107	-115	-160	-126	-96	-73	-50	-33	-33
kostencompensatie	0	-141	-69	-16	-15	-14	-13	-12	-12	0
Saldo envelop	-33	-59	-37	-44	-49	29	39	48	50	-33
TOTAAL	28	-80	-42	-48	-54	28	41	54	59	-24

Variant 2 "alleen besluitvorming over verhoging CO2-tarief 2027 en compensatie BMV 2027"

Budgettaire plaat glastuinbouwpakket (in mln. euro PP26 en + = saldo verbeterend)										
VARIANT: Het tarief van de CO2-heffing wordt in 2027 verhoogd naar 22,30 euro/ton CO2 (in prijspeil 2025). De meerkosten van de bijmengverplichting groen gas worden gecompenseerd via verlaging van de energiebelasting (uitgangspunt blijft dat het verlaagd energiebelastingtarief glastuinbouw per 2035 is afgeschaft). Besluitvorming over de tarieven na 2027 wordt doorgeschoven naar het voorjaar. De opbrengst van de hogere CO2-heffing wordt teruggesluisd naar de uitgavenkant, zodat de sector extra subsidies kan krijgen. De overige niet gebruikte middelen voor 2027 vallen vrij ten behoeve van tegenvallers in het inkomstenkader.										
	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	struc
Terugdraaien afschaffen CO2-heffing glastuinbouw per 2027	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verhogen CO2-heffing naar 22,30 euro/ton CO2 in alleen 2027 (prijspeil 2025)	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Envelop compensatie glastuinbouw	-47	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verlagen tarieven energiebelasting in alleen 2027 als compensatie bijmengverplichting groen gas	-51	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijvallen envelop glastuinbouw in 2027	285	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	295*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
* Valt vrij ten behoeve van tegenvallers in het inkomstenkader										

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken
Directie Algemene Fiscale
Politiek**

nota

Aanbiedingsbrief pakket Belastingplan 2027

Persoonsgegevens

Aanleiding

Het is gebruikelijk dat het pakket Belastingplan aan de Tweede Kamer wordt aangeboden door de staatssecretaris van Financiën met een aanbiedingsbrief. Bijgaand deze nota treft u de concept-aanbiedingsbrief. We bespreken het concept graag met u (Stas). Daarnaast zijn twee beslispunten voor u beiden (beslispunt 2 en 3) opgenomen over de uitwerking van maatregelen waartoe is besloten tijdens de augustusbesluitvorming.

Datum

3 september 2026

Notanummer

2026-0000355689

Bijlagen

1. Concept aanbiedingsbrief pakket Belastingplan 2026

Bespreekpunt 1 (Stas): Aanbiedingsbrief pakket Belastingplan 2027

Bijgaand treft u de concept-aanbiedingsbrief bij het pakket Belastingplan 2027. Heeft u wensen/suggesties voor in deze brief?

zie bijlage

De aanbiedingsbrief zal bij de tekenstukken voor indiening van het pakket Belastingplan 2027 worden gevoegd.

Toelichting

- In de aanbiedingsbrief wordt de samenstelling van het pakket Belastingplan 2027 toegelicht. Daarnaast wordt de geplande nota van wijziging aangekondigd met daarin de laatste wijzigingen van het Belastingplan 2027 die volgen uit de augustusbesluitvorming.
- Er wordt aangesloten bij uw strategische agenda met een toelichting op de stappen die met dit pakket Belastingplan worden gezet naar de doelen uit uw strategische agenda.
- Ook wordt ingegaan op het uitvoeringsoordeel over het pakket Belastingplan 2027. In het pakket Belastingplan zitten, onder meer voor de uitvoering, diverse vereenvoudigingen. Deze worden toegelicht.

Beslispunt 2 (Min & Stas): Koopkrachtinvulling

Wij adviseren u beiden de koopkrachtmaatregelen op te nemen in het wetsvoorstel Belastingplan 2027.

eens, graag goed met SZW de terminologie afstemmen

Bij akkoord zullen de maatregelen nog worden verwerkt in het wetsvoorstel Belastingplan dat op Prinsjesdag bij de Kamer wordt aangeboden.

Toelichting

- Er is een invulling van de koopkrachtmaatregelen gedeeld met het CPB. Deze invulling wordt verwerkt in de MEV.

- Op dit moment zijn deze maatregelen nog niet verwerkt in het wetsvoorstel Belastingplan 2027.
- Wij adviseren u onderstaande maatregelen alvast te verwerken in het wetsvoorstel Belastingplan 2027.

	202 7	202 8	202 9	203 0	203 1	stru c
ATT in 2027 bevroren op niveau 2026	749	749	749	749	749	749
Ouderenkorting verlagen met 100 euro	197	197	197	197	197	197
AK verhogen met 173 euro op alle knikpunten	-13 62	-13 62	-13 62	-13 62	-13 62	-13 62
TES en TTS verlagen met 0,06%-punt	-30 1	-30 1	-30 1	-30 1	-30 1	-30 1
Totaal	-71 7	-71 7	-71 7	-71 7	-71 7	-71 7

- Als deze maatregelen niet worden opgenomen in het wetsvoorstel, maar wel in de Miljoenennota en de MEV, dan ontstaan er grote verschillen tussen de Prinsjesdagstukken. Hierdoor kan verwarring bij zowel pers als Kamerleden ontstaan als maatregelen wel zijn opgenomen in de miljoenennota en niet in het wetsvoorstel Belastingplan.
- Daarnaast is gebruikelijk dat in het wetsvoorstel Belastingplan het inkomensbeleid van het komende jaar is opgenomen. De leden van de Tweede Kamer zullen dit ook verwachten.
- Verder wordt het voor Kamerleden ook extra lastig het wetsvoorstel Belastingplan te amenderen als zij niet over de volledige en complete wettekst beschikken. Ook eventuele nota's van wijziging worden hiermee bemoeilijkt.
- Als er aanleiding is om de koopkracht maatregelen toch anders vorm te geven of er worden andere maatregelen besloten, dan kan dit eenvoudig worden gewijzigd met een nota van wijziging op het Belastingplan.

Beslispunt 3 (Min & Stas): Verlengen accijnskorting op diesel en langzamer afbouwen accijnskorting op diesel en benzine

Gaat u beiden akkoord met het geleidelijker afbouwen van accijnskorting op benzine op de BES-eilanden, gelijk aan Europees Nederland?

eens, akkoord

Toelichting

- Met de augustusbesluitvorming is, naast het verlengen van de accijnskorting op diesel, besloten om de tijdelijke accijnskorting op zowel benzine als diesel geleidelijker af te bouwen.
- Hierdoor blijft de accijnskorting ook in 2028 van kracht en vindt de volledige afbouw per 2029 plaats.
- In lijn met het huidige kabinetsbeleid wordt ervan uitgegaan dat de afbouw in 2028 van de accijnskorting op benzine ook van toepassing is op de BES-eilanden.
- Dit bedraagt naar verwachting € 1 miljoen in 2028 en wordt gedekt uit het gereserveerde bedrag van €750 miljoen voor 2028. Voor de BES-eilanden betreft de maatregel uitsluitend de benzineaccijns, aangezien daar geen dieselaccijns wordt geheven.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

TER BESLISSING
Aan

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken
Directie Algemene Fiscale
Politiek**

de staatssecretaris van Financiën

nota

Nader rapport pakket Belastingplan 2027

Persoonsgegevens

Aanleiding

Afgelopen maandag 7 september en woensdag 9 september is het advies van de afdeling advisering van de Raad van State (RvS) op het pakket Belastingplan 2027 ontvangen. Naar aanleiding van dit advies zijn de nader rapporten opgesteld. Deze zullen – samen met de wetsvoorstellen – op vrijdag 11 september onder embargo worden verstrekt aan de fracties van de Eerste en Tweede Kamer.

Datum
10 september 2026

Notanummer
2026-0000361600

Bijlagen
1. Nader rapport BP27
2. Nader rapport OFM
3. Nader rapport FSSS
4. Nader rapport VHR WMB24
5. Aanbiedingsbrief
6. Factsheetbundel

Beslispunt 1: Nader rapport pakket Belastingplan 2027

Gaat u akkoord met onderstaande nader rapporten?

- Nader rapport wetsvoorstel Belastingplan 2027;
- Nader rapport wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027;
- Nader rapport wetsvoorstel fiscale stimulering startups en scale-ups; en
- Nader rapport wetsvoorstel wet veiligehavenregels wet minimumbelasting 2024.

akkoord

Als u akkoord bent met de nader rapporten, kunt u deze ondertekenen. Voor het ondertekenen van de nader rapporten, de wetsvoorstellen en overige stukken is een tekenmoment ingepland (vrijdag ochtend 11 september).

Toelichting

- Er is voor ieder wetsvoorstel in het pakket Belastingplan 2027 een nader rapport opgesteld.
- Voor 2 van de vier wetsvoorstellen heeft de RvS het dictum A (blanco advies) meegegeven.
 - Wetsvoorstel overige fiscale maatregelen 2027
 - Wetsvoorstel wet veiligehavenregels wet minimumbelasting 2024
- Voor het wetsvoorstel Belastingplan 2027 is een dictum B meegegeven. De RvS heeft een aantal opmerkingen bij de voorstellen en adviseert daarmee rekening te houden voordat deze ingediend worden bij de TK.
- Het wetsvoorstel fiscale stimulering startups en scale-ups heeft een dictum C gekregen.
- De memoriea van toelichting van de wetsvoorstellen zijn – waar nodig – naar advies van de RvS aangepast.

Beslispunt 2: Indienden wetsvoorstel TK

Gaat u akkoord met het indienen van het gehele pakket Belastingplan bij de Tweede Kamer?

akkoord

Indien u akkoord gaat kunt u de wetsvoorstellen ondertekenen. Voor het ondertekenen van de nader rapporten, de wetsvoorstellen en overige stukken is een tekenmoment ingepland (vrijdag ochtend 11 september).

Toelichting:

- Het gehele pakket Belastingplan wordt aankomende vrijdag, 11 september, onder embargo aan de leden van de Tweede Kamer aangeboden.
- De leden van de Tweede Kamer kunnen dan eerder dan Prinsjesdag kennismaken van de stukken en zich voorbereiden op de algemene politieke beschouwingen.
- Vrijdag 11 september moet het gehele pakket Belastingplan ook worden aangeboden bij het kabinet van de Koning.
- Het kabinet van de Koning heeft een aantal dagen nodig ter voorbereiding op het indienen van het wetsvoorstel.
- Op Prinsjesdag, na het verstrijken van het embargo (15 september, 15:35), wordt het wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer.

Beslispunt 3: Aanbiedingsbrief pakket Belastingplan 2027

Het is gebruikelijk dat het pakket Belastingplan aan de Kamer wordt aangeboden door de Staatssecretaris van Financiën met een uitgebreide aanbiedingsbrief. Gaat u akkoord met de aanbiedingsbrief van het pakket Belastingplan?

akkoord

Indien u akkoord gaat kunt u de aanbiedingsbrief ondertekenen. Voor het ondertekenen van de nader rapporten, de wetsvoorstellen en overige stukken is een tekenmoment ingepland (vrijdag ochtend 11 september).

Toelichting:

- Bijgevoegd vindt u de aanbiedingsbrief bij het pakket Belastingplan 2027. U heeft een conceptversie van de brief op een eerder moment ontvangen. Uw opmerkingen op de aanbiedingsbrief zijn verwerkt in deze brief.

Beslispunt 4: Factsheetbundel pakket Belastingplan 2027

Elk jaar wordt er een factsheetbundel voor het pakket Belastingplan opgesteld. Gaat u akkoord met het openbaarmaking van de factsheetbundel?

akkoord

Toelichting:

- Elk jaar stelt DGFZ een factsheetbundel voor het pakket Belastingplan op.
- Sinds een paar jaar wordt deze bundel ook openbaar gemaakt. De reacties van de Kamerleden hierop zijn positief. Zij gebruiken de bundel ter voorbereiding op de debatten.
- Bij akkoord wordt de factsheetbundel gelijktijdig met de Prinsjesdagstukken aan de Kamer verzonden.
- De Tweede Kamerleden ontvangen de factsheetbundel, wanneer u akkoord gaat, ook als gedrukt exemplaar. Deze wordt uitgedeeld tijdens de technische briefing van het pakket Belastingplan.
- U ontvangt ook, nog voor de Algemene Financiële Beschouwingen, een gedrukt exemplaar.

Communicatie

De communicatie voor de nader rapporten loopt mee in de algemene communicatie rondom Prinsjesdag.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag Fiscale Stimulering Startups en scale-ups
Datum: dinsdag 14 april 2026 11:48:00
Bijlagen: [Wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups.docx](#)

Hoi Persoonsgegevens

Hierbij leg ik het wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale-ups voor ter toetsing. Deze is nu inclusief kwantitatieve berekening van de administratieve lasten.

- Per saldo zullen naar verwachting de administratieve lasten toenemen met naar schatting circa € 110.000 per jaar voor burgers en € 122.000 per jaar voor bedrijven. Dit zijn structurele kosten. De incidentele kosten zullen naar verwachting beperkt blijven.

Groet,

Persoonsgegevens

To: Persoonsgegevens
Persoonsgegevens
Cc: Persoonsgegevens
From: Belastingplan
Sent: Wed 5/27/2026 8:34:50 AM
Subject: Adviesaanvraag AP - Pakket Belastingplan 2027
Received: Wed 5/27/2026 8:34:53 AM

[BP27 - MvT 2205.docx](#)
[BP27 - Wettekst 1905 2205.docx](#)
[OFM27 - MvT 2904.docx](#)
[OFM27 - wettekst 0105.docx](#)
[wetsvoorstel Wet fiscale stimulering startups en scale ups 22.05.2026.docx](#)
[260522 Consultatiedocument Wet veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024.docx](#)

Beste Persoonsgegevens,

Via deze mail vragen we advies bij de AP aan voor het volledige pakket Belastingplan 2027. In de bijlage vinden jullie de 4 separate wetsvoorstellen. Zoals besproken ontvangen wij graag uiterlijk 23 juli het advies.

Tevens vraag ik om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de AP. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

Met vriendelijke groeten,

Het Belastingplanteam

Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag 2 - OFM27 - Aanpassing definitie eindbestemming passagier
Datum: donderdag 25 juni 2026 15:09:43
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de maatregel *Aanpassing definitie eindbestemming passagier* in de vliegbelasting te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T: Persoonsgegevens
E:

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag 3 - OFM27 - Teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen
Datum: donderdag 25 juni 2026 15:09:56
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de maatregel *Teruggaafregeling dividendbelasting voor Nederlandse achterliggers in buitenlandse beleggingsinstellingen* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag 4 - OFM27 - verscheidene maatregelen
Datum: donderdag 25 juni 2026 15:10:15
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor verscheidene maatregelen. Deze maatregelen zijn:

- Codificatie besluit vooruitlopend op wetgeving: overgangsregeling versobering youngtimerregeling
- Herstel omissie bij versoberen youngtimerregeling (toelichting in MvT alleen te vinden in 'Artikelsgewijze toelichting')
- Nadere operationalisering van het koolstofmechanisme aan de grens
- Verduidelijking in de CO2-heffing glastuinbouw
- Aanspraak op toeslagen van ontheemden uit Oekraïne na aflopen Richtlijn Tijdelijke Bescherming
- Aanpassen inwonersaantallen BES eilanden
- Uitzonderen berichten aan de Dienst Toeslagen Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
- Implementatie maatregel DWU (toelichting in MvT alleen te vinden in 'Artikelsgewijze toelichting')

Deze maatregelen zijn te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp:
Datum:
Bijlagen:

Persoonsgegevens

Adviesaanvraag 5 - OFM27 - Uitzondering nieuw AWB artikel
donderdag 25 juni 2026 15:10:32
[OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste

Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de maatregel *Uitzondering nieuw AWB artikel* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E:

Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag 6 - OFM27 - Maatregelen met betrekking tot box 2
Datum: donderdag 25 juni 2026 15:11:23
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de *Maatregelen met betrekking tot box 2* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27). Dit zijn 2 maatregelen.

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T: Persoonsgegevens
E:

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag 1 - OFM27 - Schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit
Datum: donderdag 25 juni 2026 15:09:32
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2506.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2506 .docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de maatregel *Schrappen onzakelijkheidsvermoeden in de bedrijfsfusie- en splitsingsfaciliteit* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Er zullen in korte tijd meer adviesaanvragen volgen bij het OFM27. Van elke adviesaanvraag ontvangen jullie een aparte mail.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - Pakket BP27 zelfstandig wetsvoorstel - Voorstel Wet op de verbruiksbelasting van alternatieve tabaksproducten en aan tabak verwante producten
Datum: dinsdag 30 juni 2026 09:43:19
Bijlagen: [20260629 - Memorie van Toelichting - Algemeen en artikelsgewijs.docx](#)
[20260629 Wetsvoorstel verbruiksbelasting alternatieve tabaks- en nicotineproducten.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Ik leg je het bijgevoegde wetsvoorstel op ter advisering. Dit wetsvoorstel loopt op dit moment mee als zelfstandig wetsvoorstel bij het Pakket Belastingplan 2027. Mocht je verdere vragen of opmerkingen hebben neem vooral even contact met mij op

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp:
Datum:
Bijlagen:

Persoonsgegevens

Adviesaanvraag 7 - OFM27 - Wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag met betrekking tot EVOA
donderdag 2 juli 2026 11:08:07
[OFM27 - MvT 0107.docx](#)
[OFM27 - wettekst 0107 .docx](#)

Beste

Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de *Wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag met betrekking tot EVOA* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27). Dit is een wijziging naar de verwijzing naar de nieuwe richtlijn afval. Zie ook de link: [Wijziging van de Wet milieubeheer en enkele andere wetten ter uitvoering van Verordening \(EU\) 2024/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, ter gedeeltelijke implementatie van een daaraan gerelateerde richtlijn, ter aanvullende implementatie van Richtlijn \(EU\) 2018/851 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen en in verband met het opnemen van een grondslag voor de uitvoering van Verordening \(EU\) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen \(Wet uitvoering EU-verordening overbrenging van afvalstoffen en implementatie enkele andere EU-rechtshandelingen\) | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Naar onze inschatting is dit een technische wijziging die verder geen gevolgen heeft voor burgers of bedrijven. Deze wijziging staat niet beschreven in de algemene teksten in de MvT maar alleen in de artikelsgewijze toelichting (p 21-22).

Qua planning is de OFM27 onderdeel van het Pakket BP27. Uiterlijk begin augustus zouden we jullie inschatting bij deze maatregel willen weten.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T:
E:

Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp:
Datum:
Bijlagen:

Persoonsgegevens

Adviesaanvraag 8 - OFM27 - Anticumulatie pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's
donderdag 2 juli 2026 11:07:53
[OFM27 - MvT 0107.docx](#)
[OFM27 - wettekst 0107 .docx](#)

Beste

Persoonsgegevens

Hierbij dienen wij een adviesaanvraag in voor de *Anticumulatie pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* te vinden in het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 (OFM27).

Qua planning is de OFM27 onderdeel van het Pakket BP27. Uiterlijk begin augustus zouden we jullie inschatting bij deze maatregel willen weten.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T:
E:

Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Beëindigen teruggaafregeling bio- en hernieuwbare brandstoffen
Datum: donderdag 2 juli 2026 14:44:17
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Beëindigen teruggaafregeling bio- en hernieuwbare brandstoffen

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Nieuwe vrijstelling overdrachtsbelasting voor woningcorporaties
Datum: donderdag 2 juli 2026 14:44:31
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 voor ter advisering:

Nieuwe vrijstelling overdrachtsbelasting voor woningcorporaties

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: resterende voorstellen
Datum: donderdag 2 juli 2026 15:03:16
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)
[BP27 - Wettekst 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen we gelijktijdig de resterende wetsvoorstellen uit het Belastingplan 2027 ter advisering voor, waarover we in ons gesprek concludeerden dat deze ambtelijk kunnen worden afgedaan. Dit betreffen de volgende voorstellen:

Verhogen onbelaste reiskostenvergoeding en andere forfaitaire aftrekbedragen

Verhogen aftrekpercentage energie-investeringsaftrek

Bevriezen aftoppingsgrens pensioen

Verlaging overdrachtsbelasting 8% naar 7% niet-bewoner

Afschaffen verlaagd btw-tarief voor sierteelt

Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief voor bestelauto's van ondernemers met 50%

Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief vrachtauto's naar nihil

Indexering alcoholaccijns

Verlengen accijnskorting voor ongelode benzine Europees Nederland

Verhoging belastingvrije kilometervergoeding BES-eilanden

Verlaging benzineaccijns BES eilanden

Beperkt toepassen van de tabelcorrectiefactor

Omdat de MvT met name relevant is voor het bepalen, heb ik bij de individuele adviesaanvragen alleen de MvT bijgevoegd. Voor de volledigheid heb ik hierbij ook de wettekst toegevoegd, indien gewenst kan je deze dus ook bekijken voor de individuele indieningen.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Versoberen en afschaffen verhoogde zelfstandigenaftrek (startersaftrek)
Datum: donderdag 2 juli 2026 14:44:00
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Versoberen en afschaffen verhoogde zelfstandigenaftrek (startersaftrek)

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: RE: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen gerichte vrijstelling branche-eigen producten
Datum: donderdag 2 juli 2026 14:50:17
Bijlagen: [Administratieve lasten - afschaffen gerichte vrijstelling korting op branche-eigen producten schoon v2.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Het viel me op dat voor dit wetsvoorstel de regeldrukberekening nog niet in het document met alle maatregelen staan. Daarom heb ik bijgevoegd de aanvulling met deze berekening. Het gedeelte hieruit dat voor de MvT staat, zal nog worden verwerkt in het gehele BP27 document.

Groet,

Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens
Verzonden: donderdag 2 juli 2026 14:45
Aan: Persoonsgegevens
Persoonsgegevens
CC: Persoonsgegevens
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen gerichte vrijstelling branche-eigen producten

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Afschaffen gerichte vrijstelling branche-eigen producten

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T Persoonsgegevens
E

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten
Datum: donderdag 2 juli 2026 15:00:35
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Dit zorgt voor een vermindering van administratieve lasten. De verwachte vermindering is ca. € 15,8 miljoen op basis van 1.168.784 personen met regeldrukkosten per persoon van 13, die door de afschaffing niet meer worden gemaakt. Ik ben nog in afwachting van de tekst waarin dit is verwerkt en zal deze nog delen.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E

Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen gerichte vrijstelling branche-eigen producten
Datum: donderdag 2 juli 2026 14:44:53
Bijlagen: [BP27 - MvT 0107.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Afschaffen gerichte vrijstelling branche-eigen producten

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

T
E Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: advies - Wetsvoorstel veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024
Datum: dinsdag 7 juli 2026 15:55:40

Persoonsgegevens

Hoi Persoonsgegevens

Hierbij deel ik een link naar de internetconsultatie van het wetsvoorstel veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024:

[Overheid.nl | Consultatie Internetconsultatie Concept Wetsvoorstel veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024](#)

Deel jij onze inschatting dat dit wetsvoorstel een 1-op-1 implementatie is met beperkte nationale beleidsruimte, waarmee wij ook inschatten dat deze valt onder de uitzondering voor een advies?

Deze wetgeving loopt mee met het Pakket BP27.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

To: Persoonsgegevens
Cc: Persoonsgegevens

From: Belastingplan
Sent: Wed 7/8/2026 2:22:33 PM
Subject: Adviesaanvraag RvdR BP27
Received: Wed 7/8/2026 2:22:35 PM
[BP27 - MvT - Adviesaanvraag RvdR.docx](#)
[OFM27 - MvT - Adviesaanvraag RvdR.docx](#)
[OFM27 - wettekst - Adviesaanvraag RvdR.docx](#)
[uitvoeringstoetsen BP27.pdf](#)
[uitvoeringstoetsen OFM27.pdf](#)
[Verbruiksbelasting tabak - MvT - Adviesaanvraag RvdR.docx](#)
[Wetsvoorstel verbruiksbelasting alternatieve tabaks- en nicotineproducten - Adviesaanvraag RvdR.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Via deze mail vragen we advies bij de Raad voor de Rechtspraak aan voor het pakket Belastingplan 2027. In de bijlage vinden jullie 3 separate wetsvoorstellen van het ministerie van Financiën, de uitvoeringstoetsen van de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane. Het wetsvoorstel rondom de minimumbelasting ontvangen jullie morgen. Zoals besproken ontvangen wij het advies graag uiterlijk 10 augustus.

Dit zijn de volledige versies van de wetsvoorstellen. Zoals jullie waarschijnlijk bekend maakt het wetsvoorstel wet fiscale stimulering startups en scale ups ook onderdeel van het pakket uit. Dit advies hebben we reeds van jullie ontvangen en zullen we dus niet nogmaals bij jullie ter advisering aanbieden.

Tevens vraag ik om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de Raad voor de Rechtspraak. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

Mochten er nog vragen over zijn, dan hoor ik het uiteraard graag.

Met vriendelijke groeten,

Het Belastingplanteam

Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: RE: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten
Datum: woensdag 8 juli 2026 09:54:35

Ha Persoonsgegevens

Inmiddels is aanvulling gedaan bij de paragraaf 'Gevolgen voor burgers en het bedrijfsleven'. Dit ziet er nu als volgt uit. De verdere tekst hiervoor is ongewijzigd.

Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

De administratieve lasten voor burgers nemen vanwege het vervallen van de aftrekpost af, omdat zij geen bewijsstukken meer hoeven te verzamelen, bewaren en op te voeren in de aangifte inkomstenbelasting. Er maken ca 1,2 miljoen personen gebruik van de aftrek specifieke zorgkosten. De administratieve lasten worden ingeschat op ca. € 13 per persoon op basis van het handboek meting regeldrukkosten. Dit resulteert in een verwachte lastenvermindering van ca. € 16 miljoen.

Groet,

Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens
Verzonden: donderdag 2 juli 2026 15:00
Aan: Persoonsgegevens
Persoonsgegevens
CC: Persoonsgegevens
Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Dit zorgt voor een vermindering van administratieve lasten. De verwachte vermindering is ca. € 15,8 miljoen op basis van 1.168.784 personen met regeldrukkosten per persoon van 13, die door de afschaffing niet meer worden gemaakt. Ik ben nog in afwachting van de tekst waarin dit is verwerkt en zal deze nog delen.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

T
E

Persoonsgegevens

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: RE: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten
Datum: donderdag 16 juli 2026 09:27:00

Beste Persoonsgegevens

We hebben de regeldrukkostenberekening nog eens tegen het licht gehouden. Ook hebben we experts van de Belastingdienst laten meekijken. De eerder aangeleverde inschatting was inderdaad, met de huidige inzichten, te laag. We komen nu op de volgende getallen:

Tijd in uren:	1,2 uur
Aantal mensen met ASZ	1.186.784
Standaardbedrag burgers	€ 17
Kosten regeldruk per persoon	€ 20
Kosten regeldruk totaal in de	€ 24.210.394

Ik heb evt. nog een Excel achter de hand voor onderbouwing. Delen jullie deze inschatting van de regeldrukkosten?

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van: Persoonsgegevens

Verzonden: woensdag 8 juli 2026 09:55

Aan:
CC: Persoonsgegevens

Onderwerp: RE: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Ha Persoonsgegevens

Inmiddels is aanvulling gedaan bij de paragraaf 'Gevolgen voor burgers en het bedrijfsleven'. Dit ziet er nu als volgt uit. De verdere tekst hiervoor is ongewijzigd.

Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

De administratieve lasten voor burgers nemen vanwege het vervallen van de aftrekpost af, omdat zij geen bewijsstukken meer hoeven te verzamelen, bewaren en op te voeren in de aangifte inkomstenbelasting. Er maken ca 1,2 miljoen personen gebruik van de aftrek specifieke zorgkosten. De administratieve lasten worden ingeschat op ca. € 13 per persoon op basis van het handboek meting regeldrukkosten. Dit resulteert in een verwachte lastenvermindering van ca. € 16 miljoen.

Groet,

Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens

Verzonden: donderdag 2 juli 2026 15:00

Aan: Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

CC: Persoonsgegevens

Onderwerp: Adviesaanvraag BP27: Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Beste Persoonsgegevens

Bij deze leggen wij het volgende wetsvoorstel uit het Belastingplan 2027 ter advisering:

Afschaffen aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten

Dit zorgt voor een vermindering van administratieve lasten. De verwachte vermindering is ca. € 15,8 miljoen op basis van 1.168.784 personen met regeldrukkosten per persoon van 13, die door de afschaffing niet meer worden gemaakt. Ik ben nog in afwachting van de tekst waarin dit is verwerkt en zal deze nog delen.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

**Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)**

T
E Persoonsgegevens

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4699/2026-U127

Uw referentie

Datum

22 juli 2026

Onderwerp

Wetsvoorstel Anticumulatie pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto

Geachte heer Eerenberg,

Het ministerie van Financiën heeft op 2 juli 2026 het wetsvoorstel *Anticumulatie pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* ter advisering aan ATR aangeboden. De adviestermijn verloopt op 30 juli 2026.

Context en inhoud van het voorstel

Het wetsvoorstel wijzigt de Wet op de loonbelasting 1964 om samenloop tussen de pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's en de bestaande pseudo-eindheffing excessieve vertrekvergoedingen te voorkomen. Zonder deze anticumulatiebepaling zou een werkgever in uitzonderlijke gevallen over hetzelfde loonbestanddeel tweemaal een pseudo-eindheffing verschuldigd kunnen zijn. Het voorstel regelt daarom dat het voordeel wegens de ter beschikking gestelde fossiele personenauto buiten beschouwing blijft bij de berekening van de pseudo-eindheffing excessieve vertrekvergoedingen, indien over datzelfde voordeel de pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's is verschuldigd. Hiermee wordt voorkomen dat over één en hetzelfde loonbestanddeel twee werkgeversheffingen verschuldigd zijn. De voorgestelde regeling sluit aan bij de bestaande systematiek van de loonbelasting, waarin reeds een vergelijkbare anticumulatiebepaling geldt voor de samenloop tussen de pseudo-eindheffing excessieve vertrekvergoedingen en de pseudo-eindheffing regelingen voor vroegde uittreding.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting maakt duidelijk waarom de wetswijziging noodzakelijk is. Zonder een anticumulatiebepaling kan over dezelfde belastinggrondslag tweemaal een pseudo-eindheffing verschuldigd zijn. Daarmee ontstaat zowel juridische als economische dubbele heffing bij dezelfde werkgever. De voorgestelde wijziging voorkomt deze ongewenste samenloop en sluit aan bij bestaande anticumulatieregels binnen de loonbelasting.

Het college merkt op dat het voorstel een technische reparatie betreft. De maatregel neemt niet de bredere uitvoeringsvraagstukken weg die rondom de pseudo-eindheffing fossiele personenauto's bestaan. Via het meldpunt van ATR zijn signalen ontvangen over de uitvoerbaarheid van deze heffing. Het ministerie heeft aangegeven deze signalen afzonderlijk te zullen bezien. De uitwerking daarvan maakt geen onderdeel uit van dit wetsvoorstel.

Het college heeft geen opmerkingen bij de nut en noodzaak van het voorstel.

2. Minder belastende alternatieven

Het doel van het voorstel is het voorkomen van dubbele belastingheffing over dezelfde grondslag. Gegeven dit doel ligt een wettelijke anticumulatiebepaling voor de hand. De toelichting noemt geen alternatieven, maar gezien het karakter van de maatregel zijn minder belastende oplossingen niet goed voorstelbaar.

Het college heeft geen opmerking bij de minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De maatregel leidt tot een beperkte aanvullende administratieve handeling voor werkgevers die zowel een excessieve vertrekvergoeding verstrekken als de pseudo-eindheffing fossiele personenauto's verschuldigd zijn. Deze werkgevers moeten bij de berekening van de pseudo-eindheffing excessieve vertrekvergoedingen controleren of tevens de pseudo-eindheffing fossiele personenauto's van toepassing is. Indien dat het geval is, dient het voordeel van de fossiele personenauto buiten de grondslag van de vertrekheffing te blijven. Volgens de toelichting bestaat deze aanvullende handeling uit het controleren van gegevens (circa één minuut) en het verwerken daarvan in de aangifte loonheffingen (circa twintig minuten).

Het college heeft geen opmerkingen bij de werkbaarheid van het voorstel.

4. *Gevolgen regeldruk*

De toelichting beschrijft de gevolgen voor werkgevers inzichtelijk. Werkgevers die met beide pseudo-eindheffingen worden geconfronteerd, moeten controleren of de pseudo-eindheffing fossiele personenauto's van toepassing is en het betreffende voordeel vervolgens buiten de berekening van de pseudo-eindheffing excessieve vertrekvergoedingen laten. De doelgroep is zeer beperkt. De toelichting verwijst naar de evaluatie van de belastingheffing excessieve beloningsbestanddelen, waaruit blijkt dat in 2015 slechts 25 werkgevers voor ongeveer 40 werknemers met deze regeling werden geconfronteerd. Daardoor blijven de uitvoeringslasten beperkt. De administratieve werkzaamheden zijn gekwantificeerd op ongeveer 21 minuten per geval. De toelichting bij het voorstel concludeert dat de administratieve lasten verwaarloosbaar zijn. Die conclusie is navolgbaar. Wel merkt het college op dat de toelichting niet volledig voldoet aan de Rijksbrede methodiek voor regeldrukkosten, omdat een kwantificering van de regeldrukkosten in euro's ontbreekt.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing van het voorstel.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Van: Persoonsgegevens
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - OFM27 - Verduidelijking onderwijs- en onderzoeksvrijstelling
Datum: donderdag 23 juli 2026 13:11:46
Bijlagen: [Verduidelijking begrip publieke middelen in onderwijs-onderzoeksvrijstelling.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze de adviesaanvraag voor de maatregel *Verduidelijking onderwijs- en onderzoeksvrijstelling* die komt te staan in de OFM27. Ik heb de losse maatregel (wettekst + teksten in MvT) ingevoegd. Dus niet de meest actuele versie van de OFM27. Mocht dit niet werken, laat vooral even weten.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - OFM27 - Aanpassen termijn overgangsrecht Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's
Datum: donderdag 23 juli 2026 09:31:54
Bijlagen: [OFM27 - wettekst 2007.docx](#)
[OFM27 - MvT 2307.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze een adviesaanvraag voor de maatregel aanpassen termijn overgangsrecht Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's. Deze maatregel gaat alleen over het aanpassen termijn overgangsrecht t/m 31 dec 2030 ipv 17 september 2030. Delen jullie onze inschatting over regeldruk?

Ter info: De het kopje *wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* bestaat uit een 5 tal maatregelen.

- Uitzondering voor lesauto's
- Uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto
- Aanpassen termijn overgangsrecht
- Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie
- Anti-cumulatiemaatregel (eerder al voorgelegd)

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - OFM27 - uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's
Datum: donderdag 23 juli 2026 09:31:48
Bijlagen: [OFM27 - MvT 2307.docx](#)
[OFM27 - wettekst 2007.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze een adviesaanvraag voor de maatregel uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto bij de wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's. Deze maatregel gaat alleen over het uitbreiden van het overgangsrecht met betrekking tot het huren van een auto bij een verhuurbedrijf. Delen jullie onze inschatting over regeldruk?

Ter info: De het kopje *wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* bestaat uit een 5 tal maatregelen.

- Uitzondering voor lesauto's
- Uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto
- Aanpassen termijn overgangsrecht
- Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie
- Anti-cumulatiemaatregel (eerder al voorgelegd)

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - OFM27 - Uitzondering voor lesauto's onder Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's
Datum: donderdag 23 juli 2026 09:32:00
Bijlagen: [OFM27 - wettekst 2007.docx](#)
[OFM27 - MvT 2307.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze een adviesaanvraag voor de maatregel Uitzondering voor lesauto's onder Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's. Delen jullie onze inschatting over regeldruk?

Ter info: De het kopje *wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* bestaat uit een 5 tal maatregelen.

- Uitzondering voor lesauto's
- Uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto
- Aanpassen termijn overgangsrecht
- Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie
- Anti-cumulatiemaatregel (eerder al voorgelegd)

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: Adviesaanvraag - OFM27 - Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie onder Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's
Datum: donderdag 23 juli 2026 09:31:42
Bijlagen: [OFM27 - wettekst 2007.docx](#)
[OFM27 - MvT 2307.docx](#)

Beste Persoonsgegevens

Bij deze een adviesaanvraag voor de maatregel Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie onder Wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's. Delen jullie onze inschatting over de regeldruk? Deze is nu geraamd op circa 1 miljoen structurele administratieve lastenverlichting.

Ter info: De het kopje *wijzigingen pseudo-eindheffing ter zake van fossiele personenauto's* bestaat uit een 5 tal maatregelen.

- Uitzondering voor lesauto's
- Uitzonderen incidenteel ter beschikking gestelde auto
- Aanpassen termijn overgangsrecht
- Vervangend vervoer bij onderhoud en reparatie
- Anti-cumulatiemaatregel (eerder al voorgelegd)

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën
Directoraat-generaal Fiscale Zaken (DGFZ)
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Korte Voorhout 7 | Den Haag | Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag
T:
E: Persoonsgegevens

Aanwezig: ma/di/woe

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4704/2026-U129

Datum

29 juli 2026

Onderwerp

Wetsvoorstel tot afschaffing van de gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten

Geachte heer Eerenberg,

Het *wetsvoorstel tot afschaffing van de gerichte vrijstelling voor branche-eigen producten* is op 2 juli 2026 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd als onderdeel van het Belastingplan 2027. De adviestertermijn bedraagt eindigt op 30 juli 2026.

Context en inhoud van het voorstel

Met het voorstel geeft het kabinet uitvoering aan een motie om de dekking van maatregelen tegen de hoge energie- en brandstofprijzen te zoeken bij een ondoelmatige regeling binnen de werkkostenregeling (WKR). Het voorstel sluit aan bij de evaluatie van de werkkostenregeling uit 2025.

Werkgevers kunnen werknemers nu onbelast maximaal 20% korting geven op producten of diensten uit het eigen bedrijf of een verbonden vennootschap, tot € 500,- per werknemer per jaar. Het voorstel schaft deze vrijstelling per 1 januari 2027 af. Een werkgever kan de korting voortzetten binnen de vrije ruimte van de werkkostenregeling, belast verlonen, verlagen of beëindigen. Bij onvoldoende vrije ruimte is de werkgever over het meerdere 80% eindheffing verschuldigd. De waardering tegen de waarde in het economische verkeer blijft gelden, evenals de regeling voor kortingen aan oud-werknemers.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De onderbouwing van het voorstel steunt op de in 2025 gepubliceerde evaluatie *Loont de werkkostenregeling?*¹ van SEO Economisch Onderzoek, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Financiën. SEO stelt vast dat de vrijstelling tot doel heeft de administratieve en uitvoeringslasten van kortingen op branche-eigen producten te verlichten. De vrijstelling is in dat opzicht deels doeltreffend, omdat de korting buiten de loonsfeer kan worden gehouden. Zij draagt volgens SEO echter niet bij aan het overkoepelende doel van de werkkostenregeling: het onbelast kunnen vergoeden van kosten die zakelijk zijn of samenhangen met een behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking. Branche-eigen producten hebben doorgaans geen zakelijk karakter en voor de afzonderlijke fiscale bevoordeling ontbreekt volgens SEO een duidelijk maatschappelijk doel. SEO beoordeelt de vrijstelling daarom als niet doelmatig. Hetzelfde resultaat kan binnen het algemene systeem worden bereikt door de korting onder te brengen in de vrije ruimte. Uit de evaluatie blijkt dat ongeveer 13% van de werkgevers de vrijstelling toepast. Het gebruik concentreert zich met name in industriële en productgerichte sectoren. SEO kwalificeert de totale omvang als gering en verwacht daarom dat de algemene impact van afschaffing beperkt is.

De toelichting onderkent dat de gevolgen voor individuele werkgevers en werknemers wel materieel kunnen zijn. De vrijstelling wordt onder meer gebruikt in de detailhandel en in industriële en productgerichte sectoren, waar werkgevers relatief veel deeltijders en werknemers met lagere lonen kunnen hebben. Bij deze werkgevers is de vrije ruimte per werknemer doorgaans beperkter. Voortzetting van de korting kan daardoor eerder tot overschrijding van de vrije ruimte en daarmee tot 80% eindheffing leiden. Dit is een financieel effect en geen regeldrukeffect, maar het is relevant voor de beleidsafweging.

De evaluatie, de mogelijkheid om de korting via de vrije ruimte voort te zetten en het streven om specifieke niet-zakelijke uitzonderingen binnen de werkkostenregeling te beperken, bieden een voldoende inhoudelijke grondslag voor afschaffing. Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

¹ <https://www.seo.nl/publicaties/loont-de-werkkostenregeling/>

2. Minder belastende alternatieven

Het meest voor de hand liggende alternatief is behoud van de gerichte vrijstelling. Dit voorkomt financiële gevolgen voor werkgevers met weinig vrije ruimte en voor werknemers die de korting ontvangen. Dit houdt echter wel een afzonderlijke fiscale uitzondering in stand waarvoor volgens de evaluatie geen duidelijk maatschappelijk doel bestaat. Een andere mogelijkheid is aanpassing van de grenzen van 20% of € 500,-. Daarmee wijzigt de omvang van het voordeel, maar wordt niet het door SEO vastgestelde gebrek aan doelmatigheid weggenomen.

Het gebruik van de bestaande vrije ruimte is een minder uitzonderingsgerichte wijze om kortingen desgewenst onbelast te blijven verstrekken. Werkgevers behouden formeel keuzevrijheid: zij kunnen de korting voortzetten binnen de vrije ruimte, de eventuele eindheffing voor hun rekening nemen of de kortingsregeling aanpassen. Die keuzevrijheid kan in de praktijk worden beperkt wanneer de personeelskorting in een cao of individuele arbeidsvoorwaarden is vastgelegd. Ook is de vrije ruimte niet voor iedere werkgever een gelijkwaardig alternatief, omdat de omvang daarvan afhangt van de fiscale loonsom en reeds aangewezen vergoedingen en verstrekkingen. De toelichting onderkent deze verschillen voldoende.

Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

3. Werkbaarheid

Werkgevers die de vrijstelling gebruiken, moeten vóór 1 januari 2027 bepalen of en hoe zij de korting voortzetten en hun administratie daarop aanpassen. Bij voortzetting binnen de vrije ruimte blijft waardering van het voordeel nodig, maar hoeven zij niet langer per werknemer de grenzen van 20% en € 500,- te bewaken. De maatregel doet daarmee een beperkt beroep op professionele werkgeversadministraties. De aangekondigde communicatie ondersteunt een tijdige overgang. De Belastingdienst hoeft zijn systemen en processen niet aan te passen en acht de maatregel uitvoerbaar.

De Belastingdienst verwacht wel vaker overleg over de waardering van bijzondere voordelen, zoals kleding die een werknemer overneemt of producten waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken. Voor zover werkgevers daarvoor informatie verzamelen, advies inwinnen of afstemming zoeken, zijn die handelingen regeldruk. De waarderingsregel zelf verandert echter niet en dergelijke vragen kunnen zich ook onder de huidige vrijstelling voordoen. Daarom is geen sprake van een nieuwe algemene informatieverplichting en ligt een omvangrijk structureel effect niet voor de hand. Het college acht de maatregel, mede gelet op de bestaande administratie en de aangekondigde communicatie, werkbaar.

4. Gevolgen regeldruk

Het ministerie heeft na de adviesaanvraag een afzonderlijke regeldrukparagraaf nagezonden die in de memorie van toelichting wordt opgenomen. Daarin worden de tijdelijke toename en de structurele afname van de regeldruk afzonderlijk beschreven en geraamd. Van de circa 421.000 werkgevers met personeel gebruikt volgens de evaluatie ongeveer 13% de gerichte vrijstelling. Het ministerie gaat daarom uit van circa 56.000 geraakte werkgevers. Deze werkgevers moeten eenmalig kennisnemen van de wijziging en bepalen of zij de personeelskorting beëindigen, belast verlonen of voortzetten binnen de vrije ruimte. Omdat de korting voor bepaalde werkgevers een belangrijke secundaire arbeidsvoorwaarde is en soms in een cao is vastgelegd, verwacht het ministerie dat veel werkgevers de korting voortzetten binnen de vrije

ruimte. Zij moeten daarvoor hun WKR-administratie aanpassen. De kosten van kennisneming, de afweging over de arbeidsvoorwaarden en de administratieve aanpassing zijn gezamenlijk geraamd op circa € 719.000,-.

Structureel ontstaat volgens de toelichting een beperkte lastenverlichting. Bij onderbrenging van de korting in de vrije ruimte hoeven werkgevers niet langer per werknemer te controleren of de korting ten hoogste 20% van de waarde van het product bedraagt en binnen € 500,- per kalenderjaar blijft. De structurele lastenverlichting is geraamd op circa € 109.000,- per jaar. Deze verlichting heeft een keerzijde, omdat zij ontstaat doordat werkgevers niet langer gebruik kunnen maken van de gerichte vrijstelling. De waardering van het voordeel en de verwerking daarvan in de WKR blijven bij voortzetting van de korting noodzakelijk. De toelichting presenteert de besparing daarom terecht niet als het volledig vervallen van de administratie rond de personeelskorting.

Uit de uitvoeringstoets blijkt echter dat de Belastingdienst verwacht vaker met werkgevers te moeten afstemmen over de waardering van bijzondere werknemersvoordelen, zoals de overname van kleding of producten waarvan de houdbaarheidsdatum is verstreken. Als de Belastingdienst door de maatregel meer tijd aan deze afstemming besteedt, brengt die afstemming ook extra handelingen voor werkgevers mee. Zij moeten informatie verzamelen, de waardering onderbouwen en mogelijk fiscaal advies inwinnen en overleg voeren met de Belastingdienst. De daarmee gemoeide tijd en kosten zijn regeldruk. Deze structurele regeldruk is in de nagezonden raming niet herkenbaar opgenomen. Daardoor is niet duidelijk hoe vaak dergelijke afstemming naar verwachting zal plaatsvinden, hoeveel werkgevers hiermee te maken krijgen en hoeveel tijd en kosten voor hen met de afstemming zijn gemoeid.

4.1 Het college adviseert om de structurele regeldrukkosten van de verwachte extra afstemming tussen werkgevers en de Belastingdienst in kaart te brengen en in de toelichting afzonderlijk inzichtelijk te maken.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4721/2026-U130

Datum

29 juli 2026

Onderwerp

Wetsvoorstel aanpassing fiscale behandeling ingeprijsd valutaresultaat

Geachte heer Eerenberg,

Op 8 juli 2026 is *de aanpassing van de fiscale behandeling van het ingeprijsde valutaresultaat* als onderdeel van het Belastingplan 2027 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd. De adviestertermijn verloopt op 5 augustus 2026.

Context en inhoud van het voorstel

De maatregel ziet op vennootschappen die het valutarisico op een buitenlandse deelneming afdekken met bijvoorbeeld een lening in dezelfde valuta of een valutatermijncontract. Op verzoek kan momenteel het volledige valutaresultaat op zo'n afdekkingsinstrument onder de deelnemingsvrijstelling worden gebracht. Een valutawinst is dan vrijgesteld en een valutaverlies niet aftrekbaar. Bij een lening in een relatief zwakke valuta kan hierdoor een onevenwichtigheid ontstaan: de hogere rente is in beginsel aftrekbaar, terwijl de bij het aangaan van de lening verwachte valutawinst is vrijgesteld, hoewel beide componenten bedrijfseconomisch met elkaar samenhangen. Het voorstel brengt daarom alleen het niet vooraf ingeprijsde, onverwachte valutaresultaat nog onder de deelnemingsvrijstelling. Het bij het aangaan van het instrument verwachte resultaat wordt belast of is aftrekbaar. Daarnaast regelt het voorstel verzoeken om toepassing of beëindiging van de vrijstelling, waardering bij een overgang tussen de belaste en vrijgestelde sfeer en overgangsrecht voor bestaande instrumenten. De wijzigingen gelden in beginsel voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2027.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting maakt concreet welke fiscale asymmetrie wordt bestreden. Bij een lening in een zwakke valuta staat tegenover de hogere aftrekbare rente een verwachte valutawinst. Onder de huidige regeling kan die valutawinst zijn vrijgesteld, hoewel beide componenten bedrijfseconomisch met elkaar samenhangen. Door het reeds ingeprijste valutaresultaat voortaan in de belaste sfeer te houden, worden de samenhangende rentelast en het verwachte valutaresultaat fiscaal evenwichtiger behandeld. De maatregel is naar zijn aard gericht op een afgebakende situatie en de toelichting maakt aannemelijk dat zij het beoogde effect kan bereiken. Het college heeft geen opmerkingen bij deze toetsvraag.

2. Minder belastende alternatieven

Behoud van de huidige regeling voorkomt nieuwe berekeningen en administratieve aanpassingen, maar laat de door het kabinet geconstateerde asymmetrie bestaan. Een generieke uitsluiting van alle resultaten op afdekkingsinstrumenten zou eenvoudiger kunnen zijn, maar zou ook het eigenlijke, niet vooraf ingeprijste valutarisico buiten de deelnemingsvrijstelling plaatsen. Daarmee zou de fiscale behandeling van de afdekking niet langer aansluiten bij die van het valutarisico op de deelneming zelf.

De voorgestelde splitsing richt zich uitsluitend op het deel van het resultaat dat bedrijfseconomisch samenhangt met het renteverskil. Daarmee is zij inhoudelijk gericht dan een volledige uitsluiting. Het college ziet geen alternatief dat hetzelfde fiscale doel bereikt met evident minder lasten voor de betrokken ondernemingen.

3. Werkbaarheid

De maatregel richt zich op vennootschapsbelastingplichtigen die het valutarisico op een deelneming met bijvoorbeeld een lening of valutatermijncontract afdekken. Het ministerie heeft de maatregel in de doenvermogenscan ingedeeld in oordeel 1: de doenlijkheid is niet relevant of onveranderd. De dossierhouder heeft deze inschatting in overleg met gedragsexperts gemaakt, zonder aanvullend empirisch onderzoek of contact met de betrokken ondernemingen. Oordeel 1 is verdedigbaar omdat de maatregel naar zijn aard vooral middelgrote en grote ondernemingen met specialistische fiscale en treasurykennis raakt. Zij maken doorgaans gebruik van professionele adviseurs en zullen de vereiste handelingen kunnen uitvoeren.

Voor de werkbaarheid is relevant dat ondernemingen per afdekkingsinstrument het ingeprijste resultaat moeten bepalen, resultaten aan perioden moeten toerekenen, bestaande instrumenten aan het overgangsrecht moeten toetsen en bij een sfeerovergang de marktwaarde moeten vaststellen. Ook moeten zij hun verzoeken beoordelen en mogelijk administraties of modellen aanpassen. De toelichting maakt niet concreet hoe vaak dit voorkomt of hoeveel tijd het vergt. De Belastingdienst acht de maatregel per 1 januari 2027 uitvoerbaar. Voor de ondernemingen is, gelet op hun professionaliteit en het overgangsrecht, geen afzonderlijk adviespunt over werkbaarheid nodig. De handelingen en professionele ondersteuning moeten wel volledig in de regeldrukraming worden betrokken.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukparagraaf vermeldt uitsluitend dat de voorgestelde wijziging 'geen of beperkte gevolgen voor de totale regeldrukkosten bij alle bedrijven' heeft. Deze conclusie is niet onderbouwd. Zij maakt niet duidelijk hoeveel ondernemingen afdekkingsinstrumenten onder de deelnemingsvrijstelling hebben gebracht, welke eenmalige en structurele handelingen zij moeten verrichten en welke kosten daarmee gemoeid zijn.

De maatregel brengt voor de rechtstreeks geraakte ondernemingen wel degelijk nieuwe of gewijzigde handelingen mee. Zij moeten kennisnemen van de wijziging, hun bestaande instrumenten inventariseren en aan het overgangsrecht toetsen, hun fiscale administratie en berekeningen aanpassen en voortaan het ingeprijste en niet-ingeprijste valutaresultaat onderscheiden. Afhankelijk van hun positie moeten zij daarnaast verzoeken indienen of intrekken en een afdekkingsinstrument bij een sfeerovergang waarderen op de waarde in het economische verkeer. Een deel van deze lasten is eenmalig en een deel keert per instrument of aangiftetijdvak terug.

De verwijzing naar de regeldrukkosten 'bij alle bedrijven' is methodologisch niet passend. De gevolgen moeten worden bepaald voor de ondernemingen die daadwerkelijk met de nieuwe fiscale behandeling te maken krijgen. Een beperkte doelgroep kan ertoe leiden dat de macro-economische regeldruk gering is, maar zegt niets over de kosten per geraakte onderneming. Juist omdat de uitvoeringstoets een toename van de complexiteit constateert en het voorstel nieuwe berekeningen en overgangshandelingen vergt, kan zonder nadere analyse niet worden volstaan met de conclusie dat de gevolgen nihil of beperkt zijn.

4.1 Het college adviseert de regeldrukgevolgen van de rechtstreeks geraakte ondernemingen overeenkomstig de Rijksbrede methodiek in kaart te brengen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg BSc MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4701/2026-U132

Datum

29 juli 2026

Onderwerp

Versoberen en afschaffen verhoogde zelfstandigenaftrek (startersaftrek)

Geachte heer Eerenberg,

Het ministerie van Financiën heeft het wetsvoorstel *tot versobering en afschaffing van de verhoogde zelfstandigenaftrek (startersaftrek)* op 2 juli 2026 aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd als onderdeel van het Belastingplan 2027. De adviestermijn bedraagt vier weken en eindigt op 30 juli 2026.

Context en inhoud

De maatregel maakt deel uit van de dekking van het pakket Acties Weerbaarheid Energieschok en vindt daarnaast haar inhoudelijke grondslag in de negatieve evaluatie van de regeling.

De startersaftrek verhoogt voor startende ondernemers maximaal driemaal in de eerste vijf jaar de zelfstandigenaftrek, mits zij onder meer aan het urencriterium voldoen. Omdat volledige afschaffing per 1 januari 2027 uitvoeringstechnisch niet mogelijk is, wordt het bedrag eerst verlaagd van € 2.123,- naar € 10,- en vervolgens per 1 januari 2028 afgeschaft. Er geldt geen overgangsrecht, waardoor de maatregel ook ondernemers raakt die vóór 2027 zijn gestart en nog aanspraak op de aftrek verwachtten. Door de maatregel stijgen hun belastbare winst en verzamelinkomen. Dit kan doorwerken in inkomensafhankelijke regelingen, waaronder toeslagen, en aanleiding geven om een eerder opgegeven schatting van het inkomen aan te passen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De onderbouwing van het voorstel steunt op de in 2024 gepubliceerde Evaluatie fiscale ondernemersregelingen van SEO Economisch Onderzoek en Dialogic, uitgevoerd in opdracht van de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat. De onderzoekers beoordelen de startersaftrek als waarschijnlijk zeer beperkt doeltreffend. De omvang van het individuele voordeel is volgens hen te gering om een substantieel effect te hebben op de keuze voor ondernemerschap. Ook dragen de ondernemers die mogelijk door de regeling worden bereikt slechts in beperkte mate bij aan de beoogde maatschappelijke effecten op werkgelegenheid, investeringen en innovatie.

Tegenover deze beperkte effecten stond ten tijde van de evaluatie een budgettair beslag van circa € 130 miljoen. De onderzoekers constateren dat dit bedrag wordt verdeeld over een grote groep ondernemers, waardoor per ondernemer slechts een beperkte prikkel resteert. Zij concluderen daarom dat de regeling niet doelmatig oogt. Daarnaast wijzen zij op uitvoeringslasten in verband met het urencriterium en op neveneffecten voor arbeidsmarktkeuzes en inkomensrisico's. De conclusies zijn daarmee kritisch, maar niet absoluut: de onderzoekers stellen niet vast dat de regeling in het geheel geen effect heeft.

De evaluatie vormt de grondslag om de startersaftrek af te schaffen. De regeling heeft naar verwachting een beperkt effect op het stimuleren van ondernemerschap, terwijl daar volgens het kabinet een substantieel budgettair beslag tegenover staat. Afschaffing draagt daarnaast bij aan vereenvoudiging van het belastingstelsel. De budgettaire opbrengst heeft een afzonderlijk doel en draagt bij aan de algemene dekking van het pakket Acties Weerbaarheid Energieschok. De toelichting biedt daarmee een toereikende grondslag voor de maatregel.

2. Minder belastende alternatieven

De gekozen route bestaat uit een verlaging tot een vrijwel nihil bedrag in 2027 en volledige afschaffing in 2028. Een geleidelijker afbouw zou het nadeel voor bestaande starters over meer jaren spreiden, maar zou tegelijk een ondoelmatige regeling langer in stand houden en de vereenvoudiging uitstellen. Het ontbreken van overgangsrecht is in de toelichting expliciet gemaakt. Voor ATR-begrippen is dit primair een verdelings- en beleidskeuze, zolang de gevolgen kenbaar zijn en de overgang uitvoerbaar en doenlijk wordt vormgegeven.

Volledige afschaffing per 2027 vergt een systeemaanpassing die niet tijdig kan worden gerealiseerd. Door de parameter in 2027 op een gering positief bedrag te stellen, kan de versoering tijdig worden verwerkt zonder dat de regeling in het systeem al vervalt. De keuze voor € 10,- is daarbij niet beleidsmatig bepaald, maar dient uitsluitend om de parameter positief te houden. De gekozen tussenstap leidt niet tot extra gegevensverplichtingen. Tegen deze achter-

grond is geen evident minder belastend alternatief voorhanden dat hetzelfde tijdpad en dezelfde beleidsdoelen realiseert. De afweging van mogelijke alternatieven geeft het college geen aanleiding tot een adviespunt.

3. *Werkbaarheid*

Voor de aangifte inkomstenbelasting hoeven ondernemers geen nieuwe gegevens te verzamelen of aanvullende handelingen te verrichten. De maatregel werkt echter wel door naar hun verzamelinkomen. De toelichting onderkent terecht dat toeslaggerechtigde ondernemers hun voorschotbeschikking voor zowel 2027 als 2028 moeten controleren en zo nodig hun geschatte inkomen moeten aanpassen. Dit is relevant omdat in de automatische inkomensschatting nog rekening kan zijn gehouden met ruim € 2.000,- aan startersaftrek. Door het vervallen daarvan stijgt het verzamelinkomen, waarbij de precieze stijging mede afhangt van de doorwerking van de mkb-winstvrijstelling. Niet tijdig aanpassen kan leiden tot terugvorderingen, juist bij startende ondernemers met doorgaans wisselende inkomens.

De toelichting analyseert dit risico voor het doenvermogen, maar maakt niet duidelijk hoe de betrokken ondernemers tijdig en gericht worden bereikt en ondersteund. Een algemene verwijzing naar de eigen verantwoordelijkheid om het geschatte inkomen actueel te houden, is onvoldoende om het risico te beperken dat ondernemers door de verlaging en afschaffing van de startersaftrek uitgaan van een te laag geschat verzamelinkomen en daardoor later met een terugvordering worden geconfronteerd. Omdat aan de hand van beschikbare aangiftegegevens mogelijk kan worden vastgesteld welke ondernemers recent startersaftrek hebben toegepast, ligt het in de rede te onderzoeken of deze groep gericht kan worden geïnformeerd. Het benodigde handelingsperspectief is concreet: controleer het geschatte verzamelinkomen en wijzig dit zo nodig vóórdat te hoge voorschotten ontstaan. Zonder een gerichte communicatieaanpak blijft het risico bestaan dat ondernemers de doorwerking pas bij de definitieve berekening of een terugvordering opmerken.

Het ministerie heeft in het kader van hoor en wederhoor toegelicht dat het ontbreken van afzonderlijke communicatie niet betekent dat de maatregel buiten de communicatie blijft. Het ministerie wil de verlaging en afschaffing gericht signaleren in bestaande communicatie voor starters en jonge ondernemers en via kanalen als de website van de Belastingdienst en Ondernemersplein. Het college acht het gebruik van bestaande doelgroepgerichte kanalen op zichzelf passend. De huidige toelichting maakt deze inzet echter niet kenbaar en vermeldt evenmin welke concrete actie van toeslaggerechtigde ondernemers wordt verwacht. Bovendien is niet duidelijk of met deze kanalen ook ondernemers worden bereikt die al enkele jaren actief zijn, maar nog recht op toepassing van de startersaftrek verwachtten.

3.1 Het college adviseert in de toelichting uiteen te zetten hoe ondernemers die recent de startersaftrek hebben toegepast, tijdig en gericht worden geïnformeerd over de gevolgen voor hun geschatte verzamelinkomen en toeslagvoorschotten in 2027 en 2028, en welk handelingsperspectief daarbij concreet wordt geboden.

4. Gevolgen regeldruk

Volgens de toelichting leidt afschaffing tot een zeer beperkte afname van de administratieve lasten. Die inschatting is plausibel: de startersaftrek is een verhoging van de zelfstandigenaftrek en vergt nauwelijks afzonderlijke gegevens naast de gegevens die voor de zelfstandigenaftrek al nodig zijn. De structurele lastenvermindering zal daarom gering zijn.

De toelichting kwantificeert deze afname echter niet. Ook de tijdelijke lasten voor burgers die samenhangen met het controleren en zo nodig wijzigen van het geschatte verzamelinkomen en toeslagvoorschot in 2027 en 2028 zijn niet berekend. De toelichting volstaat op pakketniveau met de mededeling dat geen inschatting is gemaakt omdat het om weinig belastingplichtigen of om zeer beperkte handelingen zou gaan. Dat is niet voldoende volgens de Rijksbrede methodiek voor regeldrukkosten. Ook beperkte gevolgen moeten, voor zover mogelijk, inzichtelijk worden gemaakt aan de hand van de omvang van de doelgroep, de frequentie en tijdsbesteding per handeling en het toepasselijke standaardtarief. Daarbij moeten de tijdelijke regeldruk voor burgers en de structurele afname van de administratieve lasten die samenhangen met het ondernemerschap afzonderlijk worden weergegeven; een saldo alleen biedt onvoldoende inzicht.

4.1 Het college adviseert de regeldruk in kaart te brengen volgens de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Beste leden van het team Belastingplan,

I. Inleiding

De Raad voor de rechtspraak (hierna: de Raad) is gevraagd te adviseren over het pakket Belastingplan 2027. De Raad heeft kennisgenomen van onderstaande voorstellen zoals ontvangen tot en met 29 juli 2025 inclusief de eventuele uitvoeringstoetsen:

1. Wetsvoorstel Belastingplan 2027;
2. Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027;
3. Wetsvoorstel aanvullende veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024;
4. Wetsvoorstel fiscale stimulering startups en scale-ups;
5. Wetsvoorstel Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet en de Wet op het kindgebonden budget in verband met een intensivering in de kindregelingen (hierna: wetsvoorstel Kindregelingen);
6. Wetsvoorstel op de verbruiksbelasting van alternatieve tabaksproducten en aan tabak verwante producten (hierna: Verbruiksbelasting alternatieve tabaksproducten).

II. Beoordeling werklastgevolgen: aantal en/of complexiteit

De werklastgevolgen kunnen bestaan uit een verzwaring of een verlichting van de werklast. De verzwaring of verlichting van de werklast kan ontstaan door:

- een wijziging in het aantal zaken dat bij de belastingrechtspraak zal instromen: er komt een groot aantal zaken meer of minder; en/of
- de complexiteit van de zaken: bestaande zaken kunnen meer of minder complex worden door voorgestelde wijzigingen. Bij nieuwe zaken wordt ook een inschatting van de complexiteit gemaakt.

Hieronder wordt per conceptwetsvoorstel uitgewerkt welke eventuele werklastgevolgen de Raad ziet en wordt bij een aantal conceptwetsvoorstellen ook een inhoudelijke opmerking gemaakt.

1. Wetsvoorstel Belastingplan 2027

o Specifieke zorgkosten

Voorgesteld wordt om in de inkomstenbelasting de aftrek voor specifieke zorgkosten met ingang van 1 januari 2028 af te schaffen. Het komt voor dat de aftrek voor specifieke zorgkosten het enige geschilpunt is in een procedure. Veelal is deze aftrek echter één van meerdere geschilpunten.

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

In de uitvoeringstoets bij het Belastingplan 2027 is voor het onderdeel specifieke zorgkosten (nog) geen inschatting gemaakt van een mogelijke daling van het aantal zaken bij de Belastingdienst.

Voor de Rechtspraak is het niet mogelijk om te bepalen in hoeveel zaken de aftrek van specifieke zorgkosten onderwerp van geschil is, al dan niet als enig geschilpunt.

Wel is duidelijk dat:

- zaken waarin de aftrek van specifieke zorgkosten het enige geschilpunt zijn, wegvallen. Het gaat om relatief eenvoudige zaken;
- zaken waarin de aftrek onderdeel is van meerdere geschilpunten iets minder bewerkelijk worden.

De Raad ontvangt eventuele, op een later moment gedane, inschattingen van de Belastingdienst over dit onderwerp graag alsnog. Eén en ander leidt volgens de Raad voor dit onderwerp vooralsnog tot de inschatting dat de wijziging leidt tot een lichte daling van het aantal zaken, maar niet tot substantiële werklastgevolgen.

o Ingeprijsd valutaresultaat

Voor de vennootschapsbelasting wordt voorgesteld om het niet langer mogelijk te maken een ingeprijsd valutaresultaat op een afdekkingsinstrument onder de deelnemingsvrijstelling te brengen. Het ingeprijsde valutaresultaat op het afdekkingsinstrument gaat daarmee te allen tijde in de belaste sfeer vallen.

Formeelrechtelijke opmerking: geen voor bezwaar vatbare beslissing

Artikel V onderdeel A bevat wijzigingen van artikel 13 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. In de nieuw voorgestelde tekst van het zevende lid wordt aan het slot bepaald dat een belastingplichtige kan verzoeken om het voordeel niet langer onder de deelnemingsvrijstelling te laten vallen. Op het verzoek wordt – en volgens de toelichting is dat een bewuste keuze – niet beslist bij voor bezwaar vatbare beschikking.

Het risico bestaat daardoor dat een geschil kan ontstaan over (i) of sprake is van een verzoek dat aan de eisen voldoet (het moet namelijk gaan over een zogenoemd volledig verzoek en wanneer is dat het geval?), en (ii) in verband daarmee naar welk moment de waardevaststelling bedoeld in het nieuw voorgestelde 22^e lid moet plaatsvinden. Zonder voor bezwaar vatbare beschikking kan een belastingplichtige deze discussie pas voeren bij de aanslag vennootschapsbelasting en niet op het moment van het verzoek.

De Raad adviseert om de keuze voor een niet voor bezwaar vatbare beslissing te heroverwegen. Het zogenoemde gesloten stelsel van rechtsmiddelen binnen het fiscale recht maakt dat slechts bezwaar en beroep openstaat tegen bepaalde beslissingen van de Belastingdienst die bij wet zijn vastgelegd. Door een beslissing van de Belastingdienst niet vatbaar te maken voor bezwaar en beroep kan een tekort in de rechtsbescherming van belastingplichtigen ontstaan. De wetgever zou dit tekort zo klein mogelijk moeten willen houden en zou volgens de Raad moeten willen motiveren waarom wordt gekozen voor het niet openstellen van bezwaar en beroep.

Werklast

De Raad kan zich voorstellen dat na invoering van deze maatregel zaken bij de gerechten instromen waarbij, bijvoorbeeld, in geschil is het antwoord op de vraag in hoeverre een resultaat behaald op een afdekkingsresultaat onder de deelnemingsvrijstelling valt (dat wil zeggen in hoeverre is sprake van een ingeprijsd en in hoeverre van een niet-ingeprijsd valutaresultaat en toepassing van de zogenoemde compartimenteringsregeling). Het zal niet om veel zaken gaan, maar naar verwachting wel om (zeer) complexe zaken.

In de uitvoeringstoets wordt opgemerkt dat het “echter de verwachting is dat het afdekken van valutaresultaten bij deelnemingen niet heel vaak zal voorkomen”.¹

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

De Raad schat voor dit onderdeel in dat de wijziging slechts zal leiden tot een (zeer) beperkt aantal zaken voor de belastingrechtspraak, maar dat het wel om (zeer) complexe zaken zal gaan. Dit onderdeel heeft door de inschatting van een (zeer) beperkt aantal zaken echter geen substantiële werklastgevolgen tot gevolg.

Voor de overige onderdelen geeft het wetsvoorstel de Raad geen reden tot opmerkingen.

2. Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2027

○ Aanmerkelijk belang – zetelverplaatsing - buitenlands belastingplichtige

Artikel I onderdeel D betreft de wijziging van artikel 7.6 Wet IB 2001 waarbij een nieuw derde en vierde lid worden voorgesteld. De wijziging ziet op de vaststelling van de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang op de waarde in het economische verkeer in het geval van buitenlandse belastingplicht bij zetelverplaatsing naar Nederland van een vennootschap waarin een aanmerkelijk belang wordt gehouden.

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

In de uitvoeringstoets bij het wetsvoorstel Overige Fiscale Maatregelen 2027 is dit onderdeel geschaard onder de maatregelen die weinig of geen impact hebben.²

De Raad schat het aantal procedures als gevolg van de voorgestelde wijziging in als (zeer) gering, maar eventuele zaken zullen wel (zeer) complex zijn. Vanwege het ingeschatte (zeer) geringe aantal zaken leidt dit onderdeel niet tot substantiële werklastgevolgen.

○ Dividendbelasting: teruggaafregeling buitenlandse beleggingsinstellingen

In de dividendbelasting wordt voorgesteld om een teruggaafregeling op te nemen voor in Nederland woonachtige natuurlijk personen of gevestigde lichamen (Nederlandse achterliggers) die via een buitenlandse beleggingsinstelling (bbi) zijn gerechtigd tot Nederlandse dividenden. De aanleiding voor de voorgestelde teruggaafregeling is het arrest van de Hoge Raad van 13 september 2024 over de zogenoemde afdrachtvermindering. Het voorstel vermeldt dat de NOB van mening is dat de beperking van de voorgestelde teruggaafregeling tot Nederlandse achterliggers onjuist is en suggereert om de teruggaafregeling uit te breiden naar buitenlandse achterliggers. Deze suggestie is in het huidige

¹ Uitvoeringstoets Belastingplan 2027, pagina 3.

² Uitvoeringstoets Overige Fiscale Maatregelen 2027, pagina 5.

conceptvoorstel gemotiveerd niet overgenomen. Wellicht zullen buitenlandse achterliggers van een buitenlandse beleggingsinstelling zich op het standpunt stellen dat ook zij in aanmerking zouden moeten komen voor een teruggaaf en bij een afwijzende beslissing daarover procederen.

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

Op 29 juli jl. ontving de Raad voor dit onderdeel een concept-uitvoeringstoets met de voorlopige inschatting van de gevolgen voor de Belastingdienst. Daarbij is aangegeven dat er naar verwachting geen wijzigingen meer plaatsvinden in de inschatting, maar dat de Raad wordt geïnformeerd wanneer dit toch het geval is.

Vooralsnog merkt de Raad op dat de dividendbelasting – gelet op het aantal procedures dat nu (nog steeds) aanhangig is – bij grensoverschrijdingen een conflictgevoelige belasting is en dat kan worden verwacht dat over bovenstaande wijziging zal worden geprocedeerd. De Raad kan zonder verdere informatie echter geen inschatting geven om hoeveel zaken het dan zal gaan. Wel dat het zal gaan om inhoudelijk (zeer) complexe zaken.

o Overig

Artikel XI (in de toelichting ten onrechte artikel XII) is kennelijk nodig omdat de Belastingdienst niet aan de verplichtingen van artikel 2:10, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht (tekst m.i.v. 1 januari 2027) kan voldoen. Dat valt te betreuren in het licht van de waarborgen die dit artikellid de burgers die gebruik maken van de berichtenbox bedoelt te geven.

Voor de overige onderdelen geeft het wetsvoorstel de Raad geen reden tot opmerkingen.

3. Wetsvoorstel aanvullende veiligehavenregels Wet minimumbelasting 2024

Het wetsvoorstel betreft een uitwerking van vier nieuwe veiligehavenregels uit het zogenoemde Side-by-Side pakket van het akkoord dat op 5 januari jl. binnen het Inclusive Framework (IF) werd bereikt over de wereldwijde 15%-minimumbelasting voor multinationale ondernemingen (Pijler 2).

De Wet Minimumbelasting 2024 ziet alleen op groepsentiteiten die deel uitmaken van een groep met een geconsolideerde omzet van ten minste € 750.000.000 per verslagjaar. Het aantal belastingplichtigen waarvoor het wetsvoorstel relevant is, zal daarom zeer beperkt zijn.

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

Voor zover de Raad kan nagaan zijn er tot op dit moment nog geen zaken bij de belastingrechtspraak ingestroomd over de Wet minimumbelasting 2024. Mochten er zaken instromen als gevolg van de nu voorgestelde wijziging, dan zullen dit naar verwachting (zeer) complexe zaken zijn. Vanwege het ingeschatte (zeer) geringe aantal zaken leidt dit onderdeel niet tot substantiële werklastgevolgen.

4. Fiscale stimulering startups en scale-ups

De Raad heeft op 27 mei jl. [advies](#) uitgebracht over dit conceptwetsvoorstel op basis van stukken die zijn ontvangen op 1 april jl.

Na het uitgebrachte advies heeft de Raad een nieuwe versie van de tekst van het conceptwetsvoorstel ontvangen van het ministerie van Financiën. Deze versie geeft geen aanleiding om het al uitgebrachte advies aan te passen.

5. Kindregelingen

Met dit wetsvoorstel worden de kindbedragen in de Algemene Kinderbijslagwet per 2027 structureel verhoogd. Tegelijkertijd worden met ingang van 2027 de kindbedragen in de Wet op het kindgebonden budget en ook de opslag voor oudere kinderen (12- t/m 17-jarigen) structureel verlaagd.

Deelconclusie ten aanzien van werklastgevolgen

Vanwege dit wetsvoorstel verwacht de Raad geen substantiële stijging of daling van het aantal beroepszaken voor de rechtspraak. Verder wordt niet voorzien dat het wetsvoorstel zal leiden tot beroepszaken die inhoudelijk complex zijn. Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren.

6. Verbruiksbelasting alternatieve tabaksproducten

Met deze wet wordt een nieuwe heffing ingevoerd voor alternatieve tabaksproducten en aan tabak verwante producten. In de memorie van toelichting is opgenomen dat er naar verwachting tussen de tien en vijftig vergunningsplichtigen voor deze belasting zijn.³

Deelconclusie ten aanzien van werklastergevolgen

Het is voor de Raad op basis van de ontvangen informatie niet mogelijk in te schatten hoe conflictgevoelig deze heffing zal zijn. Het aantal nieuwe belastingplichtigen lijkt echter beperkt (<50) zodat ook het aantal uit het wetsvoorstel voortvloeiende procedures waarschijnlijk beperkt zal zijn. Er moet evenwel rekening mee worden gehouden dat eventuele procedures (aanvankelijk) veel tijd zullen kosten en meervoudig moeten worden behandeld. De Raad ontvangt eventuele, op een later moment gedane, inschattingen van de Belastingdienst over dit onderwerp graag alsnog.

III. Totaal oordeel werklastergevolgen

Onderdeel	Wijziging in aantallen zaken	Complexiteit van zaken	Conclusie Werklastergevolgen
1. Specifieke zorgkosten	Afname Omvang niet goed in te schatten	Eenvoudig	Meer informatie nodig voor het bepalen van aantallen (in de vorm van een uitvoeringstoets of anderszins) Inschatting vooralsnog: geen substantiële werklastergevolgen
1. Ingeprijsd valutaresultaat	Geringe stijging	(zeer) Complex	Geen substantiële werklastergevolgen
2. AB-zetel – buitenlandse belplicht	Geringe stijging	(zeer) Complex	Geen substantiële werklastergevolgen
2. Dividendbelasting	Stijging Omvang niet in te schatten	(zeer) Complex	Naast de concept-uitvoeringstoets meer informatie nodig om werklastergevolgen te kunnen bepalen
3. Veiligheavenregels	Zeet beperkte stijging	(zeer) Complex	Geen substantiële werklastergevolgen
5. Kindregelingen	Zeet beperkte afname	Gemiddeld	Geen substantiële werklastergevolgen
6. Verbruiksbelasting alternatieve tabaksproducten	Geringe stijging	Complex	Meer informatie nodig voor het bepalen van aantallen (in de vorm van een uitvoeringstoets of anderszins)

De Raad ziet mogelijk substantiële werklastergevolgen bij de voorgestelde wijzigingen:

- BP2027: Aftrek specifieke zorgkosten;
- OFM2027: Dividendbelasting
- Verbruiksbelasting alternatieve tabaksproducten.

Zonder nadere informatie kan de omvang van de werklastergevolgen echter niet worden berekend of worden gesteld dat onderdelen elkaar opheffen in werklastergevolgen.

Voor de overige, hiervoor besproken, onderdelen is de conclusie van de Raad dat deze niet leiden tot substantiële werklastergevolgen. Hetzelfde geldt voor de onderdelen die in deze brief niet verder zijn besproken.

IV. Tot slot

Bovenstaande zienswijze ziet op de stukken die de Raad tot en met 29 juli 2026 toegestuurd heeft gekregen.

³ Conceptwetsvoorstel, Wet op de verbruiksbelasting van alternatieve tabaksproducten en aan tabak verwachte producten, memorie van toelichting, versie 9 juli 2026, pagina 19.

Pakket Belastingplan 2027

Als na het uitbrengen van dit advies het pakket Belastingplan 2027 op belangrijke, de Rechtspraak betreffende, onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op het pakket Belastingplan 2027 met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag te zijner tijd een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de plaatsing van de definitieve tekst in het Staatsblad.

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Aan de vice-president van de Raad van State

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**

Directie Algemene Fiscale
Politiek
Strategie en parlementaire
aangelegenheden

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000239337

Datum

Betreft Spoedbehandeling adviesaanvraag inzake wetsvoorstel Wet
fiscale stimulering startups en scale-ups

Heden heb ik het bovenvermelde voorstel van wet aangeboden aan de Koning.

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik u om een spoedbehandeling van de op het voorstel betrekking hebbende adviesaanvraag, nadat het voorstel aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal zijn voorgelegd. De reden van dit verzoek is de volgende.

Omdat het onderhavige voorstel van wet fiscale maatregelen bevat die samenhangen met de begroting voor het jaar 2027 is het wenselijk dat het voorstel van wet met ingang van 1 januari 2027 in werking treedt. In verband hiermee wordt een spoedige behandeling door de Afdeling advisering van de Raad van State op prijs gesteld.

Tevens verzoek ik u om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de Afdeling. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

De Staatssecretaris van Financiën,

Persoonsgegevens

Eelco Eerenberg

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Aan de Vice-president van de Raad van State

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**

Directie Algemene Fiscale
Politiek
Strategie en parlementaire
aangelegenheden

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000337477

Datum

Betreft Spoedbehandeling adviesaanvraag inzake wetsvoorstel
Belastingplan 2027

Heden heb ik het bovenvermelde voorstel van wet aangeboden aan de Koning.

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik u om een spoedbehandeling van de op het voorstel betrekking hebbende adviesaanvraag, nadat het voorstel aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal zijn voorgelegd. De reden van dit verzoek is de volgende.

Omdat het onderhavige voorstel van wet fiscale maatregelen bevat die samenhangen met de begroting voor het jaar 2027 is het wenselijk dat het voorstel van wet met ingang van 1 januari 2027 in werking treedt. In verband hiermee wordt een spoedige behandeling door de Afdeling advisering van de Raad van State op prijs gesteld.

Tevens verzoek ik u om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de Afdeling. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

De ~~Staats~~secretaris van ~~Financiën~~,

Persoonsgegevens

Eelco Eerenberg

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Aan de Vice-president van de Raad van State

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**

Directie Algemene Fiscale
Politiek
Strategie en parlementaire
aangelegenheden

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000238507

Datum

Betreft Spoedbehandeling adviesaanvraag inzake wetsvoorstel
Overige fiscale maatregelen 2027

Heden heb ik het bovenvermelde voorstel van wet aangeboden aan de Koning.

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik u om een spoedbehandeling van de op het voorstel betrekking hebbende adviesaanvraag, nadat het voorstel aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal zijn voorgelegd. De reden van dit verzoek is de volgende.

Omdat het onderhavige voorstel van wet noodzakelijke fiscale reparaties bevat waarvan het wenselijk is dat deze met ingang van 1 januari 2027 in werking treden. In verband hiermee wordt een spoedige behandeling door de Afdeling advisering van de Raad van State op prijs gesteld.

Tevens verzoek ik u om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de Afdeling. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

De Staatssecretaris van Financiën,

Persoonsgegevens

Eelco Eerenberg

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Aan de vice-president van de Raad van State

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**

Directie Algemene Fiscale
Politiek
Strategie en parlementaire
aangelegenheden

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Onze referentie
2026-0000265268

Datum

Betreft Spoedbehandeling adviesaanvraag inzake wetsvoorstel Wet
veiligheavenregels Wet minimumbelasting 2024

Heden heb ik het bovenvermelde voorstel van wet aangeboden aan de Koning.

Daartoe gemachtigd door de ministerraad verzoek ik u om een spoedbehandeling van de op het voorstel betrekking hebbende adviesaanvraag, nadat het voorstel aan de Afdeling advisering van de Raad van State zal zijn voorgelegd. De reden van dit verzoek is het volgende.

Binnen het OESO/Inclusive Framework is op 5 januari 2026 een akkoord bereikt over het zogenoemde Side-by-Side-pakket (wereldwijde minimumbelasting). Door middel van het onderliggende wetsvoorstel worden deze afspraken in de Wet minimumbelasting 2024 opgenomen. Het is van belang dat deze wijzigingen tijdig worden geïmplementeerd, en daarom is het wenselijk dat het voorstel van wet met ingang van 1 januari 2027 in werking treedt. In verband hiermee wordt een spoedige behandeling door de Afdeling advisering van de Raad van State op prijs gesteld.

Tevens verzoek ik u om artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel a, van de Wet open overheid toe te passen met betrekking tot het te publiceren advies van de Afdeling. De reden van dit beroep is artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet open overheid, dat de definitieve regeling van openbaarmaking van in dat artikel bedoelde voorstellen van wet en daarbij behorende stukken behelst.

De Staatssecretaris van Financiën,

Persoonsgegevens

Eelco Eerenberg

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer E. Eerenberg MSc
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4815/2026-U181

Datum

9 september 2026

Onderwerp

Belastingplan 2027 – Aanvullende Maatregelen

Geachte heer Eerenberg,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 1 september 2026 tien aanvullende of gewijzigde maatregelen van het Belastingplan 2027 ter toetsing ontvangen. Deze maatregelen zijn na de begrotingsonderhandelingen aan het reeds door ATR getoetste wetsvoorstel toegevoegd. De toetsing in dit advies beperkt zich daarom tot deze aanvullingen. De adviestertermijn verloopt op 29 september 2026. Op verzoek van uw departement is afgesproken het advies uiterlijk op 10 september 2026 te verzenden in verband met Prinsjesdag. Er wordt geen internetconsultatie gevoerd voor deze wijzigingen.

Context en inhoud van het voorstel

De aanvullingen betreffen de verhoging van het tarief van de belasting op leidingwater, het afschaffen van (i) de bosbouwvrijstelling, (ii) het verlaagde btw-tarief voor ballonvaarten, (iii) het verlaagde accijnstarief voor kleine brouwerijen en (iv) de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid. Daarnaast worden het forfait in de innovatiebox verruimd en de investeringscapaciteit van woningcorporaties vergroot door aanpassing van de earningsstrippingmaatregel uit de Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD). Ten slotte worden het tarief voor langeafstandsvluchten, het overgangsrecht voor youngtimers en het eerder vastgestelde afvalpakket aangepast.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

Voor de meeste maatregelen is het doel in de toelichting voldoende kenbaar. De tariefswijzigingen dienen primair een budgettair doel. Het afschaffen van de bosbouwvrijstelling, de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid en het verlaagde tarief voor kleine brouwerijen vermindert het aantal fiscale uitzonderingen. De youngtimermaatregelen bieden bestaand gebruikers meer tijd om op de versobering te anticiperen. Het aangepaste afvalpakket adresseert eerder gesignaleerde knelpunten en matigt de lasten ten opzichte van het reeds vastgelegde pad.

De verhoging van de ATAD-drempel voor woningcorporaties sluit aan bij het Tax Omnibus-voorstel van de Europese Commissie. Dat voorstel moderniseert de Europese earningsstrippingregeling door onder meer de drempel van € 3 miljoen verplicht te stellen. De nationale maatregel loopt op die toekomstige verplichting vooruit. Zij vermindert de belastingdruk voor woningcorporaties, vergroot hun investeringscapaciteit en brengt geen nieuwe informatie- of administratieve verplichtingen mee. De maatregel geeft daarom vanuit regeldrukperspectief geen aanleiding tot een adviespunt.

2. Minder belastende alternatieven

De verruiming van het innovatieboxforfait is een minder belastend alternatief voor toepassing van het reguliere innovatieboxregime. Ondernemingen die voor het forfait kiezen, hoeven de voordelen uit innovatieve activa niet volgens de reguliere, complexere methode te bepalen en hebben daardoor minder behoefte aan extern advies en vooroverleg met de Belastingdienst. De regeling is vrijwillig en ondernemingen zullen haar alleen toepassen wanneer de baten opwegen tegen de lasten. De verhoging van het maximum naar € 100.000,- maakt deze vereenvoudigde berekeningswijze voor meer ondernemingen bruikbaar. De maatregel geeft daarom geen aanleiding tot een adviespunt over minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De tariefswijzigingen worden binnen bestaande aangifte-, facturatie- en heffingsprocessen verwerkt. De afschaffing van het verlaagde btw-tarief voor ballonvaarten en de kleine brouwersregeling vermindert fiscale uitzonderingen. De youngtimerregeling vergt een tijdelijke afbakening van overgangsgroepen, maar geeft juist meer handelingsperspectief en is volgens de uitvoeringstoets uitvoerbaar. Het aangepaste afvalpakket verandert hoofdzakelijk bestaande parameters. Ook de verhoging van de ATAD-drempel en de verruiming van het innovatieboxforfait sluiten aan bij bestaande fiscale processen. Er zijn geen aanvullende werkbaarheidspunten aangetroffen.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting stelt dat de regeldrukkosten van de maatregelen, met uitzondering van een reeds eerder getoetste maatregel, afgerond nihil zijn. De onderliggende toelichtingen laten echter bij verschillende aanvullingen concrete effecten zien die niet zijn gekwantificeerd. Een integrale en navolgbare raming ontbreekt daardoor.

Bij de bosbouwvrijstelling is alleen het saldo vermeld: een structurele besparing van circa € 140.000,- doordat niet-bosbouwbedrijven geen vrijgestelde winst meer hoeven uit te splitsen. Voor echte bosbouwbedrijven nemen de lasten juist toe door de jaarlijkse kostentoekening en waardering van onder meer grond en bomen. Het aantal geraakte bedrijven, de toename en eventuele eenmalige kosten zijn niet afzonderlijk geraamd. Daarnaast zal de gerichte

subsidie voor natuurbeheer aanvraag-, bewijs- en mogelijk rapportageverplichtingen veroorzaken. Omdat deze subsidieregeling nog niet is vormgegeven, moet de regeldruk bij die uitwerking afzonderlijk in kaart worden gebracht; de terugsluis van € 5 miljoen is dus niet zonder meer regeldrukneutraal.

Het afschaffen van de kleine brouwersregeling neemt de verplichting weg om bij uitslag tot verbruik de aanspraak op het verlaagde tarief aan te tonen. De toelichting noemt circa 264 Nederlandse kleine brouwerijen en 3.160 periodieke aangiften in 2024, maar drukt de besparing niet uit in tijd en geld. Ook de zeer beperkte lastenbesparing voor circa 1.000 gebruikers van de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid is niet berekend. Voor woningcorporaties kan het buiten toepassing blijven van de earningsstrippingmaatregel eveneens administratieve lasten schelen, maar ook dit effect is niet geraamd.

Ballonvaartondernemers moeten het btw-tarief eenmalig in hun ICT-systemen aanpassen. De toelichting noemt 80 tot 100 aanbieders, maar kwantificeert deze incidentele kosten niet. De tariefwijziging in de belasting op leidingwater, de verlaging van de vliegbelasting en de aanpassing van het afvalpakket wijzigen bestaande parameters en processen; voor zover daarbij uitsluitend reguliere tariefupdates nodig zijn, is voldoende aannemelijk dat geen noemenswaardige structurele regeldruk ontstaat. De youngtimermaatregelen bieden bestaande gebruikers en werkgevers extra aanpassingstijd, maar houden tijdelijk wel een afbakening van overgangsgroepen in. De omvang daarvan is niet afzonderlijk geraamd.

De verruiming van het innovatieboxforfait is voor bestaande gebruikers gunstig: naar verwachting stappen ruim 350 ondernemingen over van het reguliere regime, met een geraamde structurele besparing van circa € 3,9 miljoen. Voor circa 400 nieuwe gebruikers wordt daarnaast een besparing van € 4,2 miljoen gepresenteerd ten opzichte van de hypothetische toepassing van het reguliere regime. De feitelijke nuloptie is echter dat deze ondernemingen de innovatiebox nu niet gebruiken. Ten opzichte daarvan ontstaan nieuwe administratieve lasten. De maatregel blijft aantrekkelijk en vrijwillig, maar de raming moet deze feitelijke uitgangssituatie gebruiken.

4.1 Het college adviseert de effecten op de eenmalige en structurele regeldruk van alle aanvullende maatregelen conform de Rijksbrede methodiek in kaart te brengen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het dictum wordt gedragen door het ontbreken van een volledige en navolgbare kwantificering van de incidentele en structurele regeldrukeffecten van verschillende aanvullende maatregelen. Een aantal maatregelen leidt naar verwachting tot een administratieve lastenverlichting. Daartegenover staan onder meer lasten voor echte bosbouwbedrijven en incidentele aanpassingskosten voor ballonvaartondernemers. Ook is bij de innovatiebox voor nieuwe gebruikers niet de feitelijke nuloptie als referentiesituatie gehanteerd.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG**Datum**
14 juli 2026**Ons kenmerk**
2026-020677**Brief van**
27 mei 2026**Contactpersoon**
Persoonsgegevens**Uw kenmerk**
2026-0000265268**Onderwerp**

Wetgevingstoets concept voor Wet veiligehavenregels wet minimumbelasting 2024

Geachte heer Heinen,

Bij brief van 27 mei 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor Derde wijziging van de Wet minimumbelasting 2024 in verband met het internationaal overeengekomen veiligehavenregels in het Side-by-Side-pakket en een aantal overige technische wijzigingen(hierna: het concept).

De AP heeft geen aanmerkingen op het concept.

Deze wetsvoorstellen zijn belastingwetten en worden zodoende pas gepubliceerd na Prinsjesdag bij indiening in de Tweede Kamer.¹

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Persoonsgegevens

Monique Verdier
vicevoorzitter¹ Zie artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Woo.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020677

-Bijlage

---*---

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

---*---

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020685

Brief van
27 mei 2026

Contactpersoon
Persoonsgegevens

Uw kenmerk
2026-0000239337

Onderwerp

Wetgevingstoets concept voor Wet fiscale stimulering startups en scale-ups

Geachte heer Heinen,

Bij brief van 27 mei 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de loonbelasting 1964 en enige andere wetten inzake de belastingheffing in box 3 met betrekking tot aandelen in en winstbewijzen van startups en scale-ups en inzake de belastingheffing voor de loonbelasting en in box 1 met betrekking tot aandelenoptierechten en de daaruit voortvloeiende aandelen van werknemers van startups en scale-ups (hierna: het concept).

De AP heeft geen aanmerkingen op het concept.

Deze wetsvoorstellen zijn belastingwetten en worden zodoende pas gepubliceerd na Prinsjesdag bij indiening in de Tweede Kamer.¹

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Persoonsgegevens

Monique Verdier
vicevoorzitter

¹ Zie artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Woo.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020685

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

--*--

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020687

Uw brief van
27 mei 2026

Contactpersoon
Persoonsgegevens

Uw kenmerk
2026-0000238507

Onderwerp
Wetgevingstoets concept voor Overige fiscale maatregelen 2027

Geachte heer Heinen,

Bij brief van 27 mei 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (hierna: het concept).

De AP heeft een aantal aanmerkingen die om aanpassing van het concept vragen.

Strekking van het concept

Het concept bevat overige fiscale maatregelen, technische wijzigingen en een aantal actuele maatschappelijke opgaven die samenhangen met de begroting voor het jaar 2027. Het concept wijzigt onder andere de Wet milieubeheer. De Wet milieubeheer bevat een aantal artikelen over een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens, overeenkomstig de Verordening koolstofcorrectie aan de grens (hierna: de verordening).¹ Het concept creëert een grondslag voor de gegevensuitwisseling tussen de Nederlandse emissieautoriteit (hierna: NEa) en de inspecteur of ontvanger van de Belastingdienst op elkaars verzoek.² Het betreft gegevens die nodig zijn voor de beoordeling of de aanvrager van een

¹ Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot instelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, PB L 130/52.

² Artikel V, onderdeel B, in het concept.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020687

toelatingsaanvraag³ in de afgelopen vijf jaar niet betrokken is geweest bij ernstige of herhaalde overtredingen van onder andere belastingvoorschriften.⁴

Wetgevingstoets

Gegevensuitwisseling tussen de NEa en de Belastingdienst

Op grond van de verordening kan een aanvraag ingediend worden om de status van toegelaten CBAM-aangever te krijgen.⁵ Criterium hiervoor is onder andere dat de aanvrager in de vijf jaar voorafgaand aan zijn aanvraag niet betrokken is geweest bij ernstige of herhaalde overtredingen van bepaalde wetgeving, waaronder bepaalde belastingvoorschriften. In dit geval is de NEa aangewezen als de bevoegde autoriteit voor de behandeling van deze aanvragen. Om te kunnen beoordelen of aan het genoemde criterium wordt voldaan, heeft de NEa gegevens nodig van de inspecteur of ontvanger van de Belastingdienst, waaronder persoonsgegevens. Met het oog hierop wordt in het concept een grondslag gecreëerd voor de gegevensuitwisseling tussen de NEa en de inspecteur of ontvanger, waarbij de fiscale geheimhoudingsplicht wordt doorbroken.

Uit het concept blijkt niet dat het bij de uitwisseling van gegevens ook om persoonsgegevens gaat, terwijl dat naar het oordeel van de AP gezien de artikelsgewijze toelichting bij het concept wel aannemelijk is.⁶ Uit deze toelichting blijkt echter niet om welke persoonsgegevens het daarbij gaat. Het Ministerie heeft desgevraagd aangegeven dat de gegevens die op basis van deze grondslag worden verstrekt, beperkt blijven tot gegevens over ernstige of herhaalde overtredingen van de belastingregelgeving en tot informatie die nodig is om die gegevens in de juiste context te kunnen beoordelen. Het betreft hier persoonsgegevens van de aanvrager.⁷ Echter, uit deze informatie wordt onvoldoende duidelijk gemaakt welke (categorieën) persoonsgegevens verstrekt zullen worden. Bij gevolg is evenmin inzichtelijk of de verstrekte gegevens noodzakelijk zijn met het oog op het doel en welke afwegingen in dat kader zijn gemaakt met betrekking tot de proportionaliteit. De AP is van oordeel dat op dit punt niet wordt voldaan aan de vereisten met betrekking tot proportionaliteit en rechtszekerheid.

De AP concludeert dat uit het concept onvoldoende duidelijk wordt welke persoonsgegevens of categorieën van persoonsgegevens worden uitgewisseld tussen de NEa en de inspecteur of ontvanger, zodat aanpassing van het concept en de toelichting aangewezen is. Daarnaast dient de toelichting te worden aangevuld met een onderbouwing van de noodzaak en proportionaliteit van de te verstrekken persoonsgegevens.

³ Toelatingsaanvraag in de zin van artikel 5 van de Verordening koolstofcorrectie aan de grens.

⁴ Artikel 17, tweede lid, onderdeel a, van de Verordening koolstofcorrectie aan de grens.

⁵ Artikel 5 van de Verordening koolstofcorrectie aan de grens. De Carbon Border Adjustment Mechanism, dan wel mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, houdt in dat importeurs die bepaalde goederen invoeren naar de Europese Unie (EU), moeten betalen voor de CO₂-uitstoot die is vrijgekomen bij de productie van die goederen, om koolstoflekage te voorkomen. Met deze status mag de CBAM-aangever deze goederen invoeren in het douanegebied van de Unie.

⁶ Concept p. 15 (artikelsgewijze toelichting).

⁷ Natuurlijke persoon dan wel bestuursleden bij een rechtspersoon. Denk bijvoorbeeld aan de naam, adres en contactgegevens van de aanvrager.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020687

Verwerken van persoonsgegevens van strafrechtelijk aard

Het concept creëert een grondslag voor gegevensuitwisseling tussen de NEa en de inspecteur of ontvanger. Deze grondslag dient als uitwerking van de verplichting in de Verordening betreffende een controle voor herhaalde overtredingen van onder andere belastingvoorschriften en straffen met zware ingrijpen in verband met economische verplichtingen.⁸ Zoals hierboven benoemd, geeft het concept niet duidelijk aan om welke (categorieën) persoonsgegevens het gaat. Desgevraagd heeft het ministerie aangegeven dat het niet om persoonsgegevens van strafrechtelijke aard gaat, aangezien het om bestuurlijke boetes gaat.

Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen bieden voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.⁹ Er moet dan worden aangetoond dat er sprake is van een van de uitzonderingsgronden in de artikelen 32 en 33 Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming.

Bestuurlijke boetes kunnen onder voorwaarden ook aangemerkt worden als persoonsgegevens van strafrechtelijk aard.¹⁰ Het HvJ EU heeft in jurisprudentie overwogen dat het begrip 'strafbare feiten' door materiële criteria wordt bepaald en niet door de nationaalrechtelijke kwalificatie. De AP is van oordeel dat nu het gaat om verstrekking van gegevens over ernstige of herhaalde overtredingen van de belastingregelgeving en om informatie die nodig is om die gegevens in de juiste context te kunnen beoordelen, niet uitgesloten is dat deze gegevens kwalificeren als persoonsgegevens van strafrechtelijke aard in de zin van artikel 10 AVG. Verder sluit de Verordening niet uit dat het niet om persoonsgegevens van strafrechtelijke aard kan gaan. In de toelichting bij het concept wordt niet gemotiveerd op welke grondslag deze persoonsgegevens van strafrechtelijke aard verwerkt kunnen worden.

De AP concludeert dat de verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard onvoldoende wordt onderbouwd waardoor aanvulling van de toelichting aangewezen is.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

⁸ Artikel 17, tweede lid, onderdeel a, van de Verordening koolstofcorrectie aan de grens.

⁹ Artikel 10 AVG.

¹⁰ HvJ EU 22 juni 2021, C-439/19, ECLI:EU:C:2020:504, r.o. 74-75, NJ 2021/196 (Latvijs Republika Saeima).

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020687

Openbaarmaking

Deze wetsvoorstellen zijn belastingwetten en worden zodoende pas gepubliceerd na Prinsjesdag bij indiening in de Tweede Kamer.¹¹

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Persoonsgegevens

Monique Verdier,
vicevoorzitter

¹¹ Zie artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Woo.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020687

-Bijlage

---*---

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

---*---

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG**Datum**
14 juli 2026**Ons kenmerk**
2026-020688**Uw brief van**
27 mei 2026**Contactpersoon**
Persoonsgegevens**Uw kenmerk**
2026-0000238474**Onderwerp**
Wetgevingstoets concept voor Belastingplan 2027

Geachte heer Heinen,

Bij brief van 27 mei 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (hierna: het concept).

De AP heeft geen aanmerkingen op het concept.

Deze wetsvoorstellen zijn belastingwetten en worden zodoende pas gepubliceerd na Prinsjesdag bij indiening in de Tweede Kamer.¹

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Persoonsgegevens

Monique Verdier
vicevoorzitter

¹ Zie artikel 3.3, vijfde lid, onderdeel b, van de Woo.

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
2026-020688

-Bijlage

---*---

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en Justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

---*---